BESTSELLER *NEW YORK TIMES*

Castelul de sticlă

Jeannette Walls

young art

Jeannette Walls s-a născut la 1 aprilie 1960, în Phoenix, Arizona. A avut o copilărie destul de dificilă din cauza lipsurilor şi a mutărilor foarte dese ale familiei dintr-un oraş într-altul. La vârsta de 17 ani s-a mutat la New York, unde şi-a început cariera de jurnalist. A absolvit Barnard College şi a colaborat cu mai multe publicații din New York. Apărută în 2005, cartea ei de memorii, *Castelul de sticlă,* a fost bestseller *New York Times* meii bine de şase ani. Jeannette Walls este, de asemenea, autoarea altor două cărți devenite bestseller imediat după publicare: *The Silver Star* şi *Halfbroke Horses.*

Jeannete Walls

CASTELUL DE STICLĂ

MEMORII

Traducere din limba engleză
de Lorena Lupu

Redactor: Iulia Pomagă
Tehnoredactor: Ionuț Pastoriu
Copertă: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WALLS, JEANNETTE
Castelul de sticlă / Jeannette Walls; trad.: Lorena Lupu.
— Bucureşti: Youngart, 2015
ISBN 978-606-93849-1-6
I. Lupu, Lorena (trad.)
821.111-31 135.1

Jeannette Walls *The Glass Castle*
Copyright © 2005 by Jeannette Walls
© youigart, 2015, pentru prezenta ediție, yongart este un imprint al Grupului Editorial Art.

Lui John, pentru că m-a convins că toți oamenii interesanți au un trecut.

Întunericul este o cale şi lumina este un loc,
Paradisul care nu a existat niciodată
Şi nici nu va fi vreodată e întotdeauna real.

Dylan Thomas, *Poem de ziua*

CUPRINS

I O FEMEIE DE PE STRADĂ
II DEŞERTUL
III WELCH
IV NEW YORK
V ZIUA RECUNOŞTINȚEI
Mulțumiri

I
O FEMEIE DE PE STRADĂ

Eram într-un taxi, întrebându-mă dacă nu cumva mă îmbrăcasem prea sofisticat pentru seara respectivă, când am aruncat o privire pe fereastră şi am văzut-o pe mama cotrobăind printr-un container de gunoi. Abia se înserase. Un vânt necruțător de martie biciuia aburii care ieşeau din gurile de canal, iar oamenii mergeau grăbiți pe trotuare, cu gulerele ridicate. Eram blocată în trafic, la vreo două sute de metri de petrecerea spre care mă îndreptam.

Mama era la câțiva metri de mine. Avea nişte cârpe înfăşurate în jurul umerilor, ca să o apere de răcoarea primăverii, şi scormonea prin tomberon în timp ce cățelul ei, o corcitură de terrier alb cu negru, se juca printre picioarele ei. Gesturile mamei îmi erau atât de cunoscute – felul în care îşi înclina capul şi îşi împingea în față buza inferioară în timp ce examina articole de eventuală valoare pe care le pescuia din containerul de gunoi, felul în care ochii i se umpleau de bucurie copilărească atunci când descoperea ceva care-i plăcea. Părul ei lung era plin de şuvițe gri, încâlcit şi ciufulit, iar ochii i se cufundaseră adânc în orbite, dar încă îmi amintea de mama care fusese pe când eram fetiță, mama

care făcea salturi de pe stânci, care picta în deşert şi care citea Shakespeare cu voce tare. Pomeții îi erau încă înalți şi fermi, dar pielea i se scorojise şi devenise arămie după atâtea ierni şi veri în care fusese expusă intemperiilor. Pentru trecători, probabil ca arăta ca oricare alta dintre miile de persoane fără locuință din New York.

Trecuseră mai multe luni de când o întâlnisem pe mama, iar când a ridicat privirea, am fost copleşită de groaza că m-ar putea vedea şi m-ar putea striga pe nume, că cineva în drum spre aceeaşi petrecere ne-ar putea zări împreună, mama s-ar prezenta, şi secretul meu ar deveni public.

M-am lăsat în jos pe banchetă, apoi i-am cerut şoferului să întoarcă şi să mă ducă acasă, pe Park Avenue.

Taxiul s-a oprit în fața clădirii noastre, portarul mi-a deschis uşa, iar liftierul m-a dus până sus. Soțul meu muncea până târziu, aşa cum făcea deseori, iar apartamentul era învăluit în linişte, cu excepția pocnetelor produse de tocurile mele pe podeaua de lemn lăcuit. Eram încă buimăcită de faptul că o văzusem pe mama, de şocul acestei întâlniri întâmplătoare, de imaginea ei scotocind fericită în containerul de gunoi. Am pus Vivaldi, sperând că muzica mă va ajuta să mă calmez.

M-am uitat de jur-împrejur prin încăpere. Privirea mea întâlnea vase de bronz şi argint de la începutul secolului XX şi cărți vechi, cu coperte de piele, pe care le colecționam de la târgurile de

vechituri. Acolo se aflau hărțile georgiene pe care le înrămasem, covoraşele persane şi fotoliul de piele capitonată în care îmi plăcea să mă cufund în fiecare seară. Încercasem să-mi fac un cămin aici, încercasem să transform acest apartament în genul de loc în care ar fi fost dispusă să trăiască persoana care îmi doream să fiu. Dar nu mă puteam bucura niciodată pe deplin de acest spațiu fără să-mi fac griji că mama şi tata se ghemuiau pe undeva, pe bordura unui trotuar. Îmi făceam griji pentru ei, dar, totodată, mă simțeam stânjenită din cauza lor, şi mi-era ruşine de mine, pentru că purtam perle şi locuiam pe Park Avenue, în timp ce părinții mei se chinuiau să-şi țină de cald unul altuia şi să facă rost de ceva de mâncare.

Ce puteam să fac? Am încercat să-i ajut de nenumărate ori, dar tata insista că nu aveau nevoie de nimic, iar mama îmi cerea câte-o prostioară, cum ar fi un parfum cu pulverizator sau o legitimație de membru la un club de sănătate, îmi spuneau că trăiau viața pe care şi-o doreau.

După ce mă lăsasem în jos în taxi, să nu mă vadă mama, mă uram pe mine însămi – îmi uram obiectele de anticariat, hainele şi apartamentul. Trebuia să fac ceva, şi atunci am sunat-o pe o prietenă a mamei şi i-am lăsat un mesaj. Era modul nostru de-a ține legătura. Mamei îi lua întotdeauna câteva zile până să mă contacteze, dar când m-a sunat, vocea ei era aceeaşi dintotdeauna, binedispusă şi familiară, de parcă am fi luat prânzul

împreună în ziua anterioară. I-am spus că voiam s-o văd şi i-am propus să treacă pe la noi, dar ea îşi dorea să meargă la un restaurant. Îi plăcea să mănânce în oraş, aşa că am căzut de acord să ne vedem la prânz, la restaurantul ei chinezesc preferat.

Când am ajuns, mama era deja într-un separeu, studia meniul. Se străduise să se aranjeze. Purta un pulover gri şi pufos, care avea doar câteva pete, şi pantofi bărbăteşti de piele neagră. Se spălase pe față, dar avea gâtul şi tâmplele negre de murdărie.

Mi-a făcut bucuroasă semn cu mâna când m-a văzut.

— Uite-o pe fetița mea cea mică! a strigat ea.

Am sărutat-o pe obraz. Azvârlise într-o pungă toate recipientele de plastic de pe masă cu sos de soia, sos pentru friptură şi muştar iute-picant. Apoi, a golit în pungă şi un bol de lemn plin cu tăieței uscați.

— O gustare pentru mai încolo, mi-a explicat ea.

Am comandat. Mama şi-a ales *Seafood Delight.*

— Ştii cât de mult îmi plac fructele de mare, a spus.

A început să vorbească despre Picasso. Văzuse o retrospectivă a operei lui şi ajunsese la concluzia că era cu mult supraevaluat. Din punctul ei de vedere, toate chestiile astea cubiste erau nişte şarlatanii. Picasso nu făcuse nimic demn de luat în considerare după perioada sa roz.

— Îmi fac griji pentru tine, i-am mărturisit. Spune-mi cu ce te pot ajuta.

Zâmbetul i-a pierit.

— Ce te face să crezi că am nevoie de ajutorul tău?

— Nu sunt bogată, am adăugat. Dar am nişte bani. Spune-mi de ce ai nevoie.

Ea a rămas o clipă pe gânduri.

— Mi-ar prinde bine un tratament cu electroliză.

— Fii serioasă.

— Sunt serioasă. Dacă o femeie arată bine, se simte bine.

— Haide, mamă.

Am simțit că mi se încordează umerii, aşa cum se întâmpla de fiecare dată în timpul acestor discuții.

— Mă refer la ceva care ar putea să-ți schimbe viața, să o facă mai bună.

— Vrei să mă ajuți să-mi schimb viața? a întrebat mama. Eu mă simt bine. Tu eşti cea care are nevoie de ajutor. Ai un sistem de valori confuz.

— Mamă, te-am văzut cum cotrobăiai printr-un tomberon în East Village acum câteva zile.

— Ei, bine, oamenii din țara asta sunt prea risipitori. E modul meu de a recicla lucrurile.

A mai luat o îmbucătură din *Seafood Delight.*

— De ce n-ai venit să mă saluți?

— Mi-a fost prea ruşine, mamă. M-am ascuns.

Mama a ațintit un bețigaş spre mine.

— Vezi? a ripostat ea. Iată. La asta mă refeream. Te ruşinezi mult prea repede. Tatăl tău şi cu mine suntem aşa cum

suntem. Acceptă asta.

— Şi ce-ar trebui să le spun oamenilor despre părinții mei?

— Spune adevărul. E destul de simplu.

II
DEŞERTUL

Mă cuprinseseră flăcările.

Asta e prima mea amintire. Aveam trei ani şi locuiam într-un parc de rulote dintr-un oraş din sudul Arizonei, un oraş căruia nu i-am ştiut niciodată numele. Stăteam pe un scaun din faţa maşinii de gătit şi purtam o rochiţă roz pe care mi-o cumpărase bunica. Rozul era culoarea mea preferată. Partea de jos a rochiţei se înfoia, ca un tutu, şi îmi plăcea să mă învârt în faţa oglinzii, imaginându-mi că arăt ca o balerină. Dar atunci purtam rochiţa în timp ce pregăteam nişte crenvurşti, mă uitam la ei cum se umflă şi cum plutesc în apa care fierbea, iar lumina soarelui de dimineaţă târzie se strecura prin ferestruica de la chicineta rulotei.

O auzeam pe mama cântând în camera de alături, în timp ce lucra la unul dintre tablourile ei. Juju, câinele nostru negru, mă privea. Am împuns un crenvurst cu o furculiţă, m-am aplecat şi i l-am dat. Cârnăciorul era fierbinte, iar Juju a început să-l lingă într-o doară, dar când m-am ridicat şi am început să amestec din nou crenvurştii în oală, am simţit o flacără şi o fierbinţeală în partea dreaptă. M-am întors să văd de unde venea şi mi-am dat seama că îmi luase foc rochiţa.

Încremenită de frică, am privit flăcările albe şi galbene cum transformau materialul roz al fustei într-o dungă zdrenţuită, maronie, urcând spre abdomen. Apoi au ţâşnit în sus şi mi-au atins faţa.

Am urlat. Am simţit mirosul arsurii şi am auzit un trosnet oribil, în timp ce focul îmi pârjolea părul şi genele. Juju lătra. Eu am urlat din nou.

Mama a dat buzna în încăpere.

— Mami, ajută-mă! am ţipat îngrozită.

Încă mai stăteam în picioare pe scaun, lovind focul cu furculiţa pe care o folosisem pentru a amesteca în crenvurşti.

Mama a ieşit în fugă şi s-a întors cu una dintre păturile acelea din surplusul armatei, pe care le uram pentru că lâna îmi zgâria pielea. A aruncat-o peste mine ca să stingă flăcările. Tata era plecat cu maşina, aşa că mama ne-a înşfăcat pe mine şi pe fratele meu mai mic, Brian, şi s-a îndreptat în grabă spre rulota învecinată. Femeia care locuia acolo întindea rufe la uscat. Avea cleştişori de rufe în gură. Pe un ton anormal de calm, mama i-a explicat ce se întâmplase şi a întrebat-o dacă ne putea duce cu maşina până la spital. Femeia şi-a azvârlit cleştişorii şi rufele chiar acolo, în noroi, şi fără să spună o vorbă, a alergat să-şi aducă maşina.

***

Când am ajuns la spital, asistentele m-au întins pe o targă. Vorbeau în şoapte

răsunătoare, îngrijorate, în timp ce tăiau cu o foarfecă strălucitoare ce mai rămăsese din rochița mea frumoasă, roz. Apoi m-au ridicat, m-au întins pe un pat mare de metal plin de cuburi de gheață şi mi-au presărat o parte din gheață pe corp. Un doctor cu păr cărunt şi ochelari cu ramă neagră a condus-o pe mama afară din salon. În timp ce ieşeau, l-am auzit spunându-i că era foarte grav. Asistentele au rămas în încăpere, aplecate asupra mea. Îmi dădeam seama că provocasem o încurcătură mare şi stăteam liniştită. Una dintre ele mi-a strâns mâna şi mi-a spus că o să mă fac bine.

— Ştiu, am răspuns, dar dacă n-o să se întâmple sista, va fi în regulă şi aşa.

Asistenta mi-a strâns mâna din nou şi şi-a muşcat buza de jos.

Camera era mică şi albă, cu lumini strălucitoare şi dulapuri de metal. M-am uitat o vreme la şirurile de buline minuscule de pe panourile tavanului. Cuburile de gheață îmi acopereau stomacul şi coastele şi îmi apăsau obrajii. Cu colțul ochiului, am văzut o mână mică şi murdară întinzându-se la câțiva centimetri de fața mea şi înşfacând un pumn de cuburi de gheață. Am auzit un sunet răsunător, asemănător cu un ronțăit, şi m-am uitat în jos. Era Brian, care mânca gheața.

***

Doctorii au spus că eram norocoasă că supraviețuisem. Mi-au luat fâşii de piele

de pe partea superioară a coapsei şi mi le-au pus peste zonele cu cele mai grave arsuri: stomac, coaste şi piept. Mi-au spus că asta e o grefa de piele. După ce-au terminat, mi-au înfăşurat în pansamente toată partea dreaptă.

— Ia uite, sunt pe jumătate mumie, i-am spus uneia dintre asistente.

Ea a zâmbit şi mi-a pus brațul drept într-o eşarfă, pe care a agățat-o de un stativ, să nu-l pot mişca.

Asistentele şi doctorii mi-au pus tot felul de întrebări: Cum de te-ai ars? Ți-au făcut vreodată părinții tăi vreun rău? De unde ai toate vânătăile şi tăieturile astea? Părinții mei nu mi-au făcut niciodată niciun rău, le-am răspuns eu. Am căpătat toate tăieturile şi vânătăile jucându-mă pe afară, iar arsurile, când pregăteam crenvurşti. Ei m-au întrebat de ce pregăteam eu crenvurşti de una singură, la trei ani. Era simplu, le-am zis. Nu trebuie decât să-i pui în apă şi să-i fierbi. Nu era ca o rețetă complicată, pe care trebuia să fii suficient de mare ca s-o poți prepara. Cratița era prea grea s-o pot ridica atunci când era plină cu apă, de aceea, puneam un scaun lângă chiuvetă, mă urcam pe el, umpleam un pahar cu apă, apoi mă urcam pe un scaun lângă maşina de gătit şi turnam apa în cratiță. Făceam chestia asta iar şi iar, până când cratița era suficient de plină. Apoi aprindeam maşina de gătit, iar când fierbea apa, puneam şi crenvurştii.

— Mama spune că simt matură pentru vârsta mea, le-am zis eu, şi mă lasă să

gătesc de multe ori de una singură.

Două asistente s-au uitat una la cealaltă, apoi una dintre ele a notat ceva pe o fişă. Am întrebat ce era în neregulă. Nimic, mi-au răspuns, nimic.

***

Din două în două zile, asistentele îmi schimbau bandajele. Le îndepărtau pe cele folosite, făcute cocoloş şi pline de pete de sânge de un galben lichid şi de bucățele de piele arsă. După care aplicau un alt bandaj peste arsuri, o faşă mare şi subțire. Noaptea, îmi treceam mâna peste pielea aspră şi plină de cruste care nu era acoperită de bandaje. Uneori, îmi desprindeam crustele. Asistentele îmi spuseseră să n-o fac, dar nu mă puteam abține să nu le rup cât mai lent, să văd cât de mare era bucata de piele pe care reuşeam s-o desprind. După ce rupeam două dintre ele, îmi imaginam că îşi vorbesc una alteia pe voci piuitoare.

Spitalul era curat şi strălucitor. Totul era alb – pereții, cearşafurile, uniformele asistentelor – sau argintiu – paturile, tăvile, instrumentele medicale. Toată lumea vorbea pe un ton calm, politicos. Era atât de linişte, încât puteai auzi încălțămintea cu talpă de cauciuc a asistentelor scârțâind de-a lungul coridorului. Nu eram obişnuită cu liniştea şi ordinea, dar îmi plăceau.

De asemenea, îmi plăcea că aveam propria mea cameră, mai ales că, în rulotă, împărțeam camera cu fratele şi cu sora mea. Salonul meu avea chiar şi un

televizor, fixat pe perete. Acasă nu aveam televizor, aşa că m-am uitat la el fără încetare. Red Buttons şi Luciile Ball[1] erau preferaţii mei.

Asistentele şi medicii mă întrebau întruna cum mă simt, dacă îmi era foame sau dacă aveam nevoie de ceva. Asistentele îmi aduceau mâncare delicioasă de trei ori pe zi, salată de fructe sau jeleu la desert, şi îmi schimbau cearşafurile chiar dacă păreau curate. Câteodată le citeam, iar ele îmi spuneau că sunt deşteaptă şi citesc la fel de bine ca un copil de şase ani.

Într-o zi, o asistentă cu păr blond, buclat şi fardată cu albastru, mesteca de zor ceva. Am întrebat-o ce era, şi mi-a spus că era gumă de mestecat. Nu auzisem niciodată de gumă de mestecat, şi atunci, s-a dus şi mi-a adus un pachet întreg. Am scos o lamă beţigaş, am desfăcut hârtia albă şi foiţa sclipitoare, argintie de sub ea, apoi am cercetat guma cu aspect pudrat, de culoarea cimentului. Am băgat-o în gură şi am fost uimită de dulceaţa intensă.

— E foarte bună! am exclamat eu.

— Mestec-o, dar să n-o înghiţi, mi-a spus asistenta, râzând.

A zâmbit din toată inima şi le-a chemat şi pe celelalte asistente, să mă vadă cum mestecam prima bucată de gumă. Apoi, mi-a adus prânzul şi mi-a spus că trebuie să-mi scot guma din gură, dar să nu mă îngrijorez, puteam să primesc alta după masă. Mi-a promis să îmi cumpere alt pachet dacă îl termin pe acela.

Asta era partea minunată în spital. Nu

trebuia să te temi niciodată că ți se vor termina lucruri precum mâncarea, gheața sau guma de mestecat. Aş fi fost fericită să rămân în spitalul ăla pentru totdeauna.

***

Când familia a venit să mă viziteze, ecoul certurilor, hohotelor de râs, cântecelor şi țipetelor a răsunat prin încăperile liniştite. Asistentele le-au făcut „sst!”, iar mama, tata, Lori şi Brian şi-au coborât vocile pentru câteva minute, apoi, treptat, au redevenit gălăgioşi. Toată lumea se uita la tata. Nu-mi dădeam seama dacă asta se întâmpla pentru că era atât de frumos sau pentru că li se adresa oamenilor cu „amice“ şi cu „moşule”, şi-şi lăsa capul pe spate când râdea.

Într-o zi, tata s-a aplecat deasupra patului meu şi m-a întrebat dacă asistentele şi medicii se purtau bine cu mine. Dacă n-o făceau, era pregătit să spargă nişte mutre. I-am spus tatei cât de drăguță şi de prietenoasă era toată lumea.

— Păi, bineînțeles, a răspuns el. Ştiu că eşti fata lui Rex Walls.

Când mama a vrut să afle ce anume făceau medicii şi asistentele, de mi se păreau atât de drăguți, i-am povestit despre guma de mestecat.

— Câh! a făcut ea.

Nu era de acord cu obiceiul de a mesteca gumă. Era un obicei dezgustător al claselor inferioare, iar asistenta ar fi

trebuit s-o întrebe înainte să mă încurajeze într-un comportament atât de vulgar. A zis că-i va trage femeii ăleia un perdaf pe cinste.

— Până la urmă, eu sunt mama ta, şi am un cuvânt de spus în privința creşterii tale.

***

— Vă e dor de mine? am întrebat-o pe sora mea mai mare, Lori, în timpul unei vizite.

— Nu foarte tare, mi-a răspuns. S-au întâmplat prea multe lucruri.

— De exemplu?

— Chestiile obişnuite, nimic altceva.

— Poate că lui Lori nu-i e dor de tine, dulceața mea, dar mie îmi e foarte dor, a intervenit tata. N-ar trebui să fii în spelunca asta antiseptică.

S-a aşezat pe patul meu şi a început să-mi spună povestea cu Lori, când a înțepat-o un scorpion otrăvitor. O auzisem de vreo douăsprezece ori, dar încă îmi plăcea cum o povestea tata. Mama şi tata explorau deşertul, când Lori, care avea patru ani, a întors o piatră, iar scorpionul care se ascundea acolo a înțepat-o în picior. Lori a fost cuprinsă de convulsii, i-a înțepenit corpul şi a început să transpire abundent. Dar tata nu avea încredere în spitale, aşa că a dus-o la un medic-vrăjitor Navajo, care a deschis rana cu cuțitul, a pus o pastă maroniu-închis pe ea şi curând, Lori a fost ca nouă.

— Mama ta ar fi trebuit să te ducă la

vrăjitorul ăla în ziua în care te-ai ars, a spus tata, nu la şarlatanii ăştia înfumurați de la Facultatea de Medicină.

***

La următoarea vizită, Brian avea capul înfăşurat într-un bandaj alb şi murdar, cu pete uscate de sânge. Mama a spus că se prăbuşise de pe spătarul canapelei şi îşi spărsese capul izbindu-se de podea, dar ea şi tata hotărâseră să nu-l aducă la spital.

— Era sânge peste tot, a povestit mama, dar pe moment ne ajunge un copil în spital.

— Şi apoi, a adăugat tata, capul lui Brian e atât de tare, că sunt sigur că podeaua a fost izbită mai tare decât el.

Lui Brian i s-a părut că replica asta era tare amuzantă şi nu se mai putea opri din râs.

Mama mi-a spus că mă înscrisese la o loterie din bâlci şi câştigasem o plimbare cu elicopterul. Am fost entuziasmată. Nu fusesem niciodată într-un elicopter sau într-un avion.

— Şi când o să fac plimbarea asta? am întrebat.

— Ne-am dus noi, a răspuns mama. A fost distractiv.

Apoi, tata a început să se certe cu medicul. Totul a pornit de la părerea tatei, că n-ar trebui să fiu bandajată.

— Arsurile trebuie să respire, i-a spus el doctorului.

Acesta i-a răspuns că bandajele erau necesare pentru a preveni infecțiile. Tata

s-a holbat la doctor.

— La dracu' cu infecțiile, a zis el.

I-a spus doctorului că îmi vor rămâne cicatrice pe viață din cauza lui, dar ce Dumnezeu, nu voi fi singura care va pleca din locul acela plină de cicatrice.

Tata şi-a încleştat pumnii, de parcă ar fi vrut să-l pocnească pe doctor, care şi-a ridicat mâinile şi a bătut în retragere. Înainte să se întâmple ceva, a apărut un gardian în uniformă şi le-a spus mamei, tatei, lui Lori şi lui Brian că trebuie să plece.

După aceea, o asistentă m-a întrebat dacă mă simțeam bine.

— Desigur, i-am răspuns.

I-am mărturisit că nu-mi păsa dacă rămâneam cu o cicatrice permanentă şi jenantă. Femeia m-a încurajat; din câte se părea, aveam motive mai serioase de îngrijorare.

***

Câteva zile mai târziu, după vreo şase săptămâni petrecute în spital, tata a apărut singur în cadrul uşii salonului meu. Mi-a spus că o să facem o externare în stilul Rex Walls.

— Eşti sigur că e-n regulă? l-am întrebat.

— Trebuie doar să ai încredere în tatăl tău, a replicat el.

Mi-a eliberat brațul din eşarfa suspendată deasupra capului. În timp ce mă îmbrățişa, am inspirat mirosul lui binecunoscut de Vitalis, whiskey şi fum de țigară. Mi-a amintit de casă.

Tata a traversat în grabă coridorul, ținându-mă în brațe. O asistentă ne-a strigat să ne oprim, dar tata a rupt-o la fugă. A deschis o ieşire de urgență, a coborât în pas alergător scările şi a țâşnit în stradă. Maşina noastră, un Plymouth uzat pe care o botezasem Gâscă Albastră, era parcată pe după colț, cu motorul pornit. Mama stătea în față, iar Lori şi Brian pe bancheta din spate, împreună cu Juju. Tata m-a strecurat pe locul de lângă mama şi a trecut la volan.

— Nu-ți face griji, păpuşa mea, a spus tata. Acum, eşti în siguranță.

***

La câteva zile după ce mama şi tata m-au adus acasă, mi-am pregătit nişte crenvurşti. Mi-era foame, mama era ocupată cu pictatul, şi nu era nimeni altcineva care să mi-i facă.

— Bravo ție, mi-a spus mama când m-a văzut. Trebuie să-ți revii la normal. Nu poți trăi temându-te de ceva atât de elementar cum e focul.

Şi n-am facut-o. În schimb, m-a fascinat. Şi tata credea că ar trebui să înfrunt duşmanul, prin urmare, mi-a arătat cum să-mi trec degetul printr-o flacără de lumânare. Am facut-o iar şi iar, încetinindu-mi mişcarea la fiecare încercare, privind felul în care degetul tăia flacăra în două, tatonând pentru a vedea cât de mult puteam suporta până să capăt o arsură propriu-zisă. Căutam întotdeauna focurile mai mari. De câte ori vecinii ardeau gunoiul, alergam până

acolo şi priveam flăcările care se luptau să iasă din containerul de gunoi. Înaintam din ce în ce mai mult şi simțeam căldura învăluindu-mi fața, până când ajungeam atât de aproape, încât mai-mai că era de nesuportat, şi atunci mă retrăgeam până la limita suportabilului.

Vecina care mă dusese cu maşina la spital a fost surprinsă că nu fugeam mâncând pământul de toate focurile pe care le vedeam.

— De ce dracu' ar face una ca asta? striga tata cu un zâmbet plin de mândrie. S-a luptat deja cu focul şi-a învins.

Am început să fur chibrituri de la tata. Mă duceam în spatele rulotei şi le aprindeam. Îmi plăcea sunetul ca un scârțâit pe care îl scotea chibritul atunci când îl frecam de banda maronie, ca un şmirghel, şi felul în care țâşnea flacăra din capătul acoperit cu roşu, cu un pocnet şi un şuier, îi simțeam căldura apropiindu-mi-se de vârfurile degetelor, apoi o stingeam triumfătoare. Aprindeam bucățele de hârtie şi grămăjoare de crengi, şi îmi țineam respirația până în momentul în care flacăra părea să crească dincolo de orice control. Apoi călcam apăsat peste flăcări, răcnind înjurăturile pe care le folosea tata – „Nenorocit prost ca un cur!" sau „Muistule!"

Odată, am ieşit din casă cu jucăria mea preferată, o păpuşă Tinkerbell de plastic. Avea vreo cinci centimetri, părul blond legat într-o coadă de cal, şi îşi ținea mâinile pe coapse într-o manieră sigură

de sine şi tupeistă pe care o admiram. Am aprins un chibrit şi l-am ținut aproape de chipul lui Tinkerbell, să-i arăt cum era. Părea chiar mai frumoasă în strălucirea flăcării. Când chibritul ăla s-a stins, am aprins un altul, şi de data asta, l-am ținut cât mai aproape de chipul lui Tinkerbell. Deodată, ochii ei s-au făcut mari, de parcă ar fi fost cuprinsă de groază; mi-am dat seama, spre groaza mea, că fața începuse să i se topească. Năsucul odată desăvârşit al lui Tinkerbell dispăruse complet, iar buzele ei roşii, cochete fuseseră înlocuite cu o pată urâtă, strâmbă. Am încercat să-i corectez trăsăturile aşa cum fuseseră, dar n-am reuşit decât să le stric şi mai tare. Aproape în aceeaşi clipă, fața ei s-a răcit şi s-a întărit din nou. Am acoperit-o cu pansamente. Mi-aş fi dorit să-i pot face o grefa de piele lui Tinkerbell, dar sista ar fi presupus să o tai în bucăți. Chiar dacă avea chipul topit, a rămas în continuare jucăria mea preferată.

***

Câteva luni mai târziu, tata a venit acasă în toiul nopții şi ne-a trezit pe toți.

— A venit timpul să ridicăm ancora şi să lăsăm locul ăsta de căcat în urmă, a strigat el.

Ne-a dat cincisprezece minute să adunăm lucrurile de care aveam nevoie şi să le înghesuim în maşină.

— E totul în regulă, tată? l-am întrebat. Ne urmăreşte cineva?

— Nu-ți face tu probleme, a zis tata.

Lasă chestiile astea pe seama mea. Nu am eu întotdeauna grijă de voi?

— Sigur că ai, am răspuns eu.

— Asta e fata mea! a spus tata, îmbrățișându-mă, apoi s-a răstit la noi, ordonându-ne să ne mişcăm mai repede.

El a luat obiectele esențiale – o cratiță mare şi neagră de fontă, un făraş, câteva farfurii de tablă din surplusuri militare, câteva cuțite, pistolul său, arcul şi săgețile mamei – şi le-a îndesat în portbagajul Gâştei Albastre. A spus că n-ar trebui să luăm prea multe alte lucruri, în afară de cele de care aveam nevoie pentru a supraviețui. Mama a ieşit grăbită în curte şi a început să sape la lumina lunii, căutând borcanul în care aveam banii. Nu-şi mai amintea unde îl îngropase.

A trecut o oră până când am izbutit, în sfârşit, să legăm tablourile mamei de capota maşinii, să îndesăm în portbagaj tot ce se putea şi să stivuim prisosul de obiecte de pe bancheta din spate şi de pe podeaua maşinii. Tata conducea Gâscă Albastră prin întuneric, mergând foarte încet, să nu atragă atenția cuiva din parcul de rulote că spălam putina, după cum îi plăcea lui să spună. Bombănea că nu înțelege de ce dracu' ne-a luat atât de mult timp să adunăm ce ne trebuia şi să ne suim cururile în maşină.

— Tată, am strigat eu, am uitat-o pe Tinkerbell!

— Tinkerbell poate să se descurce şi singură, a zis tata. E ca fetița mea mică şi curajoasă. *Eşti* îndrăzneață şi pregătită de aventură, nu-i aşa?

— Cred că da, am răspuns.

Am sperat că, indiferent cine o va găsi pe Tinkerbell, o va iubi în pofida faptului avea fața topită. Ca să mă consolez, am încercat să-l legăn pe Quijote, motanul nostru gri cu alb căruia îi lipsea o ureche, dar a mârâit şi m-a zgâriat pe față.

— Taci din gură, Quijote! i-am strigat eu.

— Pisicilor nu le place să călătorească, mi-a explicat mama.

— Cui nu-i place să călătorească, nu e invitat la aventura noastră, a strigat tata.

A oprit maşina, l-a apucat pe Quijote de ceafa şi l-a azvârlit pe fereastră. Quijote a aterizat cu un mieunat strident şi o bufnitură, tata a apăsat pe accelerație, iar eu am izbucnit în lacrimi.

— Nu mai fi atât de sentimentală, mi-a spus mama.

A adăugat că puteam face oricând rost de altă pisică, şi că acum Quijote urma să devină o pisică sălbatică, ceea ce era cu mult mai distractiv decât să fii o pisică de casă. Brian, speriat că tata l-ar putea arunca pe fereastră şi pe Juju, a îmbrățişat strâns câinele.

Pentru a ne distrage atenția, nouă, copiilor, mama ne-a făcut să cântăm piese precum, *Don't Fence Me In*“ sau „*This Land Is Yourland*”, iar tata ne-a antrenat în versiuni înălțătoare ale unor cântece precum „*Old Man River*“ şi preferata lui, „*Swing Low, Sweet Chariot*”. După un timp, i-am uitat pe Quijote, pe Tinkerbell şi pe toți prietenii pe care îi lăsasem în urmă, în parcul cu rulote,

tata a început să ne vorbească despre toate lucrurile incitante pe care urma să le facem, şi despre cum aveam să ne îmbogățim în locul cel nou în care urma să trăim.

— Unde ne ducem, tată? l-am întrebat eu.

— Oriunde nimerim, mi-a răspuns.

***

Ceva mai târziu în noaptea aia, tata a oprit maşina în mijlocul deşertului şi am dormit sub stele. Nu am avut perne, dar tata a spus că asta făcea parte din planul său. Ne învăța să păstrăm o poziție corectă a corpului. Nici indienii nu foloseau perne, ne-a explicat el, şi uite cât de drepți stăteau. Dar aveam păturile aspre de armată, aşa că le-am întins pe jos şi ne-am aşezat, privind stelele. I-am spus lui Lori cât eram de norocoşi să dormim sub cerul liber, ca indienii.

— Am putea trăi aşa pentru totdeauna, am zis eu.

— Se pare că o s-o şi facem, a răspuns ea.

***

Spălam mereu putina, de obicei în toiul nopții. Îi auzeam uneori pe mama şi pe tata discutând despre oamenii care ne urmăreau. Tata îi numea bandiți, vampiri şi Gestapo. Uneori, făcea aluzii misterioase referitoare la directorii de la Standard Oii care încercau să fure terenurile deținute de familia mamei în

Texas, şi la agenții FBI care îl urmăreau din cauza unui episod întunecat pe care nu ni l-a relatat niciodată, pentru că nu voia să ne pună şi pe noi în pericol.

Tata era atât de sigur de faptul că o echipă FBI era pe urmele noastre, încât fuma țigările fără filtru de la celălalt capăt. Astfel, ne explica el, ardea numele mărcii, iar dacă oamenii care ne urmăreau aruncau un ochi în scrumiera noastră, găseau doar chiştoace imposibil de identificat în locul țigărilor Pali Mall care puteau să-l dea de gol. Şi totuşi, mama ne-a spus că FBI-ul nu îl căuta de fapt pe tata, dar lui îi plăcea să povestească lucrul ăsta pentru că era mai distractiv să te urmărească FBI-ul decât recuperatorii.

Călătoream de colo până colo, ca nişte nomazi. Ne opream în localități miniere minuscule şi prăfuite din Nevada, Arizona şi California. De obicei, nu era nimic altceva pe-acolo decât un grup de cocioabe triste şi dărăpănate, o benzinărie, un magazin de textile şi unul sau două baruri. Aveau nume ca *Needles and Bouse*[2], *Pie*[3], *Goffs*[4] şi *Whyi*[5] şi se aflau lângă locuri precum Superstition Mountains[6], Soda Lake[7] cel uscat sau Old Woman Mountain[8]. Cu cât un loc era mai deprimant şi mai izolat, cu atât mamei şi tatei le plăcea mai mult.

Tata făcea rost de o slujbă de electrician sau de inginer într-o mină de ghips sau de cupru. Mamei îi plăcea să spună că tata avea papagal şi putea inventa poveşti despre locuri de muncă şi diplome universitare pe care nu le

avusese niciodată. Putea obține aproape orice loc de muncă pe care şi-l dorea, numai că nu-i plăcea să-l păstreze pentru prea multă vreme. Uneori, făcea rost de bani din jocuri de noroc sau din diverse slujbe ciudate. Când se plictisea, sau era concediat, sau se adunau prea multe facturi neplătite, sau angajatul companiei de electricitate constata că ne conectasem rulota la stâlpul de curent electric – sau când se apropiau cei de la FBI – ne făceam bagajele în toiul nopții şi porneam la drum, mergând până când mama şi tata găseau un alt orăşel care le atrăgea atenția. Acolo, dădeam o raită căutând case care să aibă plăcuța „De închiriat“ în curtea din față.

Din când în când, ne duceam să locuim la bunica Smith, bunica din partea mamei, care avea o casă mare, în Phoenix. Bunica Smith era o femeie adevărată din vestul Texasului, căreia îi plăcea să danseze, să înjure, şi care iubea caii. Era vestită pentru că putea îmblânzi cei mai sălbatici cai şi îl ajutase pe bunicul să administreze ferma de lângă Fish Creek Canyon, Arizona, aflată la vest de Bullhead City, nu departe de Marele Canion. Mie mi se părea că bunica Smith e o femeie minunată. Dar, după câteva săptămâni, ea şi tata începeau întotdeauna câte un concurs oribil de răcnete. Totul începea când mama amintea cât de prost stăm cu banii. Atunci, bunica făcea o remarcă răutăcioasă despre faptul că tata era un trântor. Tata riposta referindu-se la cotoroanțele bătrâne şi egoiste care aveau

bani de nu ştiau ce să facă cu ei şi în scurt timp erau față în față în toiul unei chestii care semăna cu un concurs de înjurături în toată regula.

— Beţivan mâncat de purici! ţipa bunica.

— Hoaşcă nenorocită, şi acră! riposta urlând tata.

— Nemernic fără rost, sugător de două scule!

— Târfă cobitoare, castratoare şi răpănoasă!

Tata avea un vocabular mai bogat, dar bunica Smith putea să ţipe mai tare decât el; în plus, avea avantajul terenului propriu. Venea momentul în care tata se sătura şi ne spunea nouă, copiilor, să urcăm în maşină. Bunica urla la mama să nu-l lase pe curul ăla de cal de doi bani să îi ia nepoţii. Mama ridica din umeri şi-i spunea că n-avea ce face, pentru că era soţul ei. Şi plecam, îndreptându-ne spre deşert, în căutarea altei case de închiriat în alt orăşel minier.

Unii dintre oamenii care locuiau în oraşele acelea erau de ani buni pe acolo. Alţii erau dezrădăcinaţi, ca şi noi – în trecere. Erau împătimiţi ai jocurilor de noroc, foşti puşcăriaşi, veterani de război sau ceea ce mama numea femei uşoare. Erau bătrâni prospectori, cu feţe ridate şi arse de soare, ca merele scofâlcite. Copiii erau deşiraţi şi puternici, cu mâinile şi picioarele bătătorite. Ne împrieteneam cu ei, dar nu ne apropiam foarte mult, pentru că ştiam că vom porni din nou la drum, mai devreme sau mai târziu.

Uneori, ne înscriam la şcoală, dar nu

întotdeauna. Mama şi tata se ocupau în cea mai mare parte de educația noastră. Mama ne pusese pe toți să citim cărți fără ilustrații încă dinainte de-a împlini cinci ani, iar tata ne învățase matematică. De asemenea, ne învățase o serie de lucruri cu adevărat importante şi folositoare, cum ar fi să comunicăm în codul Morse şi să nu mâncăm niciodată ficatul unui urs polar pentru că în el se găseşte atât de multă vitamina A, încât ne-ar putea ucide. Ne-a arătat cum să țintim şi să tragem cu pistolul lui, cum să mânuim arcul şi săgețile mamei şi cum să aruncăm un cuțit, ținându-l de lamă, pentru ca acesta să se înfigă în mijlocul țintei cu o plesnitură satisfăcătoare. La patru ani, mă descurcam destul de bine cu pistolul tatei – un revolver mare şi negru cu şase gloanțe – şi puteam nimeri cinci din şase sticle de bere din treizeci de paşi. Țineam pistolul cu ambele mâini, cu privirea în jos, spre țeavă, şi apăsam lent şi uşor pe trăgaci până când, cu un pocnet răsunător, arma se descărca şi sticla exploda. Era amuzant. Tata spunea că talentul meu de țintaş ne-ar fi prins bine dacă ne-ar fi înconjurat vreodată FBI-ul.

Mama crescuse în deşert. Iubea canicula uscată, epuizantă, felul în care arăta cerul la apusul soarelui, ca un cearşaf de foc, şi deşertăciunea şi dezolarea copleşitoare a acelei întinderi de pământ, care fusese odată fundul unui imens ocean. Celor mai mulți oameni le era greu să supraviețuiască în deşert, dar mama se simțea în largul ei

acolo. Ştia cum să se descurce cu aproape nimic. Ne-a învățat care erau plantele comestibile, şi care erau cele otrăvitoare. Era în stare să găsească apă atunci când nimeni altcineva nu reuşea, şi ştia cât de puțină îi era cu adevărat necesară unui om. Ne-a învățat cum putem să ne spălăm aproape complet doar cu o cană de apă. Ne-a spus că este bine să bem apă nesterilizată, ba chiar apă din şanțuri, dacă şi animalele făceau acest lucru. Apa de la oraş, tratată cu clor, era pentru papă-lapte, spunea ea. Apa din sălbăticie te ajuta să-ți creezi anticorpii. I se părea că şi pasta de dinți era tot pentru papă-lapte. La culcare, puneam un pic de bicarbonat de sodiu în palmă, amestecam cu un pic de peroxid de hidrogen, apoi ne foloseam degetele pentru a ne curăța dinții cu pasta efervescentă.

Şi mie îmi plăcea deşertul. Când soarele se ridica pe cer, nisipul devenea atât de fierbinte, că îți ardea picioarele dacă erai un copil obişnuit să poarte pantofi, dar cum noi umblam întotdeauna desculți, aveam tălpile la fel de groase şi de rezistente ca pielea de vită. Prindeam scorpioni, şerpi şi şopârle cu coarne. Căutam aur şi pentru că nu îl puteam găsi, adunam alte pietre prețioase, cum ar fi turcoazele sau granatele. La asfințitul soarelui, se lăsa răcoarea, iar țânțarii începeau să zboare în roiuri atât de dense, încât văzduhul se întuneca din cauza lor; apoi, noaptea, se făcea atât de frig, că de obicei aveam nevoie de pături.

Uneori, se iscau furtuni de nisip teribile. Câteodată, izbucneau dintr-odată, iar alteori, îți dădeai seama că urma să înceapă când vedeai vârtejuri de praf învârtindu-se şi dansând peste tot prin deşert. Odată ce vântul începea să biciuiască nisipul, nu mai vedeai mai departe de treizeci de centimetri în fața ochilor. Dacă nu izbuteai să găseşti o casă, o maşină sau o baracă în care să te adăposteşti când începea furtuna, trebuia să te ghemuieşti, să-ți ții ochii şi gura închise cât puteai de strâns, să-ți acoperi urechile şi să-ți îngropi fața în poală până când trecea, altminteri, cavitățile corpului tău urmau să se umple cu nisip. Putea să te izbească o tulpină mare de amarant, dar erau uşoare şi moi, şi nu te durea. Dacă furtuna de nisip era într-adevăr puternică, te punea la pământ, şi te rostogoleai de colo până colo ca o tulpină de amarant.

Când în sfârşit începea ploaia, cerul se întuneca, iar aerul devenea greu. Picături de ploaie de mărimea unor perle cădeau cu viteză din cer. Unii părinți îşi făceau griji pentru copiii lor, care ar fi putut fi loviți de fulgere, dar mama şi tata nu au avut niciodată astfel de temeri, şi ne lăsau să ieşim şi să ne jucăm în apa caldă, care curgea în şuvoaie. Ne bălăceam, cântam şi dansam. Fulgere imense, cu descărcări electrice, pocneau din norii joşi, iar tunetele scuturau pământul.

Fulgerele cele mai spectaculoase ne tăiau răsuflarea de parcă am fi urmărit

un spectacol cu artificii. După furtună, tata ne lua până la cursurile temporare de apă, iar noi ne uitam la valurile fulgerătoare care coborau clocotind, în următoarea zi, cactuşii gigantici şi cactuşii Opuntia erau umflați din cauza volumului uriaş de apă pe care îl absorbiseră, pentru că ştiau că va trece foarte multă vreme până la următoarea ploaie.

Şi noi eram ca nişte cactuşi, într-un fel. Mâncam când se nimerea, iar când o făceam, obişnuiam să ne îndopăm. Odată, pe când locuiam în Nevada, un tren care se îndrepta spre est, plin de pepeni galbeni, a sărit de pe şină. Nu mâncasem pepene galben niciodată până atunci, dar tata ne-a adus acasă lăzi peste lăzi. Am mâncat pepene galben proaspăt, tocană de pepene, ba chiar şi pepene prăjit. Altădată, în California, culegătorii de struguri au intrat în grevă. Proprietarii podgoriilor i-au lăsat pe oameni să vină şi să-şi culeagă singuri strugurii, cerând cinci cenți pe jumătatea de kilogram. Am mers cu maşina cam 160 de kilometri până la podgorii, unde strugurii erau atât de copți încât aproape că explodau pe lujerii de viță, în ciorchini mai mari decât capul meu. Ne-am umplut toată maşina cu struguri albi – portbagajul, ba chiar şi compartimentul pentru mănuşi, iar tata ne-a pus în poală mormane atât de înalte, încât abia izbuteam să vedem peste vârfurile lor. Multe săptămâni după aceea, am mâncat struguri albi la micul dejun, la prânz şi la cină.

***

Toate aceste călătorii încolo şi încoace şi mutări dintr-un loc în altul erau temporare, ne exphca tata. Avea un plan. Urma să găsească aur.

Toată lumea spunea că tata e un geniu. Putea să construiască sau să repare orice. Într-o zi, când televizorul unui vecin s-a stricat, tata l-a desfăcut şi s-a folosit de o macaroană pentru a izola nişte fire încrucişate. Vecinul nu reuşea să-şi revină după chestia asta. Le-a spus tuturor din oraş că tata ştia într-adevăr să-şi folosească macaroana. Tata era expert în matematică, fizică şi electricitate. Citea cărți de analiză matematică şi algebră logaritmică şi iubea ceea ce el numea poezia şi simetria matematicii. Ne-a vorbit despre calitățile magice pe care le are fiecare număr şi despre modul în care numerele descătuşau secretele universului. Dar principalul domeniu de interes al tatei era energia – energia termică, energia nucleară, energia solară şi energia eoliană. Spunea că există atâtea forme neexploatate de energie în lume, că era ridicol să ardem combustibili fosili.

De asemenea, tata inventa mereu lucruri noi. Una dintre cele mai importante invenții ale sale era o maşinărie complicată pe care el o numea Prospectorul. Aceasta urma să ne ajute să găsim aur. Prospectorul avea o suprafață imensă, netedă, înaltă de cam 120 de centimetri şi lată de vreo 180, şi

se ridica în aer într-un unghi înclinat. Suprafața era acoperită cu benzi orizontale de lemn, separate de deschizături. Prospectorul urma să sape prin pământ afânat şi pietre, pe care urma să le cearnă prin sistemul de benzi din lemn. Trebuia să-şi dea seama dacă o piatră era de aur, după greutatea ei. Şi urma să elimine chestiile nefolositoare şi să depoziteze grăunțele de aur într-un morman, iar noi, de câte ori vom avea nevoie de alimente, puteam ieşi din casă, să facem rost de o pepită. Sau, cel puțin, avea să facă toate acestea, după ce tata o va fi terminat de construit.

Tata ne lăsa pe Brian şi pe mine să îl ajutăm în timp ce lucra la Prospector. Mergeam în spatele casei, eu țineam cuiele, iar tata le bătea. Uneori, mă lăsa pe mine să le lovesc cu ciocanul, apoi cu o singură lovitură, le înfigea adânc în lemn. Aerul se umplea de rumeguş şi de mirosul lemnului proaspăt tăiat, precum şi de sunetele loviturilor de ciocan şi de fluierături, pentru că tata fluiera întruna, atunci când muncea.

În mintea mea, tata era perfect, deşi avea ceea ce mama numea „o mică problemă cu băutura”. La început, era ceea ce mama numea „etapa lui de bere”. Toți puteam să-i facem față. Tata conducea repede, cânta cât putea de tare, şuvițele de păr îi cădeau pe față, iar viața era puțin cam prea palpitantă, dar încă extrem de distractivă. În schimb, când tata scotea o sticlă din ceea ce mama numea „tărie”, ea se panica, pentru că, după ce se îndeletnicea o vreme cu sticla

respectivă, tata se transforma într-un străin cu ochi plini de furie care azvârlea cu mobila de prin casă şi ameninţa să o bată pe mama, sau pe oricine altcineva care îi ieşea în cale. După ce se sătura de înjurături, răcnete şi sfărâmat obiecte, se prăbuşea. Dar tata bea tărie doar când aveam bani, ceea ce se întâmpla destul de rar, aşa că viaţa era de cele mai multe ori plăcută în acele vremuri.

În fiecare seară, când Lori, Brian şi cu mine ne pregăteam de culcare, tata ne spunea poveşti. Întotdeauna erau despre el. Stăteam înveliţi, în pat, sau înfăşuraţi în pături, în deşert, şi tot universul era cufundat în întuneric, cu excepţia strălucirii portocalii a ţigării sale. Când trăgea îndelung un fum, aceasta se lumina îndeajuns de mult, încât să-i putem vedea faţa.

— Spune-ne o poveste despre tine, tată, îl imploram noi.

— Vaaaai! Doar nu vreţi să mai auziţi încă o poveste despre mine, ne răspundea el.

— Ba da, vrem! Vrem! insistam noi.

— Ei, bine, în regulă, zicea el.

Tăcea puţin, apoi începea să chicotească, amintindu-şi ceva.

— Sunt multe lucruri nechibzuite şi ale dracu' de tâmpite pe care le-a făcut bătrânul vostru, dar chestia asta a fost o idioţenie chiar şi pentru un nenorocit nebun ca Rex Walls.

Şi apoi ne povestea cum, odată, pe când era în forţele aeriene şi motorul avionului său o mierlise, a făcut o aterizare de urgenţă pe o păşune de vite

şi s-a salvat pe sine însuşi şi pe cei din echipa lui. Sau despre momentul în care s-a luptat cu o haită de câini sălbatici care înconjuraseră un mustang şchiop. Apoi, întâmplarea aceea, când reparase o poartă de ecluză defectă a Barajului Hoover, şi salvase viețile câtorva mii de oameni care s-ar fi înecat dacă barajul ar fi cedat. Apoi, era momentul ăla, când plecase fără permisie de la sediul forțelor aeriene să cumpere nişte bere, şi, la bar, a prins un nebun care se pregătea să arunce în aer întreaga bază aeriană, ceea ce demonstra că, din când în când, merita să încâlci regulile.

Tata era un povestitor de efect. Începea întotdeauna încet, cu multe pauze.

— Spune mai departe! Ce s-a mai întâmplat? întrebam noi, chiar dacă mai auzisem povestea respectivă.

Mama chicotea sau îşi dădea ochii peste cap când tata ne povestea peripețiile lui, iar el se uita furios la ea. Dacă cineva îl întrerupea, se înfuria, iar noi trebuia să-l implorăm să continue şi să-i promitem că nimeni nu-l va mai întrerupe.

Tata lupta întotdeauna cu mai multă vitejie, alerga mai repede şi juca mai inteligent decât oricine altcineva din povestirile lui. Pe parcurs, salva femei şi copii, ba chiar şi bărbați care nu erau la fel de deştepți şi de puternici ca el. Tata ne-a învățat secretele eroismului său – ne-a arătat cum să încălecăm pe un câine sălbatic şi să-i rupem gâtul, şi în ce punct al gâtului să lovim un bărbat, pentru a-l omorî cu o singură lovitură

puternică. Dar ne asigura că, atâta timp cât era el prin preajmă, nu vom fi nevoiți să ne apărăm singuri pentru că, Dumnezeu îi era martor, dacă cineva îndrăznea să-i atingă măcar cu un deget pe copiii lui Rex Walls, o să le tăbăcească cururile atât de tare, încât o să se poată descifra numărul lui de la pantofi pe fesele lor.

Când nu ne vorbea despre toate lucrurile minunate pe care le înfaptuise deja, tata ne povestea despre lucrurile fabuloase pe care avea de gând să le facă. De exemplu, să construiască un Castel de sticlă. Toate aptitudinile lui de inginer şi geniul său matematic urmau să fie reunite într-un singur proiect special: o casă imensă, magnifică, pe care o va construi pentru noi în deşert. Va avea un tavan de sticlă, pereți groşi de sticlă, ba chiar şi nişte scări de sticlă. Castelul de sticlă urma să aibă celule solare pe acoperiş, care să capteze razele soarelui şi să le transforme în electricitate pentru încălzire, răcire şi funcționarea tuturor aparatelor electrocasnice. Ba va avea chiar propriul sistem de purificare a apei. Tata terminase deja planurile arhitecturale, precum şi pe cele pentru podea, şi majoritatea calculelor matematice. Avea mereu cu el schițele Castelului de sticlă, peste tot pe unde ne duceam, şi uneori le scotea şi ne lăsa să concepem planurile propriilor camere.

Tot ce mai aveam de făcut, spunea tata, era să găsim aur, şi eram pe cale să izbutim acest lucru. De îndată ce termina Prospectorul şi ne îmbogățeam subit,

urma să înceapă munca la Castelul nostru de sticlă.

***

Oricât de mult i-ar fi plăcut tatei să ne spună poveşti despre el însuşi, era aproape imposibil să-l convingem să ne vorbească despre părinții lui sau despre locul în care se născuse. Ştiam că se trage dintr-un oraş care se numeşte Welch, situat în West Virginia. Acolo, oamenii exploatau cărbune, iar tatăl său lucrase ca funcționar la căile ferate, stând zi de zi în clădirea mică a gării, scriind mesaje pe bucăți de hârtie şi ridicându-le pe nişte bețe, ca să le vadă inginerii feroviari aflați în trecere. Pe tata nu îl tentase o asemenea viață, aşa că plecase din Welch pe când avea şaptesprezece ani, dornic să se alăture forțelor aeriene şi să devină pilot.

Una dintre poveştile lui preferate, pe care cu siguranță ne-o spusese de-o sută de ori, era despre momentul în care o cunoscuse pe mama şi se îndrăgostise de ea. Tata era angajat al forțelor aeriene, iar mama lucra la United Service Organizations[9], dar când s-au cunoscut, ea era în concediu şi-şi vizita părinții la ferma lor de lângă Fish Creek Canyon.

Tata şi câțiva prieteni de-ai lui din cadrul forțelor aeriene stăteau pe o stâncă a canionului, facându-şi curaj să plonjeze în lacul aflat la doisprezece metri sub ei, iar mama urcase până acolo cu maşina, însoțită de o prietenă. Mama purta un costum de baie alb, care îi

punea în evidență silueta şi pielea bronzată de soarele din Arizona. Avea părul şaten-deschis, care vara se făcea blond, şi nu era machiată, cu excepția rujului roşu-intens. Arăta exact ca o vedetă de cinema, spunea tata de fiecare dată, dar la dracu', întâlnise o grămadă de femei frumoase până atunci, şi niciuna nu-l făcuse să i se înmoaie genunchii. Mama era diferită. Şi-a dat seama pe dată că ea era aleasa. S-a îndrăgostit din fracțiunea de secundă în care a pus ochii pe ea.

Mama le-a spus tipilor de la forțele aeriene că nu era mare lucru să plonjezi de pe stâncă, ea făcea chestia asta încă din copilărie. Bărbații n-au crezut-o, aşa că mama s-a îndreptat hotărâtă spre marginea stâncii şi a făcut un salt perfect în apă, cu brațele întinse şi picioarele drepte şi lipite.

Tata sărise după ea în clipa imediat următoare. Nici prin minte nu-i trecea, ne spunea el, să lase o asemenea țipă frumoasă să-i scape printre degete.

— Şi ce fel de săritură ai făcut tu, tată? îl întrebam eu de fiecare dată.

— Un salt de paraşutist. Dar fără paraşută, răspundea el mereu.

Tata înotase după mama şi, chiar acolo, în apă, îi spusese că are de gând să o ia de soție. Douăzeci şi trei de bărbați îi ceruseră deja mâna, îi răspunsese mama, iar ea îi refuzase pe toți.

— Ce te face să crezi că o să accept cererea ta? îl întrebase ea.

— Eu nu ți-am cerut mâna, îi

răspunsese tata. Eu ți-am spus că o să mă căsătoresc cu tine.

Peste şase luni, erau căsătoriți. Dintotdeauna mi s-a părut că asta era cea mai romantică poveste pe care o auzisem vreodată, dar mama nu o suporta. Nu i se părea deloc romantică.

— Am fost obligată să spun „da”, zicea mama. Tatăl vostru n-ar fi acceptat un refuz.

Pe lângă asta, spunea ea, trebuia să scape de mama ei, care nu o lăsa să ia nici măcar cea mai mică decizie de una singură.

— Habar n-am avut că tatăl vostru va fi şi mai nesuferit.

Tata şi-a dat demisia din forțele aeriene după ce s-a însurat, pentru că avea de gând să asigure bunăstarea familiei, iar în armată nu aveai cum să faci aşa ceva. După câteva luni, mama era deja însărcinată. Lori fusese mută şi cheală ca un ou în primele trei luni de viață. Apoi, brusc, îi crescuse păr ondulat, roşcat, de culoarea bănuților noi de un penny şi începuse să vorbească iară încetare. Dar glasul ei semăna cu un cotcodăcit, şi toată lumea credea că e smintită, cu excepția mamei, care o înțelegea perfect şi spunea că are un vocabular nemaipomenit.

La un an după naşterea lui Lori, mama şi tata avuseseră o a doua fetiță, pe Mary Charlene, care avea părul negru precum cărbunele şi ochii căprui, la fel ca tata. Dar Mary Charlene a murit într-o noapte, pe când avea nouă luni. Mortea subită a sugarului, spunea mama. Doi ani mai

târziu, am venit eu pe lume.

— Ai apărut s-o înlocuieşti pe Mary Charlene, spunea mama.

Mi-a mărturisit că îşi comandase o a doua fată cu părul roşcat, pentru ca Lori să nu se simtă ciudată.

— Erai un bebeluş atât de costeliv, îmi povestea mama. Făptura cea mai lungă şi cea mai osoasă pe care o văzuseră asistentele vreodată.

Brian s-a născut pe când eu aveam un an. Era un copilaş vânăt, povestea mama. La naştere, nu putea să respire, şi a venit pe lume având convulsii. Ori de câte ori ne povestea întâmplarea asta, mama îşi ținea brațele țepene, îşi încleşta dinții şi holba ochii, imitând felul în care arăta Brian. Apoi adăuga că, din clipa în care-l văzuse şi-a spus: „Of-of, se pare că şi ăsta o să dea colțul.” Dar Brian rămăsese în viață. În primul an de viață, a continuat să aibă convulsii, dar, într-o bună zi, acestea au încetat pur şi simplu. A devenit un băiețel mic şi rezistent, care nu scâncea şi nu plângea niciodată, nici măcar atunci când l-am împins din greşeală din patul de sus, şi şi-a rupt nasul.

Mama spunea întotdeauna că oamenii îşi făceau prea multe griji pentru copiii lor. Îți prinde bine să suferi la o vârstă fragedă, obişnuia ea să spună. Asta îți întăreşte trupul şi sufletul; şi de aceea ne ignora pe noi, copiii, când plângeam. Să acorzi o atenție exagerată copiilor care plâng nu face decât să-i încurajeze, ne spunea ea. Asta e atitudine de aprobare a unui comportament greşit.

Mama nu părea niciodată prea impresionată de moartea lui Mary Charlene.

— Dumnezeu ştie ce face, spunea ea. El mi-a dat nişte copii perfecți. Tot El mi-a dat şi unul care nu era perfect, şi atunci a spus: „Ups, mai bine l-aş lua pe ăsta înapoi.”

Pe de altă parte, tata nu era dispus să vorbească despre Mary Charlene. Dacă cineva îi pomenea numele, chipul lui încremenea şi ieşea imediat din încăpere. El fusese cel care îi găsise trupul în pătuț, iar mamei nu-i venea să creadă cât de mult îl tulburase acest lucru.

— Când a găsit-o, a rămas acolo şocat, sau aşa ceva, legănându-i în brațe trupul mic şi înțepenit, şi apoi a scos un răcnet de animal rănit, ne povestea ea. N-am auzit în viața mea un sunet atât de sinistru.

Mama spunea că tata n-a mai fost niciodată acelaşi după moartea lui Mary Charlene. A început să aibă indispoziții, să rămână în oraş până noaptea târziu, să vină acasă beat şi să fie concediat de peste tot. Într-o zi, la scurt timp după naşterea lui Brian, tata a amanetat verigheta cu diamant a mamei, o bijuterie cumpărată de mama ei, iar asta a înfuriat-o pe mama. După aceea, ori de câte ori izbucnea o ceartă între ei, mama îşi amintea de inel, iar tata îi spunea s-o lase baltă cu văicărelile ei afurisite. Îi zicea că-i va cumpăra un inel chiar mai valoros decât cel pe care-l amanetase. De aceea trebuia să găsim aur. Să-i cumpărăm mamei o verighetă nouă.

Pentru asta, şi pentru a putea construi Castelul de sticlă.

— Îți place că ne mutăm mereu dintr-un loc în altul? m-a întrebat Lori odată.

— Sigur că da! i-am răspuns. Ție nu?

— Ba da, a zis ea.

Era după-amiază târziu, iar noi parcaserăm în apropierea unui bar din deşertul Nevada. Se numea *Bar None Bar.* Aveam patru ani, iar Lori avea şapte. Eram în drum spre Las Vegas. Tata hotărâse că ne va fi mult mai simplu să acumulăm capitalul necesar pentru a finanța Prospectorul, dacă lua pentru o vreme drumul cazinourilor. Merseserăm cu maşina mai multe ore când a observat *Bar None Bar,* a parcat Vagonul Verde – Gâscă Albastră murise, şi aveam acum o altă maşină, un combi pe care tata îl botezase Vagonul Verde – şi ne-a anunțat că intră în bar, să dea rapid ceva pe gât. Mama şi-a dat cu puțin ruj roşu şi l-a însoțit, deşi ea nu bea nimic mai tare decât ceai. Erau înăuntru de câteva ore bune. Soarele se ridicase pe cer şi nu se simțea măcar o adiere de vânt. Nimic nu se clintea, în afară de câțiva ulii de la marginea drumului, care ciuguleau un hoit imposibil de identificat. Brian citea o carte de benzi desenate cu colțurile îndoite.

— În câte locuri am trăit până acum? am întrebat-o pe Lori.

— Depinde de ce înțelegi tu prin „trăit”, mi-a zis ea. Dacă petreci o noapte într-un oraş, ai trăit acolo? Dar dacă stai două nopți? Dar o săptămână?

Am rămas pe gânduri.

— Dacă îți despachetezi toate lucrurile, am zis eu.

Am numărat unsprezece locuri în care trăisem, apoi le-am pierdut şirul. Nu reuşeam să ne amintim numele câtorva oraşe, sau cum arătau casele în care locuiserăm. Eu îmi aminteam de cele mai multe ori doar interioarele maşinilor.

— Ce crezi că s-ar întâmpla dacă am înceta să ne mutăm la nesfârşit dintr-un loc în altul? am întrebat.

— Am fi prinşi, a răspuns Lori.

***

Când mama şi tata au ieşit din *Bar None Bar,* ne-au adus fiecăruia câte o bucată mare de pastramă de vită şi un baton de ciocolată. Am mâncat întâi pastrama, apoi, când să-mi desfac batonul de Mounds, mi-am dat seama că se topise şi se transformase într-o chestie maronie şi cleioasă, aşa că m-am hotărât s-o păstrez pentru noapte, când frigul deşertului avea s-o solidifice din nou.

Până noaptea, trecuserăm de micul oraş care se întindea după *Bar None Bar.* Tata conducea şi fuma cu o mână, iar în cealaltă ținea o sticlă de bere brună. Lori stătea pe scaunul din față, între el şi mama, iar Brian, care era aşezat în spate, lângă mine, încerca să mă convingă să iau jumătate din batonul lui de 3 Musketeers în schimbul unei jumătăți din batonul meu de Mounds. Exact atunci, am luat o curbă abruptă peste nişte şine de tren, uşa s-a deschis şi am căzut din maşină.

M-am rostogolit mai mulți metri de-a lungul terasamentului, iar când m-am oprit eram prea şocată pentru a putea plânge, mi se tăiase respirația şi aveam ochii şi gura pline de nisip şi de pietricele. Mi-am ridicat capul, taman la timp pentru a vedea Vagonul Verde facându-se din ce în ce mai mic şi dispărând pe după o cotitură.

Sângele mi se prelingea pe frunte şi îmi curgea din nas. Aveam genunchii şi coatele julite până la carne şi pline de nisip. Încă mai țineam în mână batonul de Mounds, dar îl strivisem în timpul căderii, sfâşiindu-i ambalajul şi storcând crema albă de cocos, care era şi ea acum plină de pietricele.

Odată ce mi-am recăpătat respirația, am început să mă târăsc de-a lungul terasamentului şi m-am aşezat, aşteptându-i pe mama şi pe tata să se întoarcă. Mă durea tot corpul. Soarele era mic, alb şi chinuitor de fierbinte. Începuse să adie o pală de vânt, împrăştiind praful de la marginea drumului. Am aşteptat o bună bucată de vreme, sau aşa mi s-a părut, până când m-am gândit că era posibil ca mama şi tata să nu se mai întoarcă după mine. Poate că nici nu-şi dăduseră seama că dispărusem. Poate că hotărâseră că nu meritam să bată drumul înapoi, să mă recupereze; poate că, la fel ca Quijote, pisica, eram o bătaie de cap şi o povară de care se puteau lipsi.

Orăşelul din spatele meu era liniştit, iar pe drum nu mai venea nicio maşină. Am început să plâng, dar asta n-a făcut

decât să-mi provoace o durere şi mai mare. M-am ridicat şi-am pornit înapoi, spre case, dar după aceea m-am gândit că, dacă mama şi tata veneau totuşi după mine, nu vor reuşi să mă găsească, aşa că m-am întors la şinele de tren şi m-am aşezat.

Îmi râcâiam sângele uscat de pe picioare, când am ridicat privirea şi am văzut Vagonul Verde întorcându-se de după curbă. A străbătut rapid şoseaua venind spre mine, s-a făcut din ce în ce mai mare, până când s-a oprit cu un şuierat chiar în fața mea. Tata a coborât din maşină, a îngenuncheat şi a încercat să mă îmbrățişeze.

M-am retras din brațele lui.

— Am crezut că aveați de gând să mă lăsați aici, am spus.

— Ah, n-aş face niciodată una ca asta, mi-a răspuns el. Fratele tău a încercat să ne spună că ai căzut din maşină, dar plângea atât de tare, că n-am reuşit să înțelegem nimic din ceea ce mormăia.

Tata a început să-mi curețe pietricelele din pielea feței. Unele îmi intraseră adânc şi-atunci a scos din torpedou nişte cleşti cu cioc ascuțit. După ce mi-a îndepărtat toate pietricelele de pe obraji şi de pe frunte, şi-a scos batista şi a încercat să-mi oprească sângerarea nazală. Sângele continua să curgă, ca dintr-un robinet stricat.

— La dracu', dulceață. Ți-ai buşit destul de tare dulapul de muci.

Am început să râd în hohote. „Dulap de muci“ era cea mai amuzantă poreclă pentru un nas pe care o auzisem

vreodată. După ce tata m-a şters de sânge şi m-am urcat înapoi în maşină, le-am povestit lui Brian, lui Lori şi mamei despre acest cuvânt, iar ei au izbucnit cu toții într-un râs la fel de zgomotos ca al meu. Dulap de muci. Era extrem de comic.

Am locuit în Las Vegas aproape o lună, într-o cameră de motel cu pereți roşu-închis şi două paturi înguste.

Într-unul dormeam noi, cei trei copii, iar în celălalt dormeau mama şi tata. În timpul zilei, mergeam prin cazinouri, pentru că tata spunea că are un sistem sigur de-a învinge casa. Brian şi cu mine ne jucam de-a v-ați ascunse-lea printre maşinile de jocuri mecanice care pocneau şi căutam monede uitate printre tăvi, în timp ce tata câştiga la masa de blackjack. Mă holbam la dansatoarele cu picioare lungi, când traversau relaxate casinoul, cu pene uriaşe pe cap şi pe fund, cu trupul împodobit de paiete strălucitoare şi cu farduri sclipitoare de jur-împrejurul ochilor. Când am încercat să le imit mersul, Brian mi-a spus că arătam ca un struț.

Când ziua de jocuri se termina, tata venea să ne ia, cu buzunarele pline de bani. Ne-a cumpărat pălării de cowboy şi veste cu franjuri; am mâncat friptură de pui în restaurante cu aer condiționat şi cu câte un tonomat în miniatură la fiecare masă. Într-o noapte, după ce-a câştigat enorm de mulți bani, tata ne-a spus că venise timpul să trăim ca nişte jucători de înaltă clasă. Ne-a dus la un restaurant cu uşi batante, ca un

saloon[10]. Înăuntru, pereții erau decorați cu instrumente adevărate de prospectare. Un bărbat cu jartiere pe mâneci cânta la pian, iar o femeie cu mănuşi care îi ajungeau până deasupra coatelor venea grăbită spre noi, iar şi iar, să-i aprindă tatei țigările.

Tata ne-a spus că o să degustăm ceva special la desert – un tort de înghețată flambată. A venit un chelner, împingând un cărucior cu o tavă pe care se afla tortul, iar femeia care purta mănuşi l-a aprins cu o lumânare subțire. Toată lumea s-a oprit din mâncat, să se uite. Flăcările aveau o mişcare lentă, unduitoare, desfaşurându-se în sus, în aer, ca nişte panglici. Toți cei din jur au început să bată din palme, iar tata a sărit brusc în picioare şi a ridicat mâna chelnerului, de parcă omul ar fi câştigat un premiu.

Câteva zile mai târziu, mama şi tata s-au ridicat de la masa de blackjack şi-au pornit aproape în aceeaşi clipă să ne caute. Tata ne-a spus că unul dintre crupieri îşi dăduse seama de faptul că avea un sistem şi îi avertizase pe ceilalți în privința lui. Ne-a zis că venise timpul să spălăm putina.

***

Trebuia să ajungem cât mai departe de Las Vegas, ne-a explicat tata, pentru că Mafia, care deținea aceste cazinouri, era pe urmele lui. Am luat-o spre vest, prin deşert, şi apoi peste munți. Mama a zis că ar trebui să trăim lângă Pacific măcar

o dată în viețile noastre, aşa că am tot mers până la San Francisco.

Mama nu a vrut să stăm într-unul dintre hotelurile acelea de tip „capcană pentru turişti”, din apropiere de Fisherman’s Wharf, despre care spunea că sunt lipsite de autenticitate şi fără legătură cu viața adevărată a oraşului, aşa că am găsit unul care avea mult mai multă personalitate şi se afla într-un loc numit Tenderloin District[11]. În hotelul ăsta mai stăteau marinari şi femei machiate strident. Tata îl numea „o spelunca”, dar mama spunea că e un RPOS, iar când am întrebat ce vrea să însemne asta, mi-a spus că hotelul era „rezervat pentru oaspeți speciali”.

În timp ce mama şi tata încercau să facă rost de bani – investiții pentru Prospector – noi, copiii, ne jucam prin hotel. Într-o zi, am găsit o cutie cu chibrituri pe jumătate plină. Am fost entuziasmată, pentru că preferam din toată inima chibriturile de lemn ambalate în cutii, acelora din hârtie foarte subțire aşezate între coperte de carton. Le-am luat cu mine sus, în cameră, şi m-am încuiat în baie. Am rupt o bucată de hârtie igienică, am aprins-o, iar după ce-a început să ardă, am aruncat-o în veceu. Torturam focul: îi dădeam viață, apoi îl stingeam. După aceea, mi-a venit o idee mai bună. Am adunat un morman de hârtie igienică în veceu, l-am aprins, iar când a început să ardă, şi focul a țâşnit, tăcut, în afara vasului, am tras apa.

Într-o noapte, câteva zile mai târziu, m-am trezit brusc. Aerul era fierbinte şi

înăbuşitor. Am simțit miros de fum şi apoi am văzut flăcări mişcându-se în dreptul ferestrei noastre deschise. La început, nu mi-am dat seama dacă focul era înăuntru sau afară, dar apoi am văzut că una dintre perdele, care se afla la numai câțiva metri de pat, luase foc.

Mama şi tata nu erau în cameră, iar Lori şi Brian încă dormeau. Am încercat să țip, să-i avertizez, dar niciun sunet nu-mi ieşea din gură. Am încercat să mă întind spre ei, să-i scutur şi să-i trezesc, dar nu mă puteam mişca. Focul se întindea din ce în ce meii mult, devenea din ce în ce mai puternic şi meii furios.

Chiar în acea clipă, uşa s-a dat de perete. Cineva ne striga. Era tata. Lori şi Brian s-au trezit şi au alergat spre el, tuşind din cauza fumului. Eu tot nu reuşeam să mă mişc. Mă uitam spre flăcări, aşteptând ca, din clipă în clipă, să ia foc şi pătura mea. Tata m-a înfăşurat în pătură şi m-a luat în brațe, apoi a început să coboare în fugă scările, conducându-i pe Lori şi pe Brian cu un braț şi ținându-mă pe mine pe celălalt.

Ne-a lăsat pe noi, copiii, într-un bar de peste drum, apoi s-a întors să ajute la stingerea focului. O chelneriță cu unghiile roşii şi părul negru-albăstrui ne-a întrebat dacă voiam o Coca-Cola, sau, la dracu', chiar o bere, pentru că trecuserăm prin multe peripeții în acea noapte. Brian şi Lori au acceptat sticlele de Coca-Cola cu „da, vă rog", iar eu am rugat-o frumos să-mi dea un Shirley Temple, dacă se putea – aceasta era băutura pe care mi-o cumpăra tata, ori

de câte ori mă ducea într-un bar. Chelnerița a început să râdă, nu ştiu de ce.

Bărbații de la bar făceau încontinuu glume despre femeile care ieşeau dezbrăcate în fugă, din hotelul care ardea. Nu aveam pe mine decât lenjerie intimă, Aşa că mi-am ținut pătura înfăşurată strâns în jurul corpului. După ce mi-am golit paharul cu Shirley Temple, am încercat să trec din nou strada, să mă uit la incendiu, dar chelnerița m-a reținut la bar, aşa că m-am cățărat pe un scăunel, să pot vedea pe fereastră ce se întâmpla. Sosiseră maşinile de pompieri. Am văzut semnalizatoare luminoase şi oameni îmbrăcați în haine de cauciuc, ținând furtunuri de material textil, din care ieşeau jeturi imense de apă.

M-am întrebat dacă focul era pe urmele mele, încercând să mă prindă. M-am întrebat dacă toate focurile din lume sunt rude între ele, aşa cum tata spunea că toți oamenii sunt înrudiți; dacă focul care mă arsese în ziua aceea, când fierbeam crenvurşti, avea vreo legătură cu focul peste care trăsesem apa de la veceu şi cu acela care mistuia acum hotelul. Nu aveam răspunsuri la aceste întrebări, dar ceea ce ştiam sigur era că trăiesc într-o lume care poate fi cuprinsă de foc în orice clipă. Era genul de informație care te ținea mereu în priză.

***

După ce hotelul a ars până la temelie,

am locuit câteva zile pe plajă. Când lăsam în jos bancheta din spate a Vagonului Verde, era loc de dormit pentru toată lumea, deşi uneori picioarele cuiva mă loveau peste față. Într-o noapte, un polițist ne-a ciocănit în geam şi ne-a spus că trebuie să plecăm; era ilegal să dormim pe plajă. A fost politicos şi ni s-a adresat de meu multe ori cu „oameni buni”, ba chiar ne-a desenat o hartă cu un loc în care puteam dormi fără să fim arestați.

Dar, după ce-a plecat, tata l-a numit gestapo blestemat şi-a zis că genul ăsta de oameni se distrează expediind oameni de colo până colo. Tata era sătul de civilizație. El şi mama au hotărât că venise vremea să ne mutăm înapoi în deşert şi să ne reluăm goana după aur chiar şi fără o investiție de început.

— Oraşele astea sunt criminale, a spus el.

***

După ce-am ridicat ancora din San Francisco, am pornit spre deşertul Mojave. Lângă Eagle Mountains, mama i-a zis tatei să oprească maşina. Văzuse un copac la marginea drumului care îi atrăsese atenția.

Nu era un copac ca oricare altul. Era un *Yucca brevifolia,* un copac străvechi al lui Iosua. Crescuse pe o ridicătucă de pământ, în locul în care deşertul lua sfârşit şi începea muntele, formând un tunel natural.

Încă de când acest copac al lui Iosua

era un puiet mititel, fusese atât de izbit de vântul necruțător încât, în loc să încerce să crească pe verticală, crescuse în direcția în care îl împinsese vântul. Acum, era într-o permanentă stare de „doborâre de vânt”, înclinându-se atât de mult încât părea gata-gata să se răstoarne, deşi, de fapt, rădăcinile îl țineau bine înfipt în pământ.

Mie mi s-a părut că acest copac al lui Iosua era urât. Părea crescut la întâmplare şi monstruos, înțepenit pentru totdeauna în poziția aceea răsucită şi chinuită; şi m-a făcut să mă gândesc la sfaturile adulților, care îți spun să nu te strâmbi, pentru că îți pot încremeni trăsăturile în poziția aia. Totuşi, mamei i s-a părut unul dintre cei mai frumoşi copaci ai lui Iosua pe care îl văzuse vreodată. Ne-a spus că trebuie neapărat să-l picteze. În timp ce-şi aşeza şevaletul, tata a pornit cu maşina pe drumul din față, să vadă ce era înainte. A găsit câteva căsuțe mici, scorojite, împrăştiate, rulote cu roțile intrate adânc în nisip şi barăci cu acoperişuri ruginite de tablă. Aşezarea se numea Midiand. Una dintre căsuțe avea un anunț „de închiriat”.

— La dracu’, a spus tata, locul ăsta e la fel de bun ca oricare altul.

Casa pe care am închiriat-o fusese construită de o companie de minerit. Era albă, avea două camere şi un acoperiş curbat. În curte nu era niciun copac, iar nisipul deşertului se întindea până la uşa din spate. În timpul nopții, auzeam coioții urlând.

Când am ajuns la Midiand, coioții ăia m-au ținut trează, şi, în timp ce stăteam întinsă în pat, auzeam şi alte sunete – şopârle Gila mişunând printre tufişuri, molii izbindu-se de panouri şi creozotul pocnind în vânt. Într-o noapte, când luminile erau stinse şi pe geam se vedea o frântură de lună, am auzit un sunet şuierător pe podea.

— Cred că e ceva sub pat, i-am spus lui Lori.

— Nu e decât o plăsmuire a imaginației tale mult prea active, a răspuns ea.

Vorbea ca un adult atunci când era iritată.

Am încercat să fiu curajoasă, dar chiar *auzisem* ceva. În lumina lunii, mi s-a părut că văd creatura respectivă mişcându-se.

— E ceva acolo, am şoptit.

— Treci şi culcă-te, mi-a zis Lori.

Ținându-mi perna deasupra capului, ca să mă apăr, am alergat în sufragerie, unde tata citea.

— Ce s-a întâmplat, Căpriță de Munte? m-a întrebat.

Îmi spunea aşa pentru că nu cădeam niciodată atunci când mă cățăram pe munte – aveam piciorul sigur ca o căpriță de munte, zicea el de fiecare dată.

— Probabil că nimic, am recunoscut. Numai că mi s-a părut că am văzut ceva în dormitor.

Tata a ridicat din sprâncene.

— Dar cu siguranță că nu era decât o plăsmuire a imaginației mele mult prea active.

— Ai apucat să te uiți bine la ființa

aia? a întrebat el.

— Nu prea.

— Mai mult ca sigur că l-ai văzut. Era cumva un monstru mare şi păros, cu cei meii înspăimântători colți şi cele mai sinistre gheare?

— Da, aşa era!

— Şi avea urechi ascuțite şi ochi răutăcioşi, plini de foc, şi se holba la tine cu o privire duşmănoasă? a întrebat el.

— Da! Da! Şi tu l-ai văzut?

— Poți să pui rămăşag că da. E nemernicul ăla bătrân şi puturos de Demon.

Tata mi-a mărturisit că-l vâna pe Demon de ani de zile. Până acum, bătrânul Demon îşi dăduse seama că ar fi mai bine să nu-i caute pricină lui Rex Walls. Dar dacă ticălosul ăla şmecher credea că o putea teroriza pe fetița cea mică a lui Rex Walls, era cel mai bine, pentru numele lui Dumnezeu, să se mai gândească o dată.

— Du-te şi adu-mi cuțitul de vânătoare, a spus tata.

I-am adus cuțitul de vânătoare cu mâner de os sculptat şi lamă de oțel albastru nemțesc, iar el mi-a dat mie o cheie pentru țevi, apoi ne-am dus să căutăm Demonul. Ne-am uitat sub patul meu, unde îl văzusem, dar nu mai era acolo. L-am căutat prin toată casa – sub masă, în colțurile întunecoase ale debaralelor, în cutia de unelte, ba chiar şi afară, în tomberoanele de gunoi.

— Ia vino tu-ncoace, Demon bătrân şi nenorocit, striga tata în noaptea adâncă a deşertului. Ia vino şi arată-ți fața urâtă

ca un cur, monstru cu burta galbenă!

— Da, vino, Demon bătrân şi nesuferit! am adăugat şi eu, agitânt în aer cheia pentru țevi. Nu ne e frică de tine!

Nu s-a auzit decât urletul coioților din depărtare.

— Exact aşa face Demonul ăsta căcăcios, a spus tata.

S-a aşezat pe treptele din fața casei, şi-a aprins o țigară, apoi mi-a spus o poveste despre când Demonul teroriza un oraş întreg, dar tata l-a învins în luptă corp la corp, muşcându-l de urechi şi băgându-i degetele în ochi. Bătrânul Demon a fost îngrozit, pentru că era prima oară când întâlnea pe cineva care nu se temea de el.

— Blestematul ăsta bătrân de Demon nu ştia ce să creadă, a spus tata, clătinând din cap şi chicotind.

Era un detaliu pe care trebuia să-l țin minte, în privința tuturor monştrilor, a completat el. Le place să înfricoşeze oamenii, dar dacă le înfrunți privirea se întorc cu spatele la tine şi o iau la goană.

— Tot ce trebuie să faci, Căpriță de Munte, este să-i arăți bătrânului Demon că nu ți-e frică de el.

***

Nu creşteau prea multe plante prin Midiand, în afară de copacii lui Iosua, cactuşi şi tufişurile acelea pitice şi meschine de creozot, despre care tata spunea că erau printre cele mai străvechi plante de pe pământ. Tufişurile de creozot stră-străbunici aveau mii de ani.

Când ploua, emanau o duhoare dezgustătoare, râncedă, pentru ca animalele să nu le mănânce. Nu cădeau decât vreo 100 mm de ploaie anual în Midiand – cam aceeaşi cantitate de precipitații ca şi în nordul Saharei – iar apa pentru oameni era adusă cu trenul, o dată pe an, în recipiente speciale. Singurele creaturi care puteau supraviețui în prejma unui loc ca Midiand erau ființele solzoase, fără buze, ca şopârlele Gila şi scorpionii sau oamenii ca noi.

La o lună după ce ne-am mutat în Midiand, Juju a fost muşcat de un şarpe cu clopoței şi a murit. L-am îngropat în apropierea copacului lui Iosua. A fost practic singura dată, în viața mea, când l-am văzut pe Brian plângând. Dar aveam o mulțime de pisici care să ne țină companie. Prea multe, de fapt. Salvasem foarte multe pisici de când îl aruncasem pe Quijote pe fereastră, şi între timp, cele mai multe dintre ele făcuseră pui, iar acum ajunseserăm în punctul în care trebuia să ne descotorosim de câteva. Nu aveam prea mulți vecini cărora să le dăm pisicile. Şi atunci, tata le-a băgat într-un sac de pânză groasă şi le-a dus cu maşina la un bazin construit de compania minieră pentru răcirea echipamentelor. M-am uitat la el în timp ce încărca portbagajul cu sacii în care pisicile mieunau şi se agitau.

— Nu mi se pare corect, i-am spus mamei. Noi le-am salvat. Şi acum, tot noi o să le ucidem.

— Măcar le-am dat un pic de timp pe

planeta asta, mi-a răspuns ea. Ar trebui să ne fie recunoscătoare pentru asta.

***

În cele din urmă, tata a făcut rost de un loc de muncă la mina de ghips, unde scotea din pământ pietroaiele albe, care apoi erau măcinate, şi astfel se obținea pudra folosită ulterior pentru rigips şi ipsos. Când venea acasă, era acoperit cu praf alb de ghips şi uneori ne jucam de-a stafiile, iar el ne urmărea. De asemenea, ne aducea acasă saci de ghips, iar mama amesteca praful alb cu apă şi făcea sculpturi ale lui Venus din Milo după un mulaj de cauciuc pe care îl comandase prin poştă. Mama era mâhnită de faptul că mina distrugea atât de multă piatră albă – ea spunea că era vorba de marmură adevărată, care merita o soartă mai bună, iar prin sculpturile pe care le făcea, ea imortaliza măcar o parte din această substanță.

Mama rămăsese gravidă. Toată lumea spera să fie băiat, pentru ca Brian să mai aibă pe cineva cu care să se joace, în afară de mine. Când ar fi sosit timpul ca mama să nască, planul tatei era să ne mutăm la Blythe, care era la vreo treizeci şi ceva de kilometri mai la sud. Blythe era un oraş atât de mare, încât avea două cinematografe şi două închisori.

Între timp, mama se devotase artei. Îşi petrecea întreaga zi lucrând la picturi în ulei, acuarele, desene în cărbune, schițe în tuş, sculpturi din argilă sau din sârmă, panouri de mătase şi blocuri de

lemn. Nu era adepta unui stil anume; unele dintre picturi erau, după cum le numea ea, „primitive”, altele erau impresioniste şi abstracte, iar altele erau realiste.

— Nu vreau să mă plafonez, îi plăcea să spună.

Pe lângă asta, mama era şi scriitoare; îşi petrecea timpul bătând la maşina de scris nuvele, povestiri scurte, piese de teatru, poezii, fabule şi cărți pentru copii; pe acestea din urmă le ilustra chiar ea. Stilul mamei de a scrie era foarte creativ. La fel era şi ortografia ei. Avea nevoie de un corector şi la numai şapte ani, Lori se uita peste manuscrisele mamei, pentru a depista greşelile.

Cât timp am locuit în Midiand, mama a pictat zeci de versiuni şi studii ale copacului lui Iosua. Mergeam cu ea până acolo, iar ea ne dădea lecții de artă. Odată am văzut un puiet minuscul de copac al lui Iosua, care creştea nu foarte departe de copacul bătrân. Am vrut să-l scot din rădăcini şi să-l replantez lângă casa noastră. I-am spus mamei că asta l-ar putea proteja de vânt, şi eu l-aş uda zi de zi, să poată creşte frumos, înalt şi drept.

Mama s-a încruntat.

— Ai distruge ceea ce-l face special, a ripostat ea. Îi oferă frumusețe copacului lui Iosua.

***

N-am crezut niciodată în Moş Crăciun.

Niciunul dintre noi, copiii, nu a crezut.

Mama şi tata au refuzat să ne cultive acest crez. Nu-şi puteau permite cadouri scumpe şi nu voiau ca noi să credem că nu suntem la fel de buni ca ceilalți copii care, în dimineața de Crăciun, găseau tot soiul de jucării atrăgătoare sub pomul de iarnă. Aceste jucării, se spunea, fuseseră lăsate de Moş Crăciun. De aceea, ne-au povestit că toți ceilalți copii erau induşi în eroare de către părinții lor, iar jucăriile care, conform afirmațiilor celor mari, fuseseră făurite de pitici cu fesuri țuguiate, în atelierul lor de la Polul Nord aveau de fapt etichete pe care scria „MADE ÎN JAPAN".

— Încercați să nu-i disprețuiți pe ceilalți copii, ne-a spus mama. Nu e vina lor că au creierul spălat şi au fost convinşi să creadă în mituri prosteşti.

Sărbătoream Crăciunul, dar de obicei o făceam la o săptămână după 25 decembrie, când puteai găsi panglici şi hârtie de ambalat cadouri, de foarte bună calitate, pe care oamenii le aruncaseră, şi pomi de iarnă azvârliți la marginea drumului, dar care îşi mai păstrau majoritatea acelor şi uneori chiar nişte beteală argintie care atârna pe ramuri. Mama şi tata ne dăruiau o pungă cu bile de jucărie, o păpuşă sau o praştie găsite la reducere după Crăciun.

Dar tata şi-a pierdut slujba de la mina de ghips în urma unei controverse cu maistrul, şi de Crăciun în acel an nu aveam niciun ban. În noaptea de Ajun, tata ne-a dus pe fiecare dintre noi, copiii, în deşert, pe rând. Aveam o pătură înfăşurată în jurul meu, iar când mi-a

venit rândul, m-am oferit să o împart cu tata, dar el mi-a zis „nu, mulțumesc”. Frigul nu îl deranja niciodată. În acel an – împlinisem cinci ani m-am aşezat lângă tata şi am privit amândoi cerul. Tatei îi plăcea să vorbească despre stele. Ne-a explicat cum se roteau acestea pe cerul nopții, în timp ce pământul se învârtea. Ne-a învățat să identificăm constelațiile şi cum să ne orientăm după Steaua Polară. Stelele acelea strălucitoare, îi plăcea lui să sublinieze, erau unul dintre privilegiile oamenilor ca noi, care locuiau într-o regiune sălbatică. Oamenii bogați de la oraş, obişnuia el să explice, locuiau în apartamente cochete, dar aerul acolo era atât de poluat, că nici măcar nu puteau vedea stelele. Ar fi trebuit să ne pierdem mințile, ca să ne dorim să fim în locul lor.

— Alege-ți steaua preferată, mi-a zis tata în noaptea aia.

Mi-a spus că o pot păstra pentru totdeauna. A zis că era cadoul meu de Crăciun.

— Nu poți să-mi dai o stea! am protestat eu. Nimeni nu stăpâneşte stelele.

— Aşa-i, a răspuns tata. Nimeni altcineva nu le poate stăpâni. Pur şi simplu, trebuie să ți-o revendici înainte să o facă oricine altcineva, aşa cum a făcut spaniolul ăla, Columb, când a pretins că America i se cuvenea Reginei Isabella. Să revendici o stea, ca şi cum ar fi a ta, e la fel de logic.

M-am gândit la asta şi mi-am dat seama că tata avea dreptate. Găsea mereu explicații pentru lucruri de genul

ăsta.

Puteam avea orice stea îmi doream, mi-a spus tata, cu excepția lui Betelgeuse şi a lui Rigel, pentru că Lori şi Brian le revendicaseră deja pe acestea.

Am privit bolta cerească şi am încercat să-mi dau seama care stea era cea mai bună. Puteai vedea sute, poate mii sau chiar milioane de aştri, sclipind pe cerul senin al deşertului. Cu cât te uitai mai mult timp şi ochii ți se obişnuiau cu întunericul, cu atât vedeai mai multe stele, strat după strat, conturându-se brusc în fața ochilor. Era una specială, spre vest, deasupra munților, nu foarte departe pe cer, dar care strălucea mai intens decât toate celelalte.

— O vreau pe aceea, am zis.

Tata a zâmbit.

— Aceea este Venus, mi-a spus.

Venus era doar o planetă, a continuat tata să-mi explice, şi era destul de nesemnificativă, dacă o comparai cu stelele adevărate. Părea mai mare şi mai strălucitoare, pentru că era mult mai apropiată de noi decât stelele. Biata şi bătrâna Venus nici măcar nu are lumină proprie, mi-a spus tata. Străluceşte numai datorită luminii pe care o reflectă. Mi-a explicat că planetele străluceau pentru că lumina reflectată era constantă, iar stelele licăreau pentru că lumina lor pulsa.

— Mie îmi place oricum, i-am spus.

O admirasem pe Venus încă dinainte de acel Crăciun. O puteai vedea seara, de la primele ore, strălucind în vest, aproape de linia orizontului, iar dacă te trezeai

dimineața devreme, o mai puteai vedea după ce toate stelele dispăruseră.

— La dracu', a zis tata. E Crăciunul. Poți avea o planetă, dacă vrei.

Şi mi-a dăruit-o pe Venus.

În acea seară, în timpul cinei de Crăciun, am discutat cu toții despre spațiul cosmic. Tata ne-a explicat ce înseamnă anii lumină, găurile negre şi quasarii şi ne-a vorbit despre însuşirile speciale pe care le aveau Betelgeuse, Rigel şi Venus.

Betelgeuse era o stea roşie de pe umărul constelației Orion. Era una dintre cele mai mari stele pe care le puteai vedea pe cer, de sute de ori mai mare decât soarele. Strălucise intens timp de milioane de ani şi, în curând, urma să devină o supernovă şi să se stingă. M-am întristat pentru că Lori îşi alesese o rablă de stea, dar tata ne-a explicat că „în curând" însemna sute de mii de ani, atunci când era vorba despre stele.

Rigel era o stea albastră, mai mică decât Betelgeuse, ne-a povestit tata, dar mai strălucitoare. Se afla în constelația Orion – era la piciorul stâng al gigantului, ceea ce părea potrivit, pentru că Brian era un alergător foarte rapid.

Venus nu avea luni sau sateliți, şi nici măcar un câmp magnetic, dar avea o atmosferă aproximativ similară cu a Pământului, cu diferența că era extrem de fierbinte – în jur de 500 de grade sau aşa ceva.

— Aşadar, a spus tata, când Soarele va începe să se stingă şi Pământul se va răci, toată lumea de-aici o să-şi dorească,

probabil, să se mute pe Venus, să se încălzească. Şi vor fi nevoiți să ceară permisiunea descendenților tăi, înainte de toate.

Am râs pe seama tuturor copiilor care credeau în mitul lui Moş Crăciun şi nu primeau de Crăciun nimic altceva decât o grămadă de jucării ieftine de plastic.

— Peste mulți ani, când tot gunoiul pe care l-au căpătat ei va fi stricat şi de mult uitat, a zis tata, voi veți fi încă stăpânii stelelor voastre.

***

La asfințit, odată ce soarele aluneca pe după Munții Palen, liliecii ieşeau şi începeau să împânzească în vârtejuri cerul, pe deasupra cocioabelor din Midiand. Doamna în vârstă care locuia în casa de alături ne-a avertizat în privința liliecilor. Îi numea şobolani zburători şi ne-a povestit cum odată unul dintre ei i s-a agățat în păr şi, înnebunit de panică, i s-a înfipt cu ghearele în scalp. Dar eu iubeam liliecii ăia mici şi urâți, felul în care zburau ca fulgerul pe lângă noi, felul în care îşi mişcau aripile creând o negură plină de furie. Tata ne-a explicat că aveau detectoare de tip sonar, cam ca acelea instalate pe submarinele nucleare. Eu şi Brian aruncam cu pietricele în sus, sperând că liliecii o să creadă că erau insecte şi o să le mănânce, iar greutatea pietricelelor o să-i tragă în jos, şi noi o să-i putem păstra ca animale de companie, legându-i cu o funie lungă de gheare, pentru a putea zbura totuşi. Îmi

doream să pot dresa un liliac să stea atârnat de degetul meu cu capul în jos. Dar afurisiții ăia de lilieci erau prea inteligenți să pună botul la şiretlicul nostru.

Liliecii se dezlănțuiseră, prăvălindu-se şi scârțâind când am plecat din Midiand, îndreptându-ne spre Blythe. Cu câteva ore mai devreme, în ziua respectivă, mama ne spusese că bebeluşul a hotărât că era îndeajuns de mare încât să iasă curând şi să se alăture familiei noastre. Când am ajuns pe şosea, între mama şi tata a izbucnit o ceartă violentă, referitor la numărul de luni de sarcină care trecuseră. Mama susținea că era gravidă de zece luni. Tata, care reparase sistemul de transmisie al cuiva în ziua respectivă şi se folosise de banii astfel câştigați pentru a cumpăra o sticlă de tequila, susținea că probabil pierduse şirul numărătorii pe undeva.

— Întotdeauna port sarcinile mai mult timp decât alte femei, a zis mama. Lori a stat paisprezece luni în pântece.

— Asta-i vrăjeală! a ripostat tata. Dacă nu cumva Lori e parțial elefant.

— Nu face glume pe seama mea şi-a copiilor mei! a strigat mama. Unii bebeluşi se nasc prematur. Ai mei au fost cu toții postmaturi. De aceea sunt toți atât de inteligenți. Creierul lor a avut mai mult timp la dispoziție să se dezvolte.

Tata a spus ceva despre bizareriile naturii, iar mama l-a numit pe tata un Domnu'-Ştie-Tot-Izmene-Deştepte care refuza să creadă că ea e specială. Tata a spus ceva despre Isus Cristos pe o

blestemată de furcă şi a adăugat că nici măcar el n-a avut nevoie de atâta timp pentru gestație. Mama s-a înfuriat auzind blasfemia tatei, şi-a întins piciorul până în partea şoferului şi-a apăsat pe frână. Eram în miez de noapte, iar mama a țâşnit din maşină şi a luat-o la fugă prin întuneric.

— Curvă nebună! a răcnit tata după ea. Bagă-ți curul ăla afurisit înapoi în maşină!

— Obligă-mă, durule! a strigat ea în timp ce se îndepărta în goană.

Tata a smucit volanul în lateral şi a părăsit şoseaua apucând-o prin deşert, pe urmele ei. Eu, Lori şi Brian ne-am luat unul pe altul în brațe, aşa cum făceam ori de câte tata începea câte o urmărire sălbatică şi ştiam că drumul va fi plin de hârtoape.

Tata a scos capul pe fereastră şi-a început să răcnească la mama, numind-o „târfa proastă“ şi „vacă împuțită”, şi ordonându-i să urce înapoi în maşină. Mama refuza. Alerga înaintea noastră, dispărând şi apărând dintre tufişurile deşertului. Pentru că nu folosea niciodată cuvinte urâte, îi striga tatei apelative ca „gură spurcată“ şi „individ banal“ şi „alcoolic nenorocit”. Tata a oprit maşina, apoi a apăsat brusc pe accelerator şi a călcat ambreiajul. Maşina a pornit brusc, în viteză, spre mama, care a țipat şi a sărit la o parte din calea ei. Tata s-a întors şi a demarat din nou spre ea.

Era o noapte fără lună, de aceea nu o puteam vedea pe mama decât atunci când alerga în bătaia farurilor. Se tot uita

peste umăr, cu ochii larg deschişi, ca un animal hăituit. Noi, copiii, plângeam şi-l imploram pe tata să înceteze, dar nu ne băga în seamă. Eram chiar mai îngrijorată pentru bebeluşul din burta umflată a mamei decât pentru ea. Maşina se hâțâna peste gropi şi pietre, tufişurile îi zgâriau părțile laterale, iar praful intra prin ferestrele deschise. În cele din urmă, tata a încolțit-o pe mama pe lângă nişte stânci. Mă temeam că ar putea să o facă praf cu maşina; însă a coborât din maşină, a cărat-o înapoi, cu picioarele fluturându-i în aer şi a aruncat-o în maşină. Am pornit înapoi prin deşert şi din nou pe şosea. Nimeni n-a scos un cuvânt, cu excepția mamei, care suspina insistând că pe bune o ținuse pe Lori în burtă paisprezece luni.

***

Mama şi tata s-au împăcat în ziua următoare, iar după-amiaza târziu, mama îl tundea deja pe tata în sufrageria apartamentului pe care îl închiriasem în Blythe. El îşi scosese cămaşa şi stătea cu fața spre speteaza scaunului, cu capul aplecat şi părul pieptănat în jos. Mama îi reteza şuvițele cu foarfecă, în timp ce tata îi arăta unde era părul în continuare prea lung. După ce-au terminat, tata şi-a pieptănat părul pe spate şi a zis că mama îi făcuse o tunsoare dată dracu'.

Apartamentul nostru se afla într-un bloc de ciment, cu un singur etaj, la periferia oraşului. Avea un semn mare, oval, din plastic albastru cu alb, şi un

indicator pe care scria: APARTAMENTELE LBJ. Eu am crezut că erau prescurtarea pentru Lori, Brian şi Jeannette, dar mama ne-a spus că LBJ erau iniţialele preşedintelui[{12}] care, a adăugat ea, era un escroc şi un individ pus pe scandaluri. Câţiva şoferi de camioane şi cowboy îşi închiriaseră camere la Apartamentele LBJ, dar majoritatea celor care locuiau acolo erau muncitori emigranţi împreună cu familiile lor, pe care îi auzeam vorbind prin pereţii subţiri de rigips. Acesta era unul dintre avantajele faptului că locuiam la Apartamentele LBJ, a remarcat mama: puteam învăţa puţină spaniolă, chiar fără să studiem serios limba.

Blythe era în California, dar graniţa cu Arizona era la o aruncătură de băţ. Locuitorilor le plăcea să spună că oraşul era la 240 de kilometri distanţă de Phoenix, la 400 de kilometri distanţă de Los Angeles şi unde-a înţărcat mutu' iapa. Dar o spuneau de parcă s-ar fi mândrit cu asta.

Mama şi tata nu erau chiar înnebuniţi după Blythe. Era prea civilizat, spuneau ei, şi de-a dreptul ieşit din comun, dat fiind că niciun oraş de dimensiunea lui Blythe nu avea vreun motiv, economic vorbind, să existe în mijlocul deşertului Mojave. Era în apropierea fluviului Colorado şi fusese întemeiat în secolul al XlX-lea de un tip care crezuse că se poate îmbogăţi dacă transformă un deşert în pământ arabil pentru o fermă. Săpase o grămadă de canaluri de irigare care

deturnau apa din fluviul Colorado şi se apucase să cultive salată verde, struguri şi broccoli chiar acolo, în mijlocul cactuşilor şi al tufişurilor de Artemisia tridentata. Tata era dezgustat ori de câte ori treceam cu maşina pe lângă unul dintre câmpurile cultivate, cu canalurile lor de irigații late ca nişte şanțuri de apă care înconjurau cetățile.

— Este o afurisită de pervertire a naturii, zicea el mereu. Dacă vrei să locuieşti la o fermă, mută-ți curul ăla amărât până în Pennsylvania. Dacă vrei să locuieşti în deşert, mănâncă fructe de cactus, nu salată iceberg pentru figuranți.

— Într-adevăr, obişnuia să răspundă mama. Fructele de cactus au oricum mai multe vitamine.

Faptul că locuiam într-un oraş mare însemna că trebuia să port pantofi. Mai însemna şi că trebuia să merg la şcoală.

La şcoală nu era chiar atât de rău. Eram în clasa I, iar învățătoarea, domnişoara Cook, mă alegea întotdeauna pe mine să citesc cu voce tare, ori de câte ori venea directorul în clasă. Ceilalți elevi nu mă simpatizau în mod deosebit, pentru că eram foarte înaltă, palidă şi costelivă, pentru că ridicam întotdeauna mâna prea repede şi o agitam cu frenezie prin aer, ori de câte ori domnişoara Cook punea o întrebare. La câteva zile după ce am început şcoala, patru fetițe mexicance m-au urmărit în drum spre casă şi m-au atacat pe o alee, în apropiere de Apartamentele LBJ. M-au bătut destul de rău, m-au tras de păr, mi-au sfâşiat

hainele şi m-au numit „preferata învăţătoarei“ şi „băţ de chibrit”.

În seara aia am ajuns acasă cu genunchii şi coatele julite şi cu buza spartă.

— Mi se pare că ai intrat într-o altercaţie, a zis tata.

Stătea la masă şi demonta un ceas deşteptător vechi, împreună cu Brian.

— A, n-a fost decât o ciorovăială mică, am răspuns eu.

Asta era cuvântul pe care îl folosea tata întotdeauna, după ce lua parte la o altercaţie.

— Câţi au fost?

— Şase, am minţit eu.

— Şi buza aia spartă e-n regulă? m-a întrebat el.

— Zgârietura asta mică? am ripostat eu. Ar fi trebuit să vezi ce le-am făcut eu lor.

— Asta e fetiţa mea! a exclamat tata şi a reînceput să meşterească la ceas, dar Brian m-a privit lung.

În ziua următoare, când am ajuns pe alee, mexicancele mă aşteptau deja. Înainte ca ele să poată ataca, Brian a sărit de după o tufa de Artemisia, agitând o creangă de yucca. Brian era meu scund decât mine şi la fel de costehv, cu nasul pbn de pistrui şi păr de culoarea nisipului roşiatic; bretonul îi intra în ochi. Purta pantalonii pe care îi moştenisem eu de la Lori şi-acum îi rămăseseră lui şi care-i tot alunecau de pe fundul osos.

— Ia luaţi-o voi înapoi chiar acum şi toată lumea va putea să plece cu mâinile

şi picioarele intacte, a spus Brian.

Era una dintre replicile tatei.

Mexicancele s-au holbat la el, apoi au izbucnit în râs. După aceea l-au înconjurat. Brian s-a descurcat destul de bine, până când i s-a rupt creanga de yucca. Apoi, a dispărut într-o învălmăşeală de pumni şi picioare care dădeau şuturi. Am înşfăcat cea mai mare piatră pe care am izbutit s-o găsesc şi-am lovit-o pe una dintre fete în cap. După smucitura pe care am simțit-o în braț, am crezut că i-am crăpat craniul. A căzut în genunchi. Una dintre prietenele ei m-a împins şi mi-a tras una în față; apoi au luat-o la fugă toate patru. Fata pe care o izbisem cu piatra mergea clătinându-se şi se ținea de cap.

Brian şi cu mine ne-am ridicat în capul oaselor. Brian avea chipul acoperit cu nisip. Tot ce puteam vedea din el erau ochii albaştri care sclipeau curioşi şi câteva pete de sânge care se infiltraseră prin nisip. Aş fi vrut să-l îmbrățişez, dar ar fi fost prea ciudat. Brian s-a ridicat în picioare şi mi-a făcut semn să-l urmez. Ne-am cățărat pe gardul de sârmă şi am trecut printr-o spărtură pe care o descoperise în acea dimineață, apoi am dat năvală pe terenul cu salată iceberg de lângă bloc. L-am urmat printre şirurile de frunze mari, verzi şi, în cele din urmă, am început să le devorăm, îngropându-ne fețele în capetele mari şi ude de salată. Am mâncat până când a început să ne doară stomacul.

— Cred că le-am speriat destul de zdravăn, i-am spus lui Brian.

— Cred că da, a confirmat el.

Nu i-a plăcut niciodată să se laude, dar îmi dădeam seama că era mândru de faptul că învinsese în luptă patru copii mai mari şi mai puternici, chiar dacă erau fete.

— Război cu salată! a strigat Brian.

A aruncat în mine cu un cotor de salată pe jumătate mâncat, de parcă ar fi fost o grenadă. Am alergat de-a lungul tarlalei, smulgând cotoare de salată din pământ şi aruncând cu ele unul în celălalt. Un avion care pulveriza insecticid a trecut pe deasupra noastră. Am făcut semne cu mâna spre el, în timp ce trecea peste câmp. Din avion a țâşnit un nor, şi o pulbere fină, albă, s-a cernut în jos, peste capetele noastre.

***

La două luni după ce ne-am mutat în Blythe, când mama susținea că era însărcinată în luna a douăsprezecea, a născut în sfârşit. După ce a stat două zile în spital, ne-am dus cu toții s-o luăm, cu maşina, tata ne-a lăsat pe noi, copiii, să-l aşteptăm în maşină cu motorul pornit, în timp ce el a intrat s-o aducă pe mama. Au ieşit în fugă; tata o ținea pe mama pe după umeri. Mama legăna o mogâldeață în brațe şi chicotea oarecum vinovată, de parcă ar fi furat un baton de ciocolată dintr-un magazin. Mi-am dat seama că se externase în stilul Rex Walls.

— Ce este? a întrebat Lori în timp ce maşina noastră se îndepărta în viteză de spital.

— Fată, a răspuns mama.

Mama mi-a dat mie bebeluşul. Peste câteva luni urma să împlinesc şase ani, iar mama a spus că eram îndeajuns de matură pentru a-l ține în brațe tot drumul, până acasă. Copilița era roz şi încrețită, dar cu adevărat frumoasă, avea ochi mari, albaştri, păr blond şi moale şi cele mai mici unghii pe care le văzusem vreodată. Făcea mişcări nedumerite, spasmodice, de parcă n-ar fi înțels de ce burta mamei nu mai e în jurul ei. I-am promis că voi avea întotdeauna grijă de ea.

Bebeluşul n-a avut nume timp de mai multe săptămâni. Mama mi-a spus că, înainte de toate îşi dorea să o examineze, aşa cum ar fi făcut cu modelul unui tablou. Ne-am certat mult în privința numelui care s-ar fi potrivit. Eu voiam s-o numim Roşită, aşa cum o chema pe cea mai frumoasă fata din clasa noastră, dar mama a zis că numele ăsta era prea mexican.

— Credeam că nu e cazul să avem prejudecăți, i-am spus.

— Nu e vorba că aş avea prejudecăți, a răspuns mama. E o chestiune de acuratețe a etichetării.

Ne-a povestit că bunicile noastre erau supărate pentru că nici Lori, nici eu nu le-am moştenit numele, de aceea a hotărât să dea bebeluşului numele de Lilly Ruth Maureen. Lilly era numele bunicii din partea mamei, iar Erma Ruth era acela al bunicii din partea tatei. Dar noi ne-am obişnuit s-o strigăm pe fetiță Maureen, un nume care îi plăcea mamei

pentru că era un diminutiv de la Mary, şi astfel îi dădea bebeluşului propriul ei nume, dar aproape nimeni nu îşi dădea seama de asta. Asta, ne-a spus tata, urma să asigure fericirea tuturor, mai puțin pe aceea a mamei lui, care ura numele de Ruth şi ar fi vrut ca bebeluşul să fie botezat Erma; sau pe aceea a bunicii din partea mamei, care va urî ideea de a avea o tiză care să poarte şi numele celeilalte bunici.

La câteva luni după naşterea lui Maureen, o maşină a poliției a încercat să ne tragă de dreapta, pentru că luminile de frână ale Vagonului Verde nu mai funcționau. Tata a accelerat. Ne-a spus că dacă polițiştii îl opreau ar fi descoperit că nu aveam număr de înregistrare sau asigurare, iar plăcuța de înmatriculare fusese luată de pe altă maşină, şi ne-ar fi arestat pe toți. După ce a pornit cu viteză foarte mare pe şosea, a făcut o curbă scârțâitoare în formă de U – în timp ce noi, copiii, aveam impresia că maşina e pe cale să se răstoarne într-o parte –, dar şi maşina poliției a făcut la fel. Tata a trecut prin Blythe cu o viteză de 160 de kilometri pe oră, a luat-o înainte pe roşu, apoi pe sensul interzis al unei străzi cu sens unic, în timp ce toate celelalte maşini claxonau şi se opreau pe dreapta. A mai dat câteva ocoluri, apoi a luat-o în jos pe o alee şi a găsit un garaj gol în care să se ascundă.

Am auzit sirena la câteva blocuri distanță; apoi zgomotul s-a estompat. Tata a spus că, dat fiind că gestapo-ul va sta cu ochii pe Vagonul Verde, vom fi

nevoiți să îl lăsăm în garaj şi să ne întoarcem acasă pe jos.

În ziua următoare, ne-a anunțat că Blythe devenise un pic cam prea primejdios şi trebuia să plecăm din nou la drum. De data asta, ştia încotro ne îndreptăm. Făcuse nişte cercetări şi se decisese asupra unui oraş din partea de nord a statului Nevada – Battle Mountain. În Battle Mountain se găsea aur, susținea tata, iar el urma să-l caute cu Prospectorul. În cele din urmă, ne vom îmbogăți.

Mama şi tata au închiriat un camion imens U-Haul. Pentru că în cabină încăpeau doar ei, mama ne-a spus că eu, Lori, Brian, Maureen urma să avem parte de o experiență minunată: vom călători în spate. Va fi distractiv, a zis ea, o adevărată aventură, dar nu vom avea niciun strop de lumină; de aceea vom fi siliți să ne folosim toate resursele pentru a ne distra unii pe alții. În plus, nu vom avea voie să vorbim. Pentru că era interzis să călătoreşti în spate, oricine ne auzea ar fi putut chema poliția. A adăugat că excursia avea să dureze cam paisprezece ore, dacă am fi mers pe şosea, dar era posibil să ne mai ia câteva ore în plus, pentru că vom face câteva ocoluri pentru a admira peisajul.

Am strâns toate lucrurile pe care le aveam. Nu erau prea multe; în mare parte, bucăți componente ale Prospectorului, câteva scaune, picturile în ulei şi materialele mamei. Când am fost gata de drum, mama a înfăşurat-o pe Maureen într-o pătură de culoarea

lavandei şi mi-a întins-o, iar noi, copiii, am urcat în spatele camionului. Tata a închis uşile. Era un întuneric negru ca smoala, iar aerul avea un miros stătut şi prăfuit. Stăteam pe podeaua canelată de lemn, pe pături zdrenţuite, pătate, folosite pentru a împacheta mobila, căutându-ne unul pe altul pe pipăite prin întuneric.

— Acum începe aventura! am şoptit eu.

— Şşşt, a făcut Lori.

Camionul a demarat, hurducăind. Maureen şi-a dat frâu liber furiei şi-a început să ţipe strident, răsunător. Am încercat s-o fac să tacă, am legănat-o şi am bătut-o uşor cu palma pe spate, dar ea continua să plângă. Atunci i-am întins-o lui Lori, care i-a şoptit nişte cântecele la ureche şi a glumit cu ea. Dar nici asta n-a funcţionat şi atunci am implorat-o amândouă pe Maureen să fie atât de drăguţă şi să nu meu plângă. Apoi ne-am pus pur şi simplu mâinile la urechi.

După un timp, s-a făcut frig în spatele camionului întunecat, şi călătoria a devenit din ce în ce mai incomodă. Motorul făcea podeaua să vibreze, aşa că ne duceam de-a dura cu toţii de câte ori camionul dădea peste o hârtoapă. S-au scurs câteva ore bune. Deja, aveam toţi nevoie să facem pipi şi ne întrebam dacă tata avea de gând să tragă pe dreapta pentru un scurt popas. Brusc, s-a auzit un zgomot; camionul dăduse într-o groapă uriaşă, iar uşile din spate au sărit într-o parte şi-n alta, deschizându-se.

Vântul a început să şuiere. Ne temeam că vom fi smulşi din camion, aşa că ne-am chircit cu toții, lipindu-ne de Prospector. Răsărise luna. Puteam vedea strălucirea lămpilor de semnalizare din spate şi drumul pe care venisem, întinzându-se în urma noastră prin deşertul argintiu. Uşile deschise săreau înainte şi înapoi cu pocnete răsunătoare.

Pentru că mobila era depozitată între noi şi cabina şoferului, nu puteam bate în perete, să atragem atenția mamei sau tatei. Am început să izbim în pereții laterali ai camionului şi să strigăm cât puteam noi de tare, dar motorul era prea zgomotos şi nu ne auzeau.

Brian s-a târât până în partea din spate a camionului. Când una dintre uşi s-a legănat înainte, a înşfacat-o, dar aceasta s-a deschis brusc din nou, trăgându-l şi pe el. Am crezut că uşa îl va trage pe Brian afară din camion, dar el a sărit înapoi chiar la momentul potrivit şi s-a prăbuşit pe podeaua de lemn, lângă mine şi Lori.

Brian şi Lori se țineau strâns de Prospector, pe care tata îl legase bine cu frânghii. Eu o țineam în brațe pe Maureen, care, în mod ciudat, încetase să mai plângă. M-am cuibărit într-un colț. Se părea că va trebui să o îndurăm până la capăt şi pe asta.

Apoi, o pereche de faruri au apărut la mare distanță în spatele nostru. Am privit maşina, în timp ce aceasta ajungea încet-încet din urmă camionul. După câteva minute, a început să meargă chiar în spatele nostru, iar luminile ei din față

ne-au surprins acolo, în spatele camionului. Apoi, ne-a ocolit şi ne-a depăşit. Mai mult ca sigur, şoferul le-a făcut semne mamei şi tatei, pentru că, de îndată, camionul a încetinit şi-a oprit, şi tata a venit în fugă în spate cu o lanternă.

— Ce dracu' se întâmplă aici? a întrebat.

Era furios. Am încercat să-i explicăm că nu era vina noastră că uşile se deschiseseră, dar el era în continuare supărat. Ştiam că în egală măsură e speriat. Poate mai degrabă speriat decât furios.

— Omul ăla era polițist? s-a interesat Brian.

— Nu, a ripostat tata. Şi sunteți clar al dracului de norocoşi că nu era; altfel, acum v-ar fi băgat cururile la închisoare.

După ce am făcut pipi, am urcat înapoi în camion şi l-am privit pe tata închizând uşile. Întunericul ne-a învăluit din nou. Îl puteam auzi pe tata încuind uşile şi verificându-le. Motorul a pornit şi ne-am continuat drumul.

***

Battle Mountain fusese la început o localitate minieră, întemeiată cu o sută de ani în urmă de oameni care sperau să se îmbogățească rapid; dar dacă cineva se îmbogățise vreodată rapid în Battle Mountain, cu siguranță că se mutase în altă parte să-şi cheltuiască banii. Nimic nu era măreț în acest oraş, cu excepția cerului vast şi gol şi, din depărtare, a

munților Tuscarora, stâncoşi şi purpurii, care coborau până la nivelul deşertului neted ca tăblia unei mese.

Strada principală era largă – cu maşini decolorate de soare şi camioane parcate oblic pe trotuar –, dar cu o lungime de numai câteva blocuri, mărginită în ambele laturi de clădiri scunde, cu acoperişul plat, construite din chirpici sau cărămidă. Zi şi noapte pâlpâia un singur stâlp de iluminat. De-a lungul ei se înşirau un magazin universal, o drogherie, o reprezentanță Ford, o autogară Greyhound şi două cazinouri mari, Clubul Bufniței şi Hotelul Nevada. Clădirile, care păreau modeste, sub cerul nesfârşit, aveau firme cu neoane, care nici nu păreau aprinse în timpul zilei, într-atât de strălucitor era soarele.

Ne-am mutat într-o clădire de lemn de la marginea oraşului, o clădire care fusese odinioară depoul gării. Avea două etaje, era vopsită într-un verde industrial şi era atât de aproape de şinele de tren încât îi puteai face cu mâna mecanicului de la geamul din față. Casa noastră nouă era una dintre cele mai vechi clădiri din oraş, ne-a explicat mama cu mândrie, iar acesta era un lucru de un bun gust autentic.

Dormitorul mamei şi al tatei era la etajul al doilea, unde fusese odinioară biroul şefului gării. Noi, copiii, dormeam la parter, unde fusese sala de aşteptare. Vechile băi erau la acelaşi etaj, dar într-una dintre ele veceul fusese scos şi înlocuit cu o cadă de baie. Ghereta de bilete fusese transformată în bucătărie.

Unele dintre băncile originale mai erau încă fixate de pereții nevopsiți de lemn, şi se puteau vedea petele întunecate, uzate, care marcau locurile unde stătuseră minerii, soțiile lor şi copiii, aşteptând trenul în timp ce fundurile lor lustruiau lemnul.

Pentru că nu aveam bani de mobilă, am improvizat. O grămadă de bobine imense de lemn, din cele pe care se păstrează cablurile folosite în industrie, zăceau aruncate lângă şine, nu departe de casa noastră, aşa că le-am rostogolit până acasă şi le-am transformat în mese.

— Cât de proşti pot fi ăia care se duc să irosească bani pe mese cumpărate de la magazin, când pot avea aşa ceva gratuit? a spus tata lovind cu pumnul în bobine, ca să ne arate cât erau de rezistente.

Drept scaune, am folosit câteva bobine mai mici şi nişte lăzi de lemn. În loc de paturi, noi, copiii, am început să dormim în cutii mari de carton, ca acelea în care se livrau frigiderele. La scurt timp după ce ne-am mutat în clădirea gării, i-am auzit pe mama şi pe tata discutând despre faptul că ar trebui să ne cumpere paturi adevărate şi le-am spus că nu e cazul s-o facă. Ne plăceau cutiile noastre. Făceau mersul la culcare să pară o aventură.

***

La puțin timp după mutarea noastră în depou, mama a hotărât că lucrul de care aveam cu adevărat nevoie era un pian.

Când un *saloon* din oraşul vecin s-a închis, tata a găsit un pian ieftin şi a împrumutat camionul unui vecin ca să-l aducă acasă. L-am dat jos din camion cu ajutorul unei rampe, dar era prea greu ca să-l putem transporta. Pentru a-l băga totuşi în depou, tata a construit un sistem de frânghii şi scripeți pe care le-a legat de pian, în curtea din față, le-a trecut prin casă şi apoi le-a scos pe uşa din spate, unde le-a legat de camion. Planul era ca mama să pornească uşor înainte cu camionul, trăgând pianul până în casă, în timp ce noi, împreună cu tata, îl supravegheam cum parcurge o rampă de scânduri şi intră de uşa din față.

— Gata! a strigat tata, când ne-am aşezat cu toții în pozițiile stabilite.

— În regulă! a strigat mama.

Dar, în loc să o ia încet înainte, mama, care nu a reuşit niciodată să pătrundă tainele şofatului, a apăsat cu putere pedala de accelerație şi camionul a pornit brusc, în viteză. Pianul ne-a scăpat din mâini, facându-ne să ne împleticim în față, şi a intrat hurducându-se în casă, făcând țăndări pragul uşii. Tata a urlat la mama să încetinească, dar ea a continuat să meargă cu aceeaşi viteză, târând pianul care scârțâia şi ale cărui coarde bubuiau peste podeaua depoului, trecându-l după aceea, în viteză, prin uşa din spate şi distrugându-i şi acesteia pragul. Apoi, l-a tras până în curtea din spate, unde s-a oprit chiar lângă un tufiş.

Tata a trecut în fugă prin casă.

— Ce naiba ai făcut? a răcnit el la mama. Ți-am spus să mergi încet!

— Nu mergeam decât cu patruzeci de kilometri pe oră! a protestat mama. Te înfurii pe mine ori de câte ori merg atât de încet pe şosea.

A aruncat o privire în spate şi a văzut pianul oprit în curte.

— Vai, vai! a exclamat.

Mama ar fi vrut să-l întoarcă şi să-l târască înapoi în casă, din direcția opusă, dar tata a zis că era imposibil, pentru că şinele de tren erau prea aproape de uşa din față pentru a putea aşeza camionul în poziția potrivită. Aşa că pianul a rămas acolo. În zilele în care mama se simțea plină de inspirație îşi lua partiturile muzicale şi una dintre bobinele folosite pe post de scaun, le ducea afară şi începea să cânte.

— Cei mai mulți pianişti nu beneficiază niciodată de ocazia magnifică de-a cânta în aer liber, spunea ea. Şi aşa, tot cartierul se poate bucura de muzică.

***

Tata a obținut o slujbă de electrician într-o mină de bariu. Pleca devreme de acasă şi se întorcea devreme, şi în fiecare după-amiază jucam cu toții diverse jocuri. Tata ne-a învățat să jucăm cărți. A încercat să ne învețe cum să devenim jucători de poker cu ochi de oțel, dar eu nu eram foarte bună la chestia asta. Tata îmi spunea că mi se citeşte totul pe față, ca într-o carte deschisă. Deşi nu eram cine ştie ce expertă în cacealmale, mai câştigam din când în când câte o tură, pentru că mă entuziasmam foarte uşor,

chiar şi de cărțile mediocre, cum ar fi o pereche de cinciari, ceea ce-i făcea pe Lori şi pe Brian să creadă că aveam aşi. Pe lângă asta, tata inventa diverse jocuri, cum ar fi jocul Ergo, în care, făcea două afirmații, iar noi trebuia să răspundem la o întrebare bazată pe cele două afirmații sau, dacă nu reuşeam, să spunem „Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie“ şi să explicăm de ce.

Când tata nu era cu noi, ne inventam propriile jocuri. Nu aveam prea multe jucării, dar nici nu aveai nevoie de aşa ceva în Battle Mountain. Luam o bucată de carton şi ne dădeam pe balustrada scărilor înguste ale depoului, ca pe un tobogan. Săream de pe acoperişul depoului, folosind una dintre păturile din surplusuri militare pe post de paraşută, îndoind picioarele sub noi la aterizare, aşa cum ne învățase tata că fac paraşutiştii adevărați. Puneam o bucățică sfărâmată de metal – sau o monedă de un penny, dacă voiam să ne simțim risipitori – pe şinele căii ferate, chiar înainte de trecerea trenului. După ce trenul trecea vâjâind pe lângă noi, cu roțile lui imense, alergam iar pe şine să luăm bucata strălucitoare de metal, proaspăt aplatizată şi fierbinte.

Dar cel mai mult ne plăcea să explorăm deşertul. Ne trezeam în zori, momentul meu preferat din întreaga zi, când umbrele erau lungi şi stacojii şi aveai întreaga zi înainte. Uneori, venea şi tata cu noi, şi atunci treceam aliniați ca nişte militari printre tufele de Artemisia, în timp ce el ne striga ordine pe o

intonație ritmată – *un, doi, trei, patru* – şi apoi, ne opream şi făceam flotări, sau tata întindea un braț, să facem întinderi ținându-ne de el. De obicei, eu şi Brian exploram singuri. Deşertul ăla era plin de tot soiul de comori surprinzătoare.

Ne mutaserăm la Battle Mountain din pricina aurului care se găsea prin zonă, dar deşertul avea tone de alte depozite minerale. Se putea găsi argint, cupru, uraniu şi bariu, care, spunea tata, era utilizat de către echipamentele care forau terenurile, căutând petrol. Mama şi tata ştiau să identifice diversele tipuri de minerale şi de zăcăminte, după culoarea pietrelor şi a pământului din jur, şi ne-au învățat şi pe noi ce să căutăm. Stâncile roşii conțineau fier, cele verzi aveau cupru. Erau atât de multe turcoaze pe acolo – pepite, ba chiar bucăți mari, care zăceau pe pământul deşertului –, încât eu şi Brian ne umpleam buzunarele până când greutatea ne trăgea pantalonii în jos. De asemenea, puteai găsi vârfuri de săgeți, fosile şi sticle vechi care căpătaseră o nuanță de purpuriu-închis pentru că zăcuseră ani în şir sub arşița soarelui. Puteai găsi cranii arse de soare ale coioților, cochilii goale ide broaştelor țestoase, inele din coada şerpilor cu clopoței, împreună cu pieile moarte lepădate. Şi puteai găsi broaşte-bou uriaşe, care stătuseră prea mult timp în soare, iar acum erau complet uscate şi la fel de uşoare ca o bucată de hârtie.

Duminică seara, dacă tata avea bani, ne duceam cu toții să mâncăm la Clubul Bufniței. Clubul Bufniței era „vestit în

întreaga lume”, dacă era să te iei după pancarta de la intrare, care înfățișa o bufniță nordică pătată, care purta o bonetă de bucătar şi indica intrarea. Într-o parte a holului era o încăpere cu şiruri de automate de joc care scoteau fără întrerupere clinchete, ticăieli şi explozii de lumini. Mama spunea că jucătorii de la automate erau hipnotizați. Tata spunea că erau ai dracu’ de proşti şi atât.

— Să nu jucați niciodată la păcănele, ne-a spus tata. Astea sunt pentru fraierii care se bazează pe noroc.

Tata ştia totul despre statistici şi ne-a explicat cum cazinourile programau maşinile în aşa fel, încât şansele ca jucătorii să câştige să fie minime. Când tata se băga în jocuri de noroc, prefera pokerul şi biliardul – jocuri de îndemânare, care nu țineau de hazard.

— Oricine o fi inventat zicala aia cu „omul trebuie să joace cărțile pe care le are în mână“ era, cu siguranță, un cacealmist al dracului de prost, spunea tata.

Clubul Bufniței avea un bar în care se înghesuiau grupuri de oameni cu cefele arse de soare, bând bere şi fumând de zor. Toți îl cunoşteau pe tata, şi, ori de câte ori intra în bar, îi strigau injurii pe un ton zgomotos şi răsunător, care li se părea comic.

— Spelunca asta se duce învârtindu-se la dracu’ dacă ăştia îi dau voie unui amărăştean ca tine să intre aici, obişnuiau ei să strige.

— La dracu’, prezența mea pe aici are un impact ascendent şi favorabil,

comparativ cu a voastră, coioți nenorociți, răspundea tata cu voce tare.

Toți îşi dădeau capetele pe spate, începeau să râdă în hohote şi să se lovească unul pe altul cu palma pe spate.

Ne aşezam întotdeauna într-unul dintre separeurile roşii.

— Ce maniere elegante! exclama chelnerița de fiecare dată, pentru că mama şi tata ne învățau să ne adresăm cu „domnule”, „doamnă”, „da, vă rog“ şi „mulțumesc”.

— Pe lângă asta, sunt ai dracu’ de inteligenți! spunea tata mereu. Cei mai minunați copii afurisiți care au călcat vreodată pe planeta asta.

Iar noi zâmbeam şi comandam hamburgeri, sau *hot dogs* cu chili, *milkshake-uri* şi farfurii mari cu inele de ceapă prăjită, care sclipeau în grăsime fierbinte. Chelnerița ne aducea mâncarea la masă şi ne turna *milkshake-urile* în pahare dintr-un recipient de metal aburit. Întotdeauna mai rămânea puțin lichid, aşa că ne lăsa recipientul pe masă, să-l terminăm.

— Se pare că ați dat lovitura cea mare şi ați obținut ceva în plus, spunea ea, facându-ne cu ochiul.

Plecam întotdeauna atât de sătui de la Clubul Bufniței, încât abia mai mergeam.

— Haideți să ne rostogolim până acasă, copii, obişnuia tata să spună.

***

Mina de bariu la care muncea tata avea un magazin de aprovizionare, şi

lunar, proprietarul minei scădea facturile şi chiria pentru depou din salariul tatei. La începutul fiecărei săptămâni, ne duceam la magazin şi luam o grămadă de saci cu mâncare. Mama spunea că numai oamenii cu creierele spălate de publicitate cumpărau alimente gata preparate, cum ar fi Spaghetti's sau mâncăruri congelate. Ea lua produse de bază: saci cu fină de grâu şi mălai, lapte praf, ceapă, cartofi, saci de zece kilograme de orez sau fasole, sare, zahăr, drojdie pentru pâine, conserve de macrou sau de şuncă, sau o bucată mare de salam, iar pentru desert, compot de piersici tăiate felii.

Mamei nu-i plăcea prea mult să gătească:

— De ce să îmi petrec întreaga după-amiază pregătind un fel de mâncare care-o să dispară într-o oră, când, în acest timp, pot face o pictură care să rămână pentru totdeauna? ne întreba ea de obicei.

De aceea, cam odată pe săptămână, pregătea un cazan mare de fontă cu ceva care părea peşte cu orez sau fasole. Alegeam toți fasolea, curățând-o de pietricele, apoi mama o lăsa la înmuiat în apă peste noapte, o fierbea a doua zi împreună cu un ciolan de porc afumat, care să-i dea gust şi, toată săptămâna, mâncam fasole dimineața, la prânz şi seara. Dacă începea să se strice, adăugam nişte condimente, aşa cum procedau mexicanii de la Apartamentele LBJ.

Cumpăram atât de multă mâncare,

încât, în ziua de salariu, nu rămâneau niciodată prea mulți bani. Odată, în ziua de salariu, tata a descoperit că-i datora companiei care deținea mina unsprezece cenți. I s-a părut amuzantă povestea şi le-a spus să-i treacă în contul lui. În acea perioadă, tata nu s-a dus niciodată noaptea la băut, cum obişnuia să facă până atunci. Stătea acasă cu noi. După cină, toată familia se întindea pe bănci şi pe podeaua depoului şi citea, cu dicționarul aşezat în mijlocul încăperii, pentru ca noi, copiii, să putem căuta cuvintele pe care nu le cunoşteam. Uneori, discutam cu tata definițiile şi, dacă nu eram de acord cu ceea ce spuneau autorii dicționarului, trimiteam o scrisoare editurii. Aceştia ne trimiteau un răspuns prin care îşi apărau poziția, ceea ce îl determina pe tata să le scrie o scrisoare şi mai lungă, iar dacă ei răspundeau iar, şi el făcea acelaşi lucru, până când cei cu dicționarul întrerupeau corespondența.

Mama citea orice: Charles Dickens, William Faulkner, Henry Miller, Pearl Buck. Îi citea şi pe James Michener – stânjenită – spunând că era conştientă că nu era literatură adevărată, dar nu se putea abține. Tata prefera cărțile de ştiințe şi pe cele de matematică, biografiile şi istoria. Noi, copiii, citeam tot ce aducea mama acasă din vizitele ei săptămânale la bibliotecă.

Brian citea cărți groase de aventuri, mai ales unele scrise de un tip pe nume Zâne Grey. Lui Lori îi plăceau în mod deosebit *Freddy the Pig* şi cărțile cu

vrăjitorul din Oz. Eu preferam povestirile Laurei Ingalls Wilder şi seria *We Were There,* despre copii care trăiseră momente istorice importante, dar de departe preferata mea era *Black Beauty*.

Din când în când, în acele seri în care citeam împreună cu toții, trecea tunând câte un tren, zgâlțâind casa şi făcând ferestrele să zdrăngăne. Zgomotul era asurzitor, dar după o vreme nici măcar nu-l mai auzeam.

***

Mama şi tata ne-au înscris la şcoala elementară Mary S. Black, o clădire lungă şi joasă, cu un teren dejoacă acoperit din asfalt, care devenea lipicios din cauza soarelui dogoritor. În clasa a doua, în care eram eu, era plin cu copii de mineri şi cartofori, cu genunchii juliți, cu hainele pline de praf – pentru că se jucau în deşert – şi cu bretoane strâmbe, tăiate acasă cu foarfecă. Învățătoarea noastră, domnişoara Page, era o femeie mărunțică şi temperamentală, predispusă la crize subite de furie şi la pedepse aspre cu linia.

Mama şi tata mă învățaseră deja aproape tot ce preda domnişoara Page în clasă. Dar pentru că îmi doream să plac celorlalți copii nu mai ridicam mâna tot timpul, aşa cum făcusem în Blythe. Tata m-a acuzat de inerție. Uneori mă punea să îmi fac tema la matematică în sistemul binar pentru că, spunea el, aveam nevoie de provocări, înainte de ora de matematică trebuia să o rescriu cu cifre

arabe, dar într-o zi n-am avut timp, aşa că am predat tema în versiune binară.

— Ce-i asta? m-a întrebat domnişoara Page.

Şi-a strâns buzele în timp ce examina cerculețele şi liniuțele care acopereau foaia de hârtie, apoi m-a privit suspicioasă:

— E o glumă cumva?

Am încercat să-i explic despre sistemul binar, despre faptul că acesta era utilizat de computere şi i-am reprodus spusele tatei: că era net superior altor sisteme numerice. Domnişoara Page m-a țintuit cu privirea.

— Nu asta a fost tema, a ripostat ea, enervată.

M-a pus să stau peste program şi să refac tema. Nu i-am vorbit tatei despre asta pentru că ştiam că ar fi venit la şcoală să polemizeze cu domnişoara Page despre calitățile diverselor sisteme numerice.

***

Locuiau o mulțime de copii în cartierul nostru, cunoscut sub numele de Şinele, iar după şcoală ne jucam cu toții.

Ne jucam de-a lumina-roşie-lumina-verde[{13}], leapşa, fotbal, Red Rover[{14}] şi alte jocuri care presupuneau să alergi cât puteai de repede, să ții pasul cu grupul şi să nu plângi dacă se întâmpla să cazi. Toate familiile care locuiau în cartierul Şinelor o duceau greu. Unele erau mai sărace decât altele dar noi, copiii, eram toți uscățivi, arşi de soare, şi purtam

pantaloni scurți decolorați, cămăşi zdrențuite şi tenişi găuriți – sau umblam desculți.

***

Cel mai important pentru noi era cine alerga cel mai repede şi al cui tată nu era un pămpălău. Iar tatăl meu nu doar că nu era un pămpălău, dar med şi ieşea la joacă cu gaşca, alergând cot la cot cu noi, aruncându-ne în aer şi luptând de unul singur împotriva întregului grup, iară să pățească ceva. Copiii din cartierul Şinelor veneau să bată la uşă, iar când le deschideam, mă întrebau:

— Taică-tu iese la joacă?

Eu, Lori, Brian, ba chiar şi Maureen aveam voie să mergem oriunde şi să facem tot ce voiam. Mama credea că nu are rost să împovărezi copiii cu o grămadă de reguli şi de restricții. Tata ne mai bătea cu cureaua, dar niciodată la supărare, şi făcea asta numai dacă răspundeam obraznic sau dacă nu-l ascultam, ceea ce se întâmpla rar. Singura regulă pe care o aveam era că trebuia să fim acasă când se aprindeau luminile pe stradă.

— Şi folosiți-vă bunul simț, adăuga mama.

Ea era de părere că era bine ca noi, copiii, să facem tot ce voiam, pentru că astfel învățam foarte mult din greşeli. Nu era una dintre acele mame împopoțonate care se supărau dacă te întorceai acasă murdar, sau te jucai în noroi, sau cădeai şi te tăiai. Ea susținea că oamenii trebuie

să se sature de chestiile astea în copilărie. Odată, m-am zgâriat foarte rău într-un cui în timp ce mă cățăram pe un gard, acasă la prietena mea Caria.

Mama Cariei a fost de părere că ar trebui să merg la spital, să-mi fie cusută rana şi să mi se facă o injecție antitetanos.

— Este doar o rană minoră, a zis mama după ce-a examinat crestătura adâncă. În ultima vreme, oamenii dau fuga la spital pentru orice julitură, a adăugat ea. Ne transformăm într-o națiune de neputincioşi.

Cu aceste cuvinte, m-a trimis înapoi în curte, la joacă.

***

Câteva dintre pietrele pe care le-am găsit explorând deşertul erau atât de frumoase, încât n-am putut să le las acolo. Aşa că am început să le colecționez. Brian m-a ajutat să fac asta şi, împreună, am găsit bucăți de granat, granit, obsidian, agate mexicane şi din ce în ce mai multe turcoaze. Din toate aceste turcoaze, tata îi făcea coliere mamei. Am găsit straturi imense de minereu de mică, pe care îl puteai fărâmița ca pe o pudră, cu care să te freci pe tot corpul până ajungeai să străluceşti sub soarele Nevadei de parcă ai fi fost placat cu diamante. De nenumărate ori, eu şi Brian am crezut că găsisem aur, şi ne împleticeam până acasă cu o găleată plină cu pepite strălucitoare, dar de fiecare dată se dovedea a fi pirită – aurul

proştilor. Tata ne-a recomandat să păstrăm câteva dintre ele pentru că erau de o calitate deosebită, chiar şi pentru aurul proştilor.

Cel mai mult mă bucuram să găsesc geode, despre care mama spunea că provin din vulcanii care erupseseră şi formaseră Munții Tuscarora cu milioane de ani în urmă, în timpul miocenului. La suprafață, geodele arătau ca nişte pietre rotunde şi obişnuite; dar când le sfărâmai cu ajutorul unei dălți şi a unui ciocan, descopereai că interiorul era găunos, ca o peşteră, iar pereții erau acoperiți cu cristale de cuarț strălucitoare sau cu ametiste purpurii sclipitoare.

Îmi păstram colecția de pietre în spatele casei, alături de pianul mamei, care se cam degradase din cauza vremii. Eu, Lori şi Brian ne foloseam de pietrele astea pentru a decora mormintele animalelor de companie care muriseră, sau pe ale animalelor moarte pe care le găseam şi hotărâm că merită o înmormântare decentă. De asemenea, țineam târguri de pietre. Nu aveam prea mulți clienți, pentru că ceream sute de dolari pentru o bucată de cremene. De fapt, singura persoană care a cumpărat vreodată una dintre pietrele mele a fost tata. A venit într-o zi în spatele casei, cu o mână de mărunțiş, şi a rămas uimit văzând etichetele cu prețuri pe care le lipisem de fiecare piatră.

— Iubito, poate că ar merge mai bine dacă ai mai scădea prețurile, mi-a spus.

I-am explicat că toate pietrele mele

erau incredibil de valoroase şi preferam să le păstrez decât să le vând pe o sumă mai mică decât aceea pe care o meritau.

— Se pare că te-ai gândit destul de bine la chestia asta, mi-a răspuns tata cu zâmbetul lui şmecheresc.

Mi-a spus că îşi dorea din suflet să cumpere o anumită bucată de cuarț roz, dar nu avea cei şase sute de dolari pe care îi ceream, aşa că am redus prețul la cinci sute şi l-am lăsat să o ia pe datorie.

Mie şi lui Brian ne plăcea să mergem la groapa de gunoaie. Căutam comori printre aragazurile şi frigiderele stricate, mobila ruptă şi mormanele de cauciucuri sparte. Vânam şobolani de deşert care îşi făcuseră cuib în maşinile avariate, sau prindeam mormoloci şi broaşte în heleşteul acoperit de o crustă. Deasupra capului nostru se roteau ulii, iar văzduhul era împânzit cu libelule de mărimea unor păsărele.

În Battle Mountain nu erau cine ştie ce copaci, dar într-un colț al gropii de gunoi era plin de grămezi mari de traverse de lemn pentru şine şi de cherestea putrezită, excelente pentru cățărat şi pentru a-ți scrijeli inițialele acolo. Numeam locul ăsta Pădurea.

În alt colț al terenului, erau depozitate deşeuri toxice şi periculoase. Acolo puteai găsi baterii vechi, bidoane pentru ulei, recipiente pentru vopsea şi sticle care aveau etichete cu cranii şi oase. Eu şi Brian ne-am gândit că unele dintre materialele astea ar putea fi folosite pentru un experiment ştiințific, aşa că am umplut vreo două cutii cu diverse

tipuri de sticle şi borcane şi le-am dus până la un şopron părăsit pe care l-am numit laboratorul nostru. La început, am amestecat toate chestile găsite, sperând că vor exploda, dar nu s-a întâmplat nimic. Am hotărât să facem un experiment, să vedem dacă vreuna dintre materiile astea era inflamabilă.

Când am ieşit de la şcoală, a doua zi, ne-am întors în laborator cu o cutie de chibrituri de-ale tatei. Am scos capacele câtorva borcane şi am aruncat chibrituri aprinse în ele, dar tot nu s-a întâmplat nimic. Atunci, am preparat o doză de ceea ce Brian numea „combustibil nuclear”, turnând diferite lichide într-o cutie. Când am aruncat chibritul înăuntru, un con de foc a țâşnit în sus cu un şuierat, ca un avion cu postcombustie.

Eu şi Brian am fost doborâți la podea. Când ne-am ridicat în picioare, am observat că unul dintre pereți ardea. I-am strigat lui Brian că trebuie să plecăm de acolo, dar el tot arunca nisip în foc, spunând că trebuia să-l stingem altfel o să dăm de belea. Flăcările se întindeau spre uşă, devorând lemnul vechi şi uscat în doi timpi şi trei mişcări. Cu o lovitură de picior am dislocat o scândură a peretelui din spate şi m-am strecurat afară. Când am văzut că Brian nu vine după mine, am luat-o la fugă pe stradă, strigând după ajutor. L-am văzut pe tata mergând spre casă de la muncă. Ne-am întors în fugă spre şopron. Tata a spart şi alte scânduri din perete şi l-a tras afară pe Brian, care tuşea.

Am crezut că tata o să fie furios, dar n-a fost. Era mai degrabă tăcut. Ne-am oprit în stradă, să privim flăcările care înghițeau baraca. Tata ne-a cuprins pe amândoi în brațe. Ne-a spus că era o coincidență incredibilă faptul că se întâmplase să treacă pe acolo. Apoi a arătat spre creasta focului, acolo unde flăcările galbene, care pocneau, se dizolvau într-o unduire invizibilă, făcând deşertul din spate să tremure, ca un miraj. Ne-a spus că zona respectivă era cunoscută în fizică drept granița dintre turbulență şi ordine.

— Este un loc în care nu se aplică nicio regulă, sau, cel puțin, oamenii nu au reuşit încă să le descopere, ne-a spus el. Iar astăzi voi ați ajuns mult prea aproape de asta.

***

Niciunul dintre noi, copiii, nu primeam bani de buzunar. Când voiam bani, ne plimbam pe marginea drumului, adunând cutii de bere şi sticle pe care duceam la reciclat, primind câte doi cenți pe bucată. Eu şi Brian mai adunam şi deşeuri de metal pe care le vindeam la fier vechi, obținând un penny pe jumătate de kilogram – şi trei cenți pentru jumătate de kilogram de cupru. După ce reciclam sticlele sau vindeam deşeurile de metal, ne duceam în oraş, la magazinul de lângă Clubul Bufniței. Aici erau atât de multe culoare, pline de dulciuri delicioase din care să alegem, încât petreceam o oră întreagă încercând

să ne hotărâm cum să cheltuim cei zece cenți pe care îi câştigase fiecare. Ne alegeam câte un baton de ciocolată şi apoi, în timp ce ne pregăteam să-l plătim, ne răzgândeam şi alegeam altceva, până când proprietarul magazinului se enerva şi ne spunea să încetăm să-i mai pipăim marfa, să cumpărăm naibii ceva şi să-i dăm drumul.

Preferatele lui Brian erau batoanele Sweetart uriaşe, pe care le lingea până când începea să-i sângereze limba. Mie îmi plăcea ciocolata, dar se termina prea repede, de aceea îmi cumpăram de obicei o acadea Sugar Daddy, care ținea practic o jumătate de zi şi avea întotdeauna o poezioară amuzantă imprimată cu litere roz pe băț, cum ar fi: *Picioarele de doreşti / Să nu adoarmă / Poartă ciorapi nebuneşti / Sunt cea mai bună armă.*

În drum spre casă, mie şi lui Brian ne plăcea să spionăm *Green Lantem* – o casă mare, verde-închis, cu o verandă şubredă, aflată chiar în apropierea şoselei. Mama spunea că e o casă de toleranță, dar eu n-am văzut semne de toleranță pe-acolo, doar femei în costume de baie sau rochițe scurte, care stăteau pe verandă, făcând semne cu mâna maşinilor care treceau. Deasupra uşii erau lumini de Crăciun care sclipeau tot anul, iar mama spunea că aşa îți puteai da seama că era o casă de toleranță. Maşinile se opreau în fața casei, bărbații coborau şi se furişau rapid înăuntru. Nu puteam să-mi dau seama ce se întâmpla la *Green Lantem* şi mama refuza să ne explice. Ne spunea doar că acolo se

întâmplau lucruri rele, ceea ce transforma *Green Lantem* într-o destinație învăluită într-un mister irezistibil.

Eu şi Brian ne ascundeam în tufişurile de Artemisia de peste şosea şi încercam să aruncăm o privire în interiorul casei, ori de câte ori intra sau ieşea cineva, dar n-am reuşit niciodată să vedem ce se întâmpla. De câteva ori ne-am strecurat foarte aproape de clădire şi am încercat să aruncăm o privire înăuntru pe ferestre, dar erau vopsite în negru. Odată, o femeie de pe verandă ne-a văzut în tufişuri şi ne-a făcut semn cu mâna, iar noi am rupt-o la fugă, țipând.

Odată, pe când stăteam la pândă, l-am provocat pe Brian să se ducă şi să stea de vorbă cu femeia întinsă pe verandă. Pe atunci, Brian avea aproape şase ani, era cu un an mai mic decât mine şi nu se temea de nimic. Şi-a ridicat pantalonii, mi-a întins jumătatea lui de baton Sweetart, să i-o păstrez, a traversat strada şi s-a îndreptat țintă spre femeie. Ea avea părul lung şi negru, ochii conturați cu rimei negru, gros precum catranul şi purta o rochie scurtă, albastră, imprimată cu flori negre. Stătuse întinsă într-o parte pe podeaua verandei, cu capul sprijinit de un braț, dar când Brian a ajuns la ea, s-a întors pe burtă şi şi-a sprijinit bărbia de mână.

Din locul în care eram ascunsă, îl puteam vedea pe Brian vorbind cu ea, dar nu auzeam ce spuneau. Apoi, ea a întins o mână spre Brian. Mi-am ținut respirația, întrebându-mă ce-are de gând

să-i facă femeia asta, care făcea lucruri rele înăuntrul Lanternei Verzi. I-a pus mâna pe cap şi i-a ciufulit părul. Femeile adulte îi făceau întotdeauna chestia asta lui Brian, pentru că avea părul roşu şi fața pistruiată. Gestul îl enerva; de obicei le îndepărta mâinile. Dar nu şi acum. Ba chiar a mai rămas acolo şi-a mai vorbit cu femeia pentru o bucată de vreme. După ce s-a întors, nu părea deloc speriat.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Nu mare lucru, a răspuns Brian.

— Despre ce ați vorbit?

— Am întrebat-o ce se întâmplă înăuntru, la *Green Lantern,* a spus el.

— Pe bune? am reacționat, impresionată. Ce ți-a zis?

— Nu mare lucru. Mi-a spus că bărbații intră în casă, iar femeile dinăuntru sunt drăguțe cu ei.

— Aha, am făcut eu. Altceva?

— Nimic, a zis Brian.

A început să lovească pământul cu vârful piciorului, de parcă n-ar mai fi vrut să vorbească despre asta.

— A fost oarecum drăguță, a recunoscut el.

După aceea, Brian le făcea mereu cu mâna femeilor de pe veranda de la *Green Lantern,* iar ele îi zâmbeau larg şi îi răspundeau la semne; dar mie mi-a fost în continuare puțin frică de ele.

***

Casa noastră din Battle Mountain era plină de animale. Veneau şi plecau câini

şi pisici fără stăpân, cu cățeluşii şi pisicuțele lor, şerpi neveninoşi, şopârle şi broaşte țestoase pe care le prindeam în deşert. Un coiot care părea destul de domesticit a locuit alături de noi o perioadă, iar odată, tata a adus acasă un uliu rănit, pe care l-am botezat Buster. A fost cel mai urât animal de companie pe care l-am avut vreodată. Ori de câte ori îl hrăneam pe Buster cu bucăți de carne, întorcea capul într-o parte şi se holba la noi cu un singur ochi galben furios. Apoi începea să țipe şi să bată aerul cu sălbăticie din aripa lui sănătoasă. M-am bucurat în sinea mea când i s-a vindecat aripa rănită şi-a zburat. De fiecare dată când vedeam ulii zburând deasupra capetelor noastre, tata spunea că îl recunoscuse pe Buster printre ei şi că acesta se întorcea să ne mulțumească. Dar eu ştiam că lui Buster nici măcar nu i-ar fi trecut prin minte să se întoarcă la noi. Uliul ăla nu avea nici măcar o fărâmă de recunoştință în el.

Nu ne puteam permite mâncare specială pentru animale, de aceea, ele mâncau resturi de la noi, ceea ce, de obicei, nu era mare lucru.

— Dacă nu le place, pot pleca, spunea mama. Doar pentru că locuiesc aici, nu pot să se aştepte de la mine să le servesc cu plecăciuni.

Mama ne-a spus că, de fapt, le făceam animalelor o favoare nelăsându-le să devină prea dependente de noi. Astfel, dacă urma să plecăm vreodată, ele se puteau descurca şi singure. Mamei îi plăcea să încurajeze încrederea tuturor

făpturilor vii în forțele proprii.

De asemenea, mama credea că era important să laşi natura să-şi urmeze propriile legi. Refuza să omoare muştele care împânzeau casa în permanență; spunea că acestea erau hrana oferită de natură păsărilor şi şopârlelor. Iar păsările şi şopârlele erau hrana pisicilor.

— Omoară muştele şi pisicile vor flămânzi, zicea ea.

Să laşi muştele să trăiască, în viziunea ei, era ca şi cum ai fi cumpărat mâncare specială pentru pisici, dar mai ieftin.

Într-o zi, eram în vizită la prietena mea Caria, şi-am observat că la ea acasă nu erau muşte. Am întrebat-o pe mama ei de ce.

Mama Cariei mi-a arătat o invenție aurie care atârna din tavan, şi pe care mi-a prezentat-o cu mândrie drept No-Pest Strip. Mi-a spus că poate fi cumpărată la benzinărie, şi că ei aveau are câte una în fiecare cameră. Produsele de tip No-Pest Strip, mi-a explicat ea, eliberau o otravă care ucidea toate muştele.

— Şi atunci şopârlele voastre ce mănâncă? am întrebat.

— Nu avem nici şopârle, mi-a răspuns ea.

M-am dus acasă şi i-am spus mamei că trebuie să cumpărăm şi noi un No-Pest Strip, aşa cum procedase familia Cariei, dar m-a refuzat:

— Dacă omoară muştele, a spus ea, nu poate fi foarte bun nici pentru noi.

***

În acea iarnă, tata a cumpărat un Ford Fairlane la mâna a doua şi la un sfârşit de săptămână, după ce vremea se răcise, a anunțat că o să ne ducem să înotăm la Hot Pot. Hot Pot era un izvor cu sulfuri naturale aflat în deşertul din partea de nord a oraşului. Era înconjurat de stânci abrupte şi nisipuri mişcătoare. Apa era caldă şi mirosea a ouă stricate. Era atât de plină de minerale încât pe marginile ei se depuseseră încrustații dure, calcaroase, care semănau cu un recif de corali. Tata spunea mereu că ar trebui să cumpărăm Hot Pot şi să facem un complex *spa.*

Cu cât intrai mai adânc în apă, cu atât era mai caldă. Era foarte adâncă spre centru. Unii oameni de prin Battle Mountain spuneau că Hot Pot nu avea deloc fund, că se ducea direct până în centrul pământului. Câțiva bețivani şi nişte adolescenți demenți se înecaseră acolo, iar oamenii de la Clubul Bufniței spuneau că atunci când trupurile lor reapăruseră la suprafață, erau practic fierte.

Şi Brian şi Lori ştiau să înoate, dar eu nu învățasem, întinderile mari de apă mă îngrozeau. Mi se păreau nenaturale – ciudățenii ale oraşelor din deşert în care locuiserăm. Am stat odată la un motel cu piscină, iar eu am avut nevoie de tot curajul ca să traversez toată întinderea bazinului, agățându-mă de margine. Dar Hot Pot nu avea margini netede, ca piscina aia. Nu aveai de ce să te agăți.

Am intrat în apă până la umeri. La

nivelul pieptului apa era caldă, iar stâncile pe care stăteam în picioare erau atât de fierbinți, încât îmi doream să merg mai departe. I-am aruncat o privire tatei, care mă privea fără să zâmbească. Am încercat să mă avânt în apa mai adâncă, dar ceva mă împiedica. Tata s-a aruncat în apă şi a înotat până la mine, împroşcându-mă.

— Astăzi vei învăța să înoți, m-a anunțat el.

Şi-a încolăcit un braț în jurul meu şi am început să traversăm apa. Tata mă ducea. Eram îngrozită şi m-am agățat atât de strâns de gâtul lui, încât i s-a albit pielea.

— Ia te uită, n-a fost atât de rău, nu-i aşa? a întrebat tata după ce am ajuns pe malul celălalt.

Am pornit înapoi şi de data asta, când am ajuns în mijloc, tata mi-a desfăcut degetele din jurul gâtului său şi m-a împins mai încolo. Am început să biciuiesc apa cu brațele, de jur-împrejur şi m-am scufundat în apa fierbinte, urât mirositoare. Am inspirat instinctiv. Apa mi-a năvălit pe nări şi pe gură şi mi-a coborât în gât. Plămânii îmi ardeau. Țineam ochii deschişi, mă înțepa sulful, dar apa era întunecată, părul îmi venise peste față şi nu puteam să văd nimic. O pereche de mâini m-au înşfăcat de mijloc. Tata m-a tras spre apa mai puțin adâncă. Am început să scuip, să tuşesc şi să respir cu icnete întretăiate, de om care se sufocă.

— E în regulă, a spus tata. Hai, respiră.

După ce mi-am revenit, tata m-a ridicat în brațe şi m-a aruncat înapoi în mijlocul apei din Hot Pot.

— Scufundă-te sau înoată! mi-a strigat.

M-am scufundat pentru a doua oară. Apa mi-a umplut din nou nasul şi plămânii. Am început să dau din mâini şi din picioare, să izbesc apa, să mă zvârcolesc, până am ieşit din nou la suprafață, icnind după aer, şi m-am întins să mă agăț de tata. Dar el s-a smucit, iar eu nu i-am simțit mâinile în jurul meu decât după ce m-am scufundat încă o dată.

A facut-o din nou şi din nou, până când am avut revelația faptului că nu mă salva decât pentru a mă arunca din nou în apă şi astfel, în loc să mă întind după mâinile tatei, am încercat să mă feresc de ele. L-am lovit şi m-am împins cu brațele ceva mai încolo prin apă şi, în cele din urmă, am reuşit să mă propulsez până într-un punct în care nu mai putea pune mâna pe mine.

— Ai reuşit, scumpo, a strigat tata. Înoți!

Am ieşit din apă împleticindu-mă şi m-am aşezat pe pietrele calcifiate, respirând greu. Tata a venit după mine şi a încercat să mă îmbrățişeze, dar nu l-am lăsat să mă atingă, nici pe el şi nici pe mama, care, în tot acest timp, plutise pe spate de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, nici pe Brian sau pe Lori, care veniseră în jurul meu şi încercau să mă felicite. Tata îmi tot repeta că mă iubeşte, că nu m-ar fi lăsat niciodată să mă înec, dar nu poți

sta pe margine toată viața şi o lecție pe care fiecare părinte trebuie să i-o dea copilului său este: „Dacă nu vrei să te scufunzi, cel mai bine e să înveți să înoți.” Altfel, de ce mi-ar fi făcut asta?

După ce mi-am recăpătat respirația, mi-am dat seama că, probabil, avea dreptate. Nu exista altă explicație pentru povestea asta.

***

— Veşti proaste, mi-a spus Lori într-o zi, după ce am ajuns acasă dintr-o expediție. Tata şi-a pierdut locul de muncă.

Tata îşi păstrase această slujbă timp de aproape şase luni – mai mult decât pe oricare alta. Mi-am dat seama că încheiasem socotelile şi cu Battle Mountain şi, în câteva zile, vom porni din nou la drum.

— Mă întreb unde o să mutăm de data asta, am spus.

Lori a clătinat din cap.

— O să rămânem aici, a zis ea.

Tata insista că nu-şi pierduse cu adevărat slujba. Aranjase să fie concediat pentru că îşi dorea să petreacă mai mult timp căutând aur. Avea tot soiul de planuri pentru a câştiga bani, mi-a explicat ea, invenții la care lucra, slujbe temporare pe care le avea în vedere. Dar, pentru moment, ne vom descurca ceva mai greu.

— Va trebui să-l ajutăm cu toții, a spus Lori.

M-am gândit ce puteam eu să fac

pentru a contribui la asta, în afară de colectarea sticlelor şi a deşeurilor de metal.

— Aş putea reduce preţurile pietrelor, am zis.

Lori a făcut o pauză şi şi-a lăsat privirea în jos.

— Nu cred că va fi suficient, a spus ea.

— Presupun că am putea mânca mai puţin, am completat.

— Am mai facut-o şi înainte, a admis Lori.

***

Într-adevăr, am mâncat mai puţin. După ce ne-am pierdut creditul de la magazin, ni s-au terminat repede proviziile de alimente. Câteodată, una dintre slujbele temporare ale tatei îi aducea nişte bani sau câştiga la jocurile de noroc şi atunci aveam de mâncare pentru câteva zile. Apoi, banii se terminau, iar frigiderul rămânea din nou gol.

Înainte de asta, ori de câte ori ni se termina mâncarea, tata era mereu pe fază, plin de idei ingenioase. Era în stare să găsească o conservă de roşii în spatele unui raft pe care n-o văzuse nimeni, sau pleca pentru o oră şi se întorcea cu un braţ de legume – fără să ne spună vreodată de unde făcuse rost de ele – şi pregătea rapid o tocană. Dar în ultima vreme începuse să dispară din ce în ce mai mult timp.

— Unde tata? întreba Maureen fără încetare.

Avea un an şi jumătate, şi astea erau printre primele ei cuvinte.

— S-a dus să facă rost de mâncare şi să caute de lucru, îi răspundeam.

Dar mă întrebam în sinea mea dacă îşi dorea cu adevărat să mai stea alături de noi în momentele în care nu era în stare să ne întreţină. Am încercat să nu mă plâng.

Dacă îi ceream mamei mâncare – pe un ton relaxat, pentru că nu aveam de gând să iscăm vreo ceartă – nu făcea decât să ridice din umeri şi să ne spună că nu avea cum să pregătească ceva din nimic. Noi, copiii, nu ne plângeam de foame de obicei, dar eram în permanenţă cu gândul la mâncare şi la felul cum am putea face rost de ea. În timpul pauzelor de la şcoală, mă strecuram înapoi în sala de clasă şi găseam câte ceva în pachetul altui copil – biscuiţi, un măr – pe care le devoram atât de repede, încât nici măcar nu le simţeam gustul. Dacă mă jucam prin curtea vreunei prietene, o întrebam dacă pot să mă duc la baie şi, dacă nu era nimeni în bucătărie, furam ceva din frigider sau din dulap, luam mâncarea în baie şi o mâncam acolo, având mereu grijă să trag apa înainte de plecare.

Şi Brian încerca să găsească mâncare. Într-o zi, l-am văzut vomitând în spatele casei. Am vrut să ştiu cum putea să borască în halul ăsta, când noi nu mai mâncaserăm nimic de atâtea zile. Mi-a povestit că intrase pe furiş în casa unui vecin şi furase un borcan de murături de trei litri şi jumătate. Vecinul îl prinsese, şi în loc să anunţe poliţia, îl obligase pe

Brian să mănânce toate murăturile, drept pedeapsă. M-a pus să jur că nu îi voi spune nimic tatei.

La câteva luni după ce şi-a pierdut slujba, tata a venit acasă cu o pungă cu alimente: o conservă cu porumb, o cutie de lapte, o franzelă, două conserve cu şuncă picantă, un sac de zahăr şi un pachet de margarină. Conserva de porumb a dispărut în câteva minute. O furase cineva din famlie şi nimeni, cu excepția hoțului, nu ştia cine o făcuse. Dar tata era prea ocupat cu prepararea unor sendvişuri cu şuncă, pentru a porni o anchetă. Am mâncat pe săturate în seara aceea, completând sendvişurile cu căni mari de lapte. Când am ajuns acasă de la şcoală a doua zi, am găsit-o pe Lori în bucătărie, mâncând cu linguriţa ceva dintr-o ceaşcă. M-am uitat în frigider. Nu mai rămăsese nimic înăuntru, cu excepția unei jumătăți de pachet de margarină.

— Lori, ce mănânci?

— Margarină, mi-a răspuns ea.

Am strâmbat din nas.

— Pe bune?

— Da, a spus ea. Amestec-o cu zahăr. Are gust de glazură.

Mi-am preparat şi eu puțină margarină cu zahăr. Nu avea gust de glazură. Era un pic zgrunțuroasă, pentru că zahărul nu se dizolvase, era unsuroasă şi-mi lăsa o peliculă grețoasă în gură. Dar, chiar şi aşa, am mâncat-o pe toată.

Când a ajuns acasă în seara respectivă, mama a aruncat o privire în frigider.

— Ce s-a întâmplat cu pachetul ăla de margarină? ne-a întrebat.

— L-am mâncat, am zis eu.

Mama s-a înfuriat. Îl păstra, a zis ea, să aibă ce unge pe pâine. Deja mâncasem toată pâinea, am anunțat-o. Mama ne-a spus că avea de gând să coacă nişte pâine, dacă ne împrumuta un vecin nişte făină. I-am amintit că eram deconectați de la gaz.

— Ei bine, a zis mama, puteam păstra margarina, în caz că ne revenea gazul. Ştii că din când în când se întâmplă miracole.

Numai din cauza egoismului meu şi al lui Lori, spunea ea, dacă vom avea pâine, va trebui s-o mâncăm goală.

Cuvintele mamei nu aveau niciun sens pentru mine. M-am întrebat dacă ar fi vrut să mănânce ea însăşi margarina. Iar acest lucru m-a făcut să mă întreb dacă nu cumva ea furase conserva de porumb în seara precedentă, lucru care m-a enervat puțin.

— Era singura chestie de mâncat în toată casa, am ripostat.

Şi ridicând vocea, am adăugat:

— *Mi-era foame!*

Mama m-a privit surprinsă. Încălcasem una dintre regulile nescrise: trebuia să ne prefacem tot timpul că viața noastră era o aventură lungă şi incredibil de distractivă. A ridicat mâna, şi eu am crezut că o să mă plesnească, dar ea s-a aşezat înapoi la masa-bobină şi şi-a lăsat capul pe brațe. Umerii au început să-i tremure. M-am apropiat şi i-am atins brațul.

— Mamă? am spus eu.

Mi-a îndepărtat mâna, scuturându-se, iar când şi-a ridicat capul, avea fața umflată şi roşie.

— Nu e vina mea dacă ți-e foame! a strigat ea. Nu mă acuza pe mine. Crezi că mie îmi place să trăiesc aşa? Asta crezi?

În seara aceea, după ce tata s-a întors acasă, el şi mama au început o ceartă înverşunată. Mama țipa că se săturase să fie învinovățită pentru tot ce mergea prost.

— De când au devenit toate astea problemele mele? urla ea. De ce nu eşti şi tu de ajutor? Stai toată ziua la Clubul Bufniței. Te comporți de parcă n-ar fi responsabilitatea ta.

Tata i-a explicat că încerca să câştige nişte bani. Avea o mulțime de proiecte care erau pe cale de a se realiza. Singura problemă era că avea nevoie de bani lichizi pentru a putea să le pună în aplicare. Era o grămadă de aur în Battle Mountain, dar ascuns în minereuri. Nu erau pepite de aur care să zacă pe acolo, aşteptând doar Prospectorul, care să le cearnă. Era ocupat cu inventarea unei tehnici prin care aurul putea fi extras prin dizolvare din minereu, prin prelucrarea cu o soluție de cianură. Dar pentru asta, avea nevoie de bani. Şi i-a spus mamei că va trebui să îi ceară bunicii banii necesari pentru a finanța procedeul de dizolvare cu cianură.

— Vrei să cerşesc din nou de la maică-mea? a întrebat mama.

— Dracu' s-o ia de treabă, Rose Mary! Nu e ca şi cum i-am cere de pomană, a

zbierat el. Ar face *o investiție.*

Bunica ne-a împrumutat bani întotdeauna, a spus mama, şi se săturase de asta. Apoi, mama i-a zis tatei că bunica îi transmite că, dacă nu eram în stare să ne descurcăm singuri, putem merge să locuim cu ea, în Phoenix.

— Poate că ar trebui să facem asta, a spus mama.

Şi asta l-a înfuriat cu adevărat pe tata.

— Vrei să spui că nu sunt în stare să am grijă de propria mea familie?

— Intreabă-i pe ei, a pufnit mama.

Noi, copiii, stăteam pe vechile bănci de călători. Tata s-a întors spre mine. Eu mi-am ațintit privirea la urmele de încălțăminte de pe podea.

Cearta lor a continuat şi în dimineața următoare. Noi stăteam la parter, întinşi în cutiile noastre, şi îi auzeam certându-se la etaj. Mama continua să peroreze despre faptul că se ajunsese la o situație atât de disperată că nu mai aveam nimic de mâncare în afară de margarină – şi acum, se terminase şi aia. Îi era silă, spunea ea, de visele lui ridicole, de planurile prosteşti şi de promisiunile deşarte.

M-am întors spre Lori, care citea o carte:

— Spune-le că nouă ne place să mâncăm margarină. Poate că aşa nu se mai ceartă.

Lori a clătinat din cap:

— Asta o s-o facă pe mama să creadă că-i luăm apărarea tatei. Nu va face decât să înrăutățească lucrurile. Lasă-i să-şi rezolve singuri problemele.

Ştiam că Lori are dreptate. Singurul lucru pe care puteai să-l faci atunci când mama şi tata se certau era să te prefaci că nu se întâmpla nimic sau să te comporți de parcă nu ar fi contat. În scurt timp se împăcau, începeau să se sărute sau să danseze unul cu celălalt. Dar această ceartă părea să nu se termine cu una, cu două. După ce s-au ciorovăit din cauza margarinei, au început să se contrazică dacă un anumit tablou pictat de mama era urât sau nu. Apoi s-au certat despre care dintre ei care era vinovat pentru că trăiam în felul ăsta. Mama îi spunea tatei că trebuie să facă rost de un alt loc de muncă. Tata îi răspundea că dacă mama voia ca un membru al familiei să aibă un program fix, ar trebui să-şi caute ea de lucru. Avea o diplomă de profesoară, a subliniat el. Ar fi putut să muncească, în loc să stea toată ziua degeaba, pictând tablouri pe care nimeni nu voia să le cumpere.

— Nici Van Gogh nu a vândut vreun tablou, a ripostat mama. Sunt artistă!

— Foarte bine, a spus tata. Atunci las-o baltă cu durerile astea afurisite de stomac. Sau du-te şi vinde-ți curul la *Green Lantern.*

Urletele mamei şi ale tatei erau atât de puternice, încât le puteai auzi din tot cartierul. Eu, Lori şi Brian ne-am uitat unii la alții. Brian ne-a făcut un semn spre uşa din față şi am ieşit în curte, unde am început să facem castele de nisip pentru scorpioni. Ne-am gândit că dacă noi eram cu toții în curte, jucându-ne de parcă cearta aceea nu era prea

importantă, poate că şi vecinii vor crede la fel.

Dar, pe măsură ce răcnetele continuau, vecinii au început să se adune pe stradă. Unii erau, pur şi simplu, curioşi. Mamele şi taţii se certau tot timpul în Battle Mountain, aşa că asta nu ar fi fost o problemă atât de mare, dar scandalul de acum era prea fioros chiar şi pentru standardele locale, iar unii s-au gândit că ar fi bine să intervină şi să-i pună capăt.

— A, nu, lasă-i să-şi rezolve singuri problemele, a spus unul dintre bărbaţi. Nimeni nu are dreptul să se amestece.

Şi atunci, s-au sprijinit de aripile maşinilor, sau de stâlpii gardurilor, ori s-au aşezat pe capacele din spate ale camioanelor, de parcă ar fi asistat la rodeo.

Brusc, unul dintre tablourile mamei a zburat pe o fereastră de la etaj. După aceea, a urmat şevaletul. Mulţimea de dedesubt s-a tras în spate, să evite posibilitatea de a încasa vreo lovitură. Apoi, picioarele mamei au apărut pe fereastră, urmate de restul corpului. Atârna de la etaj, dând cu sălbăticie din picioare. Tata o ţinea de braţe, în timp ce ea încerca să-i dea un pumn în faţă.

— Ajutor! a ţipat mama. Vrea să mă omoare!

— La dracu', Rose Mary, treci în casă, a strigat tata.

— Să nu-i faci vreun rău, a strigat şi Lori.

Mama se clătina încolo şi încoace. Rochia ei de bumbac galben i se adunase

în jurul taliei, iar mulțimea îi putea vedea lenjeria intimă albă. Chiloții erau destul de vechi şi de lăbărțați, iar mie îmi era teamă că ar putea cădea pur şi simplu de pe ea. Câțiva adulți au început să strige spre părinții noştri, speriați că mama ar putea să cadă, dar unui grup de copii li se părea că mama semăna cu un cimpanzeu care atârna dintr-un copac, şi-au început să imite nişte maimuțe, să se scarpine la subsuori şi să râdă. Brian s-a încruntat şi şi-a încleştat pumnii. Şi eu simțeam impulsul de a-i pocni, dar l-am tras pe Brian de acolo.

Mama se zbătea cu atâta forță, încât i-au căzut pantofii. Din câte se vedea, ar fi putut aluneca uşor din strânsoarea tatei sau l-ar fi putut trage şi pe el pe fereastră. Lori s-a întors spre Brian şi spre mine:

— Haideți!

Am alergat în casă, apoi pe scări în sus şi l-am apucat de picioare pe tata, ca nu cumva greutatea mamei să-l tragă şi pe el afară pe fereastră. În cele din urmă, a reuşit s-o tragă înapoi în casă. Ea s-a prăbuşit pe podea.

— A încercat să mă omoare, a suspinat mama. Tatăl vostru vrea să mă vadă moartă.

— N-am împins-o, a protestat tata. Jur pe Dumnezeu că n-am facut-o. Ea a sărit.

Stătea aplecat deasupra mamei, întinzând mâinile, cu palmele în sus, pledându-şi nevinovăția.

Lori a mângâiat-o pe mama pe păr şi i-a şters lacrimile. Brian s-a lipit de perete

clătinând din cap.

— E-n regulă acum, repetam eu în neştire.

***

În dimineața următoare, în loc să doarmă până târziu, aşa cum făcea de obicei, mama s-a trezit odată cu noi, copiii, şi ne-a însoțit până la şcoala gimnazială Battle Mountain, care era peste drum de şcoala elementară Mary S. Black. Şi-a depus candidatura pentru o slujbă şi a fost angajată pe loc, dat fiind că avea diplomă, iar în Battle Mountain nu erau niciodată îndeajuns de mulți profesori. Cei câțiva profesori pe care îi avea oraşul nu erau nici pe de parte elita pedagogiei, după cum îi plăcea tatei să spună, şi totuşi, în pofida acestor lipsuri, câte unul mai era concediat. Cu două săptămâni în urmă, domnişoara Page fusese dată afară după ce directorul o surprinsese plimbându-se cu o puşcă încărcată de colo până colo, pe coridorul şcolii. Domnişoara Page a spus că voia nimic altceva decât să-şi motiveze elevii să-şi facă temele.

Învățătoarea lui Lori nu să se mai prezentase la cursuri cam din perioada în care fusese concediată domnişoara Page, aşa că mama a fost repartizată să predea la clasa lui Lori. Elevii ei au simpatizat-o cu adevărat. Avea aceeaşi concepție despre educația copiilor, pe care o avea şi despre creşterea lor. Considera că regulile şi disciplina stau în calea evoluției oamenilor şi simțea că

modalitatea cea mai bună pentru a-i lăsa pe copii să-şi valorifice potențialul era să le oferi libertate. Nu-i păsa dacă elevii ei întârziau, sau dacă nu-şi făceau temele. Dacă voiau să se dezlănțuie, ea nu avea nicio problemă cu asta, atâta timp cât nu le făceau vreun rău celorlalți.

Mama îşi îmbrățişa în permanență elevii şi le spunea cât de minunați şi de speciali îi considera. Le spunea copiilor mexicani să nu lase pe nimeni vreodată să le spună că nu erau la fel de buni precum copiii caucazieni. Îi învăța pe copii de indieni navajo şi apaşi să fie mândri de descendența lor nobilă, indiană. Elevii considerați până atunci copii problemă sau cu intelect redus au început să învețe foarte bine. Unii o urmăreau pe mama peste tot, ca nişte câini fără stăpân.

Chiar dacă elevii o plăceau, mama detesta să predea. Era nevoită s-o lase pe Maureen, care încă nu împlinise doi ani, în grija unei femei al cărei soț fusese traficant de droguri şi care, în prezent, ispăşea o sentință în închisoare. Dar, ceea ce o deranja cu adevărat era faptul că mama ei fusese învățătoare şi insistase ca şi mama să obțină o diplomă de pedagog, să aibă o slujbă, în cazul în care visul ei de a deveni artistă nu se împlinea. Mama simțea că bunica Smith nu avusese încredere în talentul ei artistic, iar prin faptul că devenise învățătoare acum, era ca şi cum ar fi recunoscut că mama ei avusese dreptate în tot acest timp. Seara se îmbufna şi mormăia. Dimineața, dormea până târziu

şi se prefăcea bolnavă. Depindea de Lori, de Brian şi de mine să o scoatem din pat şi să avem grijă să se îmbrace şi să plece la timp spre şcoală.

— Sunt o femeie adultă, spunea mama aproape în fiecare dimineață. De ce nu pot să fac ce vreau?

— Predatul este distractiv şi îți aduce şi satisfacții, spunea Lori. O să te înveți să-ți placă.

Una dintre probleme era că ceilalți profesori şi directoarea, domnişoara Beatty, erau de părere că mama e o învățătoare execrabilă. Băgau capul în sala de clasă şi-i vedeau pe elevi jucând leapşa şi aruncând cu bureți unul în celălalt, în timp ce mama stătea în fața clasei, învârtindu-se ca o elice şi lăsând bucăți de cretă să-i zboare din mâini, pentru a demonstra forța centrifugă.

Domnişoara Beatty, care îşi ținea ochelarii pe un lanț în jurul gâtului şi se ducea să se coafeze săptămânal la Winnemucca, îi spunea mamei că trebuie să impună disciplina. De asemenea, domnişoara Beatty îi mai cerea mamei planuri pedagogice săptămânale, să supravegheze curățenia clasei în care preda şi să dea note adecvate temelor. Dar mama era în permanență năucită, completa datele greşit pe planurile de învățământ sau pierdea temele.

Domnişoara Beatty amenința că o va concedia, de aceea, eu, Lori şi Brian am început să o ajutăm cu munca ei de la şcoală. Mă duceam la ea în clasă după ce terminam orele şi ştergeam tabla, scuturam bureții de praf şi adunam

hârtiile de pe jos. Seara, eu, Lori şi Brian corectam temele şi testele elevilor ei. Mama ne lăsa să dăm note lucrărilor care aveau teste grilă, răspunsuri de „da“ şi „nu“ sau exerciții de completare a spațiilor goale – adică ne dădea aproape totul, cu excepția subiectelor de tip eseu, pe care considera că trebuie să le evalueze ea, pentru că puteau fi tratate corect într-o mulțime de modalități diferite. Îmi plăcea să corectez temele. Îmi plăcea să descopăr că sunt în stare să fac un lucru pe care îl făceau oamenii mari pentru a-şi câştiga pâinea. Lori o ajuta pe mama şi la programele pedagogice. Se asigura că mama le completase cu precizie şi-i corecta greşelile de ortografie şi de matematică.

— Mamă, Halloween se scrie cu dublu „l“, spunea Lori, ştergând scrisul mamei şi notând cu creionul schimbările. Pe lângă asta, are dublu „e“ şi nu există „e“ mut la sfârşit.

Mama se minuna de deşteptăciunea lui Lori:

— Lori nu are decât calificativul A, mi-a zis odată.

— Aşa am şi eu, i-am răspuns.

— Da, dar tu trebuie să munceşti pentru asta.

Mama avea dreptate, Lori era sclipitoare. Cred că ajutorul pe care i-l dădea pe mamei era una dintre îndeletnicirile preferate ale lui Lori. Nu avea o constituție foarte atletică şi nu-i plăcea să exploreze împrejurimile, aşa cum ne plăcea mie şi lui Brian, dar iubea tot ce avea legătură cu hârtia şi

creioanele. După ce terminau de conceput programele pedagogice, mama şi Lori se aşezau în jurul mesei-bobină, se desenau una pe cealaltă şi decupau fotografii cu animale, peisaje şi oameni cu fețe ridate din reviste, punându-le în dosarul mamei cu subiecte speciale pentru picturi.

Lori o înțelegea pe mama mai bine decât oricine. Nu o deranja faptul că, ori de câte ori domnişoara Beatty venea în inspecție, mama începea să țipe la ea, ca să-i dovedească directoarei că era în stare să-şi disciplineze elevii. Odată, mama a mers atât de departe, încât i-a cerut lui Lori să iasă în fața clasei şi a lovit-o cu un băț de lemn.

— Ai făcut vreo prostie? am întrebat-o pe Lori, după ce am auzit de pedeapsă.

— Nu, a răspuns ea.

— Atunci de ce i-a trecut prin minte mamei să te lovească?

— Trebuia să pedepsească pe cineva şi nu voia să-i supere pe ceilalți copii, a spus Lori.

***

După ce mama a început să predea, am crezut că, poate, vom reuşi să ne cumpărăm haine noi, să luăm prânzul la cantină, ba chiar să mai avem şi bani de buzunar pentru chestii suplimentare irezistibile, cum ar fi fotografiile cu clasa, pe care şcoala le făcea în fiecare an. Mama şi tata nu fuseseră niciodată în stare să ne cumpere pozele de grup deşi, de câteva ori, mama a mai subtilizat câte

o fotografie din teanc, înainte să le dea înapoi. În pofida faptului că mama avea un salariu, nu am cumpărat fotografii cu clasa în anul acela – şi nici măcar nu le-am furat – dar, poate a fost mai bine că s-a întâmplat aşa. Mama citise pe undeva că maioneza este bună pentru îngrijirea părului, iar în dimineața când a venit fotograful la şcoală, mi-a întins câteva linguri de maioneză în cap. Dar nu şi-a dat seama că trebuia să şi clăteşti maioneza după aceea, aşa că în fotografia de grup din acel an, priveam încordată de sub o coamă țeapănă de păr.

Şi totuşi, lucrurile s-au schimbat în bine. Chiar dacă tata fusese concediat de la mina de bariu, am putut locui în continuare la depou, plătindu-le chirie celor de la compania minieră, pentru că niciuna dintre celelalte familii nu erau dornice să locuiască acolo. Acum, aveam mâncare în frigider, cel puțin până spre sfârşitul lunii când ni se terminau de obicei banii, pentru că nici mama, nici tata nu stăpâneau prea bine arta întocmirii unui buget.

Dar salariul mamei a creat o nouă serie de probleme. Tatei îi plăcea că mama aducea acasă un cec cu un salariu; pe de altă parte, se vedea capul familiei şi susținea că banii i-ar trebui înmânați lui. Era responsabilitatea lui, spunea, să administreze finanțele familiei. Şi avea nevoie de bani să-şi sponsorizeze cercetările de filtrare a aurului.

— Singura cercetare pe care o efectuezi acum este cea care vizează capacitatea

ficatului tău de a absorbi alcool, spunea mama.

Şi totuşi, îi era greu să-l înfrunte direct pe tata. Dintr-un motiv sau altul, nu avea tăria de a-i spune „nu”. Dacă încerca să facă asta, el începea să se certe, să o linguşească, să facă pe îmbufnatul, să o hărțuiască; într-un cuvânt, să o extenueze. Şi atunci, ea a recurs la strategii evazive. Îi spunea tatei că nu încasase încă banii, sau se prefăcea că a uitat cecul la şcoală şi îl ascundea până când izbutea să se strecoare până la bancă. Apoi, pretindea că a pierdut toți banii.

În curând, tata a căpătat obiceiul de a veni la şcoală în ziua salariului, aşteptând-o afară, în maşină. După aceea ne ducea pe toți direct la Winnemucca, unde era sediul băncii, astfel ca mama să încaseze imediat cecul. Tata insista să o însoțească pe mama înăuntru, în sediul băncii. Mama ne punea şi pe noi să îi însoțim, şi astfel, putea încerca să ne strecoare mai întâi nouă o parte din bani. După ce urcam din nou în maşină, tata o căuta pe mama în poşetă şi lua toți banii.

Într-o astfel de expediție, mama a intrat singură în bancă, pentru că tata n-a reuşit să găsească un loc de parcare. Când a ieşit, îi lipsea o şosetă.

— Jeannette, o să-ți dau o *şosetă* pe care vreau s-o pui la loc sigur, mi-a spus mama când a ajuns la maşină.

Mi-a făcut un semn ostentativ cu ochiul, în timp ce băga mâna în sutien şi îşi scotea cealaltă şosetă, înnodată la mijloc şi umflată în vârf.

— Ascunde-o undeva unde nimeni nu o poate găsi, pentru că ştii cât de rare sunt *şosetele* în casa noastră.

— La dracu', Rose Mary, a explodat tata. Crezi că sunt un idiot bătut în cap?

— Poftim? a exclamat mama, ridicând braţele în aer. Nu mai am voie să-i dau fiicei mele o şosetă?

Mi-a făcut din nou cu ochiul, să se asigure că o înţelesesem.

După ce ne-am întors la Battle Mountain, tata a insistat că e cazul să mergem la Clubul Bufniţei, să sărbătorim ziua salariului şi a comandat fripturi pentru toţi. Aveau un gust atât de bun, încât am uitat că nota de plată va fi echivalentul alimentelor pe o săptămână.

— Hei, Căpriţă de Munte, a spus tata la sfârşitul cinei, în timp ce mama aduna rămăşiţele de pe masă şi le îndesa în poşetă. Vrei să-mi împrumuţi şi mie şoseta aia pentru o secundă?

M-am uitat de jur-împrejurul mesei. Nimeni nu mi-a susţinut privirea, exceptându-l pe tata, care rânjea ca un aligator. I-am întins şoseta. Mama a scos un suspin dramatic, de înfrângere, şi şi-a lăsat capul să cadă pe masă. Decis să-i arate cine e şeful, tata i-a lăsat chelneriţei un bacşiş de zece dolari, dar la ieşire mama şi-a strecurat-o din nou în poşetă.

***

Curând după aceea, ni s-au terminat din nou banii. Când tata ne-a dus pe mine şi pe Brian la şcoală cu maşina, a

observat că nu aveam pachețelele cu gustări.

— Unde vă sunt gustările? ne-a întrebat tata.

Ne-am uitat unul la altul şi am ridicat din umeri.

— Nu avem niciun pic de mâncare în casă, a zis Brian.

Când a auzit una ca asta, tata a început să facă pe indignatul, de parcă acum ar fi aflat pentru prima oară că odraslele lui mureau de foame.

— La dracu', Rose Mary asta nu cheltuie banii decât pe vopsele şi pensule! a mormăit el, prefacându-se că vorbeşte în sinea lui.

Apoi, a declarat şi mai zgomotos:

— Niciunul dintre copii mei nu trebuie să flămânzească!

După ce ne-a lăsat la şcoală, a strigat după noi:

— Copii, nu vă faceți griji în privința asta.

Când a sosit ora prânzului, Brian şi cu mine ne-am aşezat unul lângă altul, la cantină. M-am prefăcut că îl ajut să-şi facă temele, ca nu cumva să ne întrebe cineva de ce nu mâncăm când, brusc, tata a apărut în cadrul uşii, cu o pungă mare cu alimente. L-am văzut cercetând din priviri încăperea, căutându-ne.

— Ăştia micii ai mei au uitat să-şi ia de mâncare pentru prânz astăzi, a informat-o el pe profesoara care era de serviciu la cantină, în timp ce se îndrepta spre noi.

A pus punga pe masă, în fața mea şi a lui Brian, şi a scos din ea o franzelă, un salam de Bologna, un borcan cu

maioneză, doi litri cu suc de portocale, două mere, un borcan de murături şi două batoane de ciocolată.

— V-am dezamăgit eu vreodată? ne-a întrebat el, după care s-a întors şi a plecat.

— Da, a zis Brian în şoaptă ca să nu-l audă tata.

***

— Tata va trebui să înceapă să aducă şi el nişte bani în casă, a spus Lori, aruncând o privire înlăuntrul frigiderului gol.

— Dar face asta! am ripostat eu. Câştigă bani din slujbele alea ocazionale.

— Cheltuieşte pe băutură mai mult decât câştigă, a zis Brian.

Sculpta, iar aşchiile cădeau pe podea, undeva lângă bucătărie, unde ne aflam noi acum. Brian căpătase obiceiul de a avea întotdeauna la el un cuțitaş de buzunar, şi adeseori sculpta bucățele mici de lemn, în timp ce se gândea la ceva.

— Nu-i cheltuieşte pe toți pe băutură, am zis eu. Cei mai mulți sunt pentru cercetarea dizolvării prin cianură.

— Tata n-are nevoie să facă cercetări despre dizolvare, a intervenit Brian. E expert.

El şi Lori au început să chicotească. M-am uitat urât la ei. Ştiam mai multe decât ei despre situația tatei, pentru că vorbea cu mine mai mult decât cu oricine altcineva din familie. Încă ne duceam împreună la Vânătoare de Demoni în

deşert, doar de dragul vremurilor de altădată, dat fiind că între timp împlinisem şapte ani şi eram prea mare să mai cred în demoni. Tata îmi vorbise despre toate planurile lui şi îmi arătase paginile cu schițe, calcule şi grafice geologice, care înfățişau straturile de sediment în care era îngropat aurul.

Îmi spunea că eram preferata lui, dar m-a pus să promit că nu-i voi spune acest lucru nici lui Lori, nici lui Brian, nici lui Maureen. Era secretul nostru:

— Îți jur, scumpa mea, sunt momente în care cred că eşti singura din jur care mai are încredere în mine, îmi mărturisea el. Nu ştiu ce-aş face dacă aş pierde chestia asta.

I-am spus că nu o să-mi pierd niciodată încrederea în el. Şi mi-am promis mie însămi că nu o voi face.

***

La câteva luni după ce mama a început să lucreze ca învățătoare, eu şi Brian şi am trecut pe lângă *Green Lantern.* Norii de deasupra soarelui care asfințea erau dungați în stacojiu şi purpuriu. Temperatura scădea rapid, de la caniculă istovitoare la răcoare, într-un interval de numai câteva minute, aşa cum se întâmplă întotdeauna în deşert pe înserate. Pe veranda din față de la *Green Lantern* era o femeie care purta un şal cu franjuri înfăşurat în jurul umerilor şi fuma o țigară. I-a făcut semn cu mâna lui Brian, dar el nu i-a răspuns.

— Hei! Brian, eu sunt, dulceață!

Ginger! a strigat ea.

Brian a ignorat-o.

— Cine e tipa aia? am întrebat eu.

— O prietenă a tatei, a răspuns el. E proastă.

— De ce e proastă?

— Nici măcar nu ştie toate cuvintele dintr-o carte cu benzi desenate *Sad Sack,* a spus Brian.

Mi-a povestit că, în urmă cu ceva timp, tata îl scosese în oraş de ziua lui. La magazin, tata îl pusese pe Brian să-şi aleagă ce cadou voia, şi Brian alesese o carte cu benzi desenate *Sad Sack.* Apoi se duseseră la Hotelul Nevada, care era lângă Clubul Bufniței şi avea o pancartă afară pe care scria BAR GRILL CLEAN MODERN. Au luat cina cu Ginger, care râdea tot timpul, vorbea mult prea tare şi îi tot atingea pe Tata şi pe Brian. Apoi, au urcat toți trei scările până într-o cameră a hotelului. Era un apartament, cu o cameră de zi mică şi un dormitor. Tata şi Ginger s-au dus în dormitor, în timp ce Brian a rămas în camera de zi şi a început să-şi citească noua carte cu benzi desenate. După ce tata şi Ginger au ieşit din dormitor, ea s-a aşezat în fața lui Brian. El n-a ridicat privirea. A continuat să se uite concentrat la cartea cu benzi desenate, deşi o citise deja de la început şi până la sfârşit, de două ori. Ginger a zis că îi plăcea *Sad Sack.* Şi atunci, tata l-a obligat pe Brian să-i ofere lui Ginger cartea cu benzi desenate, spunându-i că era un gest cavaleresc de la sine înțeles.

— Era a mea! a protestat Brian. Iar ea mă tot punea să-i citesc cuvintele mai

lungi. E o persoană adultă, dar nu e în stare nici măcar să citească o carte cu benzi desenate!

Brian o antipatiza atât de tare pe Ginger, încât mi-am dat seama că ea făcuse cu siguranță mai mult decât să pună gheara pe cartea lui de benzi desenate. M-am întrebat dacă îşi dăduse seama de ceva anume despre Ginger şi celelalte doamne de la *Green Lantern.* Poate că ştia de ce susținea mama că sunt rele. Poate că ăsta era de fapt motivul supărării lui.

— Ai aflat cu ce se ocupă ele, acolo, în *Green Lantem?* am întrebat.

Brian a rămas cu privirea fixată înainte. Am încercat să-mi dau seama la ce se uita, dar nu era nimic acolo, în afară de Munții Tuscarora, care se înălțau până la linia orizontului din ce în ce mai întunecat.

— Câştigă o grămadă de bani, a zis el în cele din urmă, şi ar trebui să-şi cumpere singură afurisitele alea de cărți cu benzi desenate.

Existau oameni cărora le plăcea să râdă pe socoteala oraşului Battle Mountain. Un ziar important din est a lansat odată un concurs, căutând cel mai urât, cel mai părăginit şi cel mai bătut de soartă oraş din întreaga țară, iar Battle Mountain a fost declarat câştigător. Nici măcar localnicii nu-l tratau cu prea multă considerație. Obişnuiau să arate spre firma imensă, cu neoane roşii şi galbene, agățată în partea de sus a unui stâlp de lângă benzinăria Shell – al cărei „S“ se arsese – şi spuneau cu un soi de

mândrie perversă:

— Aşa e, aici locuim noi, în iad.[15]

Dar eu eram fericită în Battle Mountain. Petrecusem acolo aproape un an, şi ajunsesem să-l consider căminul meu – primul cămin adevărat pe care mi-l puteam aminti. Tata era pe cale de a-şi perfecționa procedeul de exploatare a aurului cu ajutorul cianurii, eu şi Brian aveam deşertul, mama şi Lori pictau şi citeau împreună, iar Maureen, care avea părul blond-deschis, mătăsos şi o gaşcă întreagă de prieteni imaginari, era fericită să alerge de colo până colo, fără scutece. Am crezut că se terminase cu făcutul bagajelor în viteză şi plecarea în trombă cu maşina în toiul nopții.

***

În cartierul Şinelor s-au mutat, chiar după ziua mea de naştere – împlinisem opt ani – Billy Deel şi tatăl său. Billy era cu trei ani mai mare decât mine, înalt, numai piele şi os, cu părul de culoarea nisipului, tuns milităreşte şi avea ochi albaştri. Dar nu era frumos. Trăsătura interesantă a lui Billy era că avea capul deformat. O femeie pe jumătate indiancă, pe nume Bertha Picior-Alb, care locuia într-o cocioabă din apropierea depoului şi ținea vreo cincizeci de câini în curte, spunea că asta era din cauză că mama lui Billy nu îl întorsese deloc, atunci când era bebeluş. Nu făcuse decât să stea culcat acolo, în aceeaşi poziție, în fiecare zi, iar acea latură a capului său, care fusese lipită de saltea, era puțin

aplatizată. Dar nu remarcai imediat, doar dacă te uitai la el cu atenție, şi foarte puțină lume reuşea, pentru că Billy se mişca în permanență încolo şi încoace de parcă ar fi avut mâncărici. Îşi ținea țigările Marlboro într-una dintre mânecile suflecate ale tricoului, iar când fuma, le aprindea cu o brichetă Zippo, pe care era poza unei doamne dezbrăcate, aplecate în față.

Billy locuia împreună cu tatăl său într-o casă construită din hârtie gudronată şi tablă ruginită, aflată tot în apropierea căii ferate, dar mai jos de casa noastră. Nu vorbea niciodată despre mama lui şi te avertiza din primul moment să nu aduci vorba despre ea, aşa că n-am aflat niciodată dacă fugise în lume sau murise. Tatăl său lucra în mina de bariu şi îşi petrecea serile la Clubul Bufniței, prin urmare, Billy avea o grămadă de timp la dispoziție în care nu era supravegheat.

Bertha Picior-Alb l-a poreclit „diavolul tuns milităreşte“ şi „teroarea şinelor”. Susținea că prinsese doi dintre câinii ei şi le dăduse foc, că jupuise câteva dintre pisicile din cartier şi le atârnase pe o frânghie de rufe, să facă pastramă din ele. Billy spunea că Bertha minte de îngheață apele. Eu nu ştiam pe cine să cred. Până la urmă, Billy Deel era un delincvent minor cu acte în regulă. Ne povestise că avusese de ispăşit o pedeapsă într-un centru de detenție din Reno pentru furt din magazine şi vandalizarea maşinilor. La scurtă vreme după ce s-a mutat în cartierul Şinelor, Billy a început să mă urmărească peste

tot. Mă tot urmărea cu privirea şi le spunea celorlalți copii că este prietenul meu.

— Nu, nu e adevărat, protestam eu de fiecare dată, deşi, în secret, îmi plăcea faptul că şi-ar fi dorit să fie prietenul meu.

La câteva luni după ce s-a mutat în oraş, Billy mi-a spus că vrea să îmi arate ceva cu adevărat caraghios.

— Dacă e o pisică jupuită, nu vreau s-o văd, l-am avertizat.

— Nu, nu e nimic de genul ăsta, a insistat el. E hazliu pe bune. O să te tăvăleşti pe jos de râs. Îți garantez. Sau poate că ți-e frică.

— Bineînțeles că nu mi-e frică, i-am spus.

Lucrul caraghios pe care voia Billy să mi-l arate era la el acasă; o casă întunecoasă, unde mirosea a pipi, unde şi era chiar mai multă murdărie decât la noi acasă – un alt tip de murdărie. Casa noastră era plină de obiecte: hârtii, cărți, instrumente, cherestea, tablouri, materiale pentru pictat şi statui ale lui Venus din Milo vopsite în toate culorile. În casa lui Billy nu era nimic. Nu aveau mobilă. Nici măcar bobine de lemn drept mese. Era o singură cameră cu două saltele întinse pe podea, în fața unui televizor. Pe pereți nu era nimic, nici măcar un tablou sau vreun desen. Un bec atârna din tavan, alături de trei sau patru fâşii spiralate de hârtie de muşte, atât de încărcate de insecte încât nu puteai vedea suprafața galbenă şi lipicioasă de dedesubt. Podeaua era plină

de cutii de bere, de sticle de whiskey goale şi de conserve pe jumătate goale de cârnați Vienna. Pe una dintre saltele era întins tatăl lui Billy, sforăind neregulat. Avea gura deschisă, iar muştele i se adunaseră în barba țepoasă. O pată udă, de culoare închisă îi acoperise pantalonii până aproape de genunchi. Avea fermoarul deschis, iar penisul scârbos îi atârna într-o parte. M-am holbat tăcută la el, apoi am întrebat:

— Care e chestia caraghioasă?

— Nu vezi? a întrebat Billy, arătând spre tatăl său. S-a *pişat* pe el!

Billy a început să râdă în hohote. Eu am simțit că îmi luaseră foc obrajii.

— Nu poți să râzi de propriul tău tată, i-am spus. Niciodată.

— Hei, ia stai, nu face pe interesanta cu mine, mi-a trântit-o Billy. Nu încerca să te prefaci că eşti mai bună decât mine. Pentru că ştiu că şi taică-tău e tot un bețivan, la fel ca al meu.

În acel moment, l-am urât pe Billy din toată inima. M-am gândit să-i povestesc despre sistemul numeric binar, despre Castelul de sticlă, despre Venus şi despre toate lucrurile care-l făceau pe tatăl meu special şi complet diferit de al lui, dar ştiam că Billy nu va înțelege. Am pornit în fugă spre uşa casei, dar, după aceea, m-am oprit şi m-am întors.

— Tatăl meu nici nu se compară cu al tău! am strigat eu. Când tatăl meu cade pe jos de beat ce e, nu face pe el *niciodată!* În acea seară, la cină, am început să le povestesc celorlalți despre tatăl dezgustător al lui Billy şi despre

groapa hidoasă de gunoi în care locuiau.

Mama a lăsat furculița din mână.

— Jeannette, mă dezamăgeşti, mi-a spus. Mă aşteptam să-i arăți mai multă compasiune.

— De ce? am întrebat eu. E rău. E un delincvent minor.

— Niciun copil nu se naşte delincvent, a spus mama. Ajung să devină infractori, a continuat ea, doar dacă nu i-a iubit nimeni pe când erau copii. Copiii lipsiți de dragoste se transformă în criminali în serie sau în alcoolici la maturitate.

Mama i-a aruncat o privire aluzivă tatei, apoi şi-a îndreptat din nou ochii spre mine. Mi-a spus că ar trebui să încerc să mă comport mai frumos cu Billy.

— Nu are toate avantajele pe care le aveți voi, copii, a adăugat.

***

Data viitoare când l-am întâlnit pe Billy, i-am spus că o să fiu prietenă cu el – dar nu prietena lui! — dacă îmi promitea să nu-şi mai bată joc de tatăl cuiva. Billy mi-a promis. Dar a continuat să încerce să devină prietenul meu. Mi-a spus că, dacă aş fi prietena lui, m-ar apăra întotdeauna, ar avea grijă să nu mi se întâmple niciodată nimic rău şi mi-ar cumpăra cadouri scumpe. Iar dacă refuzam să fiu prietena lui, a zis el, o să-mi pară rău. I-am spus că, dacă nu se mulțumea să fim doar buni prieteni, era în regulă din punctul meu de vedere, nu mă temeam de el.

Peste aproximativ o săptămână, mă jucam cu alți copii din cartierul Şinelor şi ne uitam la gunoiul care ardea într-un container mare şi ruginit. Toți aruncau înăuntru crenguțe rupte din tufişuri pentru a întreține focul, şi bucăți mari de cauciuc rupte din roțile camioanelor şi ne bucuram de fumul gros şi negru, caracteristic cauciucului ars, care ne pişcă.

Billy s-a apropiat de mine şi m-a luat de braț, trăgându-mă la o parte dintre ceilalți copii. A băgat mâna în buzunar şi a scos un inel de argint, împodobit cu turcoaze.

— E pentru tine, mi-a spus.

L-am luat şi l-am ținut în palmă. Mama avea o colecție de bijuterii indiene de argint, cu turcoaze, dar le păstra acasă, la bunica, nu cumva să le amaneteze tata. Cele mai multe dintre ele erau foarte vechi şi foarte valoroase – un tip de la un muzeu din Phoenix încercase de mai multe ori să cumpere bijuterii din colecția ei – iar când o vizitam pe bunica, mama ne dădea voie mie şi lui Lori să încercăm colierele, brățările şi brâurile cu catarame. Inelul de la Billy arăta ca unul dintre acelea ale mamei. Mi l-am trecut printre dinți şi pe limbă, aşa cum mă învățase mama. Mi-am dat seama după gustul uşor amărui că era argint veritabil.

— De unde ai făcut rost de inelul ăsta? l-am întrebat.

— A fost al mamei mele, mi-a zis Billy.

Într-adevăr, era un inel frumos. Avea o dungă simplă, subțire şi o piatră ovală de

turcoaz închis la culoare, montat între fire şerpuitoare de argint. Nu aveam nicio bijuterie şi trecuse multă vreme de când îmi făcuse cineva vreun cadou, altul în afară de planeta Venus.

L-am încercat. Era mult prea mare pentru degetul meu, dar puteam înfăşură ață în jurul lui, aşa cum făceau fetele de liceu care purtau inelele iubiților lor. Şi totuşi, mi-era teamă că, dacă acceptam inelul, Billy ar fi înțeles că eram prietena lui. Le va vorbi despre asta tuturor copiilor, iar dacă spuneam că nu era adevărat, putea dovedi arătând inelul. Pe de altă parte, am presupus că mama ar fi de acord să-l primesc, pentru că l-ar face pe Billy să se simtă bine în pielea lui. Am hotărât să fac un compromis:

— O să-l păstrez, i-am spus. Dar n-o să-l port.

Billy a zâmbit larg.

— Dar să nu crezi că asta înseamnă că suntem împreună, am completat eu. Şi să nu ai impresia că asta înseamnă că poți să mă săruți.

***

N-am spus nimănui nimic despre inel, nici măcar lui Brian. Îl țineam în buzunarul de la pantaloni în timpul zilei, iar noaptea, îl ascundeam în fundul cutiei de carton în care îmi țineam hainele.

Dar Billy Deel nu s-a putut abține şi a început să trăncănească tuturor despre inel. A început să le spună celorlalți copii baliverne cum ar fi că, de îndată ce voi

creşte, o să ne căsătorim. Când am auzit ce debita, mi-am dat seama că făcusem o mare greşeală atunci când acceptasem inelul. De asemenea, am înțeles că ar trebui să i-l dau înapoi. Dar n-am facut-o. Aveam de gând să o fac şi, în fiecare dimineață, îl băgăm în buzunar cu intenția de a-l înapoia, dar nu mă puteam hotărî să o fac. Inelul ăla era, pur şi simplu, prea al naibii de frumos.

Câteva săptămâni mai târziu, mă jucam de-a v-ați ascunselea în zona şinelor cu câțiva puştani din vecini. Am găsit ascunzătoarea perfectă, o mică baracă de unelte din spatele unui pâlc de Artemisia, un loc în care nu se mai ascunsese nimeni până atunci. Dar, chiar în clipa în care copilul care îşi ținea ochii închişi terminase de numărat, uşa s-a deschis şi altcineva a încercat să intre în şopron. Era Billy Deel. Nici măcar nu se jucase cu noi.

— Nu te poți ascunde cu mine, i-am şoptit eu. Trebuie să-ți găseşti propria ascunzătoare.

— E prea târziu, a spus el. Ăla aproape că a terminat de numărat.

Billy s-a strecurat înăuntru. Baraca era minusculă, abia era loc pentru o singură persoană, ghemuit. Nu eram dispusă să recunosc, dar gândul că stăteam atât de aproape de Billy mă speria.

— Suntem prea înghesuiți! am şoptit eu. Pleacă.

— Nu, a zis Billy. Încăpem.

Şi-a mutat poziția picioarelor, apăsându-le peste ale mele. Stăteam atât

de aproape unul de altul, că îi puteam simți respirația pe față.

— Stăm prea înghesuiți, am repetat. Şi îmi respiri în față.

S-a prefăcut că nu mă aude.

— Ştii ce fac oamenii la *Green Lantem,* nu-i aşa? m-a întrebat el.

Auzeam, estompate, zgomotele pe care le făceau ceilalți copii, fugăriți de băiatul care îi urmărea la rând. Îmi doream să nu-mi fi ales o ascunzătoare atât de bună.

— Sigur, am răspuns eu.

— Ce fac?

— Femeile de acolo sunt amabile cu bărbații.

— Da, dar ce fac?

A făcut o pauză.

— Vezi, nu ştii.

— Ba ştiu! am insistat.

— Vrei să-ți spun eu?

— Vreau să-ți găseşti o altă ascunzătoare!

— La început, se sărută, a spus el. Ai sărutat vreodată pe cineva?

În razele înguste de lumină care pătrundeau prin găurile din părțile laterale ale barăcii, îi puteam vedea cercurile de murdărie din jurul gâtului subțire.

— Bineînțeles că am făcut-o. De nenumărate ori.

— Pe cine?

— Pe tata.

— Taică-tău nu se pune. Doar ăia care nu fac parte din familia ta. Şi cu ochii închişi. Nu se pune decât dacă ai ochii închişi.

I-am spus lui Billy că asta era cea mai mare prostie pe care am auzit-o vreodată. Dacă țineai ochii închişi, nu-l puteai vedea pe cel pe care-l sărutai.

Billy mi-a răspuns că sunt o grămadă de lucruri pe care nu le ştiu despre bărbați şi femei. Mi-a spus că unii bărbați înfig cuțite în femei în timp ce le sărută, mai ales dacă femeile sunt răutăcioase şi nu vor să-i sărute şi ele. Dar m-a asigurat că el nu mi-ar face niciodată una ca asta. Şi-a apropiat fața de a mea.

— Închide ochii, mi-a zis.

— Nici nu mă gândesc, am ripostat.

Billy şi-a lipit chipul de al meu, apoi m-a prins de păr, mi-a aplecat capul într-o parte şi mi-a îndesat limba în gură. Era cleioasă şi dezgustătoare, dar când am încercat să mă smulg de lângă el, s-a împins mai mult în mine. Cu cât mă retrăgeam, cu atât se lipea mai mult de mine, până când, în cele din urmă, a ajuns deasupra mea şi i-am simțit degetele pipăindu-mi pantalonii scurți. Cu cealaltă mână, îşi desfăcea nasturii de la pantaloni. Încercând să-l opresc, i-am pus mâna acolo jos, iar când am atins-o, mi-am dat seama ce era, deşi nu mai pusesem mâna pe niciuna până atunci.

Nu aveam cum să lovesc cu genunchiul, cum mă învățase tata să fac dacă un băiat sare pe mine, pentru că aveam genunchii în afara picioarelor lui, aşa că l-am muşcat tare de ureche. Cu siguranță că l-a durut, pentru că a scos un strigăt şi m-a pocnit. Sângele mi-a țâşnit pe nas.

Ceilalți copii au auzit gălăgia şi au venit în fugă. Unul dintre ei a deschis uşa barăcii, iar Billy şi cu mine am ieşit clătinându-ne şi aranjându-ne hainele.

— Am sărutat-o pe Jeannette! a strigat Billy.

— Nu e adevărat! am protestat eu. E un mincinos! N-am făcut decât să ne batem, atâta tot.

Chiar *era* un mincinos, mi-am repetat tot restul zilei. Eu nu-l sărutasem cu adevărat sau, cel puțin, nu conta prea tare. Ținusem ochii deschişi tot timpul.

***

În ziua următoare, i-am dus inelul înapoi lui Billy Deel, acasă la el. L-am găsit în spatele casei, stând într-o maşină abandonată. Vopseaua roşie se decolorase de la soarele deşertului şi se făcuse portocalie. Roțile erau sparte demult, iar capota neagră, scorojită, se decojea. Billy stătea pe scaunul şoferului, scoțând din gât sunete care imitau un motor şi prefăcându-se că mânuieşte un schimbător de viteze imaginar.

M-am oprit în apropiere, aşteptând să-mi observe prezența. Nu a făcut-o, şi atunci am vorbit eu prima:

— Nu vreau să fiu prietenă cu tine. Şi nu vreau să mai păstrez inelul de la tine.

— Nu mă interesează, a zis. Nici eu nu-l vreau.

A continuat să se uite în față, prin parbrizul crăpat. Am băgat mâna prin fereastra deschisă, i-am aruncat inelul în poală, apoi m-am întors şi m-am

îndepărtat. Am auzit pocnetul şi bufnitura portierei deschizându-se şi închizându-se în urma mea. Am mers mai departe. Apoi, am simțit o împunsătură ascuțită în ceafă, de parcă m-ar fi izbit o pietricică. Billy aruncase cu inelul în mine. Nu m-am oprit.

— Ştii ceva? a zbierat Billy. Te-am violat!

M-am întors şi l-am văzut stând acolo, lângă maşină, arătând rănit şi furios, dar mai puțin înalt decât îl ştiam. M-am gândit îndelung la o replică tăioasă, dar, dat fiind că nu ştiam ce înseamnă „a viola”, tot ce mi-a trecut prin cap să spun a fost:

— Aşa, şi?

Acasă, am căutat cuvântul în dicționar. Apoi, am căutat cuvintele care îl explicau şi, chiar dacă n-am reuşit nici atunci să înțeleg pe deplin la ce se referea, mi-am dat seama că nu era de bine. De obicei, când nu înțelegeam un cuvânt, îl întrebam pe tata ce înseamnă, citeam împreună definiția şi o discutam. Dar, de data asta, nu voiam. Aveam o bănuială că aş fi putut stârni probleme.

***

În ziua următoare, stăteam cu Lori şi Brian la una dintre mesele-bobină din depou, jucând poker cu cinci cărți şi supraveghind-o pe Maureen cu un ochi, în timp ce mama şi tata erau la Clubul Bufniței. L-am auzit pe Billy Deel afară, strigându-mă. Lori s-a uitat la mine, iar eu am clătinat din cap. Ne-am continuat

jocul de cărți, dar Billy a continuat să strige. Atunci, Lori a ieşit pe verandă, care era vechiul peron de unde oamenii se urcau în tren, şi i-a spus lui Billy să plece. Apoi a intrat din nou în casă şi a zis:

— Are o armă.

Lori a luat-o în brațe pe Maureen. Una dintre ferestre s-a făcut țăndări, apoi Billy a apărut în cadrul ei. S-a folosit de patul puştii ca să curețe şi ultimele bucăți de sticlă, apoi a ațintit țeava spre interior.

— Nu e decât o puşcă cu aer comprimat, cu bile, a spus Brian.

— Ți-am spus că o să-ți pară rău, mi-a zis Billy şi a apăsat pe trăgaci.

M-am simțit de parcă m-ar fi înțepat o viespe în coaste. Billy a început să tragă în noi, mişcând rapid încărcătorul înainte şi înapoi, la fiecare tragere. Brian a răsturnat masa-bobină şi ne-am înghesuit cu toții după ea.

Bilele se loveau de tăblia mesei şi ricoşau. Maureen urla. M-am întors spre Lori, care era cea mai mare şi şefa noastră. Îşi muşca buza de jos, gândindu-se ce să facem. Apoi, mi-a pus-o pe Maureen în brațe şi a traversat în fugă încăperea. Billy a nimerit-o o dată sau de două ori – iar Brian s-a ridicat pentru a încerca să atragă focurile asupra lui – dar, în cele din urmă, ea a reuşit să ajungă până sus, la etaj. Apoi, a coborât din nou. Ținea în mâini revolverul tatei, şi l-a îndreptat spre Billy.

— E de jucărie, a spus el, dar vocea îi tremura puțin.

— E adevărat, pe bune, am strigat eu. Este pistolul tatei!

— A, da a spus el, atunci n-o să aibă *cojones* să-l folosească.

— Pune-mă la încercare, l-a provocat Lori.

— Hai, dă-i bătaie, a ripostat Billy. Împuşcă-mă şi vezi ce se întâmplă.

Lori nu era o țintaşă la fel de bună ca mine, dar a îndreptat pistolul spre Billy şi-a apăsat pe trăgaci. Am închis ochii strâns, am auzit explozia, iar când i-am deschis, Billy dispăruse.

Am alergat cu toții afară, întrebându-ne dacă vom găsi trupul năclăit de sânge al lui Billy întins pe pământ, dar el stătea ghemuit sub fereastră. Când ne-a văzut, a pornit în fugă pe stradă în jos, de-a lungul şinelor. După vreo 50 de metri a început să tragă din nou cu puşca lui cu bile. I-am smuls lui Lori pistolul din mâna, am țintit jos şi am apăsat pe trăgaci. Eram prea surescitată pentru a ține arma aşa cum mă învățase tata şi reculul aproape că mi-a smuls umărul din articulație. Noroiul a țâşnit în sus cu câțiva paşi în fața lui Billy. El a sărit în sus – aproape un metru – şi a rupt-o nebuneşte la fugă pe linia şinelor.

Am început cu toții să râdem, dar întâmplarea nu ni s-a părut amuzantă decât o secundă sau două. Apoi am rămas tăcuți, privindu-ne unul pe altul. Mi-am dat seama că îmi tremura atât de tare mâna încât abia mai țineam pistolul.

***

Puțin mai târziu, o maşină de poliție s-a oprit în fața depoului, şi din ea au coborât mama şi tata. Păreau foarte serioşi. Odată cu ei, s-a dat jos din maşină şi un polițist. Noi stăteam cu toții înăuntru, pe bănci, cu expresii politicoase, respectuoase. Polițistul ne-a privit pe fiecare în parte, de parcă ne-ar fi numărat. Mi-am încrucişat mâinile în poală, ca să arăt că sunt bine educată.

Tata s-a ghemuit în fața noastră cu un genunchi pe podea şi cu brațele încrucişate în jurul celuilalt genunchi, ca un cowboy.

— Aşadar, ce s-a întâmplat pe-aici? ne-a întrebat.

— A fost autoapărare, am zis cu voce pițigăiată.

Tata ne spusese întotdeauna că autoapărarea este o justificare pentru a împuşca o altă persoană.

— Înțeleg, a zis tata.

Polițistul ne-a spus că nişte vecini anunțaseră că au văzut copii trăgând cu arme de foc unii în alții, şi voia să ştie ce se întâmplase. Am încercat să explicăm că Billy începuse, că am fost provocați, că eram în legitimă apărare şi nici măcar nu am țintit în aşa fel încât să-l ucidem, dar pe polițist nu-l interesau amănuntele. I-a spus tatei că toată familia va trebui să se prezinte la tribunal a doua zi dimineață, şi să stea de vorbă cu judecătorul. Vor fi acolo şi Billy Deel, împreună cu tatăl său. Judecătorul va descâlci ițele situației şi va decide măsurile care trebuiau luate.

— Şi vom fi trimişi la un centru de corecție? l-a întrebat Brian pe polițist.

— Asta depinde de judecător, a răspuns respectivul.

În noaptea aceea, mama şi tata au petrecut o bună bucată de vreme la etaj, discutând pe un ton scăzut, în timp ce noi, copiii, stăteam întinşi în cutiile noastre. Într-un târziu au coborât, păstrându-şi expresia serioasă pe față.

— Plecăm la Phoenix, a spus tata.

— Când? am întrebat.

— În seara asta.

***

Tata i-a permis fiecăruia dintre noi să ia cu sine un singur obiect. Am ieşit afară cu o pungă de hârtie în care să-mi adun pietrele preferate. Când m-am întors, ținând punga cea grea de fund, să nu se rupă, tata şi Brian se certau din cauza dovleacului de Halloween, plin de soldăței de plastic verde, pe care Brian voia să-l ia cu el.

— Iei cu tine jucării? a întrebat tata.

— Ai spus că pot lua un obiect, iar ăsta e obiectul, a ripostat Brian.

— Şi ăsta este obiectul meu, am spus, ridicând punga.

Lori, care ținea în mână *Vrăjitorul din Oz* a protestat, spunând că o colecție de pietre nu e un obiect, ci mai multe obiecte. Aşa, ar fi putut şi ea să-şi aducă toate cărțile. Am argumentat că şi soldățeii lui Brian erau tot o colecție.

— Şi, oricum, nu e întreaga colecție de pietre. Sunt doar cele mai bune exemplare.

Cu toate că de obicei îi plăceau

dezbaterile pe chestiuni cum ar fi dacă o pungă cu lucruri este un singur lucru sau nu, tata nu avea dispoziția necesară pentru aşa ceva şi mi-a spus că pietrele erau prea grele.

— Poți lua una singură, a hotărât el.

— Sunt o grămadă de pietre în Phoenix, a adăugat mama.

Am ales o singură geodă, cu interiorul placat cu cristale minuscule, albe, ținând-o strâns în mâini. Plecând la drum, m-am uitat pe fereastra din spate, să văd pentru ultima oară depoul. Tata uitase lumina aprinsă la etaj, iar fereastra cea mică strălucea. M-am gândit la toate celelalte familii de mineri şi prospectori care veniseră la Battle Mountain sperând că vor găsi aur şi care se văzuseră nevoiți să părăsească oraşul, aşa cum o făceam şi noi acum, după ce li se terminase norocul. Tata spunea că el nu crede în noroc, dar eu credeam. Avusesem o fărâmă de noroc în Battle Mountain, şi mi-aş fi dorit să fi ținut mai mult.

Am trecut pe lângă *Green Lantern,* ale cărei lumini de Crăciun sclipeau în continuare deasupra uşii şi pe lângă Clubul Bufniței, cu bufnița lui de neon, cu bonetă de bucătar şi care făcea cu ochiul, apoi ne-am pomenit în plin deşert, în timp ce luminile oraşului Battle Mountain dispăreau în urma noastră. În noaptea neagră ca smoala nu te puteai uita la nimic, doar la drumul din fața ta, luminat de faruri.

***

Casa mare şi albă a bunicii Smith avea obloane verzi şi era înconjurată de eucalipți. Înăuntru erau uşi franțuzeşti înalte, covoare persane şi un pian cu coadă uriaş care aproape că dansa când bunica îşi interpreta muzica ei *honky tonk*[16]. Ori de câte ori stăteam la bunica Smith, mă ducea în dormitorul ei şi mă aşeza la măsuța de toaletă, care era plină de sticluțe de parfumuri şi de cutii de pudră de culori pastelate. În timp ce eu desfăceam sticluțele şi le adulmecam, ea încerca să-şi treacă pieptenele lung, de metal, prin părul meu, înjurând printre dinți pentru că era atât de încâlcit.

— Da' leneşa aia afurisită de maică-ta nu îți piaptănă niciodată părul? m-a întrebat odată.

I-am explicat că mama era de părere că cei mici ar trebui să fie responsabili pentru propria lor îngrijire. Bunica oricum credea că aveam părul prea lung. Mi-a pus un castron în cap, a tăiat tot părul care ieşea de sub el, apoi mi-a spus că arăt ca o puştoaică rebelă.

Şi bunica Smith fusese la vremea ei o puştoaică rebelă. Dar, după ce născuse doi copii, pe mama şi pe unchiul Jim, obținuse diploma de învățătoare pentru că nu avea încredere să lase educația lor în seama altcuiva. A predat într-o şcoală cu o singură încăpere dintr-un oraş numit Yampi. Mama ura faptul că era fiica învățătoarei. Detesta şi felul în care mama ei o admonesta în permanență, atât la şcoală, cât şi acasă. Bunica Smith avea păreri foarte ferme despre cum

trebuiau făcute lucrurile – cum să te îmbraci, cum să vorbeşti, cum să-ți organizezi timpul, cum să găteşti şi să faci treburile casei, cum să-ți administrezi banii – iar ea şi mama au fost pe poziții adverse de la bun început. Mamei i se părea că bunica Smith o sâcâia şi tot o bătea la cap, cu tot felul de reguli şi sancțiuni. Asta o enerva din cale-afară pe mama, şi de aceea nu ne-a impus niciodată vreo regulă.

Dar eu o iubeam pe bunica Smith. Era o femeie înaltă, care se ținea bine, umeri lați, ochii verzi şi bărbia proeminentă. Îmi spunea că eram nepoata ei preferată şi cu siguranță o să devin o persoană importantă când o să cresc. Ba chiar îmi plăceau toate regulile ei. Îmi plăcea cum ne trezea în fiecare dimineață, în zori, strigând: „Hai, sus, toată lumea!” şi insista să ne spălăm pe mâini şi să ne pieptănăm înainte de a ne aşeza la micul dejun. Ne pregătea cereale de grâu cu unt adevărat, apoi ne supraveghea în timp ce făceam ordine pe masă şi spălam vasele. După aceea, ne ducea să ne cumpărăm haine noi sau mergeam la un film, *Mary Poppins* de exemplu.

Acum, în drum spre Phoenix, m-am ridicat de pe bancheta din spate a maşinii şi m-am aplecat peste locul din față dintre mama şi tata.

— Mergem să stăm la bunica? i-am întrebat.

— Nu, a răspuns mama.

Se uita pe fereastră, dar iară să privească ceva anume.

— Bunica a murit, a spus în cele din

urmă.

— Poftim? am exclamat eu.

O auzisem, dar eram atât de stupefiată, încât mă simțeam de parcă n-aş fi auzit.

Mama a repetat, continuând să se uite pe fereastră. Am aruncat o privire spre Lori şi Brian, dar ei dormeau. Tata fuma, cu ochii ațintiți asupra drumului. Nu-mi venea să cred că stătusem acolo gândindu-mă la bunica Smith, aşteptând cu nerăbdare să mâncăm cereale şi să-mi pieptene părul bombănind, iar ea era moartă de fapt. Am început să o lovesc pe mama cu pumnul în umăr, din răsputeri, şi să o întreb de ce nu ne-a spus. În cele din urmă, tata m-a apucat de braț cu o mână, în timp ce ținea atât țigara, cât şi volanul cu cealaltă, şi mi-a spus:

— Gata, Căpriță de Munte.

Mama părea surprinsă că eram atât de tulburată.

— De ce nu ne-ai spus? am întrebat-o.

— Nu mi s-a părut ca are rost, mi-a răspuns ea.

— Ce s-a întâmplat?

Bunica avea doar şaizeci şi ceva de ani, iar cei mai mulți membri ai familiei sale trăiseră până aproape de o sută de ani.

Doctorii spuneau că a murit de leucemie, dar mama era sigură că fusese din cauza otrăvirii radioactive. Guvernul a testat întotdeauna bombele nucleare în deşert, ne-a povestit mama. Ea şi Jim obişnuiau să iasă pe afară cu un aparat Geiger şi să caute pietrele care-l făceau să pulseze.

Pe acestea le depozitau în pivniță şi au

folosit câteva dintre ele pentru a-i face bijuterii bunicii.

— Nu avem de ce s-o jelim, a zis mama. Toți ne ducem într-o bună zi, iar bunica a avut o viață mai lungă şi mai împlinită decât a multor oameni.

A tăcut o clipă.

— Şi acum avem o casă în care să locuim.

Ne-a explicat că bunica Smith avusese două case, una în care locuia – aceea cu obolane verzi şi uşi franțuzeşti – şi o casă mai veche, construită din chirpici, în centrul comercial al oraşului Phoenix. Pentru că mama era cea mai mare, bunica Smith o întrebase pe care dintre cele două case voia să o moştenească. Casa cu obloane verzi valora mai mult, dar mama o alesese pe cea de chirpici. Se afla aproape de cartierul comercial, aşadar era locul ideal pentru ca mama să-şi facă un studio. Moştenise şi nişte bani, ceea ce însemna că putea renunța la predat şi-şi putea cumpăra toate materialele pentru pictură pe care le voia.

Se gândise că ar trebui să ne mutăm înapoi în Phoenix încă de când murise bunica, cu câteva luni în urmă, dar tata refuzase să plece din Battle Mountain, pentru că era atât de aproape să-şi realizeze proiectul cu dizolvarea prin intermediul cianurii.

— Şi chiar eram, a intervenit tata.

Mama a pufnit şi-a izbucnit în râs.

— Aşa că necazurile de care ați dat cu Billy Deel au fost de fapt o binecuvântare mascată, a spus ea. Cariera mea artistică va înflori în Phoenix. Chiar simt chestia

asta.

Apoi s-a întors spre mine:

— Am pornit într-o nouă aventură, micuță Jeannette. Nu e minunat?

Ochii mamei străluceau.

— Sunt dependentă de suspans!

***

Când am oprit în fața casei de pe North Third Street, nu mi-a venit să cred că vom locui cu adevărat acolo. Era practic un conac, atât de mare încât bunica Smith o închinase la două familii. Acum, tot acest spațiu era la dispoziția noastră. Mama ne-a povestit că fusese construit cu aproape o sută de ani în urmă şi avusese menirea de a fi o fortăreață. Pereții exteriori, acoperiți cu stuc alb, aveau un metru grosime.

— Ar putea opri săgețile şi indienilor, i-am spus lui Brian.

Noi, copiii, am luat-o la fugă prin casă şi am numărat paisprezece camere, luând în considerare şi băile, şi bucătăriile. Acestea erau mobilate cu lucrurile pe care mama le moştenise de la bunica Smith: o masă spaniolă pentru cină, din lemn închis la culoare, cu opt scaune asortate; o pianină sculptată; bufeturi cu seturi vechi de argintărie şi dulapuri cu uşi de sticlă, pline de porțelanurile cu os[17] ale bunicii, de cea mai bună calitate, aşa cum ne-a demonstrat-o şi mama, ridicând o farfurie în lumină şi arătându-ne cum i se vedeau prin ea contururile clare ale mâinii.

În curtea din față era un palmier, iar în cea din spate erau portocali în care creşteau portocale adevărate. Nu avusesem ocazia până atunci să locuim într-o casă cu copaci. Îmi plăcea în mod special palmierul, care mă făcea să cred că am ajuns într-o oază. În grădină mai era şi nalbă, şi tufişuri de oleandru cu flori roz şi albe. În spatele curții era un şopron, la fel de mare ca unele dintre casele în care locuisem, iar lângă şopron se întindea o parcare suficient de largă pentru două maşini. Cu siguranță, situația noastră se îmbunătățise vizibil.

***

Oamenii care locuiau pe North Third Street erau în cea mai mare parte mexicani şi indieni care se mutaseră în cartier după plecarea albilor, care se îndreptaseră spre suburbii. Aceştia împărțiseră casele mari şi vechi în apartamente. Păreau să locuiască o mulțime de oameni în fiecare casă, bărbați care beau bere, mame tinere îngrijindu-şi bebeluşii, doamne în vârstă care făceau plajă pe verandele dărăpănate, hoarde de copii.

Toți copiii de pe North Third Street şi din împrejurimi învățau la Şcoala Catolică a Bisericii St. Mary, aflată în apropiere. Şi totuşi, mama spunea că maicile erau nişte acrituri care distrugeau toată plăcerea de a studia religia. Aşa că a insistat să ne ducem la şcoala de stat Emerson. Deşi locuiam în afara cartierului respectiv, mama l-a

implorat şi l-a linguşit pe director până când ne-a aprobat înscrierea acolo.

Autobuzul nu circula pe ruta aceea şi aveam destul de mult de mers până la şcoală, dar mersul pe jos nu-i displăcea niciunuia dintre noi. Emerson era într-un cartier elegant, cu străzi umbrite de eucalipți, iar clădirea şcolii semăna cu o *hacienda* spaniolă, cu acoperiş roşu de teracotă. Era înconjurată de palmieri şi bananieri, iar când se coceau fructele, toți elevii primeau la prânz o banană. Terenul de joacă de la Emerson era acoperit cu iarbă verde, luxuriantă, udată de un sistem de țâşnitori şi avea mai multe instalații decât văzusem vreodată: balansoare, leagăne, un *jungle gym*[18], stâlpi şi mingi de *tetherball* şi o pistă pentru alergări.

Domnişoara Shaw, învățătoarea clasei a treia, la care am fost repartizată, avea părul grizonant, sârmos, ochelari cu rame şi o gură care denota severitate. După ce i-am spus că citisem toate cărțile Laurei Ingalls Wilder, şi-a ridicat sprâncenele sceptică, dar după ce am citit cu voce tare dintr-una dintre ele, m-a transferat într-un grup de lectură pentru copii avansați.

Învățătorii lui Lori şi Brian i-au înscris şi pe ei în grupuri de lectură pentru copii avansați. Brian detesta lucrul ăsta, pentru că restul copiilor erau mai în vârstă, iar el era puştiul cel mai scund din clasă; în schimb, eu şi Lori eram încântate în sinea noastră pentru că eram considerate speciale. Dar în loc să recunoaştem ceea ce simțeam cu

adevărat, am început să facem glume despre asta. Când le-am povestit mamei şi tatei, am făcut o pauză înainte de cuvântul „avansat”, încrucişând mâinile sub bărbie, fluturând din pleoape şi afişând o expresie angelică prefăcută.

— Nu vă bateți joc de chestia asta, a ripostat tata. Bineînțeles că sunteți speciali. Nu v-am spus eu dintotdeauna chestia asta?

Brian i-a aruncat tatei o privire piezişă.

— Dacă suntem atât de speciali, a spus el încet, de ce nu…

Cuvintele i s-au stins pe buze.

— Ce? a întrebat tata. Ce anume?

Brian clătinat din cap.

— Nimic.

***

La Emerson era o asistentă medicală, care ne-a chemat pe toți trei şi ne-a făcut examene oftalmologice şi ORL – primele din viața noastră. Mie mi-au ieşit testele cu brio.

— Ochi de vultur şi urechi de elefant, a zis asistenta, în schimb, Lori s-a chinuit mult să citească optotipul. Asistenta a diagnosticat-o cu miopie gravă şi i-a trimis mamei un bilet prin care o anunța că Lori avea nevoie de ochelari.

— Nici vorbă, a spus mama.

Nu era de acord cu purtarea ochelarilor. Dacă aveai vederea slabă, zicea mama, ochii tăi aveau nevoie de exercițiu pentru a deveni mai puternici. Aşa cum vedea ea lucrurile, ochelarii erau ca nişte proptele. Îi împiedicau pe

oamenii cu ochi bolnavi să învețe să vadă lumea cu forțele proprii. A spus că oamenii au încercat să o convingă ani în şir să poarte ochelari, iar ea a refuzat să o facă. Dar asistenta a trimis un alt bilet, prin care o informa că Lori nu putea frecventa şcoala Emerson decât dacă purta ochelari şi că şcoala era dispusă să-i plătească. Atunci mama a cedat.

Când ochelarii au fost gata, ne-am dus cu toții la optician. Lentilele erau atât de groase, încât făceau ca ochii lui Lori să pară mari şi bulbucați, ca ai peştilor. Ea îşi tot rotea capul în jur, în sus şi-n jos.

— Care e problema? am întrebat-o.

În loc să-mi răspundă, Lori a ieşit în fugă. M-am dus după ea. Se oprise în parcare, privind copleşită copacii, casele şi clădirile de birouri din spatele lor.

— Vezi copacul ăla de colo? a întrebat ea, arătând spre un smochin aflat la vreo treizeci de metri distanță.

Am dat din cap.

— Nu numai că pot să văd copacul ăla, dar pot să-i văd şi frunzele, pe fiecare în parte.

S-a uitat la mine, triumfătoare.

— Tu poți să le vezi?

Am dat iarăşi din cap. Ei nu i-a venit să mă creadă.

— Frunzele, pe fiecare în parte? Vreau să zic, nu doar crengile, ci fiecare frunzuliță?

Am dat a treia oară din cap. Lori m-a privit, apoi a izbucnit în plâns.

În drum spre casă, a continuat să se uite pentru prima oară la toate lucrurile astea, pe care nimeni altcineva nu se

oprea să le remarce, pentru că oamenii le vedeau în fiecare zi. Citea tăbliţele cu numele străzilor şi panourile publicitare. Ne-a arătat graurii cocoţaţi pe firele de telefon. Am intrat într-o bancă, iar ea a privit tavanul boltit şi ne-a descris modelul octogonal.

Când am ajuns acasă, Lori a insistat că ar trebui să-i încerc ochelarii. Aceştia urmau să-mi încețoşeze vederea la fel de mult pe cât o corectau pe a ei, susținea ea, şi atunci voi vedea şi eu lucrurile aşa cum le văzuse ea de când se ştia. Mi-am pus ochelarii, iar lumea s-a destrămat în contururi neclare, pătate. Am făcut câţiva paşi şi m-am izbit de măsuţa de cafea. Atunci am înţeles de ce lui Lori nu-i plăcea să exploreze la fel de mult cum ne plăcea mie şi lui Brian. Nu vedea.

Lori a convins-o şi pe mama să-i încerce ochelarii. Mama şi i-a pus pe nas, apoi s-a uitat de jur-împrejur prin cameră, clipind. Şi-a examinat tăcută unul dintre propriile tablouri, apoi i-a înapoiat ochelarii lui Lori.

— Ai văzut mai bine? am întrebat-o.

— N-aş spune că mai bine, a răspuns mama. Aş spune „diferit”.

— Poate că ar trebui să-ţi iei şi tu o pereche, mamă.

— Mie îmi place foarte mult lumea aşa cum o văd, a decretat ea.

Dar Lori era încântată să vadă lumea limpede. A început să deseneze şi să picteze cu frenezie toate lucrurile minunate pe care le descoperea, de exemplu, modul în care fiecare ţiglă rotunjită de pe acoperişul şcolii Emerson

îşi proiecta propria umbră circulară pe ţigla de dedesubt, şi modul în care soarele picta în roz pântecele norilor la asfinţit, lăsându-le spinările îngrămădite să păstreze o nuanţă purpurie.

La scurt timp după ce şi-a primit ochelarii Lori a decis că vrea să fie artistă, la fel ca mama.

***

De îndată ce ne-am mutat, mama s-a abandonat carierei de pictoriţă. A pus o pancartă mare în curtea din faţă, pe care pictase cu grijă, cu litere negre, conturate cu auriu: STUDIOUL DE ARTĂ R. M. WALLS. A transformat cele două încăperi din faţă în atelier şi galerie şi a început să folosească două dormitoare din spate drept depozit. În apropiere se afla un magazin cu articole pentru pictură, şi, datorită moştenirii mamei, puteam să facem expediţii regulate pentru cumpărături, aducând acasă suluri de pânză pe care tata le întindea şi le prindea pe rame de lemn. De asemenea, cumpăram culori pe bază de ulei, acuarele, culori acrilice, ghips, rame pentru fixarea mătăsii, tuş indian, pensule şi peniţe de stilou, creioane de cărbune, creioane pastel, hârtie fină din deşeuri textile pentru desene pastel, ba chiar şi un manechin de lemn cu articulaţii mobile pe care l-am botezat Edward şi pe care, spunea mama, avea să-l folosească drept model cât timp eram noi la şcoală.

Mama a hotărât că, înainte de a se

apuca serios de pictat ceva, avea nevoie de o colecție cuprinzătoare de referințe artistice. Şi-a cumpărat duzini întregi de dosare cu foi mari, detaşabile şi o grămadă de teancuri de hârtie liniată. Fiecare subiect avea propriul dosar: câini, pisici, cai, animale de la fermă, animale din pădure, flori, fructe şi legume, peisaje urbane, peisaje rurale, chipuri de bărbați, chipuri de femei, trupuri de bărbați, trupuri de femei şi mâini-picioare-funduri-şi-alte-părți-ale-trupului-amestecate. Am petrecut nenumărate ore frunzărind reviste vechi, căutând ilustrații interesante, şi, când zăream una care ni se părea că ar putea fi un subiect demn de pictat, i-o arătam mamei. Ea cerceta poza timp de o secundă şi îşi exprima acceptul sau refuzul. Dacă fotografia trecea de selecție, o decupam, o lipeam pe o bucată de hârtie liniată şi întăream găurile din hârtie cu bucăți de adeziv, pentru ca pagina să nu zboare. După aceea, alegeam dosarul adecvat, adăugam noua fotografie şi închideam strâns inelele. Ca răsplată pentru că o ajutam cu colecția ei de referințe, mama ne preda tuturor lecții de artă.

Cu aceeaşi sârguință, s-a apucat şi de scris. Şi-a cumpărat mai multe maşini de scris – manuale şi electrice – să aibă variante de rezervă dacă preferata ei se defecta. Le ținea în atelierul ei. N-a publicat niciodată nimic din ceea ce scrisese dar, din când în când, primea câte o scrisoare de refuz încurajatoare pe care o prindea de perete cu piuneze.

Când veneam acasă de la şcoală, ea era de obicei în atelierul ei, lucrând. Dacă era linişte, picta sau studia potențialele subiecte. Dacă se auzeau pocnetele maşinii de scris, lucra la vreun roman sau poem, la vreo piesă de teatru, povestire sau la colecția ilustrată de vorbe de duh – cum ar fi „Viața e ca un castron cu cireşe, în care au fost aruncați şi câțiva sâmburi“ – intitulată „Filosofia de viață a lui R. M. Walls”.

***

Tata s-a înscris în sindicatul electricienilor locali. Phoenix era în plină ascensiune, iar el şi-a găsit destul de repede o slujbă. Pleca de acasă dis-de-dimineață, purtând o pălărie tare şi galbenă şi bocanci imenşi cu bombeu de oțel, care-l făceau să arate cât se poate de bine. Datorită sindicatului, câştiga mai mulți bani decât văzuserăm noi vreodată. În ziua în care a luat primul salariu, a venit acasă şi ne-a chemat pe toți în camera de zi. Ne-a spus că noi, copiii, ne uitaserăm jucăriile în curte.

— Nu, n-am făcut aşa ceva, i-am zis.

— Ba eu cred că ați făcut, a ripostat el. Mergeți să vedeți.

Am alergat spre uşa de la intrare. Afară, în curte, aşezate în şir, erau trei biciclete – una mare, roşie şi două mai mici, o bicicletă albastră de băiat şi una mov, de fată.

La început am crezut că le uitaseră acolo nişte copii. Când Lori a sugerat că, evident, tata le cumpărase pentru noi, n-

am crezut-o. Nu avuseserăm niciodată biciclete – am învățat să mergem pe bicicletele altor copii – şi nu-mi trecuse niciodată prin minte că, într-o bună zi, aş putea şi eu să am una. Mai ales una nouă.

M-am întors, tata stătea în pragul uşii cu brațele încrucişate şi cu un zâmbet şmecher pe față.

— Bicicletele astea nu sunt pentru noi, nu-i aşa? l-am întrebat.

— Păi, sunt cam mici pentru mama voastră şi pentru mine, a spus el.

Lori şi Brian s-au urcat pe bicicletele lor şi-au început să se plimbe de colo-colo pe trotuar. Eu mă uitam fix la a mea. Era mov, strălucitoare şi avea şaua albă, în formă de banană, coşulețe de sârmă în lateral, ghidon de crom care se înălța falnic, ca nişte coarne de tăuraş, şi mânere de plastic alb, cu ciucuri mov şi argintii. Tata a îngenuncheat lângă mine.

— Îți place? m-a întrebat.

Am dat din cap afirmativ.

— Ştii, Căpriță de Munte, încă mă simt vinovat pentru că te-am obligat să-ți abandonezi colecția de pietre în Battle Mountain, mi-a spus. Dar trebuia să călătorim cu puține bagaje.

— Ştiu, i-am spus. Oricum, era mai mult decât un singur lucru.

— Nu sunt atât de sigur de asta, a spus tata. Fiecare blestemăție de obiect al acestui univers poate fi desfăcut în obiecte mai mici, ba chiar în atomi, ba chiar în protoni, aşadar, teoretic vorbind, presupun că aveai dreptate. O colecție de obiecte ar trebui considerată un singur

obiect. Din nefericire, teoria e teorie şi practica e practică.

Ne duceam peste tot cu bicicletele. Uneori, agăţam cărţi de joc de furcă, iar acestea pocneau izbindu-se de lanţ, când se întorceau roţile. Acum că Lori vedea bine, ea a devenit exploratorul nostru. Şi-a procurat o hartă a oraşului de la o benzinărie şi plănuia traseele în avans. Treceam pe lângă Westward Ho Hotel, apoi pe Central Avenue, unde femei indience cu feţe pătrate vindeau coliere cu mărgele sau mocasini expuşi pe sarape-uri[{19}] în toate culorile curcubeului, pe care le întindeau pe trotuar. Pedalam până la Woolworth's, care era mai mare decât toate magazinele din Battle Mountain luate la un loc şi jucam leapşa printre raioane până când ne dădea administratorul afară. Am găsit rachetele de tenis vechi, din lemn, ale bunicii Smith, şi ne-am dus cu bicicletele până la Universitatea Phoenix, unde am încercat să jucăm tenis cu mingile pierdute, abandonate. Pedalam până în Centrul Civic, unde era o bibliotecă ai cărei angajaţi ne recunoşteau, dat fiind că ne duceam atât de des pe acolo. Ne ajutau să găsim cărţi care credeau că o să ne placă, iar noi ne umpleam coşurile bicicletelor, apoi porneam spre casă, mergând chiar pe mijlocul trotuarului, de parcă tot oraşul ar fi fost al nostru.

***

Pentru că mama şi tata aveau acum atât de mulţi bani, ne-am instalat

propriul nostru telefon. Nu mai avuseserăm niciodată un telefon până atunci şi, ori de câte ori suna, noi, copiii, ne îngrămădeam să ajungem la el. Cel care ajungea primul adopta un accent englezesc, cât se poate de îngâmfat.

— Aici reşedința Walls, majordomul la telefon, cu ce vă pot ajuta?

Ceilalți râdeau în hohote.

De asemenea, într-un dulap de lemn aveam un pick-up mare, care fusese al bunicii. Puteai aşeza pe el un teanc de discuri, iar când piesele de pe un disc se terminau, braţul acului se întindea automat, lăsându-l pe următorul să cadă cu un pocnet vesel. Mama şi tata iubeau muzica, mai ales chestiile provocatoare care te făceau să te ridici şi să dansezi, sau, cel puţin, să dai din cap şi să baţi ritmul cu piciorul. Mama colinda tot timpul magazinele *second hand* şi se întorcea cu albume vechi de polca, *negro-spirituals,* fanfare nemţeşti, opere italiene şi cântece de *cowboy.* Cumpăra, de asemenea, pantofi cu toc la mâna a doua, pe care îi numea pantofii ei de dans. Incălţa o pereche de pantofi, punea un teanc de discuri pe fonograf şi dădea sonorul la maxim. Dacă tata era pe acolo, dansa cu ea; dacă nu, se mulţumea să danseze singură, valsând, bâţâindu-se pe jazz sau ţopăind pe *Texas-two-step* dintr-o cameră în alta, iar casa se umplea cu vocea lui Mario Lanza, cu acel „umpa“ al tubelor sau cu un glas melancolic de *cowboy* care cânta *„The Streets of Laredo”.*

Mama şi tata au cumpărat şi o maşină de spălat electrică, pe care o ţineam în curtea interioară. Era un tub de email alb, pe două picioare, iar noi îl umpleam cu apă de la furtunul din grădină. O paletă mare se răsucea înainte şi înapoi, făcând întreaga maşină să danseze pe cimentul curţii interioare. Nu avea cicluri de spălare, de aceea, aşteptai să se murdărească apa, apoi treceai hainele

prin storcător – două axe de cauciuc care se învârteau, instalate deasupra tubului şi acționate de un motor. Pentru a dăți hainele, repetai procedura, dar fără să adaugi detergent, apoi lăsai apa să se scurgă în curte, ca să crească iarba.

În pofida aparatelor noastre casnice miraculoase, viața din Phoenix nu era toată numai un lux. Aveam o grămadă de gândaci, nişte chestii mari şi puternice cu aripi strălucitoare. La început erau numai câțiva, dar pentru că mama nu era o împătimită a curățeniei s-au înmulțit. După o vreme, armate întregi se perindau de-a lungul pereților, pe podele şi pe dulapurile din bucătărie. În Battle Mountain, avuseserăm şopârle care mâncau muştele şi pisici care mâncau şopârlele. Nu ştiam ce animal ar fi putut să mănânce gândaci, de aceea am propus să cumpărăm şi noi spray pentru gândaci, aşa cum făceau toți vecinii noştri, dar mama era împotriva războiului chimic. Era ca şi cu fâşiile alea de hârtie de muşte Shell No-Pest, a spus ea; în cele din urmă, ne otrăveam pe noi înşine.

Mama a hotărât că lupta directă, cu propriile mâini, era cea mai bună strategie. Am întreprins masacre de gândaci în bucătărie, noaptea, pentru că atunci îşi desfăşurau toate forțele. Ne înarmam cu reviste făcute sul sau cu pantofi – chiar dacă aveam doar nouă ani, purtam deja 40 la pantofi, pe care Brian îi poreclise „ucigaşii de gândaci“ – şi ne strecuram în bucătărie. Apoi mama aprindea lumina, iar noi începeam

atacul. Nici măcar nu trebuia să ţinteşti. Erau atât de mulţi gândaci, încât dacă izbeai orice suprafaţă plană, făceai cu siguranţă câteva victime.

Pe lângă asta, mai erau şi termite. Am descoperit asta la câteva luni după ce ne-am mutat, când piciorul lui Lori a trecut pur şi simplu prin podeaua de lemn din camera de zi. După ce a inspectat casa, tata a decis că infestarea cu termite era atât de gravă, încât nu aveam ce să facem în privinţa asta. Trebuia să trăim alături de aceste creaturi. Aşa că am început să ocolim gaura din podeaua sufrageriei.

Dar lemnul era ros peste tot. Oriunde călcam pe scândurile moi care alcătuiau parchetul, se spărgea creând noi găuri.

— Al dracului să fiu dacă podeaua asta nu începe să arate ca o bucată de şvaiţer, a zis tata într-o zi.

Mi-a spus să-i aduc cleştii de tăiat sârmă, un ciocan şi câteva cuie pentru tablă. Şi-a terminat berea, a tăiat cutia cu ajutorul cleştilor, a aplatizat-o cu ciocanul şi a bătut-o în cuie deasupra găurii. Avea nevoie de mai multe cârpituri, a spus el, de aceea, trebuia să se ducă şi să mai cumpere un pachet cu şase cutii de bere. După ce golea câte o cutie, o folosea pentru a mai repara o gaură. După aceea, ori de câte ori mai apărea vreun orificiu, scotea ciocanul, dădea pe gât o bere şi cârpea parchetul.

***

Mulţi dintre vecinii noştri de pe North

Third Street erau cam ciudați. În apropiere locuia un clan de țigani într-o casă mare, dărăpănată, a cărei verandă fusese acoperită cu placaj pentru mări spațiul. Ne furau întotdeauna lucrurile şi odată, după ce dispăruse bățul de pogo al lui Brian, acesta a văzut-o pe una dintre țigăncile bătrâne bâțâindu-se cu el pe trotuar. Țiganca a refuzat să-l înapoieze şi atunci mama s-a certat rău cu căpetenia clanului, iar în ziua următoare am găsit pe pragul uşii de la intrare un pui cu gâtul tăiat. Era un fel de vrajă țigănească. Aşa că mama a hotărât să combată magia prin magie – sau cel puțin aşa a spus. A scos un ciolan de porc din oala cu fasole şi s-a dus până la casa țiganilor, fluturându-l în aer. Oprindu-se pe trotuar, a ridicat osul în sus, ca pe un crucifix în timpul unei exorcizări, şi a blestemat tot neamul țigănesc şi casa lor, jurând că aceasta se va prăbuşi cu ei toți înăuntru, iar măruntaiele pământului se vor deschide şi-i vor înghiți pentru totdeauna dacă ne vor mai deranja vreodată. A doua zi de dimineață, bățul lui Brian pentru pogo era în curtea noastră din față.

Cartierul îşi avea şi gaşca de perverşi. Cei mai mulți dintre ei erau bărbați neîngrijiți, cocoşați, cu voci linguşitoare, care aşteptau pe la colțurile străzilor şi ne urmăreau până la şcoală, şi de la şcoală până acasă, încercând să ne facă vânt atunci când ne cățăram pe câte un gard, oferindu-ne bomboane şi mărunțiş ca să ne jucăm cu ei. Noi le spuneam că sunt psihopați şi strigam la ei să ne lase

în pace, dar eu îmi făceam griji că poate le rănesc sentimentele, pentru că nu mă puteam abține să nu mă întreb dacă nu cumva spuneau adevărul, dacă nu cumva îşi doreau doar să fie prieteni cu noi şi atât.

Noaptea, mama şi tata lăsau întotdeauna deschise uşa din față, uşa din spate şi toate ferestrele. Dat fiind că nu aveam aer condiționat, ne-au expbcat ei, trebuia să lăsăm aerul să circule. Din când în când, mai intra în casă câte un vagabond sau un bețivan, crezând că era abandonată. Când ne trezeam dimineața, îl găseam pe om adormit în camera din față. De îndată ce îi trezeam, plecau târşâindu-şi picioarele şi cerându-şi scuze. Mama ne asigura întotdeauna că nu erau decât bețivi inofensivi.

Maureen, care avea patru ani şi se temea îngrozitor de bau-bau, visa noapte de noapte că prin uşile deschise năvălesc intruşi purtând măşti de Halloween, să pună gheara pe noi. Într-o noapte, pe când aveam aproape zece ani, am fost trezită de cineva care îşi trecea mâinile peste părțile mele intime. La început, a fost derutant. Lori şi cu mine dormeam în acelaşi pat, de aceea am crezut că poate se mişca în somn. Am împins somnoroasă mâna la o parte.

— Nu vreau decât să jucăm un joculeț, a spus o voce de bărbat.

Am recunoscut vocea. Îi aparținea unui tip neîngrijit, cu obrajii supți, care se tot învârtise în ultima vreme pe North Third Street. Încercase să ne conducă până acasă, după şcoală şi îi dăruise lui

Brian o revistă intitulată *Copiii de la o fermă,* cu fotografii ale unor băieței şi ale unor fetițe care nu purtau decât lenjerie intimă.

— Perversule! am strigat şi l-am lovit cu piciorul peste mână.

Brian a intrat alergând în cameră, cu o secure pe care o ținea lângă pat, iar omul a țâşnit pe uşă afară. Tata nu era acasă în noaptea aceea, iar mama, când dormea, era ca şi moartă. De aceea, eu şi Brian am pornit singuri după bărbat. Când am ajuns pe trotuar, luminat de strălucirea roşiatică a felinarelor, dispărea după colț. L-am căutat prin tot cartierul, iar Brian a izbit toate tufişurile cu securea, dar nu l-am găsit. În timp ce ne întorceam spre casă, am bătut palma şi am început să lovim cu pumnii în aer, de parcă am fi câştigat un meci de box. Am zis că fusese o Vânătoare de Perverşi, care semăna cu Vânătoarea de Demoni, numai că, de data asta, duşmanul era real şi periculos, nu era doar produsul imaginației mult prea active a unui copil.

În ziua următoare, după ce a venit tata acasă, iar noi i-am povestit ce se întâmplase, a spus că îl va ucide pe nenorocitul ăla. Împreună cu mine şi Brian, a pornit la o Vânătoare de Perverşi şi mai serioasă. Furioşi, am cercetat străzile timp de mai multe ore, dar nu l-am mai găsit niciodată pe tip. I-am întrebat pe mama şi pe tata dacă am putea închide uşile şi ferestrele când ne duceam la culcare. Nici n-au vrut să ia în considerare asta. Aveam nevoie de aer curat, au spus ei, şi era important să nu

ne lăsăm pradă fricii.

Aşadar, ferestrele au rămas deschise. Maureen a continuat să aibă coşmaruri cu bărbați care purtau măşti de Halloween. Şi, câteodată, când Brian şi cu mine ne simțeam stresați, el înşfăca o macetă, iar eu o bâtă de baseball, apoi plecam la Vânătoare de Perverşi, eliberând străzile de ciudați care-i hărțuiau pe copii.

***

Mamei şi tatei le plăcea să susțină o teorie cum că nu ar trebui să cedezi niciodată fricii, sau prejudecăților, sau celor cu mintea-ngustă, care încercau să le spună tuturor celorlalți ce se cuvine şi ce nu. Trebuia să ignorăm oile alea cu creier întunecat, cum le numea tata. Într-o zi, mama ne-a însoțit la biblioteca Centrului Civic. Pentru că era înăbuşitor de cald, a sugerat că am putea să ne bălăcim în fântâna arteziană din fața clădirii. Apa era mult prea puțină pentru a înota în ea, dar am bătut-o cu brațele, prefacându-ne că suntem crocodili, până când am atras un grup de oameni, care îi tot repetau mamei că înotul acolo era interzis.

— Vedeți-vă de treburile voastre, a ripostat mama.

Simțindu-mă oarecum stânjenită, am dat să mă urc pe marginea fântânii.

— Ignoră-i pe papă-lapte ăştia! mi-a spus mama şi, pentru a sublinia faptul că nu dădea doi bani pe astfel de oameni sau pe părerile lor, s-a cățărat pe

marginea fântânii şi s-a aruncat şi ea, împroşcând apă în jur.

Pe mama nu o deranja niciodată dacă oamenii se întorceau şi se holbau la ea, nici chiar în biserică. Deşi credea că maicile sunt nişte acrituri şi nu urma toate poruncile Bisericii – trata Cele Zece Porunci mai degrabă ca pe Cele Zece Sugestii – mama se considera o catolică devotată şi ne ducea la slujbă aproape în fiecare duminică. St. Mary era cea mai mare şi mai frumoasă biserică pe care o văzusem vreodată. Era construită din argilă de culoarea nisipului şi avea două turnuri semețe, un vitraliu rotund uriaş şi, în fața celor două uşi principale, scări impozante, pline de porumbei. Celelalte mame se îmbrăcau frumos pentru slujbă, aveau un acoperământ de dantelă neagră pe cap şi poşete verzi, roşii sau galbene cu cataramă, care se asortau cu pantofii. Mamei i se părea o dovadă de superficialitate să te îngrijorezi în privința modului în care arăți. Susținea că Dumnezeu are aceeaşi părere, de aceea se ducea la biserică în haine rupte sau pătate de vopsele. Spiritul interior conta cu adevărat, nu înfățişarea exterioară, spunea ea, iar când venea momentul cântării imnurilor, îşi dezvăluia spiritul în fața întregii congregații, cântând cu o voce atât de puternică încât îi făcea pe oamenii aşezați în fața noastră să se întoarcă şi să se holbeze la ea.

Mersul la biserică era o experiență cu adevărat chinuitoare atunci când venea şi tata. El fusese crescut în confesiunea baptistă, dar nu prea înghițea religia şi

nu credea în Dumnezeu. Avea încredere în ştiinţă şi în raţiune, spunea el, nu în superstiţii şi în voodoo. Dar mama refuzase să aibă copii dacă tata n-ar fi fost acord să fie crescuţi în confesiunea catolică şi să vină şi el la biserică în zilele de sărbătoare.

Tata stătea pe locul lui, spumegând, agitându-se şi muşcându-şi limba în timp pe preotul predica despre Isus care îl ridicase pe Lazăr din morţi şi despre enoriaşii care primeau sfânta cuminecătură, dornici să mănânce şi să bea trupul şi sângele Domnului. În cele din urmă, când tata nu se mai putea abţine, striga ceva ca să-l provoace pe preot, îşi striga punctul de vedere pe un ton prietenos:

— Alo, Padre! începea.

De obicei, preotul îl ignora şi încerca să continue slujba, dar tata insista. Îl lua la bani mărunţi pe preot despre imposibilitatea ştiinţifică a miracolelor, iar când preotul continua să-l ignore, se înfuria şi începea să răcnească despre copiii din flori ai Papei Alexandru al VI-lea, sau despre hedonismul Papei Leon al X-lea, sau despre simonia Papei Nicolae al IlI-lea, sau despre crimele înfăptuite în numele Bisericii, în timpul Inchiziţiei Spaniole. Dar la ce te puteai aştepta, continua el, de la o Instituţie condusă de bărbaţi celibatari care purtau rochii. În acel moment, ni se cerea să plecăm.

— Nu-ţi face griji, Dumnezeu înţelege, zicea mama. Ştie că tatăl tău e crucea pe care trebuie s-o ducem.

***

Viața la oraş era prea mult pentru tata.

— Încep să mă simt ca un şobolan captiv într-un labirint, îmi spunea el.

Ura modul atât de meticulos în care erau organizate toate lucrurile în Phoenix; fişe de pontaj, conturi bancare, facturi telefonice, aparate care pontau parcarea, formulare pentru impozite, ceasuri deşteptătoare, şedințe ale Asociației de părinți şi profesori, şi persoane care făceau sondaje de opinie, care îți băteau la uşă şi îşi băgau nasul în treburile tede. Îi ura pe toți oamenii care locuiau în case dotate cu aer condiționat, cu ferestrele în permanență închise, care conduceau maşini dotate cu aer condiționat, mergând la serviciu de la nouă dimineața până la cinci după-amiaza în birouri dotate cu aer condiționat, despre care el spunea că nu sunt nimic altceva decât nişte închisori împopoțonate. Pur şi simplu, imaginea acestor oameni ducându-se la lucru îl făcea să se simtă încolțit şi iritabil. A început să se plângă că deveneam prea moi, prea dependenți de confort şi că începeam să pierdem legătura cu ordinea naturală a lumii.

Tatei îi lipsea sălbăticia. Avea nevoie să hoinărească liber în natură şi să locuiască printre animale neîmblânzite. Simțea că e bine pentru sufletul omului să fie înconjurat de ulii, coioți şi şerpi. Aşa i-a fost dat omului să trăiască, spunea el, în armonie cu natura, ca indienii, nu tentativa asta penibilă de

stăpânii-lumii, care încercau să guverneze întreaga afurisită de planetă, defrişând toate pădurile şi ucigând toate făpturile pe care nu le puteai face să ți se gudure la picioare.

Într-o zi am auzit la radio că o femeie din suburbii a văzut o pumă în spatele casei şi a chemat poliția, care a împuşcat animalul. Tata s-a înfuriat atât de tare, că a spart un perete cu pumnul.

— Puma aia avea acelaşi drept la viață cum avea şi cotoroanța aia bătrână şi acră, a spus el. Nu poți ucide o ființă doar pentru că e sălbatică.

Tata a clocotit o bucată de vreme în suc propriu, sorbind încet dintr-o bere, apoi ne-a spus să ne urcăm cu toții în maşină.

— Unde mergem? l-am întrebat.

Nu mai fusesem nici măcar într-o singură expediție de când ne mutaserăm la Phoenix. Le duceam dorul.

— Vreau să vă demonstrez, a spus el, că niciun animal, oricât de mare şi de sălbatic ar fi, nu este periculos atâta vreme cât ştii ce faci.

Ne-am îngrămădit în maşină. Tata conducea sorbind încă o bere şi bombănind despre puma aia nevinovată şi despre javra aia căcăcioasă din suburbii. Ne-am oprit în fața grădinii zoologice. Niciunul dintre noi nu mai fusese vreodată la zoo şi nu ştiam la ce să ne aşteptăm. Lori a spus că grădinile zoologice ar trebui scoase în afara legii.

Mama, care o ținea pe Maureen într-o mână şi blocul de desen sub celălalt braț, a explicat că aceste animale renunțaseră

la libertate în favoarea siguranței. Ne-a mai spus că, atunci când le privea, ea se prefăcea că nu vede gratiile.

La intrare, tata ne-a cumpărat bilete, bombănind ceva despre idioțenia de a plăti bani pentru a te uita la animale, apoi ne-a condus înainte pe alee. Cele mai multe cuşti erau de fapt petice de pământ afânat, înconjurate de gratii de fier, cu gorile oropsite, urşi neliniştiți, maimuțe irascibile sau gazele speriate ghemuite într-un colț. O grămadă de copii se distrau de minune, căscând gura, chicotind şi aruncându-le alune animalelor, dar mie imaginea bietelor făpturi îmi pusese un nod în gât,

— M-am tot gândit să mă strecor încoace într-o noapte şi să eliberez ființele astea, a spus tata.

— Pot să te ajut şi eu? l-am întrebat.

Mi-a ciufulit părul.

— Noi doi, Căpriță de Munte, a zis el. Noi doi o să ne ducem la bun sfârşit operațiunea de eliberare a animalelor.

Ne-am oprit pe un pod. Sub el, într-un canal adânc, aligatorii stăteau întinşi la soare pe pietrele care înconjurau un eleşteu.

— Cotoroanța care a dat de puma aia nu înțelegea psihologia animalelor, a zis tata. Dacă le arăți că nu ți-e teamă, te lasă în pace.

Tata ne-a arătat cel mai mare şi mai fioros aligator.

— Eu şi nemernicul ăla hidos o să ne întrecem în priviri.

Tata s-a oprit pe pod, uitându-se încruntat la aligator.

La început, aligatorul părea somnoros, dar după aceea a clipit şi a ridicat privirea spre tata. Tata a continuat să se holbeze la el, cu ochii mijiți într-o privire duşmănoasă. După un minut, aligatorul a început să dea din sălbatic coadă, şi-a întors privirea în altă parte şi a alunecat în apă.

— Vezi, nu trebuie decât să-ți comunici poziția, a spus tata.

— Poate că se ducea oricum să facă o baie, a şoptit Brian.

— Ce vorbeşti? am întrebat eu. N-ai văzut cât de nervos a devenit ăla? Tata l-a determinat să facă asta.

L-am urmat pe tata până la cuşca leilor, dar dormeau, aşa că tata a hotărât că e mai bine să-i lăsăm în pace. Porcul furnicar era ocupat să devoreze furnici, iar tata a zis că nu e bine să deranjezi animalele când mănâncă, prin urmare l-am lăsat în pace şi ne-am continuat drumul până la cuşca ghepardului, care era cât sufrageria noastră de mare şi înconjurată de un gard de sârmă groasă. Ghepardul se plimba singuratic de colo-colo, iar muşchii umerilor i se reliefau la fiecare pas. Tata şi-a încrucişat brațele la piept şi l-a privit cu atenție.

— E un animal bun – cel mai rapid patruped de pe planetă, ne-a zis. Nu e fericit în blestemata asta de cuşcă, dar s-a resemnat, nu mai e furios. Haideți să vedem dacă îi e foame.

Am mers cu tata până la micul magazin al grădinii zoologice. I-a spus vânzătoarei că avea o problemă medicală neobişnuită şi nu putea consuma carne

gătită, de aceea ar vrea să cumpere un hamburger crud.

— Da, cum să nu, a zis vânzătoarea.

I-a spus tatei că grădina zoologică nu permitea vânzarea cărnii crude pentru că oameni proşti încercau să hrănească animalele.

— Mi-ar plăcea să hrănesc animalele cu curul ei gras, a bombănit tata.

Mi-a cumpărat o pungă de floricele şi ne-am întors la cuşca ghepardului. Tata s-a ghemuit lângă gardul de vizavi de ghepard. Animalul a venit mai aproape de gratii şi s-a uitat la el curios. Tata l-a privit în continuare, dar nu duşmănos, cum se holbase la aligator. Ghepardul l-a privit la rândul său. În cele din urmă, s-a aşezat. Tata a trecut peste gardul de sârmă şi a îngenuncheat lângă cuşca ghepardului. Acesta a rămas nemişcat, continuând să se uite la tata.

Tata şi-a ridicat încet mâna dreaptă şi a lipit-o de cuşcă. Ghepardul s-a uitat la mâna tatei, dar nu s-a mişcat. Tata şi-a trecut calm mâna printre gratii şi-a pus-o pe gâtul ghepardului. Animalul şi-a frecat fața de mâna lui, de parcă ar fi cerut să fie mângâiat. Tata l-a mângâiat energic, aşa cum ai mângâia un câine de talie mare.

— Situația e sub control, a spus el, facându-ne semn să trecem şi noi.

Ne-am strecurat pe sub gard şi-am îngenuncheat în jurul tatei, în timp ce el mângâia ghepardul. Între timp, au început să se adune câțiva oameni. Unul dintre ei tot striga să ne întoarcem. L-am ignorat. Am îngenuncheat aproape de

ghepard. Inima îmi bătea repede, dar nu eram speriată, doar emoționată. Simțeam respirația fierbinte a ghepardului venindu-mi în față. Se uita țintă la mine. Ochii lui de culoarea chihlimbarului erau blânzi, dar trişti, de parcă ar fi ştiut că nu va mai revedea niciodată câmpiile Africii.

— Pot să-l mângâi, te rog? l-am întrebat pe tata.

Mi-a luat mâna şi a călăuzit-o încet spre gâtul ghepardului. Era moale, dar totodată sârmoasă. Ghepardul şi-a întors capul şi şi-a lipit botul umed de mâna mea. Apoi a scos limba mare şi roz şi mi-a lins mâna. Mi s-a tăiat respirația. Tata mi-a desfăcut mâna şi mi-a ținut degetele răsfirate. Ghepardul mi-a lins palma şi îi simțeam limba caldă şi aspră, ca şmirghelul înmuiat în apă fierbinte. Mă gâdila.

— Cred că mă place, am zis.

— Aşa e, a spus tata. Îi plac şi sarea şi untul care ți-au rămas pe mână de la floricele.

Între timp, în fața cuştii se adunase un grup de oameni, iar o femeie aproape disperată m-a înşfăcat de cămaşă şi a încercat să mă tragă peste gard.

— E în regulă, i-am spus. Tatăl meu face lucruri de genul ăsta tot timpul.

— Ar trebui să fie arestat, a zbierat ea.

— Asta e, copii, a spus tata. Civilii se revoltă. Ar fi mai bine să spălăm putina.

Am trecut peste gard. Când am privit în urmă, ghepardul ne urmărise pe o latură a cuştii. Înainte să apucăm să ne croim drum prin mulțime, a apărut în

fugă un bărbat solid într-o uniformă bleumarin. Se ținea de puşca şi de bastonul de polițist pe care le avea agățate la curea, şi asta îl făcea să arate de parcă ar fi alergat cu mâinile pe coapse. Răcnea ceva despre regulamente şi despre cum fuseseră sfâşiați nişte idioți care intraseră în cuşti, apoi ne-a spus că trebuie să plecăm imediat. L-a prins pe tata de umăr, dar tata l-a împins la o parte şi a luat o poziție de luptă. Nişte bărbați din mulțime i-au imobilizat tatei brațele, şi mama l-a rugat pe tata să facă ce îi spusese gardianul.

Tata a dat din cap şi şi-a ridicat mâinile într-un gest împăciuitor. Ne-a condus prin mulțime, spre ieşire, chicotind şi clătinând din cap pentru a ne lăsa pe noi, copiii, să înțelegem că proştii ăştia nu meritau timpul de care ar fi avut nevoie pentru a-i cafti zdravăn. Îi auzeam pe oamenii din jur şuşotind despre bețivanul nebun şi despre derbedeii lui de copii mici şi murdari, dar cui îi păsa ce spuneau? Niciunul nu fusese lins pe mână de un ghepard.

***

Cam pe-atunci, tata şi-a pierdut locul de muncă. Ne-a spus că n-aveam de ce să ne facem griji, pentru că Phoenix era atât de mare şi se dezvolta atât de rapid, încât îşi putea găsi de lucru undeva unde să nu se spună minciuni despre el. Dar a fost concediat de a doua companie, apoi de a treia, apoi a fost dat afară din sindicatul electricienilor, şi s-a întors la

tot felul de slujbe ciudate şi la munci de zilier. Toți banii moşteniți de mama de la bunica Smith se topiseră şi iar ne duceam zilele de azi pe mâine.

Dar n-am flămânzit. O masă caldă la şcoală costa 25 de cenți, o sumă pe care, de obicei, ne-o puteam permite. Iar când n-am mai putut şi i-am spus doamnei Ellis, profesoara mea din clasa a IV-a, că îmi uitasem banii, a spus că în dosare figura că cineva plătise deja pentru mine. Deşi mi se părea o coincidență neverosimilă, n-am vrut să-mi forțez norocul punând prea multe întrebări despre identitatea persoanei respective. Am primit prânzul cald. Uneori, era singura mea masă din zi, dar era în regulă, mă descurcam de minune cu o singură masă.

Într-o după amiază, când eu şi Brian am venit acasă şi-am găsit frigiderul gol, am ieşit pe aleea din spatele casei, căutând sticle pe care să le reciclăm. Mai jos, pe alee, era un spațiu de aprovizionare pentru un depozit. În parcare era şi un container de gunoi mare şi verde. Fără să ne vadă nimeni, am ridicat capacul containerului, ne-am cățărat deasupra şi am plonjat înăuntru, căutând sticle. Mi-era teamă că s-ar putea să fie plin de gunoaie scârboase. În loc de asta, am descoperit o comoară neaşteptată: cutii de carton pline cu ciocolată neambalată. Unele bucăți erau albicioase şi păreau uscate, iar altele erau acoperite cu un mucegai misterios şi verde, dar cele mai multe erau în regulă. Am mâncat ca porcii ciocolată, şi de

atunci, ori de câte ori mama era prea ocupată ca să pregătească cina sau ni se termina mâncarea, ne întorceam la container să vedem dacă nu cumva ne mai aştepta nişte ciocolată. Din când în când, mai găseam câte ceva.

***

Dintr-un motiv inexplicabil, nu erau copii de vârsta lui Maureen pe North Third Street. Era prea mică să hoinărească împreună cu mine şi cu Brian, şi de aceea îşi petrecea cea mai mare parte a timpului plimbându-se încolo şi încoace pe tricicleta ei roşie şi jucându-se cu prieteni imaginari. Toți aveau nume şi vorbea cu ei ore în şir. Râdeau împreună, purtau conversații elaborate, ba chiar se şi certau. Într-o zi, a venit acasă plângând, şi când am întrebat-o de ce plângea, mi-a povestit că se certase cu Suzie Q., una dintre prietenele ei imaginare.

Maureen era cu cinci ani mai mică decât Brian, şi mama era de părere că, dacă nu avea aliați de vârsta ei în familie, merita măcar un tratament special. A hotărât să o înscrie pe Maureen la grădiniță, dar nu voia ca fiica ei cea mai mică să se îmbrace cu hainele la mâna a doua pe care le purtam noi, ceilalți. De aceea, ne-a anunțat ea, o să mergem să furăm din magazine.

— Asta nu e un păcat? am întrebat-o eu pe mama.

— Nu chiar, a răspuns ea. Dumnezeu nu se supără dacă încâlci puțin regulile,

când ai un motiv bine întemeiat. E ca omuciderea în legitimă apărare. Asta va fi şterpeleală în legitimă apărare.

Planul mamei era ca ea şi Maureen să intre cu un teanc de haine în cabina de probă a unui magazin. După ce ieşeau, mama urma să-i spună vânzătoarei că nu-i plăcea nicio rochie. În acel moment, eu, Lori şi Brian urma să stârnim un scandal pentru a-i distrage acesteia atenția, iar mama va ascunde o rochiță sub un pardesiu pe care îl va ține pe braț.

Am făcut rost de trei sau patru rochii drăguțe pentru Maureen, dar într-una din incursiuni, în timp ce eu şi Brian ne prefăceam că ne dăm pumni în gură, iar mama era pe cale să-şi strecoare o rochiță sub pardesiu, vânzătoarea s-a întors spre mama şi a întrebat-o dacă avea de gând să cumpere rochia pe care o ținea în mână. Mama nu a avut de ales, a trebuit s-o plătească.

— Paisprezece dolari pentru o rochiță, a spus ea în timp ce ieşeam din magazin. E hoție la drumul mare!

Tata a conceput un mod ingenios de a face rost de nişte bani în plus. S-a gândit că, atunci când retrăgeai o sumă din cont prin ghişeul pentru şoferi al băncii, era nevoie de câteva minute pentru ca tranzacția să fie înregistrată în computer. Aşa că, urma să-şi deschidă un cont bancar, iar peste aproximativ o săptămână, să scoată toți banii de la un ghişeu din bancă, în timp ce mama va retrage aceeaşi sumă de la ghişeul pentru şoferi. Lori a zis că asta suna de-a

dreptul ca o escrocherie, dar tata a spus că nu făcea decât să-i întreacă în inteligență pe proprietarii îmbuibați de bănci, care îl înşelau pe omul de rând stabilind nişte dobânzi de-a dreptul jecmănitoare.

— Afişați expresii inocente, ne-a spus mama prima oară când l-a lăsat pe tata să coboare din maşină în fața băncii.

— Şi nu vom ajunge la o casă de corecție dacă suntem prinşi? am întrebat.

Mama m-a asigurat că totul era perfect legal.

— Oamenii extrag tot timpul mai mulți bani decât au în cont, a spus ea. Dacă vom fi prinşi, nu vom plăti decât o amendă pentru că avem un cont iară acoperire.

Ne-a explicat că era ca şi cum am fi solicitat un împrumut bancar, dar fără să ne complicăm cu toată hârțogăraia aia. Dar, în timp ce ne apropiam cu maşina de geamul casierului, mama arăta nervoasă şi chicotea emoționată când a introdus formularul de retragere a banilor prin fereastra blindată. Am presupus că savura plăcerea de a lua bani de la bogați.

După ce femeia dinăuntru ne-a dat banii, mama a ocolit banca, ajungând în față. După un minut, tata a ieşit agale. A urcat pe locul din față lângă mama, s-a întors spre noi şi, cu un rânjet diabolic, ne-a arătat un teanc de bancnote răsfirându-le cu degetul mare.

***

Motivul pentru care tata nu reuşea nicicum să obțină o slujbă stabilă – după cum încerca el să ne convingă – consta în corupția sindicatului electricienilor din Phoenix. Acesta era condus de Mafie, spunea el, care controla toate proiectele de construcții din oraş, de aceea, ca să facă rost de o slujbă decentă, trebuia mai întâi să alunge crima organizată din oraş. Acest lucru necesita o investigație subterană amănunțită, iar locul cel mai bun pentru a acumula informații erau barurile deținute de mafioți. De aceea, tata a ajuns să-şi petreacă cea mai mare parte a timpului în astfel de spelunci.

Mama dădea ochii peste cap ori de câte ori pomenea tata despre investigația lui. Am început şi eu să am îndoieli vizavi de lucrurile pe care le făcea. Venea acasă într-o stare de beție atât de furibundă, încât de obicei mama se ascundea, în timp ce noi, copiii, încercam să-l liniştim. Spărgea geamuri, făcea zob vase şi mobilă până când îşi descărca toată furia; apoi se uita în jur la dezastrul pe care îl făcuse şi la noi, care stăteam adunați în jurul lui. După ce îşi dădea seama ce făcuse, îşi lăsa capul în jos, extenuat şi ruşinat. Apoi cădea în genunchi şi se prăbuşea cu fața în jos pe podea.

După ce tata se prăbuşea, eu încercam să fac puțină ordine în jur, dar mama mă oprea întotdeauna. Citise tot felul de cărți despre cum să te comporți cu un alcoolic, şi toate spuneau că bețivii nu-şi aminteau ieşirile violente, de aceea, dacă făceai curat în urma lor, credeau că nu s-

a întâmplat nimic.

— Tatăl tău trebuie să vadă mizeria pe care o face în viețile noastre, susținea mama.

Dar când se trezea, tata se purta de parcă dezastrul nu ar fi existat şi nimeni nu îndrăznea să vorbească despre asta cu el. Aşadar, trebuia să ne obişnuim să păşim peste mobilierul distrus şi cioburile de sticlă.

Mama ne învățase să-i furăm tatei toți banii din buzunar când era beat. Ne pricepeam destul de bine la treaba asta. Odată, după ce îl întorsesem pe tata şi-i scosesem din buzunar un pumn de mărunțiş, i-am desfăcut degetele de pe sticla pe care o ținea în mână. Era aproape goală. M-am uitat la lichidul de culoare chihlimbarie. Mama nu se atingea niciodată de aşa ceva şi m-am întrebat de ce tatei i se pare atât de irezistibilă. Am destupat sticla şi i-am adulmecat conținutul. Mirosul înfiorător mi-a înțepat nările, dar după ce mi-am făcut curaj am luat o înghițitură. Avea un gust îngrozitor, dens, cu iz de fum, şi ardea atât de tare încât mă ustura limba. Am alergat la baie, am scuipat şi mi-am clătit gura.

— Tocmai am luat o înghițitură de băutură, i-am spus lui Brian. E cea mai oribilă chestie pe care am gustat-o în viața mea.

Brian mi-a smuls sticla din mână. A golit-o în chiuveta din bucătărie, apoi m-a dus până afară, la şopron, şi a deschis un cufăr de lemn pe al cărui capac scria JUCĂRII. Era era plin cu sticle goale. De

fiecare dată când tata leşina, mi-a povestit Brian, îi lua din mână sticla din care băuse, o golea şi o ascundea în cufăr. Aştepta până când aduna zece sau douăsprezece, apoi le ducea la un coş de gunoi aflat la câteva case depărtare pentru că tata s-ar fi înfuriat dacă ar fi văzut sticlele goale.

***

— Am o presimțire bună în privința acestui Crăciun, ne-a mărturisit mama la începutul lui decembrie.

Lori a ținut să-i spună că ultimele luni nu fuseseră prea bune.

— Tocmai, a zis mama. Este calea prin care Dumnezeu alege să ne spună că ar fi cazul să ne asumăm responsabilitatea în privința propriului nostru destin. Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri.

Avea o presimțire atât de bună încât a hotărât ca, în acel an, să sărbătorim Crăciunul chiar în ziua de Crăciun, şi nu cu o săptămână mai târziu.

Mama era un cumpărător profesionist din magazine la mâna a doua. Citea etichetele hainelor şi întorcea farfuriile şi vazele, să cerceteze marcajul de pe spate. Nu se jena să-i spună vânzătoarei că o rochie evaluată la 25 de cenți valora doar cinci, şi de obicei o şi obținea la prețul respectiv. Ne-a dus la un tur de cumpărături în săptămânile dinaintea Crăciunului, dându-i fiecăruia dintre noi un dolar pe care să-l cheltuim pe cadouri. I-am cumpărat mamei o vază

mică de sticlă roşie, tatei o scrumieră de onix, lui Brian o colecție de machete de maşini, o carte despre elfi pentru Lori şi, pentru Maureen, un tigru de pluş căruia îi atârna o ureche, dar pe care mama m-a ajutat să o cos la loc.

În dimineața de Crăciun, am mers cu mama la o benzinărie unde se vindeau brazi. A ales un copac Douglas[{20}], înalt, închis la culoare, dar puțin uscat.

— Acest biet copac nu se va vinde până deseară şi are nevoie de cineva care să-l iubească, i-a spus vânzătorului, oferindu-i trei dolari.

Omul s-a uitat la copac, apoi la mama, apoi ne-a privit pe noi, copiii. Rochia mea avea mai mulți nasturi lipsă. În tricoul lui Maureen se întrezăreau câteva găuri.

— Doamnă, prețul lui a fost redus la un dolar, a spus.

Am cărat copacul până acasă şi l-am împodobit cu ornamentele vechi şi elegante ale bunicii: globuri colorate, potârnichi delicate din sticlă şi lumini cu tuburi lungi pline cu apă care făcea bule. Abia aşteptam să îmi desfac cadourile, dar mama a insistat să sărbătorim Crăciunul după tradiția catolică şi să ne oferim darurile de-abia după ce participam la slujba de la miezul nopții. Tata, care ştia că toate cârciumile şi magazinele de băuturi vor fi închise de Crăciun, se aprovizionase din belşug în avans. Îşi desfăcuse prima cutie de Budweiser cu mult înainte de micul dejun, iar când s-a apropiat ora liturghiei – miezul nopții – îi era greu să se ridice în picioare.

Am sugerat că, măcar de această dată, poate că ar fi mai bine ca mama să îl scutească pe tata de participarea la liturghie, dar ea a spus că o vizită în casa Domnului, chiar şi pentru un scurt salut, era cu atât med importantă în astfel de momente, aşa că tata s-a împleticit şi s-a clătinat până la biserică, împreună cu noi. În timpul predicii, preotul a vorbit despre miracolul Imaculatei Concepții şi despre naşterea lui Cristos din Fecioara Maria.

— Fecioară pe dracu'! a strigat tata. Maria a fost o puştoaică evreică drăgălaşă care a rămas cu burta la gură!

Slujba s-a întrerupt brusc. Toată lumea se holba la noi. Membrii corului s-au întors la unison şi au încremenit, cu gurile deschise. Chiar şi preotul rămăsese iară replică.

Pe chipul tatei a apărut un rânjet mulțumit.

— Iar Isus Cristos este cel mai iubit copil din flori de pe lumea asta!

Am fost escortați afară. În drum spre casă, tata şi-a petrecut brațul în jurul umerilor mei, căutând sprijin.

— Fetița mea, dacă prietenul tău îți ajunge vreodată în chiloți şi te pomeneşti că ai căzut pe bec, jură-te că a fost Concepție Imaculată şi începe să trăncăneşti despre miracole, m-a sfătuit el. Apoi, tot ce trebuie să faci e să plimbi cutiuța cu donații în fiecare duminică.

Nu îl suportam pe tata când vorbea aşa şi am încercat să mă îndepărtez de el, dar m-a îmbrățişat şi mai strâns.

După ce am ajuns acasă, am încercat

să-l liniştim. Mama i-a dat unul dintre cadourile cumpărate pentru el, o brichetă de alamă din anii ’20, în formă de terrier scoțian. Tata a aprins-o de câteva ori, legănându-se înainte şi înapoi; după aceea, a ridicat-o în lumină şi a examinat-o.

— Hai să luminăm cu adevărat această zi de Crăciun, a spus tata şi a azvârlit cu bricheta aprinsă în bradul Douglas.

Acele uscate s-au aprins imediat. Flăcările au țâşnit de jur împrejurul crengilor, pocnind. Ornamentele de Crăciun au explodat din cauza căldurii.

Timp de câteva momente, am fost prea surprinşi pentru a putea face ceva. Apoi mama a strigat să aducem pături şi apă. Am reuşit să stingem focul, dar numai după ce am dărâmat copacul, spărgând majoritatea podoabelor şi distrugând toate cadourile. În tot acest timp, tata a stat pe canapea, râzând şi spunându-i mamei că îi făcuse o favoare, pentru că brazii erau simboluri păgâne de adorație.

După ce s-a stins incendiul, şi copacul ars, îmbibat cu apă zăcea pe podea, arzând înăbuşit, am rămas cu toții acolo, tăcuți. Niciunul dintre noi nu a încercat să îl strângă pe tata de gât sau măcar să-i reproşeze că distrusese Crăciunul pe care toată familia îl planificase timp de câteva săptămâni – Crăciunul care ar fi trebuit să fie cel mai frumos din câte avuseserăm. Când tata o lua razna, fiecare dintre noi avea propria metodă de a trece peste asta – am facut-o şi în acea noapte.

***

În acea primăvară am împlinit zece ani, dar zilele de naştere nu erau mare lucru în casa noastră. Uneori, mama înfigea câteva lumânări într-o înghețată şi cântam cu toții „Mulți ani trăiască”. Alteori, mama şi tata ne cumpărau vreun cadouaş – o revistă cu benzi desenate, o pereche de pantofi sau un set de lenjerie intimă –, dar alteori uitau de zilele noastre de naştere, pur şi simplu.

De aceea, am fost surprinsă când, în ziua în care am împlinit zece ani, tata m-a chemat până afară, în curtea din spate, şi m-a întrebat ce îmi doream cel mai mult şi mai mult.

— E o ocazie specială, pentru că de-acum încolo vârsta ta se va scrie cu două cifre, a spus el. Creşti al dracului de repede, Căpriță de Munte. În scurt timp, vei fi pe cont propriu, şi dacă există vreun lucru pe care să-l mai pot face pentru tine acum, înainte să pleci, asta este ocazia.

Ştiam că tata nu vorbeşte despre cumpărarea vreunui cadou extravagant, cum ar fi un ponei sau o casă pentru păpuşi. Mă întreba ce putea face el, acum, că eram aproape o adultă, pentru a-mi face ultimii ani de copilărie aşa cum sperasem să fie. Exista un singur lucru pe care mi-l doream cu adevărat, un lucru despre care ştiam că ne va schimba viețile, dar mi-era teamă să-l cer. Doar gândul că voi rosti cu voce tare acele cuvinte mă intimida.

Tata mi-a observat ezitarea. A

îngenuncheat, ca să mă privească în ochi.

— Despre ce e vorba? a întrebat el. Cere direct.

— E ceva important.

— Cere-l, păpuşă, pur şi simplu.

— Mi-e teamă.

— Ştii că dacă va fi omeneşte posibil îți voi face rost de el. Iar dacă nu va fi omeneşte posibil, voi muri încercând.

Am ridicat privirea spre rotocoalele subțiri ale norilor, sus pe cerul albastru al Arizonei. Cu privirea ațintită spre norii îndepărtați, am tras aer în piept şi am zis:

— Crezi că ai putea să te laşi de băutură?

Tata nu a scos nicio vorbă. Rămăsese cu capul plecat, fixând cimentul, iar când s-a întors spre mine, figura lui avea o expresie rănită, ca a unui câine bătut.

— Cu siguranță că ți-e cumplit de ruşine de tatăl tău, a zis.

— Nu, am spus eu repede. Dar cred că mama ar fi mai fericită. În plus, am putea pune nişte bani deoparte.

— Nu trebuie să-mi dai explicații, a zis tata.

Vocea lui nu mai era decât o şoaptă. S-a ridicat în picioare şi s-a aşezat sub portocali. L-am urmat şi m-am aşezat lângă el. Voiam să-l iau de mână, dar până să fac asta, a spus:

— Dacă nu te superi, scumpa mea, aş vrea să stau puțin singur o vreme.

***

A doua zi dimineața, tata mi-a spus că timp de câteva zile o să stea la el în dormitor. Voia ca noi, copiii, să ne ținem departe de el, să stăm toată ziua pe-afară şi să ne jucăm. În prima zi totul a mers bine. Când mă întorceam de la şcoală a doua zi, am auzit un geamăt cumplit venind dinspre dormitor.

— Tată? am strigat.

N-a venit niciun răspuns. Am deschis uşa.

Tata era legat de pat cu frânghii şi curele. Nu ştiu dacă făcuse asta de unul singur sau dacă îl ajutase mama, dar acum se zbătea, se agita în legături şi trăgea de ele, răcnind „Nu!”, „Gata!” şi „Dumnezeule!” Avea chipul cenuşiu şi transpirația îi şiroia. L-am strigat din nou, dar nu m-a văzut şi nu m-a auzit. Am intrat în bucătărie şi am umplut cu apă o carafa de limonadă. M-am aşezat lângă uşa tatei, punând vasul cu apă lângă mine, pentru cazul în care i se făcea sete. Mama m-a văzut şi mi-a spus să ies afară şi să mă joc. I-am spus că voiam să-l ajut pe tata. Ea a zis că nu aveam ce face în privința asta, dar am rămas oricum lângă uşă.

Criza tatei a durat mai multe zile. Când mă întorceam acasă de la şcoală, aduceam vasul cu apă, îmi reluam locul de lângă uşă şi aşteptam acolo până la ora culcării. Brian şi Maureen se jucau pe afară, iar Lori se retrăgea în colțul cel mai îndepărtat al casei. Mama picta în atelierul ei. Nimeni nu vorbea prea mult despre ce se întâmpla. Într-o seară, în timp ce luam masa, tata a scos un urlet

mai îngrozitor decât de obicei. M-am uitat la mama, care mesteca în supă, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Fă ceva! am țipat la ea. Trebuie să faci ceva, să-l ajuți pe tata!

— Tatăl tău nu se poate ajuta decât singur, a spus mama. Numai el ştie cum să se lupte cu propriii lui demoni.

Săptămâna următoare, delirul tatei a încetat şi ne-a chemat în dormitor, să vorbim cu el. Se sprijinea de o pernă, era mai palid şi mai slab ca niciodată. A luat vasul cu apă pe care i l-am oferit. Mâinile îi tremurau atât de tare, încât abia a reuşit să-l țină, iar apa îi picura de pe bărbie în timp ce sorbea.

Câteva zile mai târziu, tata a reuşit să facă o plimbare prin casă, dar nu avea poftă de mâncare şi mâinile continuau să-i tremure. I-am spus mamei că poate făcusem o greşeală cumplită, dar mama a zis că uneori trebuie să-ți fie mai rău pentru ca după aceea să-ți fie mai bine. După alte câteva zile, tata părea aproape normal, numai că devenise nesigur de sine, ba chiar timid, într-un fel. Ne zâmbea foarte mult nouă, copiilor, şi ne strângea de umeri, iar uneori se sprijinea de noi, ca să stea drept.

— Mă întreb cum va fi viața de acum încolo, i-am mărturisit lui Lori.

— Ca şi până acum, a zis ea. A mai încercat să se lase, dar niciodată n-a reuşit.

— De data asta, o va face, am spus eu.

— De unde ştii?

— E cadoul pentru ziua mea.

***

Tata a petrecut vara în convalescență. Zile în şir a stat sub portocali, citind. Pe la începutul toamnei, îşi recuperase o bună parte din forța fizică. Pentru a-şi sărbători noua viață de abstinent şi pentru a crea o distanță între sine şi rătăcirile de alcoolic, a hotărât că familia Walls va face o excursie lungă, cu cortul, la Marele Canion. Vom evita pădurarii şi vom găsi o peşteră pe undeva, de-a lungul râului. Vom înota, vom pescui şi vom găti prada la foc, în aer liber. Mama şi Lori puteau să picteze, iar eu, tata şi Brian puteam să ne cățărăm pe stânci şi să examinăm straturile geologice ale canionului. Va fi ca în vremurile de altădată. Noi, copiii, nu eram obligați să mergem la şcoală, susținea el. El şi mama ne puteau instrui mai bine decât oricare dintre profesorii ăia cu creieri plini de rahat.

— Iar tu, Căpriță de Munte, poți să-ți faci o colecție de pietre cum nu s-a mai văzut, mi-a spus tata.

Ideea li s-a părut minunată tuturor. Eu şi Brian am fost atât de entuziasmați încât am început să țopăim chiar acolo, pe podeaua din sufragerie. Am pus în bagaje alimente, tacâmuri, undițe, pătura de culoarea lavandei pe care Maureen o lua peste tot după ea, şevaletul mamei, pânze, pensule şi culori. Ce nu a încăput în portbagajul maşinii, am legat deasupra. De asemenea, am luat cu noi arcul elegant cu săgeți al mamei, făcut din lemn furniruit de pomi fructiferi,

pentru că tata zicea că nu se ştie ce vânat am putea găsi prin cotloanele canionului. Ne-a promis mie şi lui Brian că, la întoarcere, o să ajungem să mânuim arcul şi săgețile ca doi copii de indieni pur-sânge. Dacă ne vom întoarce vreodată. La dracu', am putea rămâne să locuim în Marele Canion pentru totdeauna.

Am pornit a doua zi, dimineața devreme. Odată ce am ajuns la nord de Phoenix, după ce-am trecut de zonele rezidențiale ale suburbiilor, traficul s-a fluidizat, iar tata a început să conducă din ce în ce mai repede.

— Nu există o senzație mai bună decât aceea că eşti pe drum, a spus el.

Acum eram în deşert şi stâlpii de telefon treceau rapid pe lângă noi.

— Hei, Căpriță de Munte, a strigat el. Cât de repede crezi că pot face să meargă maşina asta?

— Mai repede decât viteza luminii! am răspuns eu.

M-am aplecat peste locul din față şi am urmărit acul vitezometrului urcând. Mergeam cu 145 kilometri pe oră.

— O să vezi acul ăla cum se duce până la capăt, la marginea cadranului, a zis tata.

I-am văzut piciorul mişcându-se când a călcat accelerația. Lăsaserăm geamurile deschise, iar hărțile, hârtia pentru pictat şi scrumul de țigară au început să se învârtă în jurul capetelor noastre. Acul vitezometrului a trecut de 160 de kilometri, ultimul număr de pe cadran, şi a ajuns în spațiul gol de dincolo de

acesta. Maşina a început să se cutremure, dar tata nu a ridicat piciorul de pe accelerație.

Mama şi-a acoperit capul cu brațele şi i-a cerut tatei să încetinească, dar asta nu l-a făcut decât să apese şi mai mult pe accelerație.

Brusc, sub maşină s-a auzit un zgomot ca un clămpănit. M-am uitat în urmă, să mă asigur că nu căzuse vreo bucată importantă din maşină, şi am observat un con de fum cenuşiu în urma noastră. Chiar atunci, un abur alb, mirosind a fier a început să iasă din capotă, trecând pe lângă ferestre. Tremurul s-a accentuat şi maşina a început să încetinească scoțând un zgomot teribil, ca o tuse, sau ca un tropăit. În scurt timp, abia se țâra. Apoi motorul a murit pur şi simplu. Am mai alunecat câțiva metri în linişte, înainte ca maşina să se oprească de tot.

— Ai comis-o şi pe-asta, a spus mama.

Noi, copiii, împreună cu tata am coborât şi am început să împingem naşina pe marginea drumului, în timp ce mama stătea la volan. I-am urmărit pe el şi pe Brian studiind motorul care fumega, plin de unsoare, şi vorbind despre părțile componente. Apoi m-am dus în maşină, lângă mama, Lori şi Maureen.

Lori mi-a aruncat o privire dezgustată, de parcă era vina mea că se stricase maşina.

— De ce-l încurajezi de fiecare dată? m-a întrebat ea.

— Nu-ți face griji, am spus eu. Tata o s-o repare.

Am rămas acolo o bună bucată de

vreme. Vedeam ulii dându-ne târcoale în depărtare, şi mi-am amintit de nerecunoscătorul ăla de Buster. Poate că ar fi trebuit să-i acord puţină încredere. Cu aripa lui rănită şi după o viaţă întreagă în care mâncase doar mortăciuni, probabil că nu prea avea motive să fie recunoscător. Prea multe încercări pot înrăi pe oricine.

În cele din urmă, tata a închis capota.

— O poţi repara, nu-i aşa? l-am întrebat.

— Bineînţeles, a spus el. Dacă aş avea sculele necesare.

Trebuia să amânăm pentru un timp expediţia până în

Marele Canion, ne-a spus. Prioritatea era acum să ne întoarcem în Phoenix, ca să facă rost de sculele necesare.

— Cum? a întrebat Lori.

— Autostopul ar fi o opţiune, a zis tata. Dar s-ar putea să fie greu de găsit o maşină care să fie îndeajuns de încăpătoare pentru a putea transporta patru copii şi doi adulţi. Dar, dat fiind că toţi eram atât de atletici şi niciunul dintre noi nu era un plângăcios, drumul pe jos până acasă nu era o problemă.

— Sunt aproape 130 de kilometri, a protestat Lori.

— Aşa e, a spus tata.

Dacă parcurgeam cinci kilometri pe oră, timp de opt ore pe zi, puteam ajunge în trei zile. Trebuia să abandonăm toate lucrurile, în afară de pătura mov a lui Maureen şi argintăria. Asta includea şi arcul cu săgeţi al mamei. Pentru că mama ţinea la acel arc cu săgeţi, care îi

fusese dăruit de către Tatăl ei, eu şi Brian l-am ascuns într-un şanț pentru irigații. Urma să ne întoarcem şi să-l recuperăm ceva mai târziu.

Tata o ducea pe Maureen. Pentru a ne ridica moralul, a început să strige „un, doi, trei, patru”, dar mama şi Lori au refuzat să mărşăluiască în ritmul lui. În cele din urmă, tata a renunțat şi s-a lăsat liniştea, tulburată doar de paşii care scârțâiau pe nisip şi pe pietre, şi de vântul care biciuia deşertul. După ce am mers o veşnicie, am ajuns la un panou publicitar pentru un motel pe lângă care trecuserăm doar cu un minut sau aşa ceva înainte ca maşina să se defecteze. Din când în când, mai trecea şuierând câte o maşină şi tata făcea semn cu mâna, dar niciuna nu oprea. Pe la ora prânzului, un Buick mare, albastru, cu bare de protecție strălucitoare de crom a încetinit şi a tras pe dreapta lângă noi. O doamnă cu o coafură elegantă a coborât geamul.

— Săracii de voi, a exclamat ea. Sunteți în regulă?

Ne-a întrebat unde ne ducem şi când i-am spus că mergem la Phoenix, s-a oferit să ne ducă până acolo. Aerul condiționat din Buick era atât de rece că mi s-a făcut pielea de găină pe brațe şi picioare. Doamna ne-a spus mie şi lui Lori să împărțim sticle de Coca Cola şi sendvişuri dintr-un mic frigider aflat în spațiul pentru picioare. Tata a zis că nu-i e foame.

Doamna ne-a povestit cum fiica ei venea din direcția opusă pe şosea, ne

văzuse, şi după ce ajunse acasă, îi povestise despre săraca familie care mergea pe jos, pe marginea drumului.

— Iar eu i-am spus fiicei mele: „Cum, nu pot să-i las pe săracii oameni aşa.” I-am zis fiicei mele: „Săracii copii, cu siguranță că sunt morți de sete, săracii de ei.”

— Nu suntem săraci, i-am zis eu.

Folosise cuvântul ăsta de prea multe ori.

— Bineînțeles că nu sunteți, a răspuns de îndată doamna. N-am spus-o în sensul ăla.

Dar mi-am dat seama că o făcuse. Doamna a amuțit, şi, în ultima parte a călătoriei, niciunul dintre noi n-a vorbit prea mult. De îndată ce ne-a lăsat în fața casei, tata a dispărut. L-am aşteptat afară pe scări până târziu, dar nu a venit.

***

Trei zile mai târziu, în timp ce eu şi Lori stăteam aşezate la pianina bunicii, încercând să ne învățăm una pe alta să cântăm, am auzit paşi grei şi inegali la uşa din față. Ne-am întors şi l-am văzut pe tata. S-a împiedicat de măsuța de cafea şi a căzut. Când am încercat să-l ajutăm să se ridice, ne-a înjurat şi s-a clătinat, agitând pumnul în aer. Voia să ştie unde e nenorocita şi blestemata aia de mamă a noastră şi s-a înfuriat atât de tare pentru că nu i-am spus, că a ridicat peste cap dulapul cu porțelanurile bunicii, trântindu-l şi facându-le țăndări pe toate. Brian a intrat în fugă în

încăpere. A încercat să-l prindă pe tata de picior, dar a fost expediat cu un şut.

Apoi, tata a smucit sertarul cu argintărie şi a împrăştiat furculițele, lingurile şi cuțitele prin toată camera şi, după aceea, a ridicat un scaun şi l-a făcut praf lovindu-l de masă.

— Rose Mary, unde dracu' eşti, târfă împuțită? a răcnit el. Unde e curva aia?

A găsit-o pe mama în baie, ghemuită în cadă. În timp ce trecea în fugă pe lângă el, a înşfacat-o de rochie şi ea a început să dea din mâini şi din picioare. S-au luptat unul cu altul până când au ajuns în sufragerie şi el i-a dat o lovitură care a trimis-o pe podea. Ea a întins mâna spre mormanul de tacâmuri pe care tata le azvârlise pe jos, a înşfăcat un cuțit de măcelărie şi i l-a fluturat în față.

Tata s-a lăsat pe spate.

— O luptă cu cuțite, da?

A zâmbit.

— În regulă, dacă aşa vrei.

A luat şi el un cuțit, trecându-l dintr-o mână în alta. Apoi a lovit cuțitul din mâna mamei, facându-l să cadă, şi-a aruncat propriul cuțit şi s-a luptat cu ea până a doborât-o pe podea. Noi, copiii, am început să-l izbim cu pumnii în spate şi l-am implorat să înceteze, dar nu ne-a băgat în seamă. În cele din urmă, i-a imobilizat mamei mâinile pe după cap.

— Rose Mary, eşti o femeie pe cinste, i-a spus tata.

Mama i-a răspuns că e un bețivan împuțit.

— Da, dar îl iubeşti pe bețivanul ăsta bătrân, nu-i aşa? a zis tata.

La început, mama a spus că nu, nu îl iubeşte, dar tata a întrebat-o iar şi iar, şi când ea a spus în cele din urmă da, s-au calmat amândoi. Cearta s-a evaporat de parcă n-ar fi existat. Tata a început să râdă şi s-o îmbrățişeze pe mama, care râdea şi ea, agățându-se de gâtul lui. Se purtau de parcă erau atât de fericiți că nu s-au ucis unul pe celălalt, încât s-au îndrăgostit din nou unul de celălalt.

N-aveam chef de sărbătorit. După toate chinurile prin care trecuse, nu-mi venea să cred că tata se apucase iar de băut.

***

Acum că tata se apucase iar de băut şi nu aveam niciun venit, mama a început să se gândească să ne mutăm pe coasta de est, în West Virginia, unde locuiau părinții tatei. Poate că ai lui izbuteau să-l țină sub control. Dacă nu, măcar puteau să ne mai ajute financiar, aşa cum făcuse şi bunica Smith.

O să ne simțim minunat în West Virginia, ne spunea ea. O să locuim în pădure, în munți, printre veverițe. Urma să-i cunoaştem pe bunicul şi bunica Walls, care erau munteni autentici.

Poveştile mamei făceau ca West Virginia să pară o altă aventură fabuloasă şi, în scurt timp noi, copiii, acceptaserăm ideea acestei călătorii. Şi totuşi, tata detesta ideea şi refuza s-o ajute pe mama, prin urmare, ea a planificat totul de una singură. Pentru că n-am mai recuperat maşina – sau vreunul dintre lucrurile părăsite – din

expediția eşuată până la Marele Canion, primul lucru de care spunea mama că aveam nevoie era un mijloc de transport. Spusese că Dumnezeu acționează pe căi misterioase, şi chiar aşa s-a şi întâmplat: a moştenit un teren în Texas după moartea bunicii.

A aşteptat până când a primit un cec de câteva sute de dolari de la compania care deținea drepturile de foraj. Apoi s-a dus să cumpere o maşină la mâna a doua.

Un post local de radio avea o emisiune săptămânală promoțională, susținută de un centru de vânzare a automobilelor de ocazie, pe lângă care treceam în drum spre şcoală. În fiecare miercuri, DJ-ii şi vânzătorii de maşini folosite obişnuiau să delireze pe post despre afaceri incredibile şi despre cele mai mici prețuri din oraş; pentru a dovedi asta, au anunțat oferta Piggy Bank Special: o maşină care să coste mai puțin de o mie de dolari şi pe care o vor vinde primului apelant norocos. Mama a pus ochii pe oferta Piggy Bank Special. Nu a vrut să rişte dând doar telefon; s-a dus până acolo, cu banii în mână, şi a rămas în biroul firmei, în timp ce noi, copiii, o aşteptam pe o bancă din parcul de peste drum, ascultând emisiunea la un radio cu tranzistori.

În acea miercuri, oferta Piggy Bank Special consta într-un Oldsmobile din 1956, pe care mama l-a cumpărat cu două sute de dolari. Am auzit-o cum a vorbit la microfon, spunându-le ascultătorilor emisiunii că recunoştea

imediat un chilipir al dracu' de bun.

Nu i s-a permis să dea o tură de probă cu oferta Piggy Bank Special înainte s-o cumpere. Maşina s-a legănat şi s-a oprit de mai multe ori până acasă. Ne era imposibil să ne dăm seama dacă era din cauza manierei de-a şofa a mamei sau dacă ne aleseserăm cu o rablă.

Noi, copiii, nu eram încântați la gândul că vom traversa țara, cu mama pe post de şofer. În primul rând, nu avea permis de conducere valabil, şi în al doilea rând, fusese dintotdeauna un şofer groaznic. Când tata se îmbăta prea tare, urca ea la volan, dar nicio maşină nu părea că merge aşa cum trebuie când o conducea mama. Odată, pe când mergeam cu maşina prin centrul oraşului, nu a putut acționa frânele, şi atunci ne-a pus pe Brian şi pe mine să scoatem capetele pe geam şi să strigăm:

— N-avem frâne! N-avem frâne!

În acest timp, treceam val-vârtej prin intersecții, iar ea căuta ceva relativ moale de care să se lovească. În cele din urmă, am oprit izbindu-ne de un container de gunoi din spatele unui supermarket şi am mers pe jos până acasă.

Mama spunea că oricine avea vreo obiecție legată de felul în care şofa ea putea prelua această sarcină. Acum că aveam maşină, a continuat ea, puteam pleca a doua zi, de dimineață. Era octombrie şi trecuse deja o lună din anul şcolar, dar mama susținea că nu aveam timp să le mai spunem profesorilor noştri că ne retragem, sau să obținem actele privind situația şcolară. Când ne vom

înscrie la şcoală în West Virginia, va garanta ea pentru rezultatele noastre şcolare, şi, odată ce noii noştri profesori ne vor auzi cum citim, îşi vor da seama cât de avansați eram cu toții.

Tata refuza să vină cu noi. După plecarea noastră spunea că va porni de unul singur prin deşert şi se va face prospector. Am întrebat-o pe mama dacă avea de gând să vândă casa de pe North Third Street sau s-o închirieze.

— Nici una, nici alta, a zis ea. E casa mea.

Ne-a explicat că era plăcut să deții ceva, să-ți rămână mereu o alternativă, şi nu avea niciun rost s-o vândă doar pentru că ne mutam. Nu voia nici s-o închirieze, pentru că nu-i plăcea ideea de-a lăsa pe cineva să locuiască în casa ei. O lăsam aşa cum era. Pentru a-i împiedica pe tâlhari şi pe vandali să dea o spargere, vom agăța rufe pe frânghie şi vom lăsa vase murdare în chiuvetă. Aşa, ne-a explicat mama, potențialii intruşi vor presupune că e locuită şi vor fi prostiți să creadă că oamenii care stăteau aici puteau veni acasă dintr-o clipă în alta.

În dimineața următoare, ne-am făcut bagajele, în timp ce tata stătea îmbufnat în sufragerie. Am legat materialele de pictură ale mamei de acoperişul maşinii şi am umplut portbagajul cu vase, tigăi şi pături. Mama ne cumpărase câte o haină călduroasă de la un magazin de vechituri, să avem cu ce să ne îmbrăcăm în West Virginia, unde era atât de frig în timpul iernii încât ningea. Ne-a spus că

ne putem lua câte un lucru cu noi, ca atunci când am plecat din Battle Mountain. Am vrut să iau bicicleta, dar mama a spus că era prea mare, şi atunci mi-am luat geoda.

Am alergat până în curtea din spate şi mi-am luat rămas-bun de la portocali, apoi am venit în fugă în fața casei, să urc în Oldsmobile. A trebuit să mă cațăr peste Brian, pentru că el şi Lori îşi rezervaseră deja locurile de lângă geam. Maureen era aşezată pe locul din față, lângă mama, care pornise motorul şi exersa mânuirea schimbătoarelor de viteză. Tata era tot în casă, aşa că, m-am aplecat peste Brian şi l-am strigat cât am putut de tare. Tata a apărut în pragul uşii, cu brațele încrucişate la piept.

— Tată, te rugăm să vii, avem nevoie de tine! am strigat.

Lori, Brian, mama şi Maureen au intervenit şi ei:

— Avem nevoie de tine! strigam cu toții.

— Eşti capul familiei! Eşti tatăl nostru! Vino cu noi!

Tata ne-a privit timp de un minut. Apoi a azvârlit în curte țigara pe care o fuma, a închis uşa de la intrare, a venit într-un salt până la maşină şi i-a spus mamei să se dea la o parte – voia să conducă el.

III
WELCH

Pe când eram în Battle Mountain, încetaserăm să dăm nume maşinilor familiei Walls, pentru că erau nişte hârburi atât de jenante încât nici măcar nu meritau nume. Mama spunea că în copilăria ei la fermă, nu dădeau niciodată nume vitelor, pentru că ştiau că vor fi siliți să le omoare. Dacă nu le dădeam nume maşinilor, nu mai eram atât de trişti atunci când trebuia să le abandonăm.

Aşadar, Piggy Bank Special a rămas Oldsmobile şi atât, iar noi nu i-am rostit niciodată numele cu afecțiune şi nici măcar cu compasiune. Oldsmobile a fost o rablă din clipa în care l-am cumpărat. Prima oară când a dat ortul popii, nu eram decât la o oră distanță de granița cu New Mexico. Tata şi-a băgat capul sub capotă, a cârpăcit ceva la motor şi l-a pornit, dar câteva ore mai târziu a cedat din nou. Tata l-a făcut din nou să meargă – „mai degrabă să şchiopăteze”, a spus el, dar n-a atins niciodată mai mult de 25 – 30 de kilometri pe oră. În afară de asta, ne tot sărea capota, şi a trebuit s-o legăm cu o frânghie.

Am reuşit să evităm gheretele unde se plăteau taxe de drum luând-o pe rute ocolitoare cu două benzi, unde de obicei

se aduna în spatele nostru o coadă interminabilă de şoferi, toți claxonând exasperați. Când una dintre ferestrele Oldsmobile-ului nu s-a mai închis, în Oklahoma, am lipit saci pentru gunoi peste ea. Dormeam în maşină în fiecare noapte, iar în Muskogee am ajuns noaptea târziu şi am parcat pe o stradă goală din centrul oraşului. Ne-am trezit dimineața cu o grămadă de oameni în jurul maşinii, copii mici cu nasurile lipite de geamuri şi adulți care clătinau din cap şi se hlizeau.

Mama a făcut cu mâna mulțimii.

— Poți să-ți dai seama că te-ai dus de râpă atunci când şi oamenii din Oklahoma râd de tine, a zis ea.

Cu geamul lipit cu saci de gunoi, capota legată cu frânghie şi materialele de pictură fixate pe acoperiş, eram mai jalnici decât oamenii din Oklahoma. Gândul ăsta a amuzat-o teribil.

Mi-am tras o pătură peste cap şi am refuzat să ies de sub ea până când am ieşit din Muskogee.

— Viața este ca o piesă de teatru tragicomică, mi-a zis mama. Ar trebui să înveți să te bucuri mai mult când trăieşti momentele comice.

Ne-a luat o lună până când am reuşit să traversăm țara. Am fi putut face călătoria la fel de bine şi într-o căruță cu coviltir. În plus, mama insista mereu să facem şi ocoluri turistice, să ne lărgim orizonturile. Am ajuns până la Alamo.

— Davy Crockett şi James Bowie au primit ce-au meritat, pentru că au furat acest pământ de la mexicani, a spus

mama.

Apoi, ne-am îndreptat spre Beaumont, unde echipamentele de foraj planau ca nişte păsări gigantice. În Louisiana, mama ne-a pus să ne cățărăm pe acoperişul maşinii şi să culegem smocuri de muşchi spaniol, care atârnau de pe crengile copacilor.

După ce am traversat Mississippi-ul, am pornit către nord, spre Kentucky, apoi spre est. În locul deşertului întins, mărginit de munți stâncoşi, aici terenul se înălța şi cobora ca un cearşaf scuturat. În cele din urmă, am ajuns în zona montană, urcând din ce în ce mai sus şi mai adânc spre inima Munților Appalachi, oprindu-ne din când în când, să lăsăm Oldsmobile-ul să se mai odihnească după drumurile abrupte şi şerpuitoare. Era deja noiembrie. Frunzele erau maronii şi cădeau din copaci, iar pantele munților erau învăluite de o ceață rece. Vedeai izvoare şi pâraie peste tot, în locul şanțurilor de irigații din vest, şi aerul se simțea altfel. Totul foarte liniştit, greu şi dens, şi oarecum mai închis la culoare. Pur şi simplu am amuțit cu toții.

La asfințit, ne-an apropiat de o cotitură, unde reclame scrise de mână, bătute în cuie de copacii de la marginea drumului promovau servicii de reparații auto şi livrări de cărbuni. Am luat curba şi ne-am pomenit într-o vale adâncă. Casele de lemn şi construcțiile mici de cărămidă mărgineau râul şi se ridicau în grupuri inegale, pe ambele pante ale muntelui.

— Bine ați venit la Welch! a exclamat

mama.

Am mers cu maşina de-a lungul străzilor întunecate, înguste, apoi ne-am oprit în fața unei case mari, părăginite. Se afla în pantă aşa că a trebuit să coborâm nişte scări ca să ajungem până la ea. În timp ce tropăiam pe verandă, o femeie a deschis uşa. Era uriaşă, cu pielea palidă şi bolnăvicioasă şi avea vreo trei bărbii. Avea părul neted şi cărunt prins cu agrafe negre şi o țigară în gură.

— Bine-ai venit acasă, fiule, i-a spus ea tatei, îmbrățişându-l îndelung.

Apoi, s-a întors spre mama.

— Drăguț din partea ta să-mi oferi ocazia de a-mi vedea nepoții înainte de moarte, i-a zis fără să zâmbească.

Fără să-şi scoată țigara din gură, ne-a îmbrățişat pe toți, rapid şi țeapăn. Avea obrazul umed de transpirație.

— Mă bucur să te cunosc, bunico, i-am zis.

— Nu-mi spune „bunico”, a izbucnit ea. Mă cheamă Erma.

— Nu-i place pentru că o face să pară bătrână, a spus un bărbat care a apărut din spatele ei.

Părea un bărbat bolnăvicios, cu păr scurt şi alb, țepos. Avea o voce atât de molfăită, încât abia izbuteam să înțeleg ce spunea. Nu-mi dădeam seama dacă era din cauza accentului, sau poate pentru că nu-şi purta proteza.

— Mă cheamă Ted, dar poți să-mi spui „bunicule”, a continuat el. Pe mine nu mă deranjează să fiu bunic.

În spatele bunicului era un bărbat cu fața bronzată, cu un vârtej sălbatic de

păr roşu care-i ieşea de sub o şapcă de baseball cu emblemă Maytag. Purta o haină cadrilată, roşu cu negru, dar nu avea cămaşă pe dedesubt. Ne tot repeta iar şi iar că era unchiul nostru Stanley, şi nu mai înceta să mă îmbrățişeze şi să mă sărute, de parcă mă iubea cu adevărat şi nu mă văzuse de foarte multă vreme. Puteai simți mirosul de whisky al respirației lui, iau* când vorbea i se vedeau marginile roz ale gingiilor ştirbe.

M-am holbat la Erma, la Stanley şi la bunicul, căutând măcar o trăsătură care să îmi amintească de tata, dar n-am văzut niciuna. Poate că era una dintre farsele tatei, m-am gândit eu. Cu siguranță, tata a aranjat ca cei meu ciudați oameni din oraş să se dea drept familia lui. După câteva minute, urma să izbucnească în râs şi să ne spună unde locuiau părinții lui adevărați, iar noi ne vom duce acolo şi o femeie zâmbitoare cu părul mirosind frumos ne va întâmpina cu drag şi ne va oferi farfurii aburinde de cremă de grâu. M-am uitat la tata. Nu zâmbea şi se tot scărpina pe gât, de parcă ar fi avut mâncărimi.

***

I-am urmat pe Erma, pe Stanley şi pe bunicul înăuntru, în casă. Era frig şi mirosea a mucegai, a fum de țigară şi a rufe nespălate. Ne-am înghesuit cu toții în jurul unei sobe cu cărbuni, o sobă rotundă, din fontă, aflată în mijlocul camerei de zi, şi ne-am încălzit mâinile. Erma a scos o sticlă de whisky din

buzunarul capotului şi tata a părut bucuros pentru prima oară de când plecasem din Phoenix.

Erma ne-a poftit în bucătărie, unde pregătea cina. Un bec se legăna din tavan, aruncând o lumină necruțătoare asupra pereților îngălbeniți, acoperiți cu o peliculă subțire de grăsime. Erma a înfipt o bară curbată de oțel într-un disc de fier de deasupra unei sobe vechi de gătit, alimentată cu cărbuni, l-a ridicat, şi cu cealaltă mână a înşfăcat un vătrai agățat de perete şi a început să împungă cărbunii incandescenți, portocalii. A amestecat într-o oală în care fierbea înăbuşit nişte fasole veche cu slănină, şi a aruncat un pumn de sare înăuntru. Apoi a pus pe masa din bucătărie o tavă cu biscuiți Pillsbury şi ne-a împărțit fiecăruia câte o farfurie cu fasole.

Fasolea fiersese atât de mult încât s-a fărâmat când am înfipt furculița în ea, şi era atât de sărată, încât abia am reuşit s-o înghit. M-am ținut strâns de nas; aşa mă învățase mama să înghit lucrurile care erau un pic stricate. Erma m-a văzut şi m-a plesnit peste mână.

— Cerşetorii nu fac nazuri, a zis ea.

Erau trei dormitoare la etaj, a spus Erma, dar nimeni nu urcase acolo de aproape zece ani, pentru că podeaua era complet putrezită. Unchiul Stanley s-a oferit să ne cedeze locul lui din pivniță şi să doarmă pe un pat de campanie în hol, cât timp stăteam la ei.

— Stăm doar câteva zile, a spus tata, până o să ne găsim o casă a noastră.

După cină, noi, copiii, am coborât

împreună cu mama în pivniță. Era o încăpere mare, umedă şi rece, cu pereți de ciment şi podea acoperită cu linoleum verde. Avea o sobă cu cărbuni, un pat, o canapea extensibilă, pe care urmau să doarmă mama şi tata şi un dulap cu sertare vopsit într-un roşu ca al maşinilor de pompieri. În sertare erau sute de reviste cu benzi desenate, cu colțurile îndoite: *Little Lulu, Richie Rich, Beetle Bailey, Archie and Jughead* – pe care unchiul Stanley le colecționase de-a lungul anilor. Sub dulap erau sticle cu băutură.

Noi, copiii, am urcat în patul unchiului Stanley. Ca să nu stăm prea înghesuiți, eu şi Lori ne-am aşezat la un capăt, iar Brian şi Maureen la celălalt. Picioarele lui Brian îmi veneau în față, aşa că l-am prins de glezne şi l-am muşcat de degete. El a început să râdă şi să dea din picioare. M-a muşcat şi el de degete, să se răzbune, şi m-a făcut să izbucnesc în hohote de râs. Am auzit un *poc-poc-poc* răsunător de deasupra.

— Ce înseamnă asta? m-a întrebat Lori.

— Poate că gândacii de aici sunt mai mari decât cei din Phoenix, a presupus Brian.

Am izbucnit cu toții în râs, şi atunci s-a auzit din nou acel *poc-poc-poc.* Mama a urcat să vadă ce se întâmplă, apoi a coborât şi ne-a explicat că Erma izbea în podea cu o coadă de mătură, să ne atragă atenția că făceam prea mult zgomot.

— A zis să nu mai râdeți cât timp

sunteți în casa ei, a spus mama. O calcă pe nervi.

— Nu cred că Erma ne place foarte mult, am zis eu.

— E doar o femeie bătrână care a avut o viață grea, a intervenit mama.

— Toți sunt cam ciudați, a remarcat Lori.

— O să ne obişnuim, a spus mama.

Sau o să plecăm mai departe, m-am gândit eu.

***

A doua zi era duminică. Unchiul Stanley se sprijinea de frigider şi se holba la aparatul de radio, care scotea sunete ciudate, dar nu erau paraziți, ci o combinație de țipete şi bocete.

— Vorbesc în limbi, a zis el. Numai Dumnezeu poate înțelege.

Predicatorul a început să vorbească în engleză, mai mult sau mai puțin. Avea un accent muntenesc atât de pronunțat, încât era aproape la fel de greu de înțeles cum erau şi cântecele religioase. Le-a cerut tuturor oamenilor buni din fața radiourilor, care fuseseră ajutați de această transmisiune directă a spiritului lui Dumnezeu, să trimită donații. Tata a intrat în bucătărie şi a auzit.

— Asta e genul ăla de voodoo care îți fură sufletul, a spus el, asta m-a făcut ateu.

Ceva mai târziu, în aceeaşi zi, am urcat în Oldsmobile, iar mama şi tata ne-au dus să facem un tur al oraşului. Welch era înconjurat din toate direcțiile

de munți atât de abrupți încât ți se părea că-i priveşti de pe fundul unui castron. Tata ne-a explicat că pantele din jurul Welch-ului erau mult prea abrupte pentru a putea cultiva orice fel de legume sau fructe. Nu puteai creşte oi sau vite, nu puteai nici măcar să lucrezi pământul decât, poate, doar atât cât să-ți hrăneşti familia. De aceea, partea asta de lume a fost abandonată în mare parte, până când, la începutul secolului XX, magnații jecmănitori din nord au făcut un drum asfaltat în această regiune şi au adus forță de muncă ieftină, să exploateze terenurile imense, pline cu cărbuni.

Ne-am oprit sub un pod de cale ferată şi am coborât din maşină să admirăm râul care traversa oraşul. Curgea leneş, abia clipocind. Numele râului era Tug[{21}], ne-a spus tata.

— Poate la vară o să venim să pescuim şi să înotăm, am propus eu.

Tata a clătinat din cap. Regiunea asta nu avea rețea de canalizare, ne-a zis el, de aceea, când oamenii trăgeau apa peste treaba mare, toate excrețiile se scurgeau direct în Tug. Uneori, râul se revărsa şi apa urca până la coroanele copacilor. Tata ne-a arătat fâşiile de hârtie igienică agățate de crengi, de-a lungul țărmului. Tug, ne-a mai spus tata, avea nivelul cel mai ridicat de bacterii fecale dintre toate râurile Americii de Nord.

— Ce înseamnă „fecale”? am întrebat.

— Rahat, a răspuns Tata, privind râul.

Tata ne-a condus apoi pe bulevardul principal care traversa oraşul. Era îngust, cu clădiri vechi de cărămidă

înghesuit pe ambele laturi. Magazinele, panourile, trotuarele, maşinile toate erau acoperite cu o peliculă de praf negru de cărbune, ceea ce-i conferea întregului oraş o înfățişare aproape monocromatică, ca o fotografie veche, retuşată. Welch era murdar şi sărăcăcios, dar îți puteai da seama că odinioară fusese o localitate înfloritoare. Pe un deal, se înălța clădirea imensă din marmură, a tribunalului, cu un turn impozant cu ceas. Peste drum era o bancă splendidă, cu ferestre arcuite şi uşă de fier forjat.

Îți puteai da seama că oamenii din Welch se străduiau în continuare să confere mândrie locului. Un panou din apropierea singurului semafor al oraşului anunța că Welch era reşedința districtului Medowell şi, că de ani de zile, din pământurile districtului Medowell fusese extras mai mult cărbune decât de oriunde altundeva. Alături era un alt panou, care anunța că Welch avea cea mai mare parcare municipală în aer liber din America de Nord.

Dar reclamele vesele pictate pe zidurile clădirilor, de exemplu acelea de la restaurantul Tic Toc sau de la cinematograful Pocahontas se decoloraseră şi erau aproape indescifrabile. Tata ne-a povestit că perioada grea a început în anii ’50. Criza lovise din greu, apoi oraşul nu şi-a mai revenit. Preşedintele John E Kennedy venise la Welch la puțin timp după ce fusese ales şi înmânase personal primele tichete pentru alimente aici, pe Medowell Street, pentru a-şi demonstra punctul de

vedere – pe care americanii obişnuiți îl considerau greu de crezut – şi anume, că sărăcia, până aproape de nivelul înfometării, exista cu adevărat în propria lor țară.

Şoseaua din Welch, ne-a spus tata, ducea mai sus, în munții cu climă umedă, insuportabilă, către alte oraşe miniere muribunde. Puțini străini mai treceau prin Welch acum şi aproape toți cei care o făceau, veneau doar pentru a mai aduce o nenorocire – să concedieze muncitori, să închidă o mină, să confişte casa ipotecată a cuiva, să ocupe câte o slujbă care mai apărea, arareori. Oamenii din oraş nu-i prea agreau pe venetici.

Străzile erau în mare parte liniştite şi goale în acea dimineață dar, din când în când, treceam pe lângă câte o femeie cu bigudiuri sau pe lângă un grup de bărbați cu tricouri pătate de motorină, care stăteau în pragul vreunei uşi. Am încercat să le atrag atenția, să le fac semn cu capul şi să zâmbesc, pentru a-i face să înțeleagă că nu aveam decât intenții bune, dar nu mi-au răspuns la semne, n-au scos o vorbă şi nici măcar n-au aruncat o privire în direcția noastră. Dar, imediat ce treceam, le simțeam privirile urmărindu-ne până la colțul străzii.

Tata o adusese pe mama într-o scurtă vizită la Welch cu cincisprezece ani în urmă, la puțin timp după ce se căsătoriseră.

— Doamne, lucrurile s-au cam dus de râpă, de când am fost ultima oară pe-aici, a observat ea.

Tata a pufnit scurt în râs. A privit-o de parcă s-ar fi pregătit să o întrebe „Ce dracu' am tot încercat să-ți spun?”, în loc să facă asta, s-a mulțumit să clatine din cap.

Deodată, mama a zâmbit larg.

— Presupun că nu mai există alți artişti în Welch, a zis ea. N-o să am concurență. Cariera mea o să ia avânt aici.

***

În ziua următoare, mama ne-a dus pe mine şi pe Brian la şcoala elementară din Welch, aproape de periferie. A intrat încrezătoare în biroul directorului, împreună cu noi, şi l-a anunțat că va avea plăcerea de a înscrie în şcoala lui doi dintre cei mai inteligenți şi mai creativi copii din America.

Directorul a privit-o pe mama pe deasupra ochelarilor cu rame negre, dar a rămas aşezat în spatele biroului său. Mama a explicat că ne grăbiserăm foarte tare la plecarea din Phoenix, înțelegeți dumneavoastră cum merg lucrurile şi, din păcate, cu toate dificultățile mutării, uitase să ia cu ea şi chestii cum ar fi situația şcolară sau certificatele de naştere.

— Dar puteți să mă credeți pe cuvânt că Jeannette şi Brian sunt excepțional de inteligenți, ba chiar copii-minune, i-a spus ea.

Directorul ne-a măsurat din priviri pe Brian şi pe mine, cu părul nostru nespălat şi cu hainele subțiri, de oameni

care veneau din deşert. Chipul lui a căpătat o expresie acră, sceptică. S-a concentrat asupra mea, şi-a împins ochelarii în sus pe nas şi a spus ceva de genul:

— Chht fec oht ohr şabth?

— Poftim? l-am întrebat.

— Oht ohr şabth! a spus el ceva mai tare.

Eram complet năucită. M-am uitat la mama.

— Nu vă înțelege accentul, i-a spus mama directorului.

Acesta s-a încruntat. Mama s-a întors spre mine.

— Te întreabă cât fac opt ori şapte.

— Ah, am strigat eu. Cincizeci şi şase! Opt ori şapte e cincizeci şi şase.

Am început să debitez tot soiul de ecuații matematice. Directorul se holba la mine, năuc.

— Nu înțelege ce-i spui, mi-a zis mama. Încearcă să vorbeşti mai rar.

Directorul mi-a mai pus câteva întrebări pe care n-am reuşit să le înțeleg. După ce mama mi le-a tradus, i-am dat răspunsuri pe care n-a fost el în stare să le înțeleagă. Apoi, i-a pus câteva întrebări şi lui Brian, dar nici cu el nu a reuşit să comunice.

Prin urmare, directorul a decis că şi eu şi Brian eram un pic înceți la minte şi aveam, dificultăți de vorbire care-i împiedicau pe ceilalți să ne înțeleagă. Ne-a repartizat pe amândoi în clase speciale, pentru elevi cu dificultăți de învățare.

***

— Va trebui să-i impresionați cu inteligența voastră, a spus mama, atunci când eu şi Brian am pornit spre şcoală, în ziua următoare. Nu vă fie teamă să fiți mai inteligenți decât ei.

Plouase în noaptea dinaintea primei noastre zile de şcoală. Când am coborât cu Brian din autobuzul care ne adusese la şcoală, pantofii ni s-au umplut cu apă din urmele noroioase de cauciucuri lăsate de autobuzele şcolare. M-am uitat în jur după terenul de joacă, gândindu-mă că îmi voi putea atrage câțiva prieteni noi cu aptitudinile fenomenale de *tetherball* pe care le căpătasem la Emerson, dar n-am văzut nici măcar un leagăn sau un *jungle gym,* darămite un stâlp de *tetherball.*

Era frig în permanență de când ajunseserăm în Welch. În ziua precedentă, mama despachetase paltoanele la mâna a doua pe care ni le cumpărase în Phoenix. Când i-am arătat că la al meu erau rupți toți nasturii mi-a răspuns că defectul ăsta minor era compensat întru totul de faptul că paltonul era importat din Franța şi era fabricat din lână 100%. În timp ce aşteptam să sune clopoțelul de intrare, stăteam lângă Brian pe marginea terenului de joacă, cu brațele încrucişate pentru a ține paltonul lipit de corp. Ceilalți copii se holbau la noi, şuşotind între ei, dar nu păreau în stare să se hotărască dacă eram prădători sau pradă. Credeam că în West Virginia nu erau decât albi, aşa că am fost surprinsă

de numărul mare de copii negri. Am văzut o negresă înaltă, cu maxilarul proeminent şi cu ochii migdalați zâmbindu-mi. I-am făcut un semn de salut şi i-am zâmbit şi eu, apoi mi-am dat seama că era ceva răutăcios în zâmbetul ei. Mi-am strâns şi mai tare brațele la piept.

Eram în clasa a cincea, de aceea ziua mea era împărțită în cursuri, cu profesori şi săli de clasă diferite pentru fiecare dintre ele. Primul curs era istoria statului West Virginia. Istoria era una dintre materiile mele preferate. Eram entuziasmată, pregătită să ridic mâna de îndată ce profesorul ar fi pus o întrebare la care ştiam să răspund; dar el s-a oprit în fața clasei, lângă o hartă care înfățişa West Virginia şi şi-a petrecut tot cursul indicând districte şi cerându-le elevilor să le numească. La al doilea curs, ne-am petrecut toată ora vizionând o înregistrare a meciului de fotbal pe care îl jucase liceul din Welch cu câteva zile în urmă. Niciunul dintre profesorii ăştia nu m-a prezentat clasei; toți păreau la fel de nesiguri ca şi copiii în privința comportamentului pe care ar trebui să-l adopte față de o străină.

Următorul curs a fost engleza pentru copiii cu dificultăți de învățare. Domnişoara Caparossi a început prin a spune clasei că ar putea fi surprinşi să afle că unii oameni din lumea asta au impresia că sunt mai buni decât alți oameni.

— Sunt convinşi că sunt atât de speciali, încât nu trebuie să respecte

regulile pe care le urmează alți oameni, cum ar fi, să prezinte situația şcolară atunci când se înscriu într-o nouă instituție de învățământ, a spus ea.

A aruncat o privire spre mine, apoi şi-a ridicat sprâncenele cu subînțeles.

— Cui i se pare că nu e corect? i-a întrebat ea pe cei din clasă.

Toți copiii au ridicat mâna, în afară de mine.

— Văd că noua noastră elevă nu e de acord, a zis ea. Poate vrei să ne explici?

Stăteam în penultima bancă. Toți copii din față s-au întors să se holbeze la mine. Am decis să-i las cu gura căscată, cu un răspuns din jocul Ergo.

— Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie, am zis.

— Serios? a întrebat domnişoara Caparossi. Aşa se vorbeşte într-un oraş mare, cum e Phoenix?

Pronunța „Feeeeenix”. Apoi s-a întors spre clasă şi a repetat cu o voce pițigăiată, batjocoritoare:

— Informația este insuficientă pentru a trage o concluzie.

Toată lumea a început să râdă în hohote.

Am simțit ceva ascuțit şi dureros între omoplați şi m-am întors. Negresa înaltă cu ochi migdalați stătea în banca din spatele meu. Ținând în mână creionul ascuțit cu care mă împunsese în spate, mi-a aruncat acelaşi zâmbet răutăcios de mai devreme.

***

L-am căutat pe Brian la cantină, când a venit ora prânzului, dar cei din clasa a patra aveau un program diferit, aşa că m-am aşezat singură la o masă şi am luat o înghițitură din sendvişul pe care mi-l pregătise Erma de dimineață. Era unsuros şi fără gust. Am desfăcut cele două felii de pâine, înăuntru nu era decât un strat subțire de untură de porc. Atâta tot. Fără carne, fără brânză, fără o felie de murătură, măcar. Chiar şi aşa, l-am mestecat încet, uitându-mă cu atenție la urmele de muşcături pe care le lăsam în pâine, pentru a amâna cât puteam de mult momentul în care voi fi silită să părăsesc cantina şi să ies pe terenul dejoacă. Când am rămas ultima elevă din cantină, omul de serviciu, care aşeza scaunele pe mese să poată mătura podeaua, mi-a spus că era timpul să plec.

Afară plutea o ceață subțire. Mi-am strâns mai tare paltonul pe lângă mine. Trei negrese, conduse de fata cu ochii migdalați, au pornit spre mine de îndată ce m-au observat. Alte şase fete le-au urmat. În câteva secunde, m-am pomenit înconjurată.

— Crezi că eşti mai bună decât noi? m-a întrebat fata cea înaltă.

— Nu. Cred că suntem cu toții egali.

— Te crezi la fel de bună ca mine?

Mi-a tras un pumn. Când în loc să-mi ridic brațele pentru a mă apăra, am continuat să-mi țin paltonul strâns în jurul corpului, şi-a dat seama că nu aveam nasturi.

— Fata asta n-are nasturi la palton, a

strigat.

Acest lucru a părut să fie permisiunea de care avea nevoie. M-a împins şi am căzut pe spate. Am încercat să mă ridic, dar toate cele trei fete au început să dea în mine. M-am ghemuit într-o băltoacă de noroi, țipând să înceteze şi lovind spre picioarele care mă izbeau din toate direcțiile. Celelalte fete se strânseseră într-un cerc în jurul nostru, pentru ca profesorii să nu vadă ce se petrecea. Nimic nu le putea opri până nu se săturau de bătaie.

***

Când am ajuns acasă după-amiază, mama şi tata erau nerăbdători să afle cum fusese prima noastră zi de şcoală.

Le-am spus că a fost bine.

Nu voiam să-i spun mamei adevărul. N-aveam chef să aud încă una dintre predicile ei despre puterea gândirii pozitive.

— Vezi? mi-a spus ea. Ştiam că o să te integrezi fără probleme.

Brian a dat din umeri la toate întrebările mamei şi ale tatei, iar Lori n-a vrut nici ea să vorbească.

— Cum au fost ceilalți copii? am întrebat-o eu ceva mai târziu.

— În regulă, a spus ea, dar s-a întors cu spatele, şi conversația s-a încheiat.

***

Hărțuiala a continuat zi de zi, săptămâni în şir. Fata înaltă, pe care o

chema Dinitia Hewitt, mă privea zâmbind în timp ce aşteptam cu toții pe terenul de joacă să înceapă cursurile. La prânz, îmi mâncam sendvişurile cu untură cu o lentoare paralizantă, dar mai devreme sau mai târziu, omul de serviciu începea să pună scaunele pe mese. Ieşeam afară încercând să-mi țin capul sus, dar Dinitia şi gaşca ei mă înconjurau şi o luam de la capăt.

În timp ce mă băteau, îmi spuneau că sunt săracă, urâtă şi murdară, şi era greu să le contrazic. N-aveam decât trei rochițe, toate moştenite sau cumpărate din magazine de vechituri, ceea ce însemna că în fiecare săptămână trebuia să port două dintre ele de două ori. Erau atât de uzate de nenumărate spălări, că începeau să li se deşire cusăturile. Eram întotdeauna murdari. Nu era vorba de murdăria uscată a deşertului, ci de o murdărie plină de funingine şi praf uleios de la soba cu cărbuni. Erma nu ne dădea voie să facem baie decât o dată pe săptămână, în 10 centimetri de apă pe care o încălzea pe cuptorul din bucătărie şi pe care trebuia s-o împărțim toți patru.

M-am gândit să vorbesc despre bătăile astea cu tata. Dar nu voiam să par o plângăcioasă. În plus, nu-l prea văzusem treaz de când sosiserăm în Welch şi mă temeam că dacă îi spuneam, o să apară pe la şcoală abțiguit şi o să înrăutățească şi mai mult lucrurile.

În schimb, am încercat să vorbesc cu mama. Nu m-am putut hotărî să-i povestesc despre bătăii, temându-mă că dacă o făceam, o să încerce să intervină

şi asta nu putea decât să înrăutățească situația. În schimb, i-am spus că fetele de culoare mă terorizează pentru că suntem săraci. Mama mi-a spus că ar trebui să le explic că nu e nimic rău în a fi sărac, că Abraham Lincoln, cel mai mare preşedinte pe care l-a avut țara asta, venea dintr-o familie săracă lipită pământului. De asemenea, mi-a zis că aş putea să le spun că Martin Luther King Junior ar fi fost ruşinat de comportamentul lor. Deşi ştiam că aceste argumente intelectuale nu vor duce nicăieri, am făcut oricum o încercare – „Martin Luther King ar fi fost ruşinat!" – iar aceste cuvinte le-au făcut pe cele trei fete să se cutremure de râs în timp ce dădeau cu mine de pământ.

Noaptea, în timp ce stăteam culcată în patul lui Stanley, împreună cu Lori, Brian şi Maureen, concepeam scenarii de răzbunare. Mă imaginam ca tata în zilele lui de soldat în Forțele Aeriene, bătându-le măr pe toate trei. După şcoală, mă duceam la mormanul de lemne de lângă pivniță şi exersam lovituri de karate şi lovituri cu piciorul, în timp ce bolboroseam blesteme cât se poate de diabolice. Pe de altă parte, mă gândeam la Dinitia şi încercam să-i înțeleg comportamentul. Am sperat pentru o vreme că mă voi împrieteni cu ea. O văzusem zâmbind de câteva ori cu o căldură autentică şi atunci i se transforma complet fața. Cu un zâmbet ca ăsta, avea cu siguranță şi ceva bun în ea, dar nu ştiam cum să-l fac să se răsfrângă asupra mea.

Într-o zi, cam la o lună după începerea şcolii, mă plimbam printr-un parc din vârful unei coline când am auzit un lătrat răsunător, furios, din cealaltă parte a monumentului care comemora victimele Primului Război Mondial. Am urcat scările în fugă şi am văzut un maidanez mare şi furios încolțind un copil de culoare de vreo cinci sau şase ani. Copilul se lipise de monument şi încerca să lovească câinele cu piciorul, în timp ce acesta îl lătra şi sărea spre el. Copilul privea spre şirul de copaci din depărtare şi mi-am dat seama că îşi calcula şansele de-a ajunge până acolo.

— Nu fugi! i-am strigat eu.

Copilul a ridicat privirea spre mine. La fel a făcut şi câinele, şi în acea clipă, copilul a pornit în goană spre copaci, fără nicio şansă de reuşită. Câinele s-a năpustit după el, lătrând, apoi l-a ajuns din urmă şi l-a prins de picior.

Într-adevăr, există câini turbați. Câini sălbatici. Câini ucigaşi. Dacă unul dintr-ăsta îți sare la gât, strânge până când sau tu, sau el, dați ortul popii. Dar mi-am dat seama că ăsta nu era un câine cu adevărat rău. Ar fi putut să-l sfâşie pe puşti, dar se distra speriindu-l, lătrând şi trăgându-l de pantaloni. Era doar o potaie care încasase prea multe şuturi şi acum se bucura să găsească o făptură care se temea de el.

Am luat un băț şi am fugit spre ei.

— Marş! i-am strigat câinelui.

Când i-am arătat bățul, câinele a început să scheaune şi a şters-o.

Dinții câinelui ajunseseră la piele, dar

îi sfâşiaseră doar pantalonii. Copilul tremura de parcă avea o criză. M-am oferit să-l conduc până acasă şi, până la urmă, am ajuns să-l duc în cârcă. Era uşor ca o pană. Nu am reuşit să scot nici măcar un cuvânt de la el, cu excepția unor indicații monosilabice: „acolo”, „pe aici“ – cu o voce pe care abia o auzeam.

Casele din cartier erau vechi, dar proaspăt văruite, unele în culori strălucitoare, lavandă sau verde irlandez.

— Asta de aici, mi-a şoptit băiețelul, când am ajuns la o casă cu obloane albastre.

Avea o curte curată, dar atât de mică, de parcă ar fi fost locuită de pitici. Când l-am pus jos, puştiul a luat-o la fugă în sus pe scări şi a intrat repede în casă. M-am întors să plec.

Dinitia Hewitt stătea pe veranda de peste drum, privindu-mă curioasă.

***

A doua zi, când am ieşit pe terenul dejoacă după prânz, grupul de fete a pornit spre mine, dar Dinitia s-a abținut. Fără conducătoare, celelalte şi-au pierdut motivația şi s-au oprit la o mică distanță de mine. Peste o săptămână, Dinitia mi-a cerut ajutorul pentru o temă la engleză. Nu mi-a spus niciodată că-i pare rău pentru hărțuială, nici măcar n-a amintit despre asta, dar mi-a mulțumit că l-am adus acasă pe vecinul ei, şi mi-am dat seama că această cerere de ajutor era chestia cea mai apropiată de o scuză pe care o puteam primi. Erma îşi exprimase

foarte clar părerea despre oamenii de culoare, aşa că în loc s-o invit pe Dinitia la noi acasă, să lucrăm la temă, i-am sugerat să mă duc eu acasă la ea, sâmbăta următoare.

În sâmbăta aceea, am ieşit din casă în acelaşi timp cu unchiul Stanley. El nu avusese niciodată bani şi maşină pentru a învăța să conducă, dar în fiecare zi venea să-l ia cineva de la magazinul de electrocasnice unde lucra. M-a întrebat dacă voiam să mă ducă undeva. Când i-am spus încotro mă îndreptam, s-a încruntat:

— Acolo e Cartierul Cioroilor, a zis el. Ce cauți tu acolo?

Stanley n-a vrut să-şi lase prietenul să mă ducă acolo cu maşina, prin urmare am mers pe jos. Când m-am întors în acea după-amiază, casa era goală, cu excepția Ermei, care nu se ducea niciodată nicăieri. Stătea în bucătărie, amestecând într-o oală cu fasole verde şi sorbind din sticla de pileală pe care o avea în buzunar.

— Şi, cum a fost în Cartierul Cioroilor? m-a întrebat.

Erma perora tot timpul despre „cioroi”. Casa ei şi a bunicului era pe Court Street, la marginea cartierului oamenilor de culoare. O enervase că aceştia începuseră să se mute în acea parte a oraşului şi obişnuia să spună că Welch decăzuse numai din vina lor. Când stăteai în camera de zi, unde Erma ținea în permanență storurile trase, puteai auzi grupuri de oameni de culoare mergând spre oraş, vorbind şi râzând.

— Cioroi blestemați, bombănea Erma. N-am ieşit de cincisprezece ani din casa asta dintr-un singur motiv: pentru că nu vreau să văd vreun cioroi sau să mă vadă vreunul.

Mama şi tata ne interziseseră întotdeauna să folosim cuvântul ăsta. Era mult mai urât decât orice înjurătură, ne-au explicat ei. Dar pentru că Erma era bunica mea, nu comentam niciodată când o auzeam folosindu-l.

Erma continua să amestece în fasole.

— Ține-o tot aşa şi lumea o să creadă că îți plac cioroii, a spus ea.

M-a privit grav, de parcă mi-ar fi împărtăşit o lecție serioasă de viață, la care ar fi trebuit să cuget şi din care să trag învățăminte. A scos dopul sticlei de băutură şi-a luat o înghițitură lungă, meditativă.

Privind-o cum bea, am simțit o greutate în piept şi-am simțit nevoia s-o eliberez.

— N-ar trebui să foloseşti cuvântul ăsta, i-am spus.

Chipul Ermei a încremenit de stupefacție.

— Mama spune că sunt la fel ca noi, am continuat, atâta doar că au o culoare diferită a pielii.

Erma se holba la mine. Am crezut că o să-mi dea un dos de palmă, dar în loc să facă asta, a spus:

— Căcat mic şi nerecunoscător ce eşti. Să fiu a dracului dacă îmi mai mănânci mâncarea în seara asta. Mişcă-ți curul ăla de om de nimic jos în pivniță.

***

Lori m-a îmbrățişat când a auzit că i-am dat replica Ermei. Şi totuşi, mama s-a supărat.

— Poate că nu suntem de acord cu multe dintre opiniile Ermei, a spus ea, dar trebuie să ținem minte că, atâta vreme cât suntem oaspeții ei, trebuie să fim politicoşi.

Cuvintele astea nu păreau să-i aparțină mamei. Ea şi tata înjurau cu năduf pe oricine le displăcea sau nu le trezea respectul: pe directorii de la Standard Oii, pe J. Edgar Hoover şi, mai ales, snobii şi rasiştii. Ne încurajaseră întotdeauna să fim direcți în privința opiniilor noastre. Acum, se aştepta ca noi să ne abținem. Dar avea dreptate; Erma ar fi fost în stare să ne dea afară din casă. Situațiile de genul ăsta, mi-am dat eu seama, îi transformau pe oameni în ipocriți.

— O urăsc pe Erma, i-am spus mamei.

— Trebuie să-i arăți compasiune, a zis mama.

Părinții Ermei au murit când era mică, ne-a povestit mama, iar ea fusese expediată de la o rudă la alta şi toți o trataseră ca pe o servitoare. Frecatul hainelor pe o scândură de rufe până când îi sângerau degetele – asta era amintirea cea mai puternică din copilăria Ermei. Cel mai bun lucru pe care îl făcuse bunicul pentru ea când s-au căsătorit fusese să-i cumpere o maşină de spălat, dar toată bucuria pe care i-o fi adus-o aceasta cândva dispăruse de mult.

— Erma nu se poate detaşa de nefericirea ei, a spus mama. E singurul lucru pe care îl cunoaşte.

A meii adăugat că n-ar trebui să urăşti niciodată pe nimeni, nici măcar pe duşmanii cei mai aprigi.

— Fiecare om are ceva bun, a spus ea. Trebuie doar să găseşti calitatea aceea izbăvitoare şi să-l iubeşti pentru asta.

— A, da? am spus eu. Şi Hitler? Care era calitatea lui izbăvitoare?

— Hitler iubea câinii, a spus mama fără să stea pe gânduri.

***

Pe la sfârşitul iernii, mama şi tata au hotărât să meargă cu Oldsmobile-ul până la Phoenix. Au spus că ne vor aduce bicicletele şi toate celelalte lucruri pe care fuseserăm nevoiți să le lăsăm în urmă, că vor lua copii ale situației noastre şcolare şi vor vedea dacă pot salva arcul cu săgeți al mamei lăsat în şanțul de irigații din drumul spre Marele Canion. Noi, copiii, trebuia să rămânem în Welch. Pentru că Lori era cea mai mare dintre noi, mama şi tata au spus că ea era şefa. Bineînțeles, cu toții trebuia să ascultăm de Erma.

Au plecat într-o dimineață, în timpul dezghețului. Mi-am dat seama după roşeața din obrajii mamei că era încântată de perspectiva unei aventuri. Şi tata era vizibil nerăbdător să scape din Welch. Nu-şi găsise o slujbă şi depindeam de Erma din toate punctele de vedere. Lori i-a sugerat tatei să se

angajeze la mină, dar a spus că minele erau controlate de sindicate, iar sindicatele erau controlate de Mafie, iar el era pe lista neagră a Mafiei pentru că se apucase să ancheteze corupția din sindicatul electricienilor, pe când locuiam în Phoenix. Un alt motiv pentru care dorea să se întoarcă în Phoenix era să îşi sistematizeze cercetările privitoare la corupție, pentru că singurul mod prin care putea obține o slujbă în mine era o contribuție la reformarea Sindicatului Lucrătorilor Minieri din America.

Mi-aş fi dorit să plecăm cu toții. Îmi doream să mă întorc în Phoenix, să stau sub portocalii din spatele casei noastre de chirpici, să merg pe bicicletă până la bibliotecă, să mănânc banane gratuite într-o şcoală cu profesori care mă credeau inteligentă. Voiam să simt soarele deşertului bătându-mi în față, să respir aerul uscat şi să mă cațăr pe munții abrupți şi stâncoşi în timp ce tata ne conducea într-una dintre excursiile acelea lungi pe care le numea expediții de explorare geologică.

I-am întrebat dacă am putea să mergem toți, dar tata mi-a spus că el şi mama nu vor face decât o călătorie rapidă, afaceri şi nimic mai mult, iar noi, copiii, nu am face decât să-i încurcăm. În afară de asta, nu putea să ne retragă de la şcoală în mijlocul anului. I-am argumentat că asta nu îl împiedicase niciodată până acum. Welch nu era ca toate celelalte locuri, ne-a spus el. Aici, existau reguli care trebuiau urmate, iar oamenii nu te priveau cu prea multă

bunăvoință dacă le încălcai.

— Crezi că se mai întorc? a întrebat Brian, în timp ce mama şi tata se îndepărtau.

— Bineînțeles, i-am răspuns, deşi îmi pusesem aceeaşi întrebare.

În ultima vreme, părea că am devenit o problemă mai mare decât înainte. Lori era deja adolescentă, iar în câțiva ani, la fel şi eu şi Brian. Nu mai puteau să ne arunce în spatele unui camion sau să ne pună să dormim noaptea în cutii de carton.

Eu şi Brian am început să alergăm după Oldsmobile. Mama s-a întors o dată şi ne-a făcut cu mâna, iar tata a scos mâna pe fereastră. I-am urmărit tot drumul până pe Court Street, unde au accelerat şi apoi au luat curba. Trebuia să cred că se vor întoarce, mi-am spus. Dacă nu credeam asta, poate că nu se întorceau. Poate că ne părăseau pentru totdeauna.

***

După ce mama şi tata au plecat, Erma a devenit şi mai nesuferită. Dacă se părea că ne uităm urât, ne pocnea în cap cu un polonic. Odată, a scos de undeva o fotografie înrămată a tatălui ei şi ne-a povestit că el a fost singurul care a iubit-o vreodată. Povestea iar şi iar despre cât de mult suferise ca orfană în mâinile mătuşilor şi unchilor ei, care nu o trataseră nici măcar cu jumătate din bunătatea pe care ne-o arăta ea nouă.

Cam la o săptămână după plecarea

mamei şi a tatei, stăteam cu toții în camera de zi a Ermei, uitându-ne la televizor. Stanley dormea în hol. Erma, care băuse fără încetare de la micul dejun, i-a spus lui Brian că pantalonii lui trebuiau cusuți. El a început să şi-i scoată, dar Erma a ripostat că nu voia să-l vadă alergând prin casă în chiloți, sau cu un prosop înfăşurat în jurul lui, arătând de parcă ar fi purtat o afurisită de rochie. Îi era mai uşor să-i coasă pantalonii dacă rămânea îmbrăcat. I-a cerut să vină cu ea în dormitorul bunicului, unde avea trusa de cusut.

Stăteau acolo de un minut sau două, când l-am auzit pe Brian protestând. Am intrat în dormitorul bunicului şi am văzut-o pe Erma îngenuncheată pe podea, în fața lui Brian, pipăindu-i prohabul pantalonilor, apăsându-l şi frământându-l în timp ce îi spunea să stea liniştit, la dracu'. Brian, cu obrajii plini de lacrimi, îşi ținea mâinile protector între picioare.

— Erma, lasă-l în pace! i-am strigat.

Erma, încă îngenuncheată, s-a întors şi s-a holbat la mine.

— Ce vrei, nemernică mică? m-a întrebat.

Lori a auzit tărăboiul şi a venit în fugă. I-am spus că Erma îl atingea pe Brian într-un mod nepotrivit. Erma a susținut că nu făcea decât să-i coase pantalonii şi că n-are de ce să se apere împotriva acuzațiilor unei curviştine mincinoase.

— Ştiu ce am văzut, am intervenit. E o perversiune!

Erma s-a întins să mă pălmuiască, dar

Lori i-a prins mâna.

— Haideți să ne calmăm cu toții, a spus Lori pe acelaşi ton pe care îl folosea când mama şi tata mergeau prea departe când se certau. Toată lumea. Calmați-vă.

Erma şi-a smucit mâna din strânsoarea lui Lori şi a pocnit-o atât de tare, încât ochelarii lui Lori au zburat prin cameră. Lori, care împlinise treisprezece ani, a pălmuit-o şi ea. Erma a lovit-o din nou pe Lori, şi de data asta, Lori i-a tras Ermei un pumn în falcă. Apoi s-au năpustit una asupra celeilalte, încăierându-se, smucindu-se şi trăgându-se de păr, agățate una de cealaltă, iar Brian şi cu mine i-am făcut galerie lui Lori, până când l-am trezit pe unchiul Stanley, care a intrat împleticindu-se în cameră şi le-a despărțit.

După asta, Erma ne-a gonit definitiv în pivniță. O uşă a pivniței dădea direct spre exterior, aşa că n-am mai urcat niciodată în casă. Nici măcar nu mai aveam voie să folosim toaleta Ermei, ceea ce însemna fie că trebuia să rezistăm până la şcoală, fie că ieşeam afară după ce se lăsa întunericul. Unchiul Stanley se furişa uneori până jos cu nişte fasole pe care o fiersese pentru noi, dar îi era teamă că dacă rămânea să mai vorbim, Erma va crede că e de partea noastră şi se va înfuria şi pe el.

Săptămâna următoare, a viscolit. Temperatura a scăzut şi a început să ningă. Erma nu ne-a lăsat să folosim niciun pic de cărbune – a susținut că nu ştim cum să utilizăm soba şi am fi în

stare să dăm foc casei. Era atât de frig în pivniță, încât eu, Lori, Brian şi Maureen am fost fericiți că împărțeam acelaşi pat. Imediat ce ajungeam acasă de la şcoală, ne băgăm sub pături îmbrăcați şi ne făceam temele acolo.

Eram în pat în noaptea în care s-au întors mama şi tata. N-am auzit zgomotul maşinii când s-a oprit în fața casei. Tot ce-am auzit a fost uşa de la intrare deschizându-se undeva deasupra, apoi vocile mamei şi tatei, apoi pe Erma recitând lista plângerilor împotriva noastră. A urmat tropăitul tatei pe scări în jos, până în pivniță, furios pe noi toți, pe mine pentru că-i răspunsesem obraznic Ermei şi făcusem acuzații incalificabile, şi mai furios pe Lori pentru că îndrăznise să-şi lovească bunica, iar pe Brian pentru că fusese un bleg şi declanşase toată povestea. Am crezut că tata va trece de partea noastră imediat ce va afla ce s-a întâmplat, aşa că am încercat să-i explic.

— Nu mă interesează ce s-a întâmplat! a răcnit el.

— Dar nu făceam decât să ne apărăm, am obiectat.

— Brian e bărbat, poate să treacă peste asta, a spus el. Nu mai vreau să aud nimic despre asta. M-ați auzit?

Clătina din cap, dar atât de violent, de parcă ar fi crezut că aşa putea să-şi alunge din urechi sunetul vocii mele. Nici măcar nu se uita la mine.

După ce tata a urcat din nou la etaj, să-şi ia porția din pileala Ermei, noi ne-am urcat înapoi în pat şi Brian m-a

muşcat de degetul de la picior, ca să mă facă să râd, dar l-am împins într-o parte. Stăteam cu toți acolo, în întunericul tăcut.

— Tata s-a comportat foarte ciudat, am zis, pentru că cineva trebuia s-o spună şi pe asta.

— Şi tu te-ai comporta ciudat dacă Erma ar fi mama ta, a spus Lori.

— Crezi că i-a făcut vreodată tatei ceea ce i-a făcut lui Brian? am întrebat.

Nimeni n-a mai scos vreo vorbă.

Era scârbos şi sinistru să ne gândim la asta, dar putea explica multe lucruri. De ce tata a plecat de acasă atât de devreme. De ce bea atât de mult şi de ce se înfuria atât de tare. De ce n-a vrut niciodată să venim în vizită la Welch pe când eram mai mici. De ce a refuzat la început să vină în West Virginia cu noi, şi de ce a ezitat până în ultimul moment, când a sărit în maşină. De ce clătina atât de tare din cap, aproape de parcă ar fi vrut să-şi acopere urechile, când am încercat să-i explic ce-i făcuse Erma lui Brian.

— Nu te gândi la lucruri de genul ăsta, mi-a spus Lori. O să te înnebunească.

Şi atunci, mi-am îndepărtat gândurile astea din minte.

***

Mama şi tata ne-au spus că după ce au ajuns la Phoenix au descoperit că şmecheria mamei cu rufele întinse pe frânghie nu îi ținuse pe intruşi la distanță. Casa noastră de pe North Third Street fusese jefuită. Dispăruseră

aproape toate lucrurile din casă, printre care, desigur, bicicletele noastre. Mama şi tata închiriaseră o remorcă, să transporte până aici puţinele obiecte care mai rămăseseră – mama a spus că hoţii ăia proşti uitaseră să ia câteva lucruri foarte bune, cum ar fi o pereche de pantaloni de călărie ai bunicii Smith, de cea mai bună calitate, din anii ’30, – dar motorul Oldsmobile-ului cedase în Nashville şi fuseseră nevoiţi să-l abandoneze acolo, împreună cu remorca şi cu pantalonii de călărie ai bunicii Smith, şi să ia autobuzul pentru restul călătoriei, până la Welch.

Am presupus că dacă mama şi tata se întorseseră, vor reuşi să o împace pe Erma. Dar ea a spus că nu va putea să ne ierte niciodată şi nu avea de gând să ne mai ţină în casa ei nici măcar în pivniţă, silenţioşi ca nişte şoareci de bucătărie. Eram alungaţi. Ăsta a fost cuvântul pe care l-a folosit tata.

— Aţi greşit, a spus el, şi acum suntem alungaţi cu toţii.

— Asta nu e chiar Grădina Edenului, a remarcat Lori.

Eu eram mai supărată din cauza bicicletei decât din pricina faptului că eram alungaţi de către Erma.

— De ce nu ne mutăm înapoi în Phoenix, pur şi simplu? am întrebat-o eu pe mama.

— Am fost deja acolo, a spus ea. Şi aici există tot felul de oportunităţi de care nici măcar nu suntem conştienţi.

Ea şi tata au început să caute o locuinţă nouă. Cea mai ieftină casă de

închiriat din Welch era un apartament de deasupra unui restaurant de pe Medowell Street, care costa 75 de dolari pe lună, ceea ce depăşea posibilitățile noastre financiare. În plus, mama şi tata voiau un spațiu în aer liber pe care să-l putem numi al nostru, aşa că s-au hotărât să cumpere ceva. Dat fiind că nu aveam bani pentru o plată integrală şi niciun venit stabil, opțiunile erau destul de limitate, dar în câteva zile, mama şi tata ne-au spus că găsiseră o casă pe care ne-o puteam permite.

— Nu e chiar un palat, aşa că vom fi şi mai apropiați unii de ceilalți, a spus mama. Şi are o tentă rustică.

— Cât de rustică? a întrebat Lori.

Mama a făcut o pauză. Se gândea cum să formuleze răspunsul.

— Nu are canalizare interioară, a zis.

***

Tata încă mai căuta o maşină care să înlocuiască Oldsmobile-ul – iar bugetul nostru avea cu chiu cu vai două cifre – de aceea, la sfârşit de săptămână, am mers cu toții pe jos să ne vizităm pentru prima oară noua casă. Am coborât până în vale, am trecut de centrul oraşului şi am ocolit o pantă, trecând pe lângă casele îngrijite de cărămidă, construite după ce minerii îşi făcuseră sindicate. Am traversat un pârâu care se vărsa în râul Tug şi am început să urcăm pe un drum cu o singură bandă de circulație, prost asfaltat, care se numea Little Hobart Street. Drumul făcea mai multe curbe

bruşte şi, într-o porțiune dreaptă, avea un unghi atât de abrupt încât trebuia să mergi pe vârfurile picioarelor. Dacă încercai să pui toată talpa pe pământ, îți întindeai gambele până te dureau.

Casele de aici, de sus, erau mai părăginite decât cele de cărămidă, din vale. Erau construite din lemn, cu verande şui, acoperişuri deformate, jgheaburi de scurgere ruginite şi olane de hârtie gudronată sau de bitum care se desprindeau încet, dar sigur de peretele de dedesubt. Aproape în fiecare curte, unul sau doi dulăi, legați cu lanțul de un copac sau de un stâlp de uscat rufele, lătrau furioşi când treceam. Ca majoritatea caselor din Welch, şi acestea erau încălzite cu cărbune. Familiile mai înstărite aveau şoproane pentru cărbune; cele mai sărace lăsau cărbunele într-un morman, în fața casei. Verandele erau la fel de mobilate ca şi interioarele celor mai multe case, cu frigidere pătate de rugină, mese cu picioare demontabile, carpete, canapele sau banchete din maşini pentru cei care-şi petreceau timpul pe verandă şi poate un dulap deteriorat, găurit pe o parte, pentru ca pisica să aibă un loc confortabil de dormit.

Am mers până aproape de capătul drumului, şi acolo, tata ne-a arătat noua noastră casă.

— Ei bine, copiii, bine ați venit pe Little Hobart Street, la numărul 93! a spus mama. Bine ați venit în casa noastră, dulce casă.

Am rămas cu gurile căscate. Casa era o chestie mică, în partea de sus a

drumului, pe o pantă atât de abruptă încât numai partea din spate a construcției atingea pământul.

Partea din față, care includea şi o verandă dărăpănată, atârna precar în aer, susținută de stâlpi înalți şi subțiri din beton. Fusese vopsită în alb cu mult timp în urmă, dar în locurile în care nu se decojise de tot, vopseaua se transformase într-un cenuşiu mohorât.

— E bine că v-am crescut pe voi, ăştia mici, să fiți rezistenți, a spus tata. Pentru că ăsta nu e un loc pentu cei slabi de inimă.

Am urcat în urma lui treptele, care erau făcute din pietre unite unele de altele cu ciment. Din cauza eroziunii şi a construcției de mântuială, se înclinau primejdios către stradă. Unde se terminau treptele de piatră, începea un şir şubred de trepte de lemn făcute din cherestea de 2x4, semănând mai mult cu o scară mobilă decât cu un şir de trepte – care te duceau până la veranda din față.

Înăuntru, erau trei încăperi, fiecare de aproximativ 3x3 metri. Toate dădeau spre veranda din față. Casa nu avea baie, dar dedesubt, îndărătul unuia dintre stâlpii de beton, era o încăpere de dimensiunea unei debarale, cu podea de ciment şi o toaletă. Toaleta nu era legată la vreun sistem de canalizare sau vreo fosă septică. Era, pur şi simplu, deasupra unei gropi adânci de vreo doi metri. Nu exista apă curentă. În apropierea băii, un robinet de apă se ridica la câțiva centrimetri deasupra pământului, aşadar, îți puteai aduce o găleată, cu care

să cari apa pe scări în sus. Deşi casa era conectată la electricitate, tata ne-a mărturisit că pentru moment nu ne puteam permite să o pornim.

Partea bună, a continuat tata, era că ne costase numai o mie de dolari, iar proprietarul nu insistase asupra plății cu banii jos. Trebuia să-i dăm câte cincizeci de dolari pe lună. Dacă plăteam la timp, urma să fim stăpânii de drept ai acestei locuințe în mai puțin de doi ani.

— E greu de crezut că într-o bună zi toate astea vor fi ale noastre, a spus Lori.

Începuse să capete ceea ce mama numea o tentă uşor sarcastică.

— Să fii recunoscătoare, a ripostat mama, există oameni în Etiopia care ar ucide pentru o casă ca asta.

Ne-a demonstrat că locuința avea, totuşi, câteva caracteristici atrăgătoare. De exemplu, în sufragerie era o sobă cu cărbuni rotundă, din fontă, pentru încălzire şi gătit. Era mare şi frumoasă, cu picioare masive în formă de labe de urs, şi nu se îndoia că era un obiect valoros, dacă l-ai fi dus într-un loc în care oamenii apreciau antichitățile. Dar pentru că locuința nu avea horn, țeava sobei scotea fumul printr-o fereastră din spate. Cineva înlocuise cu placaj sticla din partea de sus a ferestrei şi înfaşurase staniol în jurul deschizăturii, să împiedice fumul să scape în încăpere. Staniolul nu fusese prea eficient, aşa că tavanul era negru de funingine. Cineva – probabil, acelaşi cineva – făcuse, de asemenea, greşeala de a încerca să curețe tavanul în câteva locuri, dar nu reuşise

decât să împrăştie şi să mânjească locul cu funingine, creând pete albe, care te făceau să observi şi mai bine cât era de negru restul tavanului.

— Casa în sine nu e mare lucru, s-a scuzat tata, dar nu vom locui aici multă vreme.

Lucrul cel mai important, motivul pentru care el şi mama hotărâseră să achiziționeze această proprietate în mod special, fusese faptul că avea şi un teren destul de mare, pe care ne puteam construi noua noastră casă. Intenționa să înceapă lucrul de îndată. Avea de gând să respecte planurile pentru Castelul de sticlă, dar trebuia să facă nişte modificări serioase şi să extindă dimensiunile celulelor solare, dat fiind că eram pe versantul nordic al muntelui, înconjurați de piscuri din toate direcțiile, şi vom beneficia de foarte puțin soare.

***

Ne-am mutat în casă în acea după-amiază. Nu că am fi avut foarte multe chestii de mutat. Tata a împrumutat un camion de la magazinul de electrocasnice la care lucra unchiul Stanley şi a adus o canapea pe care un prieten al bunicului voia s-o arunce. De asemenea, tata a recuperat din gunoi câteva mese şi scaune şi a construit nişte dulapuri improvizate – care, de fapt, erau destul de şic – din bucăți de țeavă prinse de tavan, cu nişte sârme.

Mama şi tata şi-au însuşit încăperea cu soba, transformând-o într-o

combinație de cameră de zi, dormitor, atelier şi birou de scriitor. Am pus canapeaua acolo, deşi, după ce am desfacut-o o dată, nu am reuşit niciodată să o strângem la loc. Tata a făcut rafturi pe toți pereții, ca să depoziteze materialele de pictură ale mamei. Ea şi-a pus şevaletul sub coşul sobei, chiar lângă fereastra din spate, pentru că, susținea ea, acolo avea lumină naturală – ceea ce era adevărat, comparativ cu alte unghere. Şi-a pus maşinile de scris sub altă fereastră, aducându-şi rafturi pentru manuscrise şi operele în lucru, apoi a început, în scurt timp, să prindă în pioneze de perete fişe cu idei de romane.

Noi am ales să dormim cu toții în camera din mijloc. La început, am împărțit un singur pat mare, lăsat de fostul proprietar, dar tata a hotărât că am cam crescut pentru chestia asta. De asemenea, eram prea mari pentru a dormi în cutii de carton, şi oricum, nu era suficient loc pe podea pentru ele, aşa că l-am ajutat pe tata să construiască două seturi de paturi suprapuse. Am construit cadrul din cherestea de 2x4, apoi am perforat marginile, şi am trecut câteva frânghii printre găuri. Pe post de saltele, am întins cartoane peste frânghii. După ce am terminat, paturile arătau cam banal, aşa că am vopsit părțile laterale cu spray, creând un model complicat de arabescuri roşii şi negre. Tata a adus acasă o măsuță de toaletă luată de la rebuturi, cu patru sertare, câte unul pentru fiecare dintre noi. De asemenea, ne-a făcut câte o cutie de

lemn cu uşi glisante pentru obiecte personale. Le-am bătut în cuie pe perete deasupra paturilor, şi acolo mi-am păstrat geoda.

A treia cameră a casei de la numărul 93 de pe Little Hobart Street, bucătăria, făcea parte dintr-o categorie specială. Avea o maşină de gătit electrică, dar racordurile nu erau chiar conforme, cu racoarde defecte, fire descoperite şi întrerupătoare care bâzâiau.

— Cu siguranță, Helen Keller[22] a racordat afurisita asta de casă la rețea, zicea tata.

A ajuns la concluzia că toată treaba era prea complicată pentru ca el să se deranjeze s-o repare.

Noi porecliserăm bucătăria „camera unde te faci varză”, pentru că, în rarele ocazii în care plăteam factura la electricitate şi aveam curent electric, ne electrocutam al dracului de tare dacă atingeam orice suprafață umedă sau metalică din încăpere. Prima oară când m-am curentat, mi s-a tăiat respirația şi am căzut zvârcolindu-mă. Ne-am obişnuit destul de repede ca, ori de câte ori ne aventuram în bucătărie, să ne înfăşurăm mâinile în cele mai uscate şosete sau cârpe pe care le puteam găsi. Dacă ne curentam, îi anunțam pe ceilalți, de parcă le-am fi împărtăşit buletinul meteorologic.

— O smucitură puternică, atunci când am atins soba astăzi, spuneam. Luați mai multe cârpe.

Într-un colț al tavanului din bucătărie, apa curgea ca printr-un ciur. Ori de câte

ori ploua, tavanul de rigips se umfla şi se îngreuna, iar apa începea să se reverse în şuvoaie din mijlocul umflăturii. În timpul unei furtuni extrem de violente din acea primăvară, tavanul s-a umflat atât de mult, încât s-a spart, iar apa şi rigipsul s-au revărsat pe podea. Tata nu l-a reparat niciodată. Noi, copiii, am încercat să peticim singuri tavanul cu hârtie gudronată, staniol, lemn şi adeziv Elmer, dar indiferent ce făceam, apa reuşea să treacă. În cele din urmă, am renunțat. Aşa că, ori de câte ori ploua afară, ploua şi în bucătărie.

***

La început, mama a încercat să facă viața de pe Little Hobart Street, numărul 93, să pară o aventură. Femeia care locuise acolo înaintea noastră ne lăsase moştenire o maşină de cusut de modă veche, pe care o acționai cu o pedală. Mama a spus că era foarte utilă pentru că aşa ne puteam confecționa singuri hainele, chiar şi atunci când electricitatea era oprită. Ea pretindea, totodată, că nu aveai nevoie de modele pentru a putea croi, era de ajuns să fii creativ şi să-i dai bătaie. La scurt timp după ce ne-am mutat acolo, mama, Lori şi cu mine ne-am măsurat una pe cealaltă şi am încercat să ne confecționăm singure nişte rochii.

A durat o veşnicie şi rochiile ne-au ieşit lăbărțate şi diforme, cu mâneci de lungimi diferite şi găuri pentru brațe în mijlocul spatelui. N-am reuşit să mi-o

trag pe a mea peste cap până când mama nu a desfăcut câteva cusături.

— E minunată, a zis ea.

Dar eu i-am spus că arătam de parcă aş fi purtat o față de pernă imensă din care ieşeau în lateral trompe de elefant. Lori a refuzat să o poarte pe a ei pe afară şi chiar şi înăuntru, iar mama a trebuit să admită că croitoria nu reprezenta cea mai bună metodă de a ne folosi energia creativă sau banii. Materialul cel mai ieftin pe care îl puteam găsi costa 70 de cenți/metrul, şi aveai nevoie de aproape doi metri pentru o rochie. Avea mai mult sens să cumpărăm haine din magazinele de vechituri; măcar aveau găurile pentru brațe acolo unde trebuia.

De asemenea, mama a încercat să înveselească locuința. A decorat pereții sufrageriei cu picturile ei în ulei şi, în curând, fiecare centimetru pătrat de perete era acoperit, cu excepția spațiului de deasupra maşinii de scris, care era rezervat pentru fişe. Aveam apusuri de soare strălucitoare din deşert, cai cuprinşi de panică, pisici dormind, munți acoperiți cu zăpadă, vase cu fructe, flori îmbobocite şi portretele noastre, ale copiilor.

Pentru că mama avea mai multe picturi decât aveam noi spațiu pe pereți, tata a bătut în cuie nişte suporturi lungi de rafturi pe perete, iar ea a atârnat tablourile unul în fața celuilalt, până când s-au suprapus trei sau patru. Din când în când, rotea tablourile:

— Redecorez puțin, înviorez locul, obişnuia ea să spună.

Dar eu eram sigură că se gândea la tablourile ei ca la nişte copii şi îşi dorea ca ele să fie tratate în mod egal.

Mama a mai construit şiruri de rafturi la ferestre şi a aranjat sticle viu colorate care să capteze lumina.

— Arată de parcă am avea vitralii, a zis ea.

Într-un fel, aşa şi era, dar casa era în continuare rece şi umedă. În fiecare noapte, în timpul primelor câteva săptămâni, întinsă pe salteaua mea de carton şi ascultând sunetul stropilor de ploaie care picurau în bucătărie, am visat la deşert, la soare, la casa noastră mare din Phoenix cu un palmier în față, cu portocali şi oleandri în spate. Noi fuseserăm proprietarii acelei case. Eram în continuare, mă gândeam. Era a noastră, singurul cămin adevărat pe care l-am avut vreodată.

— Ne mai întoarcem vreodată acasă? l-am întrebat într-o zi pe tata.

— Acasă?

— La Phoenix.

— Acum, aici e acasă.

***

Aflând că acum Welch era noul nostru domiciliu, eu şi Brian am hotărât să valorificăm chestia asta cât se putea de bine. Tata ne arătase locul de lângă casă unde urma să fie fundația şi pivnița Castelului de sticlă. Măsurase terenul şi îl marcase cu pari şi cu frânghii. Dar, pentru că tata nu era niciodată acasă – ieşea să îşi stabilească o rețea de

contacte şi să investigheze Sindicatul Lucrătorilor Minieri, ne-a spus el – şi nu se apucase să deșelenească pământul, eu şi Brian am hotărât să-l ajutăm. Am găsit o lopată şi un târnăcop la o fermă abandonată şi am petrecut aproape fiecare moment liber săpând o groapă. Ştiam că trebuie să o facem mare şi adâncă.

— Nu are rost să construieşti o casă bună, dacă nu eşti în stare să-i faci o fundație pe măsură, obişnuia tata să spună.

A fost o muncă grea, dar după o lună am reuşit să săpăm o groapă îndeajuns de adâncă încât să dispărem în ea. Chiar dacă nu îndreptaserăm marginile şi nu-i nivelaserăm fundul, eram totuşi ai naibii de mândri de noi înşine. Odată ce tata va turna fundația, îl puteam ajuta la construcție.

Dar, pentru că nu ne permiteam să plătim taxa orăşenească de colectare a deşeurilor, gunoaiele noastre se adunau în mormane prea mari. Într-o zi, tata ne-a spus să le aruncăm în groapă.

— Dar asta e pentru Castelul de sticlă, i-am zis.

— E o măsură temporară, a răspuns tata.

Mi-a explicat că va închiria un camion care să transporte toată mizeria la groapa de gunoi. Dar nu a mai făcut nici asta, şi sub privirile mele şi ale lui Brian groapa săpată pentru fundația Castelului de sticlă s-a umplut, treptat, cu gunoaie.

Cam în acea perioadă, poate că din cauza gunoaielor, un şobolan de apă

mare şi hidos şi-a stabilit reşedința pe Little Hobart Street, la numărul 93. Întâi, l-am găsit în bolul cu zahăr. Şobolanul ăsta ar fi fost prea mare pentru a încăpea într-un bol cu zahăr de mărime obişnuită, dar, pentru că mama avea o poftă insațiabilă de dulciuri şi punea cel puțin opt lingurițe de zahăr într-o cană de ceai, țineam zahărul într-un castron pentru punci, pe masa din bucătărie.

Şobolanul ăsta nu se mulțumea să mănânce zahărul, înota în zahăr, se tăvălea prin el, se tolănea cu desfătare prin el, iar coada tremurătoare îi atârna peste marginea castronului, azvârlind cu zahăr peste masă. Când l-am văzut, am încremenit, apoi am mers de-a-ndărătelea, până când am ieşit din bucătărie. I-am povestit totul lui Brian, şi am deschis împreună uşa bucătăriei, precauți. Şobolanul ieşise din castronul de zahăr şi sărise pe sobă. Îi vedeam urmele dinților pe mormanul de cartofi, pe mâncare, pe o farfurie de pe sobă. Brian a aruncat cu cratița de fontă în el. Cratița l-a nimerit, apoi a zăngănit lovindu-se de podea, dar în loc să fugă, şobolanul a şuierat în direcția noastră, de parcă noi am fi fost intruşii. Am ieşit în fugă din bucătărie trântind uşa în urma noastră şi am îndesat cârpe sub ea.

În acea noapte, Maureen, care avea cinci ani, era prea îngrozită pentru a putea dormi. Repeta la nesfârşit că şobolanul o să vină să o înhațe. Îl auzea târându-se din ce în ce mai aproape. I-am spus să nu mai fie aşa o bleagă.

— Chiar aud şobolanul, a spus ea.

Cred că e lângă mine.

I-am spus că lăsa frica să preia controlul asupra ei şi, pentru că era unul dintre momentele în care aveam electricitate, am aprins lumina să-i dovedesc. Şi acolo, ghemuit pe pătura ei de culoarea lavandei, la câțiva centimetri de fața surorii mele, se afla şobolanul. Maureen a țipat şi a împins pătura de pe ea, iar şobolanul a sărit pe podea. Am înşfăcat o mătură şi am încercat să-l lovesc cu coada ei, dar m-a fentat. Brian a înhățat o bâtă de baseball şi l-am mânat, şuierând şi plesnind, până într-un colț.

Câinele nostru, Tinkle, corcitura de terrier Jack Russell care-l urmărise pe Brian până acasă într-o bună zi, a prins şobolanul între dinți şi l-a lovit de podea până l-a omorât. Când a intrat mama, Tinkle defila țanțoş prin cameră, ca un veritabil ucigaş de fiare ce era. Mama a zis că îi era milă, într-un fel, de şobolan.

— Şi şobolanii trebuie să mănânce, a subliniat ea.

Chiar dacă era mort, merita un nume, a continuat ea, aşa că l-a botezat Rufus. Brian, care citise că războinicii primitivi înfigeau părți din corpurile victimelor în țăruşi pentru a-şi intimida duşmanii, l-a agățat pe Rufus de coadă într-un plop din fața casei, a doua zi de dimineață. După-amiaza, am auzit focuri de armă. Domnul Freeman, de vizavi, văzuse şobolanul atârnând cu capul în jos. Rufus era atât de mare, încât domnul Freeman crezuse că e un oposum, se dusese, îşi luase puşca de vânătoare şi îl

făcuse praf dintr-un foc. Din Rufus n-a mai rămas decât o bucată sfârtecată de coadă.

***

După incidentul Rufus, am dormit cu o bâtă de baseball în pat. Brian dormea cu o macetă lângă el. Maureen de-abia reuşea să adoarmă. Visa în mod repetat că era devorată de şobolani şi se folosea de toate pretextele pe care le găsea pentru a-şi petrece nopțile acasă la prieteni. Mama şi tata au ridicat din umeri când au auzit de incidentul Rufus. Ne-au spus că avuseserăm de dus lupte cu adversari şi mai sălbatici în trecut, şi ni se va mai întâmpla şi în viitor.

— Ce facem cu groapa de gunoi? am întrebat într-o zi. E aproape plină.

— O mărim, a spus mama.

— Nu putem continua să aruncăm gunoaie acolo, i-am spus. Ce-o să zică lumea?

— Viața e prea scurtă să ne facem griji despre ce cred alți oameni, a spus mama. Oricum, ar trebui să ne accepte pentru ceea ce suntem.

Eram convinsă că oamenii ar putea fi mai dispuşi să ne accepte aşa cum eram dacă am fi făcut un efort pentru a îmbunătăți felul în care arăta casa numărul 93 de pe Little Hobart Street. Erau o grămadă de lucruri pe care le puteam face, mă gândeam, care nu costau aproape nimic. Unii oameni de prin Welch tăiau cauciucuri în două semicercuri, le vopseau în alb şi le

foloseau pe rost de borduri pentru grădină. Poate că nu ne puteam permite încă să construim Castelul de sticlă, dar cu siguranță puteam pune cauciucuri vopsite în jurul curții din față, să o mai înfrumusețăm un pic.

— Asta ne-ar face să ne integrăm măcar puțin, am pledat eu în fața mamei.

— Fără îndoială că da, a zis mama.

Dar, în ceea ce-i privea pe cei din Welch, pe ea nu o interesa câtuşi de puțin să se integreze.

— Prefer să am o curte plină cu gunoaie veritabile, decât cu decorațiuni de proastă calitate pentru pajişte.

Am continuat să caut alte moduri de-a face îmbunătățiri. Într-o zi, tata ne-a adus acasă o cutie de aproape 20 de litri de vopsea de exterior, rămasă de la vreunul dintre locurile unde lucrase. În dimineața următoare am deschis cutia cu o pârghie. Era aproape plină cu vopsea galbenă, strălucitoare. Tata adusese acasă şi câteva bidinele. Un strat de vopsea galbenă, mi-am dat eu seama, ar fi putut transforma complet casa cenuşie şi ponosită. Putea să arate, măcar din exterior, aproape la fel cu casele în care locuiau alți oameni.

Eram atât de entuziasmată de perspectiva de-a locui într-o casă galbenă, strălucitoare, că de-abia am reuşit să adorm în noaptea respectivă. M-am trezit a doua zi, disde-dimineață şi mi-am prins părul, pregătită să încep să vopsesc casa.

— Dacă muncim cu toții, putem termina chestia asta într-o zi sau două,

le-am spus tuturor.

Dar tata a spus că numărul 93, Little Hobart Street, era un asemenea morman de gunoaie, că nu merita să ne irosim cu el timpul sau energia pe care am fi putut să le devotăm Castelului de sticlă. Mama a zis că i se părea că locuințele vopsite în galben strălucitor erau de prost gust. Brian şi Lori au obiectat că nu avem scări şi schele.

Tata nu făcea niciun progres vizibil în privința Castelului de sticlă, iar eu ştiam că recipientul cu vopsea galbenă va rămâne pe verandă, dacă nu preluam eu însămi sarcina. O să împrumut o scară sau o să-mi fac una, m-am hotărât. Eram sigură că, odată ce va vedea toată lumea transformarea miraculoasă a casei, mi se vor alătura.

Am deschis cutia pe verandă şi am amestecat un băț, omogenizând uleiul care se ridicase la suprafață, până când vopseaua, de culoarea florii piciorul cocoşului s-a făcut cremoasă. Am băgat în ea o pensulă mare şi am întins vopseaua de-a lungul pereților laterali din scândură veche, cu mişcări line. Era luminoasă, strălucitoare şi arăta chiar mai bine decât sperasem. Am început din latura îndepărtată a verandei şi am continuat în jurul uşii care dădea spre bucătărie. În câteva ore, acoperisem toate suprafețele de pe verandă la care puteam ajunge. Unele părți ale peretelui din față erau încă nevopsite, la fel şi o parte a pereților laterali, dar folosisem mai puțin de un sfert din vopsea. Dacă toți ceilalți mă ajutau, am fi putut vopsi toate

suprafețele la care nu puteam ajunge şi, în cel mai scurt timp, am fi avut o casă galbenă şi veselă.

Dar nici mama, nici tata, nici Brian, nici Lori, nici Maureen n-au fost impresionați.

— Deci, o parte din casă e galbenă acum, a spus Lori. Chestia asta o să schimbe cu adevărat lucrurile pentru noi.

Trebuia să termin treaba de una singură. Am încercat să-mi confecționez o scară din bucăți de lemn, dar se prăbuşea de fiecare dată când mă lăsam cu toată greutatea peste ea. Încă mai încercam să construiesc o scară rezistentă, câteva zile mai târziu, când din cauza unei scăderi bruşte de temperatură, vopseaua a înghețat până la solidificare. După ce s-a făcut suficient de cald pentru ca vopseaua să se dezghețe, am deschis cutia. În timpul înghețului, substanțele chimice se separaseră, iar lichidul atât de omogen înainte era acum plin de cocoloaşe şi apos ca laptele covăsit. Am amestecat-o cât am putut de bine şi am continuat să o fac chiar şi după ce mi-am dat seama că vopseaua se stricase pentru că ştiam că nu vom face rost de alta niciodată, şi în locul unei case galbene, strălucitoare, proaspăt vopsite, sau chiar a uneia cenuşii, ponosite, aveam acum o treabă de mântuială făcută doar pe jumătate, cu un aspect bizar – care dădea de ştire lumii că oamenii care locuiau în casa asta îşi doreau să o repare, dar le lipsea inițiativa pentru a duce treaba la bun sfârşit.

***

Little Hobart Street dădea spre una dintre acele râpe atât de adânci şi de abrupte încât, după cum ziceau oamenii în glumă, trebuia să montezi conducte pentru a-i asigura lumina soarelui. În cartier locuiau o mulțime de copii – Maureen avea, pentru prima oară, prieteni adevărați – şi toți aveam obiceiul să ne petrecem timpul în preajma depozitului de armament al Gărzilor Naționale, sub deal. Băieții jucau fotbal american. Majoritatea fetelor de vârsta mea îşi petreceau după-amiezele stând pe zidul de cărămidă care înconjura depozitul de armament, pieptănându-se sau împrospătându-şi luciul de buze, prefacându-se indignate, dar bucurându-se în secret dacă le fluiera vreun soldat în rezervă tuns scurt. Una dintre fete, Cindy Thompson, făcea eforturi ieşite din comun pentru a se împrieteni cu mine, dar s-a dovedit că, de fapt, ceea ce intenționa ea cu adevărat să facă era să mă recruteze în Ku Klux Klan, organizația de juniori. Nici machiatul, nici ideea de-a purta un cearşaf nu mă atrăgeau din cale-afară, aşa că am preferat să joc fotbal cu băieții, care renunțaseră la regula de a nu accepta fete şi mă lăsau să mă alătur echipei dacă n-aveau suficienți jucători.

Oamenii mai înstăriți din Welch nu se arătaseră prea interesați de această parte a oraşului. Pe strada noastră locuiau câțiva mineri, dar cei mai mulți dintre

adulți nu lucrau deloc. Unele mame nu aveau soți, iar unii tați aveau antracoză. Ceilalți erau fie prea tulburați de necazurile lor, fie lipsiți de voință, pur şi simplu, de aceea toată lumea accepta cu ranchiună o formă oarecare de ajutor de la stat. Dar, deşi noi eram cea mai săracă familie de pe Little Hobart Street, mama şi tata nu au solicitat niciodată ajutor social sau bonuri de masă şi au refuzat de fiecare dată acțiunile caritabile. Când profesorii ne-au oferit saci de haine obținute prin campaniile bisericii, mama ne-a obligat să le ducem înapoi.

— Putem avea grijă de copiii noştri, le plăcea mamei şi tatei să spună. Nu acceptăm pomană din partea nimănui.

Când lucrurile se înrăutățeau, mama ne reamintea că unii copii de pe Little Hobart Street o duceau mai greu decât noi. Cei doisprezece copii ai familiei Grady nu aveau tată – murise într-o mină care se surpase sau fugise în lume cu o târfa, depindea de cel pe care îl întrebai – iar mama lor îşi petrecea zilele în pat, suferind de migrene. Prin urmare, băieții familiei Grady se sălbăticiseră complet. Era greu să-i distingi pe unii de alții pentru că toți purtau blugi albaştri, tricouri rupte şi se râdeau în cap pentru a ține păduchii la distanță. Când cel mai mare dintre ei a găsit o puşcă veche sub patul mamei lor, a decis să-şi exerseze aptitudinile de țintaş asupra mea şi a lui Brian, trăgând cu alice în noi, în timp ce fugeam prin pădure pentru a ne salva viețile.

Apoi, erau cei din familia Hali. Toți cei

şase fraţi Hali se născuseră retardaţi mintal şi, deşi erau adulţi acum, locuiau tot cu mama şi tatăl lor. Pentru că am fost prietenoasă cu el, cel mai mare dintre fraţi, Kenny Hali, în vârstă de 42 de ani, a făcut o pasiune năprasnică pentru de mine. Ceilalţi copii din cartier îl tachinau pe Kenny, spunându-i că, dacă le dădea un dolar sau dacă se dezbrăca până la izmene şi le arăta penisul, mă vor convinge să vin la o întâlnire cu el. În serile de sâmbătă, dacă era păcălit astfel, venea şi se oprea pe stradă, în faţa casei noastre, suspinând şi strigând că nu îmi ţineam promisiunea de a veni la întâlnire, iar eu trebuia să cobor şi să-i explic că ceilalţi copii îi jucaseră o festă şi că, deşi avea multe calităţi demne de admirat, aveam o regulă de a nu ieşi cu bărbaţi mai în vârstă.

Şi totuşi, trebuie să spun că oamenii care o duceau cel mai greu pe Little Hobart Street erau familia Pastor. Mama, Ginnie Sue Pastor, era curva oraşului. Ginnie Sue Pastor avea 33 de ani, opt fiice şi un fiu. Toate numele lor se terminau cu „y”. Soţul ei, Clarence Pastor, avea antracoză şi stătea pe veranda din faţă a casei lor imense, dărăpănate, cât era ziua de lungă, dar nu zâmbea niciodată şi nu le făcea cu mâna trecătorilor. Stătea acolo, pur şi simplu, de parcă ar fi fost împietrit. Toată lumea din oraş spunea despre el că era impotent de mulţi ani şi niciunul dintre copii nu era al lui.

Ginnie Sue Pastor se ferea destul de mult de oameni. La început, m-am

întrebat dacă stătea întinsă, îmbrăcată într-un neglijeu de dantelă, fumând țigări şi aşteptând vizitele domnilor. În Battle Mountain, femeile care trândăveau pe veranda din față de la *Green Lantern* – între timp, îmi dăduseam seama cu ce se ocupau de fapt – aveau rujuri deschise la culoare, rimei negru şi bluze cu nasturi parțial deschişi, care le dezvăluiau partea de sus a sutienelor. Dar Ginnie Sue Pastor nu arăta ca o curvă. Era o femeie şleampătă, cu părul vopsit blond şi din când în când o observam pe afară, prin curtea din față, tăind lemne sau încărcând un coş cu cărbune. De obicei, purta acelaşi tip de şorțuri şi de haine grosolane cu care erau îmbrăcate şi celelalte femei de pe Little Hobart Street. Arăta ca oricare altă mamă.

Mă mai întrebam şi cum reuşea să curvăsărească, avându-i pe toți copiii ăia în grijă. Într-o noapte, am văzut o maşină oprindu-se în fața casei Pastor şi făcând două semnale scurte cu farurile. După un minut, Ginnie Sue a ieşit în fugă pe uşă şi a urcat pe scaunul de lângă şofer. Apoi, maşina s-a îndepărtat.

Kathy era fiica cea mai mare a lui Ginnie Sue Pastor. Ceilalți copii o tratau ca pe o paria absolută, țipându-i că mama ei era „curvă“ şi poreclind-o „fata cu păduchi”. Adevărul era că suferea de o pediculoză destul de avansată, încerca mereu să se împrietenească cu mine. Într-o după-amiază, când ne întorceam de la şcoală şi i-am povestit că am locuit o vreme în California, i s-a luminat chipul. Mi-a mărturisit că mama ei şi-a

dorit întotdeauna să se ducă acolo. M-a întrebat dacă aş putea să trec pe la ea pe acasă şi să-i povestesc mamei sale despre viața în California.

Bineînțeles că m-am dus. Nu apucasem niciodată să intru în *Green Lantem,* dar acum aveam ocazia să văd de aproape o prostituată adevărată. Existau multe lucruri pe care îmi doream să le ştiu: Prostituția aducea uşor bani? Se întâmpla să fie şi distractiv sau doar scârbos şi atât? Oare Kathy, surorile şi tatăl ei ştiau cu toții că Ginnie Sue Pastor era curvă? Ce părere aveau despre asta? Nu intenționam să pun toate întrebările aşa, direct, dar credeam sincer că dacă intram în casa familiei Pastor şi o cunoşteam pe Ginny Sue, puteam ieşi de acolo măcar cu o idee asupra răspunsurilor.

Clarence Pastor, stătea aşezat pe verandă şi ne-a ignorat pe Kathy şi pe mine când am trecut pe lângă el. Înăuntru, erau multe camere mici, unite între ele ca nişte vagoane de marfa. Din cauza modului în care era poziționată casa, pe panta afectată de eroziune a muntelui, podelele, tavanele şi ferestrele se înclinau în unghiuri diferite. Nu existau tablouri pe pereți, dar cei din familia Pastor lipiseră poze ale unor femei îmbrăcate elegant, din cataloagele Sears Roebuck.

Surorile mai mici ale lui Kathy se învârteau de colo colo gălăgioase, pe jumătate dezbrăcate. Niciuna dintre ele nu semăna cu celelalte; una era roşcată, una blondă, una brunetă, altele aveau

diferite nuanțe de şaten. Sweet Man, cel mai mic, se țâra pe podeaua camerei de zi, molfaind un castravete murat. Ginnie Sue Pastor stătea la masa din bucătărie. Lângă ea era o tavă mare şi scumpă, genul pe care noi nu aveam cum să ni-l permitem. Ginnie Sue avea un chip obosit, ridat, dar un zâmbet vesel şi deschis.

— Mă bucur să te cunosc, mi-a spus ea, ştergându-şi mâinile de poalele cămăşii. Nu suntem obişnuiți cu vizitele.

Ginnie Sue ne-a oferit scaune. Avea sâni mari, care se legănau atunci când se mişca, iar părul ei blond avea rădăcinile închise la culoare.

— Ajutați-mă cu pasărea asta, şi-o să fac nişte rulade de pui speciale de-ale lu' Ginnie Sue.

S-a întors spre mine.

— Ştii cum să cureți o pasăre?

— Bineînțeles că ştiu, i-am zis.

Nu mâncasem nimic toată ziua.

— Ia să te văd, a spus Ginnie Sue.

Am apucat întâi o aripă şi am desfăcut cele două oase subțiri, scoțând toată carnea ascunsă acolo. Apoi, m-am concentrat asupra oaselor piciorului şi pulpei, frângându-le articulațiile, cojind tendoanele şi scobind măduva. Kathy şi Ginnie Sue curățau şi ele, dar în curând s-au oprit să mă privească. Din spate, am scos bucata aceea delicioasă de carne pe care toată lumea o ratează. Apoi am întors carcasa cu susul în jos şi am cules cu unghia grăsimea ca un jeleu şi bucățelele de carne. În cele din urmă, am băgat mâna până la cot în interiorul

păsării să scot toată carnea care ar fi putut rămâne agățată de şira spinării.

— Fată, a spus Ginnie Sue, de când sunt, n-am văzut pe nimeni să curețe o găină aşa cum o faci tu.

Am luat cartilagiul în formă de suliță din osul pieptului, pe care cei mai mulți oameni nu-l mănâncă, şi-am muşcat, ronțăind satisfăcută.

Ginnie Sue a tocat carnea într-un castron, a amestecat-o cu maioneză şi cu Cheez Whiz, apoi a mărunțit o mână de cartofi prăjiți şi i-a adăugat. A întins amestecul pe două bucăți de pâine Wonder, apoi a rulat feliile şi ni le-a întins.

— Păsări împăturite, a spus ea.

Era delicios.

— Mamă, Jeannette a locuit în California, a zis Kathy.

— Pe bune? s-a mirat Ginnie Sue. Să locuiesc în California şi să fiu stewardesă, ăsta a fost visul meu, a oftat ea. N-am trecut niciodată mai departe de Bluefield.

Le-am povestit ei şi lui Kathy despre viața petrecută în California. Am observat destul de repede că nu le interesau oraşele miniere din deşert, şi atunci le-am povestit de San Francisco şi apoi despre Las Vegas, care nu era chiar în California, dar nu părea să le pese. Descrierile mele au făcut ca zilele pe care le-am petrecut acolo să pară ani, iar dansatoarele pe care le văzusem din depărtare să pară prietene apropiate şi vecine. Le-am descris cazinourile strălucitoare şi jucătorii eleganți,

palmierii şi piscinele, hotelurile cu aer condiționat rece ca gheața şi restaurantele în care animatoare cu mănuşi lungi şi albe aprindeau deserturi flambate.

— Nu se poate ceva mai frumos de atât! a spus Ginnie Sue.

— Nu, doamnă, sigur nu se poate, i-am răspuns eu.

Sweet Man a intrat în încăpere plângând, iar Ginnie

Sue l-a luat în brațe şi l-a lăsat să lingă nişte maioneză de pe deget.

— Te-ai descurcat bine cu pasărea aia, a spus Ginnie Sue. Mi se pare că eşti genul ăla de fată care într-o bună zi o să mănânce cât pui prăjit şi câte deserturi din alea flambate o să vrea.

Mi-a făcut cu ochiul.

De-abia în drum spre casă mi-am dat seama că nu primisem răspuns la niciuna dintre întrebările mele. În timp ce stăteam acolo, discutând cu Ginnie Sue, uitasem că era târfă. Un lucru era sigur în privința curvăsăriei: îți asigura carne de pui pe masă.

***

Ne băteam foarte mult în Welch. Nu doar pentru a ne învinge adversarii, ci pentru a ne integra. Poate că se întâmpla aşa pentru că erau atât de puține lucruri de făcut în Welch; poate pentru că viața era grea şi îi asprea pe oameni; poate din cauza tuturor luptelor sângeroase care avuseseră loc după ce minele fuseseră organizate în sindicate; poate pentru că

mineritul era o muncă periculoasă, grea şi murdară, care le crea tuturor minerilor o stare iritare, iar ei veneau acasă şi se descărcau pe neveste, care se descărcau pe copii, iar aceştia, la rândul lor, se descărcau pe alți copii. Indiferent care ar fi fost motivul, se părea că aproape tuturor din Welch – bărbați, femei, băieți, fete – le plăcea să se bată.

Apăreau cafteli de stradă, înjunghieri prin baruri, lupte prin parcări, palme date soțiilor şi bătăi aplicate copiilor. Uneori, era pur şi simplu un pumn întâmplător dat de cineva şi toată povestea se termina înainte să-ți dai seama că începuse. Alteori, lucrurile semănau mai mult cu o competiție de douăsprezece runde cu premii şi cu spectatori care le făceau galerie combatanților transpirați şi plini de sânge. Apoi, erau ranchiunele şi duşmăniile care durau de mai mulți ani, de exemplu: doi frați care băteau un tip pentru că în anii ’50 tatăl acestuia îl bătuse pe tatăl lor; o soție care îşi împuşca cea mai bună prietenă pentru că se culcase cu soțul ei, iar apoi, fratele celei mai bune prietene îl înjunghia pe soț. Treceai pe Medowell Street, şi jumătate dintre oamenii pe care-i întâlneai păreau că-şi îngrijesc o rană căpătată într-o altercație. Vedeai ochi învinețiți, buze sparte, pomeți umflați, brațe pline de vânătăi, pumni juliți şi urechi muşcate. Stătuserăm în destule locuri pline cu oameni violenți, pe când eram în deşert, dar mama spunea că Welch era de departe cel mai periculos

oraş pe care îl văzuse.

Eu, Brian, Lori şi Maureen aveam parte de mai multe cafteli decât ceilalți copii. Dinitia Hewitt şi prietenele ei fuseseră doar primele dintr-un lung şir de găşti care se băteau cu unul sau cu mai mulți dintre noi. Unii copii voiau să ne bată pentru că aveam părul roşcat, pentru că tata era un bețiv, pentru că eram îmbrăcați în zdrențe şi nu ne spălam cât ar fi fost cazul, pentru că locuiam într-o casă pe cale să se surpe, vopsită parțial în galben şi cu o groapă plină cu gunoi, pentru că treceau pe lângă casa noastră învăluită noaptea în întuneric şi vedeau că nu ne putem permite nici măcar curent electric.

Dar îi atacam la rândul nostru, de obicei în echipă. Lupta noastră cea mai spectaculoasă şi victoria noastră bazată pe cea mai îndrăzneață strategie – Bătălia de pe Little Hobart Street – a avut loc împotriva lui Ernie Goad şi a prietenilor săi, pe când eu aveam zece ani şi Brian avea nouă. Ernie Goad era un puşti cu nasul turtit şi ceafa groasă, cu ochii mici, aşezați parcă în lateralul capului, ca o balenă. Se purta ca şi cum ar fi fost jurat să alunge familia Walls din oraş.

Totul a început într-o zi în care mă jucam cu alți câțiva copii pe tancul din apropierea depozitului de armament. Eddie Goad a apărut, a început să arunce cu pietre în mine şi să strige că toți cei din familia Walls ar trebui să plecăm din Welch pentru că îl împuțeam atât de tare.

Am aruncat şi eu cu câteva pietre în el

şi i-am spus să mă lase în pace.

— Obligă-mă, a zis Ernie.

— Eu nu fac gunoi, i-am strigat. Eu îl ard.

Asta era de obicei un răspuns care funcționa împotriva proştilor, compensând prin dispreț lipsa de originalitate, dar acum a avut un efect opus.

— Voi, ăştia din familia Walls, nu ardeți gunoiul, mi-a răcnit Ernie înapoi. Voi îl aruncați pe tot într-o groapă de lângă casa voastră. Locuiți în el!

Am încercat să mă gândesc la o replică bună, dar mintea mi s-a blocat pentru că Ernie spusese adevărul: chiar locuiam în gunoi.

Ernie şi-a apropiat fața de a mea şi a urlat:

— Gunoaie! Locuiți în gunoi pentru că sunteți nişte gunoaie!

L-am lovit cât am putut de tare, apoi m-am întors spre ceilalți copii, sperând că mă vor susține; dar ei se fereau şi priveau în pământ, de parcă ar fi fost ruşinați că au fost surprinşi jucându-se cu o fată care avea o groapă de gunoi lângă casă.

***

În acea sâmbătă, eu şi Brian citeam pe canapea, când una dintre fereastre s-a făcut țăndări şi o piatră a aterizat pe podea. Am alergat spre uşă. Ernie, împreună cu trei prieteni de-ai lui, pedalau pe biciclete încolo şi încoace pe Little Hobart Street, zbierând cu

sălbăticie:

— Gunoaie! Gunoaie! Toți sunteți o grămadă de gunoaie!

Brian a ieşit pe verandă. Unul dintre puşti a mai aruncat o piatră, care l-a nimerit pe Brian în cap. Brian s-a clătinat, dând înapoi, apoi a coborât în fugă scările, dar Ernie şi prietenii săi s-au îndepărtat pe biciclete, țipând. Brian a urcat scările, cu sângele curgându-i pe obraji şi pe tricou, în timp ce un cucui i se contura deja deasupra sprâncenei. Gaşca lui Ernie s-a întors câteva minute mai târziu, aruncând cu pietre şi țipând că văzuseră cu ochii lor cocina de porci în care locuiau copiii familiei Walls şi le vor spune tuturor celor de la şcoală că era mai rău decât credeau.

De data asta, eu şi Brian am rupt-o la fugă după ei. Chiar dacă ne întreceau numeric, le plăcea prea mult jocul de-a zeflemeaua împotriva noastră, pentru a începe lupta propriu-zisă. Au coborât cu bicicletele la vale, până la cotitură – şi-au scăpat.

— Se vor întoarce, a spus Brian.

— Ce o să facem? l-am întrebat.

Brian a stat puțin să se gândească, apoi mi-a spus că are un plan. A găsit nişte frânghie sub casă, apoi m-a condus în sus pe o pantă, deasupra de Little Hobart Street. În urmă cu câteva săptămâni, eu şi Brian târâserăm o saltea veche până acolo, pentru că ne gândeam să ne facem un cort. Brian mi-a explicat cum puteam face o catapultă, ca acelea medievale despre care citiserăm, îngrămădind pietre pe saltea şi legând-o

cu frânghii înfăşurate de crengile copacilor. Am asamblat rapid invenția şi am testat-o o dată, smucind în acelaşi timp frânghiile, după o numărătoare până trei. A funcționat – o avalanşă de pietre a căzut pe stradă. Era, credeam noi, suficient pentru a-l ucide pe Ernie Goad şi pe cei din gaşca lui, iar acesta era lucrul pe care intenționam cu toată seriozitatea să-l facem: să-i omorâm şi să le luăm bicicletele, lăsându-le cadavrele în mijlocul străzii, ca pe un avertisment adresat altora.

Am îngrămădit din nou pietre pe saltea, am agățat frânghiile catapultei şi am aşteptat. După câteva minute, Ernie şi gaşca lui au apărut la cotitură. Fiecare dintre ei conducea bicicleta cu o singură mână şi avea o piatră de mărimea unui ou în cealaltă. Veneau unul după altul, ca nişte luptători din tribul Pawnee, la câțiva metri unul de altul. Nu-i puteam nimeri pe toți deodată, aşa că l-am țintit pe Ernie, care era în fruntea grupului.

Când a ajuns în zona potrivită, Brian a dat semnalul şi am smucit frânghiile. Salteaua a sărit înainte şi arsenalul de pietre a zburat prin aer. Am auzit pietrele lovindu-se de corpul lui Ernie şi pocnind, izbindu-se de asfalt. El a țipat şi a început să înjure, în timp ce bicicleta i-a alunecat. Puştiul de după Emie s-a ciocnit de el, şi au căzut amândoi. Ceilalți doi s-au întors şi au plecat în viteză. Eu şi Brian am început să aruncăm în ei pietrele pe care le aveam la îndemână. Dat fiind că erau la vale, aveam o poziție bună şi i-am nimerit de mai multe ori la

rând. Pietrele le-au izbit bicicletele, le-au zgâriat vopseaua şi le-au găurit apărătoarele.

Apoi Brian a strigat:

— Atacăm!

Şi am coborât val-vârtej pe panta dealului. Ernie şi prietenul lui au sărit înapoi pe biciclete şi s-au îndepărtat furioşi, înainte să-i putem ajunge. În timp ce dispăreau pe după cotitură, Brian şi cu mine am făcut un dans al victoriei în strada plină de pietre, scoțând strigăte de război.

***

Pe măsură ce vremea se încălzea, un soi de frumusețe sălbatică a învăluit pantele montane abrupte care înconjurau Little Hobart Street. Napul indian şi florile de dicentra înmugureau. Florile albe de morcov sălbatic, brumărelele purpurii şi florile portocalii de crin sălbatic înfloreau de-a lungul drumului. În timpul iernii, puteai vedea maşini abandonate, frigidere şi ruinele caselor părăsite din pădure, dar primăvara, lujerii, ierburile şi muşchiul le năpădeau şi în cel mai scurt timp, toate acestea dispăreau fără urmă.

Un avantaj al verii era că în fiecare zi aveam mai multă lumină pentru citit. Mama se aproviziona cu un ditamai teancul de cărți. Aducea acasă de la biblioteca publică din Welch, în fiecare săptămână sau cel puțin la două săptămâni, o față de pernă plină cu romane, biografii şi povestiri. Se cuibărea

în pat cu ele şi, din când în când, ridica privirea, spunând că îi pare rău, că ştie că ar fi trebuit să facă ceva meu productiv, dar, ca şi tata, avea şi ea dependențele ei, iar cititul era una dintre ele.

Toți citeam, dat n-am mai simțit niciodată sentimentul acela de intimitate pe care îl trăiserăm în Battle Mountain, când stăteam toți în depou, cu cărțile noastre. În Welch, fiecare se îndepărta într-un alt colț al casei. Odată ce se lăsa noaptea, noi, copiii, ne întindeam în paturile noastre de frânghii şi carton, citind la lumina lanternei sau a unei lumânări pe care o puneam în câte o cutie de lemn, şi astfel, fiecare îşi crea mica sa rază de lumină slabă.

Lori era cea mai obsedată de citit. O fascina literatura ştiințifico-fantastică, mai ales *Stăpânul inelelor.* Când nu citea, desena orei şi hobbiți. Încerca să convingă pe toată lumea din familie să citească aceste cărți.

— Te transportă într-o cu totul altă lume, spunea ea.

Eu nu îmi doream să fiu transportată într-o altă lume. Toate cărțile mele preferate erau despre oameni care se confruntau cu dificultăți. Îmi plăceau *Fructele mâniei, Împăratul muştelor* şi, mai ales, *Un copac creşte în Brooklyn.* Mă gândeam că Francie Noian şi cu mine suntem de fapt identice, exceptând faptul că ea a trăit cu 50 de ani mai înainte, în Brooklyn, iar mama ei ținea întotdeauna casa curată. În mod sigur, tatăl lui Francie Noian îmi amintea de tata. Dacă

Francie vedea numai latura pozitivă a tatălui ei, deşi majoritatea oamenilor îl considerau un bețivan leneş, poate că nu eram o proastă irecuperabilă dacă aveam încredere într-al meu. Sau dacă încercam să am încredere în el. Începea să fie din ce în ce mai dificil.

Într-o noapte a acelei veri, în timp ce stăteam în pat şi toți ceilalți dormeau, am auzit uşa din față deschizându-se şi vocea cuiva murmurând, în timp ce bâjbâia prin întuneric. Tata ajunsese acasă. M-am dus în sufragerie, unde l-am văzut aşezat la masa de desen. Am observat la lumina lunii care trecea prin fereastră că avea fața şi părul pline de sânge. L-am întrebat ce se întâmplase.

— M-am luat la bătaie cu un munte, a spus el, şi muntele a câştigat.

M-am uitat la mama, adormită pe canapea, cu capul sub o pernă. Avea somnul adânc şi nu se mişca. Când am aprins lampa cu petrol, am observat că tata mai avea şi o crestătură pe antebrațul drept şi o tăietură atât de adâncă pe cap, încât îi puteam vedea albul craniului. Am adus o scobitoare şi o pensetă, cu care am adunat pietrişul aspru din crestătură. Nici n-a tresărit când i-am turnat spirt pe rană. Din cauza părului, nu aveam cum să-l bandajez şi i-am spus că ar trebui să rad zona din jurul tăieturii.

— La dracu', iubito, asta mi-ar distruge imaginea, a spus el. Un tip cu o poziție ca a mea trebuie să arate prezentabil.

Tata şi-a examinat tăietura de pe

antebraț. Şi-a legat strâns un garou în jurul brațului şi mi-a spus să aduc trusa de cusut a mamei. A cotrobăit prin ea după un mosor de mătase, dar negăsind a hotărât că ața de bumbac e foarte bună. A pus în ac un fir de ață neagră, mi l-a întins şi a arătat spre crestătură.

— Coase-o, a zis.

— Tată! Nu pot să fac asta.

— Hai, dă-i înainte, draga mea. Aş face-o cu mâna mea, numai că nu pot face chestii prea complicate cu mâna stângă, a spus el zâmbind. Nu-ți face griji în privința mea. Sunt atât de trecut prin ciur şi prin dârmon, că n-o să simt nimic.

Tata şi-a aprins o țigară şi a întins brațul pe masă.

— Haide, fa-o, a spus el.

Am atins pielea tatei cu acul şi m-am cutremurat.

— Haide, fă-o, a repetat.

Am apăsat acul şi am simțit o uşoară smucitură, atunci când a străpuns pielea. Îmi doream să închid ochii, dar trebuia să văd ce făceam. Am împins ceva mai tare şi am simțit rezistența muşchilor. Era de parcă aş fi cusut carne. De fapt, *chiar* coseam carne.

— Nu pot, tată, îmi pare rău, pur şi simplu nu pot s-o fac, i-am spus.

— O s-o facem împreună, a spus tata.

Folosindu-se de mâna stângă, mi-a ghidat degetele în timp ce împingeam acul prin piele şi ieşea pe partea cealaltă. Au apărut câteva picături de sânge. Am tras de ac, scoțându-l, apoi am tras firul blând, să strâng. Am înnodat cele două capete ale ației, aşa cum mi-a spus tata,

apoi, pentru a face o a doua cusătură, am repetat procedura. Crestătura era mare şi i-ar mai fi prins bine câteva cusături, dar nu mă simțeam în stare să mai înfig o dată acul în brațul tatei.

Ne-am uitat amândoi la cele două cusături închise la culoare, cam neglijente.

— E o treabă foarte frumoasă, a spus tata. Sunt cât se poate de mândru de tine, Căpriță de Munte.

Când am plecat de acasă, a doua zi de dimineață, tata dormea încă. Seara, când am ajuns acasă, era deja plecat.

***

Tata căpătase obiceiul de a dispărea mai multe zile în şir. Când îl întrebam unde fusese, explicațiile lui erau fie atât de vagi, fie atât de neverosimile, încât am renunțat să-i mai pun întrebări. Totuşi, ori de câte ori venea acasă, aducea câte două pungi cu alimente. Noi devoram sendvişuri cu şuncă picantă şi felii groase de ceapă, în timp ce el ne povestea despre evoluția anchetei lui referitoare la Sindicatul Lucrătorilor Minieri şi despre ultimele planuri de a face bani. Oamenii îi ofereau slujbe fără încetare, ne povestea el, dar pe el nu îl interesa munca de angajat, să cânte în strună, să facă temenele, să linguşească şi să primească ordine.

— Nu vei face niciodată avere dacă lucrezi pentru un şef, ne explica el.

Se concentra asupra ideii de îmbogățire. Poate că în West Virginia nu

se găsea aur, dar erau o mulțime de alte modalități pentru a-ți umple punga. De exemplu, acum lucra la o tehnologie de ardere mai eficientă a cărbunelui, astfel încât şi cărbunele de calitate inferioară să poată fi exploatat şi vândut. Exista o piață mare pentru asta, spunea el, iar asta avea să ne îmbogățească cum nici nu visam.

Ascultam planurile tatei şi încercam să-l încurajez, sperând că lucrurile pe care le povestea era adevărate, dar totodată sigură de faptul că nu erau. Banii veneau – şi, odată cu ei, mâncarea – în rarele ocazii când tata mai prindea câte o slujbă sau mama căpăta câte un cec de la compania petrolieră care exploata terenurile ei din Texas. Mama era mereu evazivă când venea vorba despre dimensiunile acestui teren sau locul exact în care se afla şi refuza să ia în considerare posibilitatea vânzării. Tot ce ştiam era că, odată la câteva luni, apărea acest cec, iar noi aveam mâncare din belşug pentru câteva zile.

Când aveam electricitate, mâncam o grămadă de fasole. Un sac mare de fasole pinto costa mai puțin de un dolar şi ne ajungea timp de mai multe zile. Era foarte gustoasă mai ales dacă îi adăugai o linguriță de maioneză. De asemenea, mâncam o grămadă de orez cu macrou care, spunea mama, era un aliment foarte bun pentru creier. Macroul nu era la fel de gustos precum tonul, dar era mai apetisant decât mâncarea pentru pisici pe care o mâncam uneori, când situația devenea cu adevărat dificilă.

Uneori, mama ne făcea o porție mare de floricele pentru cină. Porumbul are o grămadă de fibre, sublinia ea, punându-ne să le sărăm din plin, pentru că iodul ne împiedica să facem guşă.

— Nu vreau să arătați ca nişte pelicani, ne spunea.

Odată, când a sosit un cec cu o sumă mai mare decât de obicei, mama ne-a cumpărat o conservă imensă cu şuncă de porc. Am mâncat din ea zile în şir, tăind felii groase pentru sendvişuri. Pentru că nu aveam frigider, am lăsat şunca pe un raft din bucătărie. După vreo săptămână, m-am dus să-mi tai o bucată pentru cină şi am găsit-o plină de viermişori mici şi albi.

Mama stătea pe canapea, mâncând bucata pe care şi-o tăiase pentru ea.

— Mamă, şunca asta e plină de viermi, i-am spus.

— Nu mai face atâtea mofturi, a ripostat ea. E de ajuns să tai părțile cu viermi. În interior, e bună.

***

Eu şi Brian am devenit prădători profesionişti. Culegeam mere pădurețe, mure şi papaya, iar toamna şterpeleam ştiuleți de porumb de la ferma bătrânului Wilson. Porumbul era tare – bătrânul Wilson îl creştea pentru a-şi hrăni vitele –, dar dacă îl mestecai îndeajuns de mult, îl puteai înghiți. Odată am prins o mierlă rănită, aruncând o pătură peste ea, şi am presupus că puteam face o plăcintă de mierlă, ca în poezioara pentru copii. Dar

nu ne-am putut hotărî să o omoram şi, oricum, era prea sfrijită ca să merite să fie mâncată.

Am auzit de un fel de mâncare numit salată de cârmâz. Şi, pentru că în spatele casei noastre era un petic de pământ acoperit cu cârmâz, eu şi Brian am zis să facem o încercare. Dacă era bun, am fi avut o nouă sursă de hrană. La început, am încercat să mâncăm cârmâzul gol, dar era cumplit de amar şi atunci l-am fiert – cântând „*Poke Salad Annie!*[23]“ cu nerăbdare – dar tot avea un gust amar şi vâscos, de ne-au usturat limbile câteva zile după aceea.

Într-o zi, în timp ce căutam mâncare, am intrat pe geam într-o casa părăsită. Camerele erau minuscule şi podeaua era din pământ, dar în bucătărie am găsit rafturi pe care se aliniau mai multe şiruri de conserve.

— O comoară! a strigat Brian.

— Momentul ospățului! am zis eu.

Conservele erau pline de praf şi începuseră să ruginească, dar noi am presupus că alimentele erau încă bune de mâncat, dat fiind că asta era de fapt ideea conservării: păstrarea. I-am întins o conservă de roşii lui Brian, care şi-a scos briceagul. În clipa în care a străpuns cutia, conținutul i-a explodat în față, acoperindu-ne cu un lichid maroniu şi spumos. Am încercat mai multe cutii, dar toate au explodat, şi ne-am întors acasă fără să fi mâncat nimic, dar cu cămăşile şi fețele pătate cu roşii putrede.

***

Când am început clasa a şasea, ceilalți copii îşi băteau joc de mine şi de Brian, pentru că eram atât de slăbănogi. Mă porecleau „picioare de păianjen”, „fata schelet”, „curățătoare de țevi”, „scândură”, „fund osos”, „femeia băț”, „arac de fasole“ şi „girafa“ şi îmi spuneau că aş putea să mă feresc de ploaie adăpostindu-mă sub un cablu telefonic.

La prânz, când ceilalți copii îşi despachetau sendvişurile sau îşi cumpărau mâncare caldă, eu şi Brian scoteam cărțile şi începeam să citim. Brian le spunea tuturor că trebuie să-şi mențină greutatea pentru că voia să intre în echipa de lupte atunci când ajungea în liceu. Eu le spuneam tuturor că îmi uitasem mâncarea acasă. Nimeni nu mă credea, şi atunci am început să mă ascund în baie când sosea ora prânzului. Stăteam într-una dintre cabine cu uşa încuiată şi cu picioarele sprijinite de ceva, pentru ca nimeni să nu-mi recunoască pantofii.

Când alte fete intrau în baie şi îşi aruncau pungile cu mâncare în coşurile de gunoi, mă duceam să le recuperez. Nu înțelegeam cum puteau copiii să arunce atâta mâncare cât se poate de bună: mere, ouă fierte tari, pachete de biscuiți cu unt de arahide, murături feliate, cutii cu lapte de un sfert de litru, sendvişuri cu caşcaval din care luaseră o singură gură, doar pentru că nu le plăceau ardeii în caşcaval. Mă întorceam în cabină şi devoram descoperirile delicioase.

Dar, din când în când, găseam mai

multă mâncare în gunoi decât puteam mânca. Prima oară când am găsit un surplus de mâncare – un sendviş cu salam de Bologna şi caşcaval – l-am îndesat în geantă să-l iau acasă pentru Brian. Când m-am întors în clasă, am început să-mi fac griji: cum să-i explic lui Brian de unde îl aveam. Eram sigură că şi el cotrobăia prin coşurile cu gunoaie, dar nu am vorbit niciodată despre asta.

În timp ce stăteam acolo, încercând să găsesc mai multe explicații pentru Brian, am început să simt mirosul salamului. Părea că umple întreaga încăpere. Am fost îngrozită la gândul că restul copiilor ar putea simți şi ei mirosul, că se vor întoarce şi îmi vor vedea geanta umflată şi, pentru că toți ştiau că nu mâncam niciodată la prânz, îşi vor da seama că l-am şterpelit din gunoi. Imediat ce s-a terminat cursul, am dat o fugă până la baie şi am îndesat sendvişul înapoi în coşul de gunoi.

Maureen avea mereu de mâncare din belşug, pentru că îşi făcuse o mulțime de prieteni în cartier şi apărea acasă la ei pe la ora cinei. Habar nu aveam ce făceau mama şi Lori. În mod bizar, mama se îngrăşa. Într-o seară, când tata nu era acasă şi nu aveam nimic de mâncare, stăteam cu toții în sufragerie, încercând să nu ne gândim la mâncare, mama tot dispărea sub pătura de pe canapea. La un moment dat, Brian s-a uitat spre ea.

— Mesteci ceva? a întrebat-o.

— Mă dor dinții, a spus mama, dar privirea i se plimba prin încăpere, evitându-le pe ale noastre. E din cauza

gingiilor mele bolnave. Îmi mişc mandibula pentru a stimula circulația.

Brian a smuls brusc cuverturile de pe ea. Pe saltea, lângă mama, era o tabletă de ciocolată Hershey de dimensiune mare, „pentru toată familia”, iar ambalajul strălucitor, argintiu, era desfăcut. Mama o mâncase deja pe jumătate.

A început să plângă.

— Nu mă pot abține, suspina ea. Sunt dependentă de zahăr, aşa cum tatăl vostru e alcoolic.

Ne-a spus că ar trebui să o iertăm, aşa cum îl iertam pe tata pentru că bea. Niciunul dintre noi nu a scos o vorbă. Brian a înhățat ciocolata şi a împărțit-o în patru bucăți. Sub privirile mamei, le-am halit pe loc.

***

Iarna a fost grea în anul acela. Chiar după Ziua Recunoştinței a început prima ninsoare. Fulgi mari şi umezi, de mărimea unor fluturi pluteau leneşi în jos. Au fost urmați de fulgi mai mici şi meu lipicioşi, care au căzut zile în şir. L-a început, mi-a plăcut iarna din Welch. Pătura de zăpadă ascundea funinginea şi făcea ca întregul oraş să pară curat şi confortabil. Casa noastră arăta aproape la fel ca oricare alta de pe Little Hobart Street.

Era atât de frig, încât ramurile cele mai tinere şi fragile pocneau în aerul înghețat şi, foarte curând, am început să resimt şi eu chestia asta. Încă nu aveam altceva de

purtat, în afară de haina mea subțire de lână căreia îi lipseau nasturii. În casă mi-era aproape la fel de frig. Deşi aveam o sobă, nu aveam cărbuni pentru ea. În cartea de telefoane din Welch erau înşirați 42 de furnizori de cărbune. O tonă de cărbune, care ne-ar fi ținut aproape toată iarna, costa aproximativ 50 de dolari – cu livrarea inclusă – sau chiar suma modestă de 30 de dolari pentru marfa de calitate mai proastă. Mama a spus că îi părea rău, dar în bugetul nostru nu era inclus cărbunele. Trebuia să descoperim alte modalități de a ne încălzi.

Ori de câte ori veneau camioanele să facă livrări, din ele cădeau mereu cărbuni, aşa că Brian mi-a propus să luăm amândoi o găleată şi să adunăm. Ne plimbam pe Little Hobart Street, culegând bucăți de cărbune, când vecinii noştri, familia Noe, au trecut pe lângă noi într-un autoturism combi. Fetele lor, Karen şi Carol, stăteau în spate, uitându-se pe fereastră.

— Adunăm pentru colecția noastră de pietre, am strigat eu.

Bucățile pe care le-am găsit erau atât de mici, încât după o oră nu umpluserăm decât jumătate de găleată. Aveam nevoie de cel puțin una plină pentru un foc care să țină toată seara. De aceea, deşi făceam din când în când expediții de colectat cărbune, foloseam mai mult lemne. Nu ne permiteam să le cumpărăm, aşa cum nu ne permiteam nici cărbune, iar tata nu era prin preajmă să le taie şi să le spargă, ceea ce însemna că nouă,

copiilor, ne revenea responsabilitatea de a aduna crengi rupte şi buşteni din pădure.

Căutarea de lemne bune, uscate, era o provocare. Am cutreierat toată panta căutând bucăți care nu fuseseră îmbibate cu apă şi nu erau putrede, scuturând zăpada de pe crengi. Dar colindam al naibii de repede întreaga pădure; şi pe lângă asta, dacă un foc de cărbune înfierbântă atmosfera, unul de lemne nu eliberează prea multă căldură. Ne înghesuiam cu toții în jurul sobei rotunde, înfăşurați în pături, ținându-ne mâinile deasupra valului slab şi fumegând de căldură. Mama a spus că ar trebui să fim recunoscători, pentru că ne mergea mai bine decât pionierilor, care nu aveau dotări moderne, cum ar fi ferestre de sticlă şi sobe de fontă.

Într-o zi, am reuşit să facem un foc mare, dar tot ne vedeam aburii respirației şi florile de gheață pe ferestre. Eu şi Brian am decis că ne trebuie un foc şi mai mare şi ne-am dus să adunăm mai multe lemne. Când ne întorceam, Brian s-a oprit brusc şi s-a uitat spre casa noastră.

— Pe acoperişul nostru, nu e zăpadă, a spus el.

Avea dreptate. Se topise complet.

— Toate celelalte case au zăpadă pe acoperiş, a adăugat.

Avea dreptate şi în privința asta.

— Casa asta nu are niciun pic de izolație termică, i-a zis Brian mamei, după ce am intrat în casă. Toată căldura trece direct prin acoperiş.

— Poate că nu avem izolație termică, a spus mama în timp ce ne adunam cu toții în jurul sobei, dar cel puțin ne avem unul pe altul.

Era atât de frig în casă, încât țurțuri de gheață atârnau de pe tavanul bucătăriei, apa din chiuvetă se transformase într-un bloc solid de gheață, iar vasele murdare se lipiseră acolo de parcă ar fi fost cimentate. Chiar şi albia cu apă pe care o țineam de obicei în sufragerie, să ne spălăm, avea un strat de gheață deasupra. Umblam prin casă cu paltoanele pe noi, înfăşurați în pături. Purtam paltoanele chiar şi în pat. În dormitorul nostru nu exista o sobă şi indiferent câte pături îngrămădeam peste mine, tot mi-era frig. Noaptea stăteam întinsă, trează, frecându-mi picioarele cu mâinile ca să mi le încălzesc.

Ne certam pentru privilegiul de-a dormi cu câinii – Tinkle, terrierul Jack Russell, şi Pippin, un dulău cu părul creț care apăruse într-o zi în timp ce rătăceam prin pădure – pentru că ne țineau de cald. De obicei, se adunau într-o grămăjoară deasupra mamei, pentru că ea avea trupul mai mare şi le era şi lor frig. Brian cumpărase o iguană de la G. C. Murphy, magazinul de articole ieftine de pe Medowell Street, pentru că îi amintea de deşert. Botezase şopârla Iggy şi dormea cu ea lipită de piept pentru a o încălzi, dar tot a murit de frig într-o noapte.

A trebuit să lăsăm robinetul din fața casei să picure, altfel riscam să înghețe apa pe țeavă. Când s-a făcut ger, apa a

înghețat oricum şi ne-am pomenit cu un țurțure mare care atârna din robinet. Am încercat să dezgheță̂m țeava plimbând pe sub ea un lemn care ardea, dar înghețase atât de tare, încât nu puteam să facem altceva decât să aşteptăm următorul val de căldură. Când țeava îngheța astfel, ne procuram apa topind zăpadă sau țurțuri de gheață în albia de cositor pe care o puneam peste soba rotundă.

De câteva ori, când nu era destulă zăpadă, mama m-a trimis în vecini să împrumut o găleată cu apă de la domnul Freeman, un miner pensionar care locuia împreună cu fiul său, Peanut şi fiica sa, Prissy, amândoi adulți. Nu m-a refuzat direct niciodată, dar obişnuia să se uite la mine timp de un minut, în tăcere, apoi clătina din cap şi dispărea în casă. Când îmi înapoia găleata, mai clătina o dată din cap spre mine, în semn de dezgust, chiar şi după ce-l asiguram că la primăvara va primi toată apa pe care o va dori.

— Urăsc iarna, i-am spus eu mamei.

— Toate anotimpurile au câte ceva de oferit, a zis ea. Vremea rece vă face bine. Ucide bacteriile.

Acest lucru părea să fie adevărat pentru că niciunul dintre noi nu s-a îmbolnăvit. Dar, chiar dacă m-aş fi trezit într-o dimineață cu febră mare, nu i-aş fi mărturisit mamei sub nicio formă. Să fii bolnav însemna să stai acasă, într-o locuință înghețată, în loc să-ți petreci ziua într-o sală de clasă cu o temperatură agreabilă.

O altă calitate a iernii era că menținea

mirosurile la nivel minim. Până la Anul Nou, nu ne spălaserăm hainele decât o singură dată de la acea primă ninsoare din noiembrie. În vară, mama cumpărase o maşină de spălat cu storcător, ca aceea pe care o avuseserăm în Phoenix, şi o țineam în bucătărie. Ori de câte ori aveam curent, spălam hainele şi le atârnam pe veranda din față, să se usuce. Chiar şi atunci când vremea era călduroasă, trebuiau să stea mai multe zile la uscat, pentru că aerul era mereu umed în acea scobitură de pe latura nordică a muntelui. Dar, de când se făcuse frig, ne-am spălat o singură dată rufele şi au înghețat pe verandă. Am adus hainele în casă – ciorapii se întăriseră, luând forma unor semne de întrebare, iar pantalonii erau atât de țepeni, încât îi puteai sprijini de perete – şi le-am izbit de sobă, încercând să le înmuiem.

— Măcar nu va trebui să cumpărăm apret, a spus Lori.

Cu tot frigul, până în ianuarie am început să puțim atât de tare cu toții, încât mama a decis că sosise momentul să facem o risipă: ne vom duce la spălătorie. Ne-am încărcat hainele murdare în nişte fețe de pernă şi le-am cărat la vale, apoi în sus, pe Stewart Street.

Mama şi-a pus sacul încărcat pe cap, aşa cum făceau femeile din Africa şi a încercat să ne convingă să facem acelaşi lucru. A spus că era mai bine pentru ținuta noastră şi o povară mai uşoară pentru coloana vertebrală, dar nouă,

copiilor, nici prin minte nu ne trecea să fim văzuți traversând Welch-ul cu saci de rufe pe cap. Am urmat-o pe mama, ținând sacii agățați de umeri, dând ochii peste cap de câte ori ne întâlneam cu oamenii, ca să le arătăm că eram de acord cu ei: doamna cu sacul pe cap era într-adevăr ciudată.

Spălătoria, cu geamurile complet aburite, era caldă şi umedă ca o baie turcească. Mama ne-a dat voie nouă să punem monedele în maşinile de spălat, apoi ne-am cățărat şi am rămas aşezați pe ele. Căldura care ieşea din maşinile zgomotoase ne învăluia fundurile şi ni se răspândea treptat în corp. După ce am terminat cu spălatul, am îndesat teancurile de rufe ude în uscătoare şi le-am privit cum se învârteau, de parcă ar fi fost într-un carusel al unui parc de distracții. După ce s-a încheiat ciclul, am scos din uscător hainele fierbinți şi ne-am îngropat fețele în ele. Le-am întins pe mese şi le-am împăturit cu grijă, aliniind mânecile cămăşilor şi cusăturile pantalonilor şi făcând ghem ciorapii împerecheați. Acasă nu ne împăturream niciodată hainele, dar spălătoria aceea era atât de caldă şi de confortabilă, încât căutam orice pretext pentru a ne prelungi vizita.

***

O perioadă de căldură, în ianuarie, ni s-a părut a fi o veste bună, dar după aceea a început să se topească zăpada şi lemnele din pădure s-au udat complet.

Nu puteam scoate dintr-un foc mai mult decât un fum bolborosit. Dacă lemnul era ud, îl stropeam cu petrolul pe care îl foloseam pentru lămpi. Tata dezaproba folosirea petrolului pe post de substanță inflamabilă. Niciun colonist vestic adevărat nu s-ar fi umilit să folosească aşa ceva. Nu era ieftin şi, dat fiind că nu emana căldură atunci când ardea, era nevoie de o cantitate mare pentru a aprinde lemnul. În plus, era periculos. Tata spunea că dacă erai neatent cu petrolul, putea să explodeze. Şi totuşi, dacă lemnul era ud şi nu voia să se aprindă, iar noi degeram de frig, turnam puțin petrol deasupra.

Într-o zi, eu şi Brian am urcat pe panta muntelui, încercând să găsim nişte lemn uscat, în timp ce Lori stătea în casă răscolind focul. În timp ce eu şi Brian scuturam zăpada de pe câteva crengi care ne dădeau speranțe, am auzit o detunătură puternică venind dinspre casă. M-am întors şi am văzut flăcările ridicându-se până la ferestre.

Am scăpat lemnul din mâini şi am coborât în fugă panta, îndreptându-ne spre casă. Lori se împleticea prin sufragerie, cu sprâncenele şi bretonul pâijolite, iar mirosul părului ars stăruia în aer. Folosise petrol, încercând să întețească focul, iar acesta explodase, întocmai cum prezisese tata că se va întâmpla. Nimic din casă nu luase foc, cu excepția părului lui Lori, dar explozia îi sfâşiase haina şi fusta, iar flăcările îi lăsaseră arsuri superficiale pe coapse. Brian a ieşit să aducă nişte zăpadă, pe

care am aşezat-o pe picioarele lui Lori, care căpătaseră o tentă roz-închis. În ziua următoare, s-a trezit cu băşici pe coapse.

— Aminteşte-ți că ceea ce nu te ucide te face mai puternică, i-a spus mama.

— Dacă lucrul ăsta ar fi fost adevărat, aş fi fost Hercule până acum, a spus Lori.

Peste câteva zile, după ce i s-au spart băşicile, lichidul transparent din interiorul lor i-a curs pe picioare în jos. Timp de mai multe săptămâni, a avut partea din față a picioarelor acoperită de răni deschise, atât de sensibile încât o durea să stea acoperită cu pături. Dar, între timp, temperatura scăzuse din nou, iar dacă se dezvelea, înghețа.

***

Într-o zi, din acea iarnă m-am dus acasă la o colegă de clasă, să lucrăm la un proiect şcolar. Tatăl lui Carrie Mae Blankenship era administrator al Spitalului Districtului Medowell, şi familia ei locuia într-o casă solidă de cărămidă, pe Medowell Street. Camera de zi era decorată în nuanțe de portocaliu şi maroniu, iar modelul ecosez al perdelelor era asortat cu tapițeria canapelei. Pe perete, era o poză înrămată a surorii mai mari a lui Carrie Mae, în roba de la absolvirea liceului. Fotografia era luminată de o lampă minusculă, întocmai ca într-un muzeu.

De asemenea, mai era o cutie mică de plastic, pe peretele de lângă uşa sufrageriei. Deasupra ei era un şir de

numere minuscule, sub un mâner. Tatăl lui Carrie m-a văzut privind cu atenție cutia, în timp ce fiica lui nu era în cameră.

— E un termostat, mi-a spus el. Trebuie să mişti mânerul pentru a încălzi sau a răci casa.

Credeam că îmi spune ceva referitor la picior[{24}], dar el a mişcat mânerul şi am auzit un vâjâit înăbuşit care venea din pivniță.

— Acolo e cazanul, mi-a spus.

Mi-a arătat un orificiu din podea şi m-a pus să-mi țin mâna deasupra acestuia şi să simt aerul cald care adia în sus. N-am vrut să spun nimic care să arate cât eram de impresionată dar, timp de mai multe nopți la rând după aceea am visat că aveam un termostat pe Little Hobart Street, la numărul 93. Am visat că tot ce aveam de făcut pentru a ne umple casa cu acea căldură plăcută şi curată, generată de cazan, era să mişcăm un mâner.

Emma a murit în timpul ultimei ninsori grele de la finalul celei de-a doua ierni pe care am petrecut-o noi în Welch. Tata a zis că, pur şi simplu, i-a cedat ficatul. Mama a susținut că Emma a băut până a murit.

— A fost sinucidere în adevăratul sens al cuvântului, ca şi cum şi-ar fi băgat capul în cuptor, a spus mama, numai că mai lentă.

Oricare ar fi fost motivul, Erma făcuse pregătiri amănunțite pentru ocazia înmormântării ei. De ani buni de zile, citea *The Welch Daily News* numai pentru

necroloage şi mesajele memoriale în chenar negru, decupându-le şi păstrându-le pe preferatele ei. Acestea îi ofereau inspirație pentru propriul anunț mortuar, pe care îl scria şi îl tot rescria. De asemenea, scrisese mai multe pagini cu instrucțiuni referitoare la felul în care dorea să se desfăşoare înmormântarea ei. Alesese toate imnurile şi rugăciunile, optase pentru firma de pompe funebre preferată, îşi comandase o cămaşă de noapte din dantelă de culoarea lavandei de la J. C. Penney, veşmântul în care dorea să fie îngropată, şi alesese un coşciug tot de culoarea lavandei, în două nuanțe, cu mânere sclipitoare de crom, din catalogul unui antreprenor de pompe funebre.

Moartea Ermei a scos la iveală latura pioasă a mamei. În timp ce îl aşteptam pe preot, şi-a scos mătăniile şi-a început să se roage pentru sufletul Ermei, pentru care se temea că ar fi fost în pericol deoarece, după cum vedea ea lucrurile, aceasta se sinucisese. A încercat de asemenea să ne convingă să sărutăm cadavrul Ermei. Noi am refuzat-o fără menajamente, dar mama a ieşit în fața bocitorilor, s-a aplecat cu o mişcare amplă, şi a sărutat atât de energic obrazul Ermei, încât sunetul stânjenitor a putut fi auzit din toate colțurile capelei.

Stăteam lângă tata. Era prima oară în viața mea când îl vedeam purtând cravată, pe care o numise întotdeauna „şreang”. Chipul lui era încordat şi lipsit de expresie, dar îmi dădeam seama că era tulburat. Mai tulburat decât îl

văzusem vreodată, ceea ce mă surprindea, pentru că Erma mi se păruse că a avut un fel de putere diabolică asupra tatei, şi credeam că ar fi trebuit să se simtă uşurat acum că se eliberase de ea.

În timp ce ne întorceam agale spre casă, mama ne-a întrebat pe noi, copiii, dacă aveam ceva drăguț de zis despre Erma, acum, că a trecut în neființă. Am făcut câțiva paşi în linişte, apoi Lori a zis:

— Ding-dong, vrăjitoarea a murit.

Brian şi cu mine am început să chicotim, dar tata s-a întors brusc şi i-a azvârlit lui Lori o privire atât de rece şi de furioasă încât mi s-a părut că ar fi în stare să-i dea o palmă.

— Era mama mea, pentru numele lui Dumnezeu, a spus el.

S-a uitat fie la noi.

— Măi, copii. Mă faceți să-mi fie ruşine cu voi. Mă auziți? Ruşine!

S-a întors spre barul lui Junior. L-am privit cum se îndepărtează.

— *Ție* ți-e ruşine cu *noi*? a strigat Lori după el.

Tata şi-a continuat drumul.

***

După patru zile, pentru că tata încă nu se întorsese acasă, mama m-a trimis să-l caut.

— De ce trebuie să-l aduc eu întotdeauna? am întrebat.

— Pentru că pe tine te place cel mai mult, a spus ea. Şi o să vină acasă dacă-i spui tu să facă asta.

Primul pas în găsirea tatei a fost să mă duc la vecini, la familia Freeman, care ne lăsau să le folosim telefonul pentru 10 cenți, şi să-l sun pe bunicul, să-l întreb dacă tata era acolo. Bunicul mi-a spus că habar n-are unde e tata.

— Când o să vă cumpărați un telefon? m-a întrebat domnul Freeman, după ce am închis.

— Mama nu e de acord cu telefoanele, i-am spus în timp ce-i puneam o monedă de zece cenți pe măsuța de cafea. Crede că sunt mijloace impersonale de comunicare.

Prima mea oprire, ca de obicei, a fost la *Junior's.* Asta era cel mai elegant bar din Welch, cu o fereastră care dădea spre o priveliște frumoasă, cu un grătar pe care se pregăteau hamburgeri şi cartofi franțuzeşti şi cu un automat de *pinball.*

— Hei, a strigat unul dintre clienții fideli în timp ce intram. E fetița lui Rex. Ce faci, dulceață?

— Sunt bine, mulțumesc. Tata e pe-aici?

— Rex? s-a întors el spre bărbatul de lângă el. Unde e sconcsul ăla bătrân de Rex?

— L-am văzut în dimineața asta pe la *Howdy House.*

— Iubito, arăți de parcă ți-ar prinde bine un pic de odihnă, mi-a spus barmanul. Stai jos şi bea o Coca Cola din partea casei.

— Nu, mulțumesc. Am chestii de făcut.

M-am dus la *Howdy House,* care era o speluncă mai prejos de *Junior's.* Era mai mică şi mai întunecată, şi singura

mâncare pe care o servea erau ouăle murate. Barmanul mi-a spus că tata se dusese la *Pub,* o speluncă şi mai jegoasă decât *Howdy House* – neagră precum catranul, cu un bar lipicios, unde nu servea mâncare. Aici era, în mijlocul altor câțiva obişnuiți ai localului, povestindu-şi una dintre istoriile lui din Forțele Aeriene.

Când m-a văzut, tata a întrerupt povestirea şi mi-a aruncat privirea pe care mi-o adresa de fiecare dată când trebuia să îl caut prin baruri. Era întotdeauna un moment neplăcut pentru amândoi. Nu îmi doream să-l iau de acolo mai mult decât îşi dorea el ca fiica lui murdară şi zdrențuroasă să-l cheme acasă ca pe un şcolar rătăcitor. M-a privit în felul ăsta rece şi ciudat doar o clipă, apoi pe chip i-a apărut un zâmbet cald.

— Hei, Căpriță de Munte, a strigat el. Ce dracu' cauți în bomba asta?

— Mama spune că trebuie să vii acasă, i-am răspuns.

— Aşa spune, nu?

Mi-a comandat o Coca Cola şi încă un whisky pentru el. Îi tot repetam că era timpul să plecăm, dar continua să amâne şi să comande mai multe pahare de whisky, de parcă ar fi trebuit să dea pe gât cât putea de multe înainte de a îndura ce-l aştepta acasă. S-a dus împleticindu-se până la baie, s-a întors, a mai comandat unul pentru drum, a trântit paharul înapoi pe bar şi a luat-o spre uşă. S-a dezechilibrat încercând s-o deschidă şi a căzut lat la podea. Am încercat să-l ajut să se ridice, dar se tot

prăbuşea.

— Iubito, n-o să ajungi nicăieri cu el, aşa, a spus un bărbat din spatele meu. Haide, dă-mi voie să te duc cu maşina până acasă.

— V-aş fi recunoscătoare, domnule, i-am răspuns eu. Dacă nu e un ocol prea mare pentru dumneavoastră.

Câțiva dintre ceilalți obişnuiți ai casei ne-au ajutat să-l urcăm pe tata în camion. L-am sprijinit de o ladă cu unelte. Era după-amiaza târzie a unei zile de la începutul primăverii, începea să se lase întunericul, iar oamenii de pe Medowell Street îşi închideau magazinele şi plecau. Tata a început să cânte una dintre melodiile lui preferate.

Swing low, sweet chariot
Coming for to carry me home.

Tata avea o voce plăcută de bariton, cu forță, timbru şi amplitudine şi în pofida faptului că era beat, cânta aşa cum se cădea să fie interpretat un cântec plin de patimă.

I looked over Jordan, and what did I see
Coming for to carry me home?
A band of angels coming after me
Coming for to carry me home.

Am urcat în față, lângă şofer. În drum spre casă – în timp ce tata continua să cânte în spate, prelungind cuvântul „low“ atât de mult încât ajunsese să semene cu mugetul unei vaci – omul m-a întrebat

cum merge şcoala. I-am spus că învățam din greu pentru că îmi doream să mă fac fie medic veterinar, fie geolog specialist în perioada miocenului, când s-au format munții. Îi povesteam cum s-au format geodele din bulele de aer prinse în lavă, când m-a întrerupt.

— Pentru fata celui mai mare bețiv din oraş, ai planuri mari, mi-a zis.

— Opriți camionul, am ripostat eu. Ne putem descurca şi singuri de aici încolo.

— Vai, dar n-am vrut să spun nimic rău cu asta, a zis el. Şi ştii că nu îl poți duce acasă de una singură.

Şi totuşi, a oprit. Am deschis uşa orizontală din spatele camionului şi am încercat să-l târăsc pe tata jos, dar omul avusese dreptate. Nu eram în stare. Şi atunci am urcat înapoi pe locul de lângă şofer, mi-am încrucişat brațele peste piept şi am privit drept înainte. Când am ajuns pe Little Hobart Street, la numărul 93, omul m-a ajutat să-l dau jos pe tata.

— Ştiu că te-ai simțit jignită din cauza cuvintelor mele, a spus bărbatul. Adevărul e că am avut de gând să o zic ca pe un compliment.

Poate că ar fi trebuit să-i mulțumesc, dar nu am făcut decât să aştept până când s-a îndepărtat şi apoi l-am chemat pe Brian să mă ajute să-l târăsc pe tata în sus pe deal, şi apoi în casă.

***

La câteva luni după moartea Ermei, unchiul Stanley a adormit în pivniță, în timp ce citea reviste cu benzi desenate şi

fuma o țigară. Casa cea mare de lemn a ars până la temelii, dar bunicul şi Stanley au scăpat cu viață şi s-au mutat într-un apartament cu două camere, fără ferestre, în subsolul unei case vechi de peste deal. Traficanții de droguri care locuiseră pe acolo înainte de asta scriseseră înjurături şi desenaseră modele psihedelice cu spray pe pereți şi pe țevile din tavan. Proprietarul casei nu le acoperise cu var; nici bunicul şi nici Stanley n-au făcut-o.

Şi totuşi, bunicul şi unchiul Stanley aveau o baie funcțională, de aceea, la fiecare sfârşit de săptămână, câțiva dintre noi ne duceam până acolo să facem o baie. Într-o zi, stăteam lângă unchiul Stanley pe canapeaua din camera lui, uitându-mă la *Hee Haw* şi aşteptându-mi rândul la cadă. Bunicul era plecat la Moose Lodge, unde îşi petrecea o bună parte din fiecare zi; Lori făcea baie, iar mama stătea la masă în camera bunicului, dezlegând cuvinte încrucişate. Am simțit mâna lui Stanley strecurându-mi-se pe coapsă. M-am uitat la el, dar se uita la fetele din *Hee Haw* cu atâta atenție, încât nu puteam fi sigură dacă o făcea deliberat; aşa că i-am împins mâna la o parte fără să-i spun nimic. Câteva minute mai târziu, mâna lui s-a strecurat înapoi pe coapsa mea. M-am uitat în jos şi am observat că pantalonii unchiului Stanley aveau fermoarul desfăcut, şi că se juca cu propriul mădular. Am simțit impulsul de a-l lovi, dar mă temeam că o să intru în belea, aşa cum i se întâmplase lui Lori

după ce o pocnise pe Erma, aşa că, am tulit-o afară din cameră, la mama.

— Mamă, unchiul Stanley se comportă inadecvat, i-am spus.

— Ah, sigur e doar în imaginația ta, a zis ea.

— M-a pipăit. Şi-şi face laba!

Mama a clătinat din cap şi a părut îngrijorată.

— Săracul Stanley, spuse ea. E atât de singur.

— Dar a fost scârbos!

Mama m-a întrebat dacă mă simțeam bine. Am ridicat din umeri şi-am dat din cap.

— Vezi, asta e, a spus ea.

Mi-a zis că agresiunea sexuală era o infracțiune de percepție.

— Dacă nu crezi că ai fost prejudiciată, nu eşti, a spus ea. Atâtea femei fac un mare tărăboi din cauza chestiilor ăstora. Dar tu eşti mai puternică.

Şi s-a întors la cuvintele ei încrucişate.

După asta, am refuzat să-l mai vizitez pe bunicul. Era în regulă să fiu puternică, dar ultimul lucru de care aveam nevoie era ca unchiul Stanley să creadă că mă întorceam la ei în casă pentru ca el să se mai dea la mine. Am făcut tot ce îmi stătea cu putință pentru a mă spăla acasă, pe Hobart Street. În bucătărie, aveam o cadă de aluminiu în care încăpeai dacă îți strângeai picioarele la piept. Vremea s-a încălzit suficient pentru ca să pot umple cada cu apă de la robinetul de sub casă şi să fac baie în bucătărie. După baie, mă ghemuiam la marginea căzii, îmi scufundam părul în

apă şi mă spălam pe cap. Dar căratul tuturor acelor găleți cu apă până în casă era muncă grea, iar eu amânam de obicei îmbăiatul până când îmi adunam curajul pentru asta.

Primăvara au început ploile, inundând valea mai multe zile, în valuri de apă care se revărsau peste tot. Apa se scurgea prin făgaşele de pe pantele munților, luând cu ea pietre şi copaci mai mici, se revărsa peste drumuri, smulgând bucăți de asfalt. Țâşnea prin pâraie, care se umflau şi formau deasupra o spumă maronie, ca *milkshake-urile* cu ciocolată. Pâraiele se revărsau în Tug, iar acesta şi-a ieşit din matcă, a năvălit pe țărmuri şi a inundat casele şi magazinele de pe Medowell Street. Noroiul din unele case avea o adâncime de 120 de centimetri, iar camioanele şi rulotele oamenilor au fost măturate. Mai încolo, în Buffalo Creek Hollow, îndiguirea unei mine a cedat, şi un val de apă închisă la culoare, înalt de peste zece metri, a ucis 126 de oameni. Mama a spus că aşa se răzbuna natura pe oamenii care violentau şi devalizau pământurile, distrugând sistemul de canalizare propriu al naturii prin defrişarea pădurilor şi exploatarea în exces prin minerit.

Little Hobart Street era mult prea sus pentru a suferi din cauza inundațiilor, dar oricum, ploaia a măturat o parte a pavajului în curțile oamenilor care locuiau mai jos decât noi. De asemenea, apa a măcinat o parte din pământul care înconjura stâlpii care ne susțineau casa, făcând-o şi mai instabilă. Gaura din

acoperişul bucătăriei s-a lărgit, şi apa a început să picure şi prin acoperişul dormitorului, în colțul dinspre Brian şi Maureen. Brian avea patul de sus, iar când ploua trebuia să întindă o prelată deasupra, să se ferească de stropii de apă.

Toate obiectele din casă erau umede. Un mucegai fin şi verde năpădise cărțile, hârtiile şi tablourile, adunate în mormane atât de înalte şi îngrămădite în aşa hal încât de-abia izbuteai să traversezi încăperea. Ciuperci mititele au răsărit prin colțuri. Umezeala a erodat şi scările de lemn care duceau spre casă, iar urcarea lor a devenit un risc zilnic. Mama a căzut printr-o treaptă putrezită şi s-a dus de-a dura pe panta dealului. A avut vânătăi pe brațe şi pe picioare săptămâni în şir.

— Soțul meu nu mă bate, spunea, dacă cineva se holba la ea. Pur şi simplu, nu vrea să repare scările.

Şi veranda începuse să putrezească. Majoritatea stâlpilor care susțineau balustrada, precum şi grilajul acesteia, cedaseră, iar scândurile podelei deveniseră buretoase şi alunecoase din cauza mucegaiului şi a algelor. Era o adevărată provocare să coborâm sub casă pentru a folosi toaleta în timpul nopții. Fiecare dintre noi alunecase şi căzuse de pe verandă cel puțin o dată. Veranda era la o înălțime de vreo trei metri de pământ.

— Trebuie să facem ceva în privința problemei cu veranda, i-am spus mamei. În ultima vreme, e un adevărat pericol să

te duci la baie în timpul nopții.

În afară de asta, toaleta de sub casă devenise complet inutilizabilă. Se inundase şi te descurcai mult mai bine dacă îți săpai o groapă undeva, pe panta muntelui.

— Ai dreptate, a răspuns mama. Trebuie să facem ceva.

A cumpărat o găleată. Era din plastic galben, o țineam pe podeaua bucătăriei şi de atunci am folosit-o ori de câte ori trebuia să mergem la baie. Când se umplea, un suflet curajos o ducea afară, săpa o groapă şi o golea.

***

Într-o zi, când eram cu Brian pe afară, hoinărind la marginile proprietății noastre, a ridicat o bucată de cherestea putrezită şi sub ea, printre păduchii de lemn şi viermi, era un inel cu diamant. Piatra era mare. La început, am crezut că este un gunoi oarecare, apoi l-am lustruit cu salivă şi am zgâriat sticlă cu el, aşa cum ne învățase tata, şi ni s-a părut veritabil. Ne-am dat seama că, fără îndoială, a fost al bătrânei doamne care locuise acolo şi care a murit înainte de venirea noastră. Toată lumea obişnuia să spună că era puțin sărită de pe fix.

— Cât crezi că valorează? l-am întrebat pe Brian.

— Probabil mai mult decât casa, a răspuns el.

Ne-am gândit că am putea să-l vindem şi să cumpărăm de mâncare, să achităm contravaloarea casei – mama şi tata

rămâneau mereu în urmă cu plățile lunare şi se discuta că vom fi evacuați – ba poate chiar ne vor rămâne îndeajuns de mulți bani pentru a ne cumpăra ceva special, cum ar fi o pereche nouă de pantofi sport pentru fiecare dintre noi.

Am dus inelul acasă şi l-am arătat mamei. Ea l-a ridicat înspre lumină, apoi a spus că va trebui să-l evaluăm. În ziua următoare, a luat autobuzul Trailways până la Bluefield. Când s-a întors, ne-a spus că era vorba despre un diamant autentic de două carate.

— Aşadar, cât valorează? am întrebat.

— N-are importanță, a zis mama.

— Cum aşa?

— Pentru că nu îl vindem.

Îl va păstra, ne-a explicat ea, pentru a înlocui verigheta pe care i-o dăruise mama ei, cea pe care tata o amanetase la scurt timp după căsătorie.

— Dar, mamă, i-am spus, inelul ăla ne-ar putea procura o grămadă de mâncare.

— Aşa e, a spus mama, dar pe de altă parte, ar putea să-mi îmbunătățească încrederea în forțele proprii. În momente ca astea, încrederea în forțele proprii este mai importantă decât mâncarea.

***

Într-adevăr, încrederea mamei în forțele proprii avea nevoie de oarecare susținere. Uneori, pur şi simplu ceda. Se retrăgea pe canapea şi stătea acolo zile în şir, plângând şi aruncând din când în când cu diverse obiecte în noi. Ar fi fost o

artistă faimoasă, urla ea, dacă n-ar fi avut copii, şi niciunul dintre noi nu îi apreciam sacrificiile. În ziua următoare, dacă starea de spirit se îmbunătățea, începea din nou să picteze şi să fredoneze, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Într-o dimineață de sâmbătă, la scurt timp după ce mama a început să poarte noul inel cu diamant, buna dispoziție îi revenise şi a hotărât să facem cu toții curat în casă. Mi s-a părut o idee minunată. I-am spus mamei că ar trebui să golim fiecare cameră, să facem o curățenie temeinică şi să băgăm înapoi în casă doar lucrurile esențiale. Mi se părea că era o soluție de a ne descotorosi de talmeş-balmeş. Dar mama a spus că ideea mea solicita prea mult timp, aşa că, tot ce-am făcut până la urmă a fost să îndreptăm teancurile de hârtii şi să îngrămădim hainele murdare în dulapul cu sertare. Mama a insistat să cântăm *Ave Maria* în timp ce munceam.

— E un mod de a ne curăța sufletele în timp ce facem curat în casă, a spus ea. Aşa, împuşcăm doi iepuri dintr-un foc.

Motivul pentru care devenise o morocănoasă, ne-a spus ea ceva mai târziu în acea zi, era faptul că nu făcea suficientă mişcare.

— O să încep să fac gimnastică, ne-a anunțat ea. Odată ce îți pui sângele-n mişcare, ți se schimbă complet viziunea asupra vieții.

S-a aplecat şi şi-a atins degetele de la picioare.

Când s-a ridicat, ne-a spus că deja se

simțea mai bine, şi s-a aplecat din nou. Am privit-o stând aşezată la masa de scris, cu brațele încrucişate la piept. Ştiam că problema nu consta în faptul că aveam cu toții circulația proastă. Nu era cazul să facem aplecări şi să ne atingem degetele de la picioare. Trebuia să luăm măsuri drastice. Aveam deja doisprezece ani şi luasem în calcul toate opțiunile, făcusem nişte cercetări pe la biblioteca publică şi culesesem frânturi de informații despre cum supraviețuiau celelalte familii de pe Little Hobart Street. Concepusem un plan şi aşteptam ocazia de a-l prezenta mamei. Se părea că sosise momentul.

— Mamă, nu putem continua să trăim aşa, i-am spus.

— Dar nu e atât de rău, mi-a răspuns ea.

Între două aplecări până la vârfurile picioarelor, îşi ridica brațele în aer.

— De trei zile încoace, mâncăm numai popcorn, am continuat.

— Eşti întotdeauna atât de negativistă, a zis ea. Îmi aminteşti de maică-mea, nu faci decât să critici, să critici, să critici.

— Nu sunt negativistă, am obiectat eu. Încerc să fiu realistă.

— Fac tot ce pot în circumstanțele date, a ripostat ea. Cum se face că nu-l învinuieşti niciodată pe tatăl tău pentru nimic? Nu e un sfânt, să ştii.

— Ştiu, am aprobat-o.

Mi-am trecut un deget de-a lungul tăbliei biroului. Tata îşi punea întotdeauna țigările pe marginea lui şi era crestat cu un şir de arsuri negre de

țigară, ca o margine ornamentală.

— Mamă, trebuie să-l părăseşti pe tata, i-am spus.

Şi-a întrerupt aplecările.

— Nu pot să cred că tocmai tu eşti în stare să-mi spui una ca asta, a zis ea. Nu-mi vine să cred că dintre toți oamenii, tocmai tu te-ai întoarce împotriva tatălui tău.

Eu eram ultima persoană care îl mai apăra pe tata, a continuat ea, singura care se prefăcea că-i crede scuzele şi poveştile, singura care pretindea că are încredere în planurile lui de viitor.

— Te iubeşte atât de mult, a adăugat mama. Cum poți să-i faci una ca asta?

— Nu-l învinovățesc pe tata, am spus eu.

Nu-l acuzam. Dar tata părea pornit să se autodistrugă, iar eu mă temeam că ne va trage pe toți în prăpastie, împreună cu el.

— Trebuie să scăpăm de aici.

— Dar nu pot să-l părăsesc pe tatăl tău! a zis ea.

I-am explicat mamei că dacă îl părăsea pe tata, s-ar fi calificat pentru ajutor social, pe care nu-l putea primi acum, pentru că avea un soț sănătos fizic. Câțiva dintre copiii de la şcoală – ca să nu mai spun de jumătate dintre cei care locuiau pe Little Hobart Street – primeau ajutoare sociale şi nu era un lucru atât de rău. Ştiam că mama era împotriva asistenței sociale, dar copiii ăia primeau bonuri de masă şi alocații pentru îmbrăcăminte. Statul le cumpăra cărbune şi le plătea mesele de la şcoală.

Mama nu a vrut să audă de una ca asta. Asistența socială, a spus ea, ne-ar provoca un rău psihologic ireparabil nouă, copiilor.

— Poate că din când în când vă este foame, dar după ce mâncați, sunteți în regulă, a zis. Poate că vi se face frig pentru un timp, dar vă încălziți întotdeauna. Odată ce apelați la ajutoare sociale, lucrul ăsta vă va schimba. Chiar şi după ce renunțați la ele, nu veți scăpa niciodată de acest stigmat: că ați fost odată un caz social. Veți fi marcați pe viață.

— În regulă, am zis eu. Dacă nu suntem cazuri sociale, fa-ți rost de un loc de muncă.

Era o lipsă mare de profesori în districtul Medowell, exact cum fusese şi în Battle Mountain. Putea găsi un post într-o clipă şi, dacă avea salariu, ne puteam muta într-un mic apartament în oraş.

— Asta sună ca o viață îngrozitoare, a protestat mama.

— Mai rea decât cea de acum? sun întrebat-o.

Mama a amuțit. Părea că se gândeşte. Apoi, a ridicat privirea. Avea un zâmbet senin.

— Nu-l pot părăsi pe tatăl vostru, a zis ea. E împotriva crezului catolic.

Apoi a oftat.

— Şi, oricum, îți cunoşti mama. Sunt dependentă de suspans.

***

Mama nu i-a spus niciodată tatei că o îndemnasem să-l părăsească. În acea vară, el a continuat să mă considere principalul său aliat şi, dată fiind concurența atât de scăzută pentru acest post, probabil că eram.

Într-o după-amiază din iunie, stăteam cu tata pe verandă, cu picioarele atârnând pe marginea ei, uitându-ne la casele de jos. În acea vară era atât de cald, încât abia puteam să respir. Mi se părea că e mai cald decât la Phoenix sau la Battle Mountain, unde temperatura urca în mod regulat peste 38°, aşadar, când tata mi-a spus că nu erau decât 32°, am zis că sigur termometrul era stricat. Dar el a spus că nu, doar că noi eram obişnuiți cu căldura uscată din deşert, iar aici era căldură umedă.

Era mult mai cald, a subliniat tata, în vale, în Stewart Street, care era flancată de casele acelea drăguțe de cărămidă cu pajiştile lor îngrijite, pătrate şi pasarelele lor din aluminiu răsucit. Văile erau prinse în capcana caniculei. Casa noastră era situată la cea mai mare înălțime de pe panta dealului, prin urmare, era locul cel mai răcoros din Welch. În cazul inundațiilor – după cum văzuserăm şi noi – era locul cel mai sigur.

— Nu ştiai că m-am gândit foarte bine când am hotărât unde să locuim, nu? m-a întrebat el. Secretul afacerilor imobiliare constă în trei lucruri, Căpriță de Munte. Amplasament. Amplasament. Amplasament.

Tata a început să râdă. Era un râs

tăcut care-i făcea umerii să se cutremure, şi cu cât râdea mai mult, cu atât i se părea mai amuzant, şi râdea şi mai tare. Am început să râd şi eu, şi, în scurt timp, amândoi râdeam isteric, întinşi pe spate, cu lacrimile curgându-ne pe obraji, lovindu-ne tălpile de podeaua verandei. Obosisem, aveam crampe din cauza râsului şi credeam că trecuse criza de râs, dar unul dintre noi începea să chicotească, şi asta îl stârnea pe celălalt şi, din nou, începeam amândoi să hăhăim ca hienele.

Pentru copiii din Welch, principala sursă de răcoare împotriva caniculei era ştrandul public, aflat în vale, lângă şinele de tren, în apropierea gării Esso. Eu şi Brian ne duseserăm o dată, dar Ernie Goad şi prietenii lui erau acolo şi au început să le spună tuturor că noi, familia Walls, locuiam în gunoi şi am fi împuțit în ultimul hal apa din bazin. A fost ocazia lui Ernie Goad de a se răzbuna pentru Bătălia de pe Little Hobart Street. Unul dintre prietenii lui a inventat expresia „epidemie de boală”, şi după aceea s-au dus la părinți şi la salvamari să le spună că trebuia să fim alungați pentru a preveni o erupție în bazin. Eu şi Brian am hotărât să plecăm. În timp ce ne îndepărtam, Ernie Goad s-a cățărat pe gardul de sârmă.

— Duceți-vă acasă, în groapa de gunoi! a strigat el.

Vocea lui era stridentă, din cauza triumfului.

— Duceți-vă şi nu mai veniți aici!

***

O săptămână mai târziu, pe o vreme la fel de toridă, m-am întâlnit cu Dinitia Hewitt în centrul. Ea venea chiar atunci de la ştrand şi avea părul ud, prins la spate cu o eşarfa.

— Frate, cât de bine a fost în apa aia, a zis ea, lungind cuvântul „bine”, care a sunat de parcă ar fi avut cincisprezece „i“ în el. Tu te duci să înoți?

— Nu suntem prea bine primiți pe-acolo, i-am spus.

Dinitia a dat din cap, deşi nu-i dădusem nicio explicație. Apoi a zis:

— De ce nu vii să înoți cu noi, dimineața?

Prin „noi“ ştiam că se referea la ceilalți oameni de culoare. Ştrandul nu avea un program diferit, oricine se putea duce oricând să înoate – cel puțin teoretic – dar realitatea era că toți oamenii de culoare înotau dimineața, când intrarea era gratuită, şi toți albii se duceau la înot seara, când intrarea costa cincizeci de cenți. Nimeni nu planificase acest aranjament şi nu existau reguli care să-l impună. Pur şi simplu, aşa mergeau lucrurile.

Cu siguranță îmi doream să intru din nou în apă, dar nu îmi puteam reprima senzația că dacă acceptam oferta Dinitiei aş fi încălcat un tabu.

— N-o să se înfurie nimeni? am întrebat-o.

— Pentru că eşti albă? a întrebat la rândul ei. Poate că ăia ai tăi s-ar înfuria, dar noi nu. Iar ăia ai tăi nu vor fi acolo.

***

A doua zi de dimineață, m-am întâlnit cu Dinitia în fața intrării la ştrand. Aveam cu mine costumul meu de baie întreg cumpărat de la magazinul de vechituri, împăturit în interiorul prosopului gri şi ponosit. Fata albă care supraveghea intrarea mi-a aruncat o privire surprinsă când am intrat pe poartă, dar nu mi-a spus nimic. Vestiarul femeilor era întunecat şi mirosea a soluție de curățat Pine-Sol, avea pereți din beton şi podea de ciment, udă. O melodie *soul* venea din magnetofon, şi toate femeile de culoare înghesuite printre băncile de lemn cu vopseaua scorojită cântau şi dansau pe muzică.

În vestiarele în care fusesem până atunci, femeile albe păreau întotdeauna stânjenite de goliciunea lor şi îşi înfaşurau prosoape în jurul taliei înainte să îşi lase chiloții să alunece în jos, dar aici majoritatea femeilor erau goale puşcă. Unele erau slabe ca țârul, cu şolduri ascuțite şi clavicule ieşite în afară. Altele aveau funduri mari, pufoase, şi sâni imenşi lăsați, şi în timp ce dansau, îşi loveau fundurile unul de altul şi îşi atingeau sânii de ai celorlalte.

De îndată ce m-au văzut, femeile s-au oprit din dans. Una dintre cele dezbrăcate s-a apropiat şi s-a proptit în fața mea, punându-şi mâinile în şold, cu sânii atât de aproape de mine, încât m-am temut că sfârcurile ei o să mă atingă. Dinitia a explicat că venisem cu ea şi

eram o fată de treabă. Femeile s-au uitat una la alta şi-au dat din umeri.

Mă apropiam de treisprezece ani şi eram timidă, aşa că, plănuiam să mă strecor cu costumul de baie pe sub rochie. Dar mi-am făcut griji că asta m-ar fi scos şi mai mult în evidență aşa că am tras aer în piept şi m-am dezbrăcat. Cicatricea de pe coaste era cam cât mâna mea cu degetele întinse, iar Dinitia a observat-o imediat. I-am povestit că am căpătat-o la trei ani şi că am stat şase săptămâni la spital, că mi s-au făcut grefe de piele şi de aceea nu purtam niciodată bikini. Dinitia şi-a trecut cu delicatețe degetele peste cicatrice.

— Nu arată chiar atât de rău, a zis ea.

— Hei, Nitia! a strigat una dintre femei. Prietenei tale albe o să-i crească un tufiş roşu!

— La ce te aşteptai? a întrebat Dinitia.

— Aşa e, am spus eu. Gulerul trebuie să se asorteze cu mânecile.

Era o expresie pe care o auzisem de la Dinitia. Ea a zâmbit auzind-o, şi toate celelalte femei au început să râdă şi să țipe. Una dintre dansatoare şi-a lovit şoldul de mine. M-am simțit îndeajuns de binevenită încât să-i răspund cu o lovitură vioaie.

Dinitia şi cu mine ne-am petrecut întreaga dimineață la ştrand, împroşcându-ne cu apă, exersând înotul pe spate şi fluture. Ea s-a bălăcit în apă aproape la fel de mult ca mine. Am stat în mâini cu picioarele afară din apă, am făcut răsuciri subacvatice, am jucat Marco Polo şi jocul laşului. Am ieşit să

facem sărituri ghiulea şi pepene de pe margine, făcând apa să țâşnească în coloane, ca un gheizer imens, menit să-i stropească pe cât mai mulți dintre oamenii de pe margine. Apa albastră sclipea şi se învolbura, făcând o spumă albă deasupra. Când s-a terminat timpul alocat înotului gratuit, aveam degetele de la mâini şi de la picioare complet încrețite şi ochii roşii, dureroşi din cauza dorinei, care era atât de concentrată încât de pe fundul bazinului se ridicau nişte vapori pe care îi puteai vedea cu ochiul liber. Niciodată nu m-am simțit mai curată.

În acea după-amiază, eram singură acasă şi continuam să savurez senzația de mâncărime şi uscăciune a pielii îmbibate în dorină şi pe aceea de oboseală până în oase pe care o capeți după exerciții fizice îndelungate, când am auzit o bătaie la uşă. Zgomotul m-a surprins. Aproape nimeni nu ne vizita pe Little Hobart Street, la numărul 93. Am întredeschis uşa câțiva centimetri şi m-am uitat afară. Un bărbat chel stătea pe verandă, ținând un dosar sub braț. Ceva din ținuta lui sugera ideea de „autorități“ – o specie pe care tata ne antrenase să o evităm.

— Capul familiei e acasă? a întrebat el.

— Cine vrea să ştie? l-am întrebat.

Omul a zâmbit aşa cum o faci atunci când încerci să îndulceşti veştile proaste.

— Sunt de la Protecția copilului şi îi caut pe Rex sau pe Rose Mary Walls, a spus el.

— Nu sunt aici, am zis.

— Câți ani ai? m-a întrebat el.

— Doisprezece.

— Pot să intru?

Am văzut că încerca să tragă cu ochiul în spatele meu, în casă. Am împins uşa, lăsând-o doar puțin crăpată.

— Mama şi tata nu ar fi de acord să vă dau drumul în casă, am spus eu. Până când discută cu avocatul lor, am adăugat, ca să-l impresionez. Spuneți-mi ce doriți şi le voi transmite eu mesajul.

Omul mi-a spus că cineva, căruia nu avea permisiunea să-i dezvăluie numele, sunase la biroul său recomandându-i să facă o anchetă privind condițiile de pe Little Hobart Street, numărul 93, unde era posibil ca nişte copii de vârste mici să fie neglijați de părinți.

— Nu suntem neglijați, i-am spus.

— Eşti sigură?

— Sunt sigură, domnule.

— Tatăl tău munceşte?

— Bineînțeles, i-am zis. Are angajamente temporare. Şi e întreprinzător. Dezvoltă o tehnologie privind arderea cărbunelui bituminös de calitate inferioară într-un mod sigur şi eficient.

— Dar mama ta?

— E artistă, i-am spus. Şi scriitoare şi profesoară.

— Serios?

Omul a notat ceva în carnețel.

— Unde?

— Nu cred că mama şi tata ar fi de acord să vorbesc cu dumneavoastră iară să fie aici, am zis. Reveniți atunci când vor fi acasă. Vă vor răspunde la întrebări.

— Bine, a spus bărbatul. Mă voi întoarce. Spune-le asta.

Mi-a întins o carte de vizită prin crăpătura uşii. L-am urmărit cu privirea în timp ce cobora.

— Aveți grijă cu scările alea, i-am spus. Suntem pe cale să facem altele noi.

***

După plecarea bărbatului, am fost atât de furioasă încât am luat-o la fugă pe pantă în sus şi am început să arunc cu pietre – pietre atât de mari, încât aveam nevoie de ambele mâini pentru a le ridica – în groapa cu gunoi. Exceptând-o pe Erma, nu urâsem pe nimeni atât de mult pe cât îl uram pe bărbatul ăsta de la Protecția copiilor. Nici măcar pe Emie Goad. Atunci când Emie şi gaşca lui veneau prin zonă răcnind că eram nişte gunoaie, puteam măcar să-i alungăm cu pietre. Dar dacă tipului de la Protecția copilului îi intra în cap că eram o familie dezorganizată, nu am fi avut cum să-l alungăm. Ar fi început o anchetă şi, în cele din urmă, ne-ar fi trimis pe mine, pe Brian, pe Lori şi pe Maureen să locuim la familii diferite, chiar dacă aveam cu toții note bune şi ştiam codul Morse. Nici prin minte nu-mi trecea să-i pierd pe Brian, Lori şi Maureen.

Mi-aş fi dorit să putem spăla putina. O bună bucată de vreme, eu, Brian şi Lori am presupus că vom pleca din Welch, mai devreme sau mai târziu. Odată la câteva luni, îl întrebam pe tata când o să mergem mai departe. El vorbea uneori

despre Australia sau Alaska, dar nu făcea nimic concret, iar când o întrebam pe mama, începea să fredoneze un cântecel despre cum pofta ei de-a se ridica şi de-a pleca se ridicase şi plecase. Poate că întoarcerea la Welch ucisese imaginea pe care tata o avea despre sine, de om care rătăceşte din loc în loc. Adevărul era că înțepeniserăm aici.

Când s-a întors mama acasă, i-am dat cartea de vizită a bărbatului şi i-am povestit despre vizita lui. I-am spus că, dat fiind că nici ea, nici tata nu se deranjau să caute de lucru, iar ea refuza să-l părăsească pe tata, autoritățile vor rezolva situația, destrămând familia.

M-am aşteptat ca mama să riposteze cu una dintre remarcile ei sfidătoare, dar mi-a ascultat tirada în bnişte. Apoi a spus că avea nevoie să îşi analizeze opțiunile. S-a aşezat la şevalet. Nu mai avea pânze şi începuse să picteze pe placaj, aşa că a luat o bucată de placaj de pe jos, şi-a scos paleta, a stors câteva tuburi de vopsea pe ea şi a ales o pensulă.

— Ce faci? am întrebat-o.

— Mă gândesc, a răspuns ea.

Mama a lucrat repede, mecanic, de parcă ar fi ştiut exact ce avea de gând să picteze. O siluetă umană s-a conturat în mijlocul bucății de placaj. Era o femeie, de la talie în sus, cu brațele ridicate. În jurul taliei i-au apărut cercuri albastre, concentrice. Albastrul s-a dovedit a fi o apă. Mama picta imaginea unei femei care se îneca într-un lac cuprins de furtună. După ce a terminat, a stat mult

timp tăcută, uitându-se fix la pictură.

— Aşadar, ce-o să facem? am întrebat, în cele din urmă.

— Jeannette, ştii atât de bine ce vrei încât e înspăimântător.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, am spus.

— O să-mi iau o slujbă, Jeannette, a pufnit ea.

Şi-a aruncat pensula în borcanul cu terebentină şi a rămas acolo, uitându-se la femeia care se îneca.

***

Profesorii calificați erau atât de puțini în districtul Medowell, încât doi dintre profesorii pe care îi aveam la liceul din Welch nu fuseseră la facultate. Mama a reuşit să obțină un post până la sfârşitul săptămânii. Ne-am petrecut zilele acelea încercând cu disperare să facem curat în casă, aşteptând să se întoarcă bărbatul de la Protecția copilului. Era o sarcină fără sorți de izbândă, dacă ne gândeam la toate mormanele de gunoi ale mamei, la gaura din tavan şi la găleata galbenă, dezgustătoare, din bucătărie. Şi totuşi, nu se ştie din ce motiv, el nu s-a mai întors niciodată.

Mama preda citirea pentru copiii de la şcoala elementară din Davy, o colonie de mineri aflată la 20 de kilometri nord de Welch. Pentru că tot nu aveam maşină, directorul şcolii a aranjat ca mama să fie adusă la şcoală de o altă profesoară, Lucy Jo Rose, care tocmai absolvise Bluefield State College şi era atât de grasă, încât

abia se strecura după volanul Dodge-ului ei maro. Lucy Jo, care primise practic ordin de la director să îndeplinească această sarcină, a antipatizat-o din prima clipă pe mama. Nu vorbea mai deloc pe drum, în schimb punea iar şi iar cântecele Barbarei Mandrell şi fuma Kool cu filtru. Imediat ce mama cobora din maşină, Lucy Jo pulveriza ostentativ locul mamei cu Lysol. La rândul ei, mama considera că Lucy Jo era întristător de incultă. Când mama l-a menționat odată pe Jackson Pollock, Lucy Jo a spus că ea avea origine poloneză[25], aşa că nu aprecia faptul că mama făcea referiri batjocoritoare la poporul polonez.

Mama întâmpina aceleaşi probleme cu organizarea programei şi disciplina elevilor pe care le avusese şi în Battle Mountain. Cel puțin într-o dimineață din săptămână făcea câte o criză de isterie şi refuza să se ducă la muncă, iar eu, Lori şi Brian trebuia să îi adunăm lucrurile şi să o ducem până jos, în stradă, unde o aştepta Lucy Jo încruntată, în timp ce fumul albastru pufăia din țeava de eşapament ruginită a Dart-ului.

Dar cel puțin aveam bani. Deşi eu aduceam nişte bani în plus făcând pe bona, Brian tăia iarba din curțile altor oameni, iar Lori distribuia ziare, toate astea la un loc nu erau cine ştie ce. Acum, mama era plătită cu aproximativ şapte sute de dolari pe lună, şi prima oară când i-am văzut cecul de salariu verde cu gri, cu cotorul detaşabil şi semnăturile automate, am crezut că

necazurile noastre au luat sfârsit. În zilele de salariu, mama ne lua până la banca de lângă tribunal să încaseze cecul. După ce casierul îi dădea banii, mama se ducea într-un colț al băncii şi îi îndesa într-o şosetă pe care o prindea de sutien cu un ac de siguranță. Apoi dădeam cu toții o tură pe la compania de electricitate, pe la furnizorul de apă şi pe la proprietar, plătindu-ne datoriile cu hârtii de zece şi douăzeci de dolari. Casierii căscau ochii atunci când mama îşi pescuia şoseta din sutien, explicându-le tuturor care o puteau auzi că era metoda ei de-a se proteja de hoții de buzunare.

De asemenea, mama a cumpărat nişte radiatoare electrice şi un frigider în rate, şi ne duceam la magazinul de electrocasnice să plătim câțiva dolari în fiecare lună, calculând că, până iarna, vor fi ale noastre. În afară de asta, mama mai plătea rate pentru cel puțin o „achiziție extravagantă”, ceva de care nu aveam cu adevărat nevoie – o cuvertură din mătase, cu ciucuri sau o vază din cristal tăiat – pentru că, spunea ea, calea cea mai sigură de a ne simți bogați era să investim în obiecte decorative de calitate. După aceea, ne duceam la magazinul universal şi ne făceam rezerve de provizii cum ar fi fasole şi orez, lapte praf şi alimente conservate. Mama cumpăra întotdeauna conservele zgâriate, chiar dacă nu erau la reduceri, spunând că şi ele au nevoie de dragoste.

Acasă, goleam poşeta mamei pe canapea şi număram banii rămaşi. Erau

sute de dolari, mai mult decât suficient să ne acopere cheltuielile până la sfârşitul lunii, credeam eu. Dar, lună după lună, banii dispăreau până la următorul cec de salariu, şi din nou mă pomeneam cotrobăind după mâncare prin gunoiul de la şcoală.

La sfârşitul unei luni din acea toamnă, mama ne-a anunțat că nu mai aveam decât un dolar pentru cină. Era suficient pentru a cumpăra o cutie de trei litri şi jumătate de înghețată napolitană care, spunea ea, nu era doar delicioasă, ci avea şi foarte mult calciu, care era bun pentru oase. Am adus înghețata acasă, Brian a desfăcut cutia şi a tăiat calupul în cinci bucăți egale. Mi-am însuşit dreptul de a alege prima. Mama ne-a spus s-o savurăm, pentru că nu vom avea bani de cină în seara următoare.

— Mamă, ce s-a întâmplat cu toți banii noştri? am întrebat în timp ce ne mâncam înghețata.

— S-au dus, s-au dus, s-au dus! a răspuns ea. I-am cheltuit pe toți.

— Dar pe ce? a întrebat Lori.

— Am casa plină de copii şi un soț care absoarbe alcoolul ca un burete, a zis mama. E mai greu să te gospodăreşti decât ați crede.

N-avea cum să fie atât de greu, mi-am spus eu. Alte mame reuşeau. Am încercat să-i pun mai multe întrebări. Cheltuia banii pentru ea? îi dădea tatei? Tata îi fura? îi risipeam noi prea repede? Nu am reuşit să obțin răspunsuri.

— Dă-ne nouă banii, i-am propus. O să concepem noi un buget şi o să-l

respectăm.

— Uşor de zis, a ripostat mama.

Într-adevăr, Lori şi cu mine am conceput un buget, în care am inclus şi o sumă generoasă pentru ca mama să-şi permită articole de lux cum ar fi ciocolatele uriaşe Hershey şi vazele de cristal tăiat. Dacă ne încadram în acest buget, credeam noi, ne-am fi putut permite haine noi, pantofi şi paltoane şi să cumpărăm o tonă de cărbune la preţul din extrasezon, mai mic. În cele din urmă, am fi făcut izolaţia termică, am fi racordat casa la reţeaua de apă, ba chiar am fi putut putut lua şi un boiler. Dar mama nu ne-a dat niciodată banii pe mână. Aşa că, deşi avea o slujbă stabilă, noi trăiam aproximativ la fel ca până atunci.

***

Am început clasa a şaptea în acea toamnă, ceea ce însemna că mergeam la liceul din Welch. Era o şcoală mare, aproape de vârful unui deal; o cărare abruptă ducea în sus. Copiii erau aduşi cu autobuzele din toate depresiunile îndepărtate şi din coloniile de mineri cum ar fi Davy şi Hemphill, prea mici pentru a avea propriul lor liceu. Unii copii păreau la fel de săraci ca şi mine, cu tunsori făcute acasă şi cu pantofii găuriţi. Mi-a fost mult mai uşor să mă integrez decât la şcoala elementară din Welch.

Şi Dinitia Hewitt era acolo. Acea dimineaţă de vară pe care mi-o petrecusem înotând cu Dinitia la ştrand

fusese momentul cel mai fericit pe care îl trăisem în Welch, dar ea nu a mai repetat niciodată invitația după aceea şi, chiar dacă era un ştrand public, simțeam că nu mă puteam duce să înot gratuit decât în urma unei invitații din partea ei. Nu m-am mai întâlnit cu ea decât după ce a reînceput şcoala, şi niciuna dintre noi nu a mai amintit de ziua aceea de la ştrand. Presupun că amândouă ştiam că, dat fiind felul în care oamenii din Welch priveau prietenia între rase, ar fi fost prea ciudat ca noi două să fim prietene apropiate. În timpul prânzului, Dinitia stătea împreună cu ceilalți copii de culoare, dar aveam un curs comun, şi acolo ne strecuram bilețele una alteia.

Când a ajuns la liceul din Welch, Dinitia se schimbase. Scânteia din ochi i se stinsese. Începuse să bea bere în timpul cursurilor. Îşi umplea o cutie de răcoritoare cu Mad Dog 20/20[{26}] şi o lua cu ea în clasă. Am încercat să aflu ce se întâmplase, dar tot ce am reuşit să scot de la ea a fost că noul prieten al mamei sale se mutase cu ele şi situația era puțin cam tensionată.

Într-o zi, chiar înainte de Crăciun, Dinitia mi-a strecurat un bilețel, întrebându-mă nume de fete care începeau cu D. Am scris toate numele pe care mi le-am putut aminti – Diane, Donna, Dora, Dreama, Diandra – şi apoi i-am pus întrebarea: „De ce?”. Ea mi-a dat un alt bilețel pe care scria: „Cred că sunt însărcinată”.

După Crăciun, Dinitia nu s-a mai întors la şcoală. După vreo lună, am

mers până la ea acasă şi am bătut la uşă. Un bărbat a deschis şi m-a privit. Avea pielea de culoarea fierului şi ochii galbeni ca nicotină. Lăsase uşa de protecție, exterioară, închisă, aşa că a trebuit să-i vorbesc prin panou.

— Dinitia e acasă? am întrebat.

— De ce întrebi?

— Vreau s-o văd.

— Ea nu vrea să te vadă pe tine, a trântit-o el şi a închis uşa.

După aceea, am mai văzut-o pe Dinitia prin oraş doar o dată sau de două ori, şi ne-am făcut semn cu mâna, dar n-am mai vorbit niciodată. Ulterior, am aflat că fusese arestată pentru că îl ucisese pe prietenul mamei sale cu o lovitură de cuțit.

***

Celelalte fete vorbeau fără încetare între ele despre cele care mai erau virgine şi despre punctul până la care erau dispuse să meargă împreună cu prietenul lor. Lumea părea împărțită în fete care aveau prieten şi fete care nu aveau. Această diferență era cea care conta în cea mai mare măsură; practic, era singura care avea vreo importanță. Dar eu ştiam că băieții sunt periculoşi. Chiar dacă spuneau că te iubesc, vânau întotdeauna câte ceva.

Deşi nu aveam încredere în băieți, mi-aş fi dorit, într-adevăr, ca unul dintre ei să-mi arate puțin interes. Kenny Hali, tipul în vârstă de pe strada noastră, care continua să mă urmărească, nu se

punea, Dacă un băiat ar fi fost interesat de mine, mă întrebam dacă aş fi avut curajul să-i spun, când încerca să meargă prea departe, că nu eram genul ăla de fată. Dar adevărul era că nu trebuia să-mi fac prea multe griji în privința respingerii avansurilor pentru că eram – după cum îmi spunea Emie Goad ori de câte ori prindea ocazia – urâtă cu cotlet de porc. Prin asta, încerca să sugereze că eram atât de urâtă încât, dacă voiam ca un câine să se joace cu mine, trebuia să-mi leg un cotlet de porc la gât.

Aveam ceea ce mama numea „o înfățişare ieşită din comun”. Asta era un fel de-a o spune. Aveam peste 180 cm, eram palidă ca burta unei broaşte şi aveam părul roşu aprins. Aveam coatele ascuțite şi genunchi ca nişte farfurioare pentru ceştile de ceai. Dar trăsătura mea cea mai proeminentă – şi mai îngrozitoare – erau dinții. Nu erau stricați sau strâmbi. De fapt, erau mari şi sănătoşi. Dar ieşeau în afară. Şirul de sus țâşnea înainte cu atât de mult entuziasm, încât îmi era greu să închid gura complet, şi îmi întindeam în permanență buza superioară, încercând să-i acopăr. Când râdeam, îmi puneam mereu mâna la gură.

Lori îmi spunea că am o impresie exagerată asupra felului în care arătau dinții mei.

— Sunt doar puțin pronunțați, spunea ea. Au un anume farmec, în stilul lui Pippi Şosețica.

Mama zicea că supraocluzia dentară

conferea expresie feței mele. Brian spunea că mi-ar fi fost folositoare dacă trebuia vreodată să mănânc un măr prin crăpătura vreunui gard.

Lucrul de care aveam nevoie, şi îmi dădeam seama de asta, era un aparat dentar. De câte ori mă uitam în oglindă, îmi doream ceea ce restul copiilor numea „o gură plină de sârme”. Bineînțeles, mama şi tata nu aveau bani pentru un aparat dentar – niciunul dintre noi, copiii, nu fusese vreodată la dentist – dar, după ce începusem să am grijă de copii şi să fac temele altora pentru bani, am decis să fac economii până când o să-mi permit un aparat dentar din banii mei. Habar n-aveam cât costa unul, aşa că am intrat în vorbă cu singura fată din clasa mea care purta aparat dentar şi, după ce am complimentat-o pentru progresele făcute, am întrebat-o într-o doară cât costase. Când mi-a spus că valora 1.200 de dolari, aproape că am leşinat. Eu primeam un dolar pe oră pentru a avea grijă de copii. Lucram de obicei cinci sau şase ore pe săptămână, iar asta însemna că, dacă aş fi economisit fiecare cent câştigat, miar fi trebuit aproape patru ani să strâng banii.

Am hotărât să-mi fac singură un aparat dentar.

***

M-am dus la bibliotecă şi am cerut o carte despre ortodonție. Bibliotecara m-a privit oarecum stupefiată şi mi-a spus că nu are aşa ceva şi atunci mi-am dat

seama că trebuia să descopăr singură lucruri în timp ce făceam asta. Procesul a presupus o serie de experimente şi mai multe starturi ratate. La început, am folosit un elastic. Înainte de culcare, îl întindeam peste dinții din față. Elasticul era mic, dar gros, şi avea o strânsoare bună, fermă. Dar îmi apăsa incomod limba şi uneori sărea în timpul nopții încât mă trezeam că mă înec cu el. Totuşi, de obicei, rămânea acolo toată noaptea, iar dimineața mă dureau gingiile din cauza presiunii pe care o exercita asupra dinților.

A părut a fi un semn promițător, dar am început să-mi fac griji că, în loc să îmi împingă dinții din față înăuntru, elasticul ar putea să mi-i tragă pe cei din spate în afară. Şi atunci, am făcut rost de nişte elastice groase pe care le-am purtat de jur împrejurul capului, şi care îmi apăsau dinții din față. Problema cu această tehnică era că elasticele erau strâmte – trebuiau să fie aşa, pentru a funcționa – şi mă trezeam cu dureri de cap şi semne roşii, adânci, în locurile în care mi se înfipseseră în jurul feței.

Aveam nevoie de o tehnologie mai avansată. Am îndoit un umeraş de metal în formă de potcoavă, adaptându-l la forma capului meu. Apoi, am curbat cele două capete în afară, pentru ca, atunci când țineam umeraşul în jurul capului, marginile să se îndepărteze de fața mea şi să formeze cârlige care să țină elasticul pe loc. Când l-am încercat, umeraşul mă incomoda aşa că am folosit un prosop de hârtie Kotex pe post de căptuşeală.

Invenția funcționa perfect, numai că trebuia să dorm întinsă pe spate, un lucru care pe care îl făceam cu greu, mai ales dacă era frig; mie îmi plăcea să stau cuibărită în pături, în afară de asta, elasticele se mai desprindeau din când în când în toiul nopții. Un alt dezavantaj era că instalația îmi lua o grămadă de timp, s-o pot pune așa cum trebuia. Așteptam de obicei până se făcea întuneric, să nu o vadă cineva.

Într-o noapte, stăteam întinsă în patul meu, purtându-mi sofisticatul aparat dentar-umeraş, când s-a deschis uşa dormitorului. Am izbutit să desluşesc o siluetă neclară în întuneric.

— Cine e acolo? am întrebat eu, dar pentru că purtam aparatul dentar, a ieşit cam aşa: „Fine e acovo?”

— E taică-tău, a răspuns tata. Ce-i cu fonfăiala asta?

A venit până lângă patul meu, şi-a scos bricheta Zippo şi a aprins-o. Flacăra a țâşnit brusc.

— Ce e drăcia aia de pe capul tău?

— Abavatuv meu ventav, am răspuns eu.

— Ce anume?

Mi-am scos invenția şi i-am explicat tatei că fiindcă dinții din față îmi ieşeau atât de mult în afară, aveam nevoie de aparat dentar, dar pentru că ar fi costat 1.200 de dolari, mi-am făcut singură unul.

— Pune-l înapoi, a spus tata.

Mi-a examinat cu atenție opera, apoi a dat din cap.

— Aparatul ăsta dentar e o afurisită de

creație care dovedeşte geniu ingineresc, a zis el. L-ai moştenit pe taică-tău.

M-a luat de bărbie în mână şi mi-a deschis gura.

— Şi, pentru numele lui Dumnezeu, cred că funcționează.

***

În acel an, am început să lucrez pentru ziarul şcolii, *The Maroon Wave.* Îmi doream să mă alătur vreunui club, unui grup sau unei organizații unde să simt că eram acceptată şi unde oamenii nu se îndepărtau dacă mă aşezam lângă ei. Eram o alergătoare bună şi întâi m-am gândit să mă înscriu în echipa de atletism, dar trebuia să-ți plăteşti uniforma, iar mama a spus că nu ne putem permite aşa ceva. Nu trebuia să cumperi o uniformă, un instrument muzical sau să plăteşti o taxă de înscriere pentru a lucra la *Wave.*

Domnişoara Jeanette Bivens, una dintre profesoare, era consultantă de specialitate a ziarului *Wave.* Era o femeie liniştită şi minuțioasă, care era de atât de mult timp la liceul din Welch, încât fusese şi profesoara de engleză a tatei. Fusese prima persoană din viața lui, mi-a povestit tata odată, care îi arătase un dram de încredere. Ea crezuse că are talent la scris şi îl încurajase să trimită un poem de douăzeci şi patru de versuri, intitulat „Furtună de vară“ la un concurs de poezie la nivel de stat. După ce obținuse locul întâi, unul dintre ceilalți profesori ai tatei se mirase în gura mare

că fiul unor alcoolici decăzuți ca Ted şi Erma Walls ar fi putut scrie un astfel de poem. Tata se simțise atât de jignit, încât abandonase şcoala. Domnişoara Bivens fusese aceea care îl convinsese să se întoarcă şi să-şi ia diploma, spunându-i că avea tot ce trebuia ca să ajungă cineva. Tata mă botezase după ea; mama sugerase adăugarea celui de-al doilea „n”, pentru ca numele să pară mai elegant şi mai franțuzesc.

Domnişoara Bivens mi-a spus că, din câte ştia ea, eram singura care a lucrat vreodată la *Wave* încă din clasa a şaptea. Am început cu munca de corector. În serile de iarnă, în loc să mă înghesui în jurul sobei pe Little Hobart Street, la numărul 93, mergeam la birourile încălzite şi uscate ale ziarului *The Welch Daily News,* unde era cules, pus în pagină şi tipărit *The Maroon Wave.* Îmi plăcea atmosfera concentrată a redacției. Telexurile clămpăneau lângă perete, în timp ce rolele de hârtie care aduceau veşti din toată lumea se adunau pe jos. Lumini fluorescente atârnau la patru metri şi jumătate deasupra birourilor înclinate, cu suprafețe de sticlă, la care stăteau bărbați cu cozorocuri verzi, discutând asupra unor teancuri de articole şi fotografii.

Luam şpalturile ziarului *Wave* şi mă aşezam la unul dintre birouri, cu spatele drept şi un creion pe după ureche, citind cu atenție paginile, în căutarea greşelilor. Anii pe care îi petrecusem ajutând-o pe mama să corecteze ortografia din temele elevilor ei îmi asigurase suficientă

practică pentru genul ăsta de muncă. Făceam corecturile cu un marker albastru deschis, care nu putea fi detectat de aparatul de fotografiat care capta paginile pentru tipărire. Culegătorii dactilografiau din nou rândurile pe care le corectasem şi le imprimau. Treceam rândurile corectate prin aparatul cu ceară fierbinte care le ungea partea din spate cu adeziv, apoi le decupam cu un cuțit X-Acto şi le aşezam peste rândurile originale.

Am încercat să nu mă remarc cu nimic în redacție, dar una dintre culegătoare, o femeie morocănoasă, care fuma iară întrerupere şi purta întotdeauna o plasă pentru păr, mă antipatiza. I se părea că sunt murdară. Când treceam prin apropiere, se întorcea spre ceilalți culegători şi spunea cu voce tare:

— Simțiți vreun miros ciudat?

Exact cum îi făcea şi Lucy Jo mamei, şi-a luat obiceiul de a pulveriza dezinfectante şi odorizante de cameră în direcția mea. Apoi, i s-a plâns redactorului-şef, domnul Muckenfuss, că s-ar putea să am păduchi şi aş putea infesta întreaga redacție. Domnul Muckenfuss a discutat cu domnişoara Bivens, iar ea mi-a spus că atâta timp cât voi avea grijă de curățenia mea corporală, va lupta pentru mine. Aşa că am început să mă duc din nou în apartamentul bunicului şi al lui Stanley, pentru baia săptămânală, deşi când mă aflam acolo, aveam grijă să mă feresc cât puteam de mult de Stanley.

Ori de câte ori eram la *Daily News,* îi

urmăream pe redactorii şi pe reporterii care lucrau în redacție. Aveau un aparat pornit tot timpul, care monitoriza transmisiunile radio ale poliției şi, ori de câte ori se întâmpla un accident, un incendiu sau o crimă, un redactor trimitea un reporter să afle ce s-a întâmplat. Acesta venea înapoi după câteva ore şi scria un articol, care apărea în ziarul de a doua zi. Asta mă atrăgea extrem de mult. Până atunci, ori de câte ori mă gândeam la scriitori, îmi venea în minte mama, aplecată deasupra maşinii ei de scris, bătând zgomotos romane, piese de teatru şi filosofii de viață şi primind din când în când câte o scrisoare personalizată de refuz. Dar un reporter de la ziar, în loc să se ascundă într-un loc izolat, era în legătură permanentă cu restul lumii. Ceea ce scria reporterul influența gândurile şi discuțiile de a doua zi ale oamenilor; el ştia ce se întâmplă cu adevărat. Am hotărât că vreau să fiu unul dintre oamenii care ştiu ce se întâmplă cu adevărat.

După ce îmi terminam treaba, citeam articolele care soseau prin telegraf. Pentru că noi nu ne abonasem niciodată la un ziar sau o revistă, n-am ştiut niciodată ce se întâmpla în lume, exceptând versiunile distorsionate ale evenimentelor, care ne erau prezentate de mama şi tata – cele în care toți politicienii era escroci, toți pobțiştii era mardeiaşi şi fiecărui dehncvent i se înscenase ceva. Mă simțeam de parcă aş fi înțeles întreaga poveste pentru prima oară, de parcă mi se înmânaseră bucățelele lipsă

ale jocului de puzzle şi întreaga lume avea acum mai mult sens.

***

Câteodată, simțeam că dau greş față de Maureen, că nu îmi țin promisiunea de a o proteja – promisiunea pe care i-o făcusem atunci când o țineam în brațe, când ne întorceam acasă de la spital, imediat după ce se născuse. Nu aveam cum să-i ofer lucrurile de care avea cea mai mare nevoie: băi fierbinți, un pat cald, castroane aburinde de cremă de grâu, dimineața, înainte să plece la şcoală – dar încercam să fac lucruri mărunte. Când a împlinit şapte ani, le-am spus lui Brian şi lui Lori că trebuia să-i luăm un cadou special. Ştiam că mama şi tata n-o să-i cumpere cadouri, de aceea am făcut economii timp de mai multe luni, ne-am dus la Dollar General Store şi l-am cumpărat un set de aparate electrocasnice pentru bucătărie, de jucărie, realizate într-un mod destul de realist. Maşina de spălat se învârtea, iar frigiderul avea rafturi de metal. Am presupus că astfel putea, măcar atunci când se juca, să se prefacă că avea haine curate şi mese la ore regulate.

— Mai povestiți-mi despre California, ne-a cerut Maureen după ce a desfăcut cadourile.

Deşi se născuse acolo, nu-şi mai amintea nimic. Îi plăcuse dintotdeauna să ne asculte poveştile despre viața din deşertul californian, şi atunci i le-am mai spus o dată, i-am vorbit despre soarele

care strălucea tot timpul, despre faptul că era atât de cald încât alergam desculți peste tot chiar şi în toiul iernii, despre cum am mâncat salată pe câmpiile unei ferme şi cum ne-am umplut maşina de mai multe ori cu struguri albi şi despre cum am dormit pe pături sub cerul liber. I-am spus că era blondă pentru că fusese născută într-un stat de unde fusese extras atâta aur, şi avea ochii albaştri, de culoarea oceanului care mătura plajele californiene.

— Acolo o să locuiesc când o să fiu mare, a spus Maureen.

Deşi tânjea după California, locul magic al luminii şi al căldurii, părea mai fericită în Welch decât noi, ceilalți. Era o fată frumoasă ca dintr-o carte de poveşti, cu părul lung, blond şi ochi albaştri tulburători. Îşi petrecea atât de mult timp cu familiile prietenilor ei, încât, adeseori, nu părea nu părea să facă parte din familia noastră. O mulțime dintre prietenii ei erau penticostali, ai căror părinți susțineau că mama şi tata erau dezgustător de iresponsabili şi îşi asumaseră răspunderea pentru a salva sufletul lui Maureen. Ei o adoptaseră ca pe o fiică surogat şi o duceau la întrunirile lor de reînviere şi şedințe de confruntare cu şarpele, în Jolo.

Sub influența lor, Maureen a căpătat o atitudine profund religioasă. A fost botezată de mai multe ori şi venea acasă de fiecare dată, spunând că fusese renăscută. Odată, a insistat că diavolul luase forma unui şarpe mitologic cu coada în gură, care se rostogolise după

ea în jos pe munte, şuierând că o să-i ia sufletul. Brian i-a spus mamei că ar trebui să o ținem pe Maureen departe de penticostalii ăia săriți de pe fix, dar mama i-a răspuns că toți ajungem la religie pe propriile noastre drumuri şi fiecare dintre noi trebuie să respecte practicile religioase ale celorlalți, dat fiind că depinde de fiecare om să-şi găsească calea spre rai.

***

Mama putea fi înțeleaptă ca un filosof, dar schimbările ei bruşte de dispoziție începeau să mă calce pe nervi. Uneori, era fericită timp de mai multe zile la rând, anunțând că hotărâse să se concentreze exclusiv asupra gândurilor pozitive, pentru că, dacă ai numai gânduri pozitive, atunci ți se vor întâmpla lucruri pozitive. Dar, de fiecare dată, gândurile pozitive erau înlocuite de cele negative, iar cele negative îi invadau mintea ca un stol imens de ciori negre care se năpusteşte asupra orizontului, îngrămădindu-se peste copaci, peste scândurile gardurilor şi peste pajişti, holbându-se la tine într-o tăcere rău-prevestitoare. Când se întâmpla asta, mama refuza să se dea jos din pat, chiar şi atunci când apărea Lucy Jo să o ducă la şcoală, claxonând nerăbdătoare.

Într-o dimineață, pe la sfârşitul anului, mama a avut o cădere veritabilă. Ar fi trebuit să scrie evaluările referitoare la progresele elevilor ei, dar îşi petrecuse fiecare clipă liberă pictând, iar acum,

termenul limită o apăsa, şi evaluările erau tot nescrise. Programul de citire pentru elevii cu dificultăți urma să-şi piardă finanțarea, iar directoarea urma să fie ori furioasă, ori pur şi simplu dezgustată. Mama nu putea suporta ideea de a se întâlni cu ea. Lucy Jo, care o aşteptase pe mama în Dart, a plecat iară ea, iar mama a rămas pe canapea, învelită în pături, văitându-se cât de mult îşi detesta viața.

Tata nu era acasă, şi nici Maureen. Ca de obicei, Brian a început să o imite, dar nimeni nu râdea, aşa că şi-a luat cărțile şi a ieşit din casă. Lori s-a aşezat lângă mama pe pat, încercând s-o consoleze. Eu stăteam pur şi simplu în pragul uşii, cu brațele încrucişate, holbându-mă la ea.

Îmi era greu să cred că femeia asta care stătea cu capul sub pături, plângându-şi de milă şi dând apă la şoareci ca un copil de cinci ani, era mama mea. Avea 38 de ani, nu mai era tânără, dar nu era nici bătrână. În douăzeci şi cinci de ani, mi-am spus, voi avea vârsta ei de acum. Habar nu aveam cum va fi viața mea atunci, dar în timp ce îmi adunam cărțile pentru şcoală şi ieşeam pe uşă, mi-am jurat că nu va fi niciodată ca a mamei, că nu voi boci cu atâta disperare într-o cocioabă iară încălzire dintr-o bortă uitată de Dumnezeu.

Am pornit la vale pe Little Hobart Street. Plouase în noaptea precedentă; singurul sunet care se auzea era clipocitul apei de ploaie care se scurgea

în jos prin rigolele erodate de pe panta dealului. Şuvoaiele subțiri de apă noroioasă se revărsau şi peste drum, prelingându-mi-se în pantofi şi udându-mi şosetele. Talpa pantofului drept se înmuiase şi clămpănea la fiecare pas.

Lori m-a ajuns din urmă. Am mers o bucată de vreme în linişte.

— Săraca mama, a spus Lori în cele din urmă. Îi e greu şi ei.

— Nu mai greu decât nouă, am răspuns eu.

— Ba da, îi este, a spus Lori. Ea e cea care e măritată cu tata.

— Asta a fost decizia ei, am spus eu. Ar trebui să fie mai hotărâtă, să stabilească reguli clare pentru tata, în loc să se isterizeze de fiecare dată. Tata are nevoie de o femeie puternică.

— Nici măcar o cariatidă n-ar fi îndeajuns de puternică pentru tata.

— Ce-i aia?

— Un stâlp în formă de femeie, a zis Lori. Cele care susțin templele greceşti cu capetele lor. Mă uitam acum câteva zile la o fotografie cu câteva dintre ele şi mă gândeam: Tipele astea ocupă locul doi într-un clasament al celor mai dificile sarcini din lume.

***

Nu eram de acord cu Lori. Credeam că o femeie puternică ar reuşi să-i facă față tatei. Avea nevoie de cineva care să fie concentrat şi hotărât, cineva care să fie în stare să dea ultimatumuri şi să le respecte. M-am gândit că eram suficient

de puternică pentru a-l controla pe tata. Când mama îmi spusese că ştiu atât de bine ce vreau, încât e înspăimântător, îmi dădeam că nu încercase să-mi facă un compliment, dar am luat-o ca atare.

Ocazia mea de a demonstra că tata putea fi ținut în frâu a venit în acea vară, după ce s-a terminat şcoala. Mama avea de petrecut opt săptămâni în Charleston, unde urma să frecventeze cursuri universitare pentru a-şi reînnoi diploma de profesor. Sau, cel puțin, aşa susținea. Mă întrebam dacă, de fapt, căuta o modalitate de a scăpa de noi toți pentru o vreme. Lori, datorită notelor bune şi a portofoliului artistic, fusese acceptată într-o tabără de vară sponsorizată de autorități, pentru elevi cu talente speciale. Asta m-a pus, la treisprezece ani, în ipostaza de şefa a gospodăriei.

Înainte să plece, mama mi-a dat două sute de dolari. Era îndeajuns, spunea ea, să cumpăr mâncare pentru mine, Brian şi Maureen, să plătesc apa şi factura la electricitate. Am făcut calculele. Îmi ieşeau 25 de dolari pe săptămână, sau cu puțin peste 3,50 pe zi. Am făcut un buget şi am calculat că, într-adevăr, ne puteam descurca dacă mai câştigam şi eu nişte bani lucrând ca bonă.

În prima săptămână, totul a mers conform planului. Am cumpărat mâncare şi am gătit pentru mine, Brian şi Maureen. Trecuse aproape un an de când tipul de la Protecția copilului ne speriase, determinându-ne să facem curat, şi între timp se adunase iar o mizerie de nedescris. Mama ar fi făcut o criză dacă

aş fi azvârlit totul la gunoi, dar am petrecut mai multe ore făcând ordine şi încercând să organizez teancurile imense de obiecte inutile.

De obicei, tata nu se culca seara până când ne băgăm noi în pat, şi încă mai dormea dimineața, când ne trezeam şi plecam. Dar într-o după-amiază, cam la o săptămână după plecarea mamei la Charleston, m-a surprins singură în casă.

— Iubito, am nevoie de nişte bani, a zis el.

— Pentru ce?

— Pentru bere şi țigări.

— Am un buget destul de limitat, tată.

— Nu-mi trebuie mult. Doar cinci dolari.

Era echivalentul mâncării pe două zile. Aproape doi litri de lapte, o franzelă, douăsprezece ouă, două conserve de macrou, o pungă mică de mere şi nişte popcorn. Iar tata nu-mi făcea nici măcar onoarea de-a se preface că are nevoie de banii ăia pentru ceva folositor. Nu se certa cu mine, nu mă linguşea, nu mă amăgea şi nu făcea o demonstrație de farmec. Pur şi simplu, se aştepta să marchez banul, de parcă ar fi ştiut că nu voi putea să-l refuz. Şi n-am putut. Am scos portofelul de plastic verde pentru mărunțiş, am scos o bancnotă şifonată de cinci dolari şi i-am întins-o încet.

— Eşti o scumpete, a zis tata şi m-a sărutat.

Mi-am ferit capul. Faptul că îi dădusem banii ăia mă înfuriase. Eram furioasă pe mine, dar eram şi mai

furioasă pe tata. Ştia că am o slăbiciune pentru el, aşa cum nu mai avea nimeni altcineva din familie, şi profita de ea. M-am simțit folosită. Fetele de la şcoală vorbeau întotdeauna despre cum un tip sau altul este un profitor şi despre cum o fată sau alta a fost folosită, iar acum înțelegeam, în adâncul sufletului, semnificația acelui cuvânt.

Când tata mi-a mai cerut cinci dolari peste câteva zile, i-am dat. Îmi venea rău când mă gândeam că depăşisem bugetul cu zece dolari. Peste alte câteva zile, mi-a cerut douăzeci.

— Douăzeci de dolari?

Nu mi-a venit să cred că tata mergea atât de departe.

— De ce douăzeci?

— Dracu' s-o ia de treabă, de când trebuie să le dau explicații copiilor mei? a întrebat tata.

Apoi, mi-a povestit că împrumutase maşina unui prieten şi trebuia să cumpere benzină, să se poată duce până la Gary pentru o întâlnire de afaceri.

— Am nevoie de bani pentru a face bani. Ți-i dau înapoi.

M-a privit, provocându-mă să-l contrazic.

— Am facturi de plătit.

Auzeam că vocea îmi devine stridentă, dar nu o puteam controla.

— Am copii de hrănit.

— Nu-ți face griji în privința mâncării şi a facturilor, a zis tata. Astea-s probleme care trebuie să mă preocupe pe mine. În regulă?

Mi-am băgat mâna în buzunar. Nu

ştiam dacă voiam să scot banii, sau încercam să-i protejez.

— Te-am dezamăgit eu vreodată? a întrebat tata.

Auzisem întrebarea asta de cel puțin două sute de ori şi răspunsesem întotdeauna la ea aşa cum se aşteptase să o fac, pentru că mă gândeam că numai încrederea mea în el fusese cea care îl menținuse în formă în toți aceşti ani. Mă pregăteam să-i spun pentru prima oară adevărul, să-l informez că ne dezamăgise pe toți de nenumărate ori, dar ceva m-a oprit. Nu eram în stare să o fac. Între timp, tata îmi spunea că nu mă roagă să-i dau banii, ci mi-i cere. Avea nevoie de ei. Credeam oare că mințea, atunci când spunea că mi-i dă înapoi?

I-am dat cei douăzeci de dolari.

***

În sâmbăta aceea, tata mi-a spus că pentru a-mi da banii înapoi, trebuia mai întâi să-i câştige. Voia să-l însoțesc într-o călătorie de afaceri. A spus că trebuia să port ceva drăguț. Mi-a cercetat rochiile, care atârnau de o țeavă din dormitor şi a ales una cu floricele albastre şi nasturi în față. Împrumutase o maşină, un Plymouth cu geamul spart în dreptul pasagerului de lângă şofer, şi am trecut munții până la un oraş din apropiere, oprindu-ne într-un bar de la marginea drumului.

Localul era întunecat şi încețoşat ca un câmp de bătălie, din cauza fumului de țigară. Pe pereți străluceau reclame cu

neoane de la Pabst Blue Ribbon şi Old Milwaukee. Bărbați cu obrajii supți şi femei cu rujuri roşu-închis stăteau înşirați de-a lungul barului. Câțiva țipi care purtau bocanci cu bombeuri de oțel jucau biliard.

Eu şi tata ne-am aşezat la bar. Tata a comandat câte un Buds pentru amândoi, deşi îi spusesem că voiam un Sprite. După un timp, s-a ridicat şi s-a dus să joace biliard. De-abia îşi părăsise locul, că a şi apărut un tip care s-a aşezat în locul lui. Avea o mustață neagră, care se rotunjea în colțurile gurii şi praf de cărbune sub unghii. Şi-a pus sare în bere. Tata spunea că unii făceau chestia asta pentru că voiau să obțină mai multă spumă.

— Mă cheamă Robbie, a zis el. Tipul de-acolo e prietenul tău?

A făcut un semn spre tata.

— E tata, am răspuns eu.

A lins spuma, apoi a început să-mi pună întrebări despre mine, aplecându-se mai aproape în timp ce vorbea.

— Câți ani ai?

— Tu câți îmi dai? am întrebat eu.

— Cam şaptesprezece.

Am zâmbit şi mi-am acoperit dinții cu mâna.

— Ştii să dansezi? a întrebat el.

Am dat din cap.

— Bineînțeles că ştii, a spus el şi m-a ridicat de pe scaun.

Am aruncat o privire spre tata, care a zâmbit şi mi-a făcut semn cu mâna.

Din tonomat răsuna vocea lui Kitty Wells, care cânta despre bărbați

căsătoriți şi îngeri *honky tonk*[27]. Robbie mă ținea strâns, de talie. Am dansat pe un al doilea cântec, iar când ne-am aşezat din nou pe scaunele orientate spre masa de biliard, cu spatele lipit de bar, şi-a strecurat brațul pe după mine. Brațul ăla. M-a făcut să nu mă simt în largul meu, dar nu neapărat nemulțumită. Nimeni nu mai flirtase cu mine de la Billy Deel încoace, dacă nu îl luai în calcul pe Kenny Hali.

Şi totuşi, îmi dădeam seama ce urmărea Robbie. Mă pregăteam să-i spun că nu eram genul ăla de fată, dar apoi m-am gândit că o să răspundă că am o imaginație prea bogată. Până la urmă, tot ce făcuse fusese să danseze lent cu mine şi să-şi petreacă brațul în jurul meu. Am surprins privirea tatei. Mă aşteptam să traverseze val-vârtej încăperea şi să-i ardă una lui Robbie cu tacul pentru că se dădea la fiica lui. Dar, în loc să facă asta, i-a strigat lui Robbie:

— Fă ceva util cu mâinile alea afurisite. Vino încoace şi joacă o partidă de biliard cu mine.

Şi-au comandat câte un whisky şi şi-au dat tacurile cu cretă. La început, tata s-a abținut şi a pierdut, apoi a început să mărească mizele şi să-l bată. După fiecare joc, Robbie mai voia să danseze cu mine o dată. Lucrurile au ținut-o aşa câteva ore, timp în care Robbie s-a îmbătat pulbere, a pierdut joc după joc în fața tatei şi a început să mă pipăie în timp ce dansam sau stăteam la bar între jocuri. Tot ce mi-a spus tata a fost:

— Ține-ți picioarele încrucişate,

dulceață, ține-le încrucişate strâns.

După ce tata l-a fraierit de vreo 80 de dolari, Robbie a început să bombăne furios. A trântit creta pentru tac, făcând să se ridice în aer un nor de praf albastru, şi a ratat o ultimă lovitură. Şi-a azvârlit tacul pe masă şi a zis că s-a săturat, apoi s-a aşezat lângă mine. Avea ochii tulburi. Continua să repete că nu-i venea să creadă că un băşinos bătrân l-a făcut să piardă 80 de dolari, de parcă nu se putea hotărî dacă era indignat sau impresionat.

Apoi mi-a spus că locuia într-un apartament chiar deasupra barului. Avea o înregistrare cu Roy Acuff, care nu era în tonomat, şi i-ar fi plăcut să mergem până sus, să-l ascultăm. Dacă nu şi-ar fi dorit decât să mai dansăm puțin şi eventual câteva sărutări, aş fi putut accepta. Dar aveam senzația că se considera îndreptățit să primească ceva în schimb pentru că pierduse atâția bani.

— Nu sunt foarte sigură, am zis eu.

— Ei, haide! a ripostat el.

Apoi i-a strigat tatei:

— O să-ți iau fata până sus la mine.

— Desigur, a zis tata. Numai să nu-i faci ceva ce nu i-aş face eu.

Şi-a îndreptat tacul spre mine.

— Strigă dacă ai nevoie de mine, a zis şi mi-a făcut cu ochiul, de parcă ar fi vrut să sugereze că eram în stare să-mi port singură de grijă, că asta nu era decât treaba mea.

Aşadar, cu binecuvântarea tatei, am urcat treptele. Ajunşi în apartament, ne-am croit drum printr-o perdea făcută din

cheițe de cutii de bere. Doi bărbați stăteau pe o canapea şi urmăreau un meci de wrestling la televizor. Când m-au văzut, i-au rânjit hulpavi lui Robbie, care a pus discul cu Roy Acuff fără să oprească televizorul. M-a lipit de el şi a început din nou să danseze, dar îmi dădeam seama că treburile nu merg în direcția pe care mi-aş fi dorit-o, şi m-am opus. Şi-a lăsat mâinile în jos. Mi-a înşfăcat fundul, m-a împins pe pat şi a început să mă sărute.

— Uite-aşa! a spus unul dintre prietenii lui, în timp ce al doilea urla:

— Dă-i înainte!

— Nu sunt genul ăla de fată, i-am spus, dar m-a ignorat.

Când am încercat să mă rostogolesc de sub el, mi-a imobilizat brațele la spate. Tata îmi spusese să strig dacă aveam nevoie de el, dar nu voiam să țip. Eram atât de furioasă pe tata, că nu puteam suporta ideea ca el să mă salveze. Între timp, Robbie spunea ceva despre mine, cum că eram prea osoasă ca să mi-o tragă.

— Da, cei mai mulți țipi nu sunt atraşi de mine, i-am zis. În plus mai am şi cicatricele astea.

— Da, sigur, a zis el.

Dar s-a oprit.

M-am rostogolit de sub el, dându-mă jos din pat, mi-am deschis rapid rochia şi am dat-o la o parte, să-i arăt cicatricea pe care o aveam în dreapta. Din câte se vedea, ar fi putut crede că tot torsul meu era doar o întindere uriaşă de țesut cicatrizat. Robbie s-a uitat nesigur la

prietenii lui. Era ca şi cum ar fi descoperit o crăpătură prin gard.

— Cred că îl aud pe tata strigându-mă, am spus îndreptându-mă spre uşă.

***

În maşină, tata a scos banii pe care-i câştigase şi a numărat patruzeci de dolari, pe care mi i-a dat.

— Facem o echipă bună, a zis el.

Am simțit impulsul de a-i azvârli banii înapoi, dar aveam nevoie de ei, aşa că am pus bancnotele în portofel. Nu-l escrocasem pe Robbie, dar acționasem asupra lui într-un mod care mi se părea de-a dreptul abject, şi mă pomenisem într-o situație delicată. Dacă Robbie fusese tras pe sfoară de tata, acelaşi lucru mi se întâmplase şi mie.

— Te-a supărat ceva, Căpriță de Munte?

Pentru o secundă, m-am gândit să nu-i spun nimic tatei. M-am gândit că se va lăsa cu vărsare de sânge, pentru că el susținea mereu că ar fi în stare să omoare pe oricine m-ar atinge. Apoi, mi-am dat seama că vreau să-l văd pe tipul ăla caftit zdravăm.

— Tată, nemernicul ăla m-a atacat când eram sus la el.

— Sunt sigur că n-a făcut decât să te pipăie puțin, a zis tata în timp ce demaram din parcare. Ştiam că te poți descurca.

Drumul de întoarcere până la Welch era întunecat şi gol. Vântul şuiera prin geamul spart al Plymouth-ului pe partea

mea. Tata şi-a aprins o țigară.

— A fost ca atunci când te-am aruncat în izvorul ăla cu apă sulfuroasă, să te învăț să înoți, a zis el. Poate că tu erai convinsă că te vei îneca, dar eu ştiam că o să te descurci.

***

În seara următoare, tata a dispărut. După câteva zile, mi-a cerut să-l însoțesc din nou la un bar, dar l-am refuzat. S-a înfuriat şi a spus că dacă nu aveam de gând să fac echipă cu el, cel puțin puteam să pariez câțiva bani la biliard pe el. M-am pomenit că îi dau douăzeci de dolari; apoi, alți douăzeci, peste câteva zile.

Mama îmi spusese să aştept un cec cu drepturile ei din urma terenului din Texas pe la începutul lui iulie. De asemenea, mă avertizase că tata va încerca să pună mâna pe cec. De fapt, tata l-a aşteptat pe poştaş la poalele dealului şi i l-a luat din ziua în care a sosit. Poştaşul mi-a spus ce se întâmplase şi am rupt-o la fugă pe Little Hobart Street în jos, prinzându-l din urmă pe tata înainte să ajungă în oraş. I-am spus că mama hotărâse ca eu să păstrez cecul până la întoarcerea ei.

— Hai să-l ascundem împreună, a zis tata şi a sugerat să-l strecurăm în *World Book Encyclopedia* din 1933, pe care mama o primise gratis de la bibliotecă, la pagina „valute”.

În ziua următoarea, când am vrut să ascund cecul în altă parte, am descoperit

că dispăruse. Tata a jurat că nu avea habar ce se întâmplase cu el. Ştiam că minte, dar mai ştiam şi că dacă îl acuzam, ar fi început un concurs asurzitor de urlete, care nu mi-ar fi fost de niciun folos. Pentru prima oară, am avut o imagine clară a situației cu care se confrunta mama. Să fii o femeie puternică era mai greu decât mă aşteptasem. Mama mai avea mai mult de o lună de stat în Charleston; banii noştri de mâncare erau pe terminate; iar câştigul meu ca bonă nu compensa aceste lipsuri.

Văzusem o inscripție cu „Angajăm vânzătoare“ în vitrina unui magazin de bijuterii de pe Medowell Street, numit Becker's Jewel Box. M-am machiat puternic, m-am îmbrăcat în rochia mea cea mai drăguță – mov, cu buline mici, albe, cu un cordon care se lega la spate – şi o pereche de pantofi cu toc înalt ai mamei, pentru că purtam acelaşi număr la încălțăminte. Apoi am bătut drumul în jurul muntelui, să candidez pentru slujbă.

Am deschis uşa făcând să răsune clopoțeii care atârnau deasupra. Becker's Jewel Box era un magazin elegant, genul de loc în care nu avusesem ocazia să intru niciodată, cu un aparat de aer condiționat care vâjâia şi lumini fluorescente care bâzâiau.

Vitrinele din sticlă, încuiate, ofereau inele, coliere şi brose, iar pe pereții acoperiți cu lambriuri de pin atârnau câteva chitare şi banjouri pentru a diversifica marfa. Domnul Becker stătea

sprijinit de tejghea, cu mâinile împreunate.

Avea o burtă atât de mare, încât cureaua lui subțire şi neagră îmi amintea de ecuatorul care înconjura globul.

Mă temeam că domnul Becker nu mi-ar fi dat slujba, dacă ar fi aflat că aveam doar treisprezece ani, aşa că i-am spus că am şaptesprezece. M-a angajat pe loc, cu un salariu de patruzeci de dolari pe săptămână, bani în mână. Eram încântată. Asta era primul meu serviciu adevărat. Munca de bonă, meditațiile, temele altor copii, tunderea gazonului, colectarea de sticle şi vânzarea fierului vechi nu conta. Patruzeci de dolari pe săptămână erau bani serioşi.

***

Îmi plăcea munca asta. Oamenii care cumpărau bijuterii erau mereu fericiți şi, cu toate că Welch era un oraş sărac, Becker's Jewel Box avea o sumedenie de cumpărători; mineri mai în vârstă care le cumpărau nevestelor câte o broşă „de nume", împodobită cu pietre scumpe care simbolizau luna de naştere a fiecăruia dintre copiii lor; sau cupluri de adolescenți care achiziționau inele de logodnă – fata chicotea entuziasmată, iar băiatul avea o atitudine mândră şi bărbătească.

În momentele cu trafic scăzut, domnul Becker şi cu mine ne uitam la audierile scandalului Watergate, la un mic televizor alb-negru. Domnul Becker era fascinat de soția lui John Dean,

Maureen, care stătea în spatele soțului ei atunci când acesta depunea mărturie, şi purta haine elegante şi părul blond prins la spate, într-un coc strâns.

— Pe toți dracii, aia e o țipă cu clasă, obişnuia să spună domnul Becker.

Uneori, după ce se uita la Maureen Dean, domnul Becker se excita atât de tare încât se strecura în spatele meu în timp ce ştergeam vitrina de praf şi se freca de spatele meu. Obişnuiam să îi îndepărtez mâinile şi să mă îndepărtez fără să scot o vorbă, iar libidinosul se întorcea în fața televizorului, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Când domnul Becker traversa strada până la restaurantul *Mountaineer* să ia prânzul, lua întotdeauna cu el cheia vitrinei în care se aflau inelele cu diamante. Dacă veneau cumpărători care voiau să se uite la inele, trebuia să mă duc peste drum, să-l aduc. Odată, a uitat să ia cheia, şi după ce s-a întors, s-a apucat să facă o verificare ostentativă, numărând inelele în fața mea. Era felul lui de a-mi da de ştire că nu avea câtuşi de puțin încredere în mine. Într-o zi, după ce domnul Becker s-a întors de la prânz şi a verificat ostentativ vitrinele, m-am enervat atât de tare, încât m-am uitat înjur să văd dacă exista ceva în afurisitul ăla de magazin, care să merite furat. Coliere, broşe, banjouri – nimic din toate astea nu mă impresiona. Dintr-odată, privirea mi-a fost atrasă de vitrina cu ceasuri de mână.

Îmi dorisem dintotdeauna un ceas de mână. Spre deosebire de diamante,

ceasurile erau practice. Fuseseră create pentru oameni grăbiți, oameni cu întâlniri care trebuiau respectate şi programe care trebuiau onorate. Tipul de persoană care îmi doream să fiu. Zeci de ceasuri ticăiau în dulapul de sub casa de marcat. Era unul, mai ales, după care mă topeam. Avea patru curele de culori diferite – neagră, maronie, albastră şi albă – prin urmare, îți puteai schimba culoarea curelei, să se asorteze la îmbrăcăminte. Avea o etichetă de preț de 29,95 dolari, cu zece dolari mai puțin decât salariul meu pe o săptămână. Dar, dacă mi-l doream, putea fi al meu într-o secundă, pe gratis. Cu cât mă gândeam mai mult la acel ceas, cu atât mă atrăgea mai tare.

Într-o zi, femeia care lucra în magazinul domnului Becker din War a trecut pe la noi. Domnul Becker i-a cerut să îmi dea câteva sfaturi legate de înfățişare. În timp ce îmi arăta diferite pensule de aplicat fardurile, femeia, care avea părul platinat, țeapăn, şi genele negre de atâta rimei, mi-a spus că probabil câştig o căruță de bani din comisioane. Când am întrebat-o la ce se referea, mi-a spus că, pe lângă salariul ei de patruzeci de dolari pe săptămână, primea 10 din fiecare vânzare. Uneori, comisioanele ajungeau până la dublul salariului.

— La dracu', ajutorul de şomaj este mai mare de patruzeci de dolari pe săptămână, a zis ea. Dacă nu primeşti comisioane, Becker te înşală.

Când l-am întrebat pe domnul Becker

despre comisioane, mi-a spus că acestea erau pentru oamenii de la vânzări, iar eu nu eram decât o asistentă în magazin. A doua zi, după ce domnul Becker a plecat la Mountaineer, am deschis vitrina şi am scos ceasul cu patru curele. L-am strecurat în poşetă şi am rearanjat ceasurile rămăse, să acopăr lipsa. Făcusem o grămadă de vânzări pe cont propriu când domnul Becker era ocupat. Dat fiind că nu-mi plătise niciun fel de comision, nu făceam decât să iau ceea ce mi se cuvenea.

Când domnul Becker s-a întors de la prânz, a inspectat din nou vitrina cu inele cu diamant aşa cum făcea întotdeauna, dar nu a aruncat nici măcar o privire spre ceasuri. În timp ce mă întorceam acasă cu ceasul ascuns în poşetă, m-am simțit uşoară şi amețită de plăcere. După cină, m-am urcat în patul suprapus, unde nu mă putea vedea nimeni, şi am probat ceasul cu fiecare dintre cele patru curele, făcând gesturi pe care îmi imaginam că le fac oamenii bogați.

Să port ceasul la muncă era exclus, bineînțeles. Apoi, mi-am dat seama că puteam da nas în nas prin oraş cu domnul Becker oricând, aşa că am hotărât că, până începea şcoala, nu voi purta ceasul decât acasă. Apoi am început să mă întreb cum le voi explica existența acestuia lui Brian, lui Lori, mamei şi tatei. De asemenea, mi-am făcut griji că domnul Becker ar putea vedea ceva dubios în expresia chipului meu. Mai devreme sau mai târziu, ar fi

descoperit dispariția ceasului şi m-ar fi luat la întrebări, iar eu ar fi trebuit să mint convingător, şi nu eram prea bună la asta. Aş fi fost trimisă la o şcoală de corecție, împreună cu oameni ca Billy Deel, iar domnul Becker ar fi avut satisfacția gândului că în tot acest timp avusese dreptate să nu aibă încredere în mine.

Nu aveam de gând să-i ofer satisfacția asta. În dimineața următoare, am scos ceasul din cutia de lemn în care îmi țineam geoda, l-am pus în portofel şi l-am dus înapoi la magazin. Toată dimineața am aşteptat nerăbdătoare ca domnul Becker să plece la masa de prânz. După ce a dispărut, am deschis vitrina, am pus ceasul înapoi şi le-am rearanjat pe celelalte în jurul lui. M-am mişcat repede. În săptămâna precedentă, furasem ceasul fără ca măcar să tresar. Dar acum eram speriată să nu fiu prinsă în timp ce îl puneam înapoi.

***

La sfârşitul lui august, spălam rufe în vana de metal din sufragerie, când am auzit pe cineva urcând scările cântând. Era Lori. A dat năvală în camera de zi, cu un sac mannaresc pe umăr, râzând şi cântând în gura mare una dintre melodiile acelea vesele de tabără pe care intonează de obicei copiii noaptea, în jurul focului. N-o auzisem niciodată pe Lori dându-şi frâu liber atât de mult până acum. Strălucea în adevăratul sens al cuvântului şi mi-a povestit despre

mesele calde, despre duşurile fierbinți şi despre toți prietenii pe care şi-i făcuse. Ba chiar avusese un prieten care o sărutase.

— Toată lumea a crezut că eram o persoană normală, mi-a spus. A fost ciudat.

Apoi, mi-a povestit că şi-a dat seama că dacă ar pleca din Welch, departe de familie, ar putea avea o şansă de a duce o viață fericită. Din acel moment, a început să aştepte cu nerăbdare ziua în care va părăsi Little Hobart Street şi va fi pe cont propriu.

Câteva zile mai târziu, s-a întors acasă şi mama. Şi ea părea schimbată. Locuise într-o cameră din campusul universitar, fără patru copii de care să aibă grijă, şi îi plăcuse la nebunie. Participase la cursuri şi pictase. Citise teancuri întregi de cărți de dezvoltare personală şi acestea o făcuseră să-şi dea seama că îşi trăise viața pentru alții oameni. Intenționa să-şi dea demisia din postul ei de profesoară şi să se dedice artei.

— A sosit momentul să fac ceva şi pentru mine, a spus ea. A sosit momentul să încep să-mi trăiesc viața pentru mine.

— Mamă, ți-ai petrecut întreaga vară reînnoindu-ți diploma.

— Dacă nu aş fi făcut asta, nu aş fi avut niciodată această revelație.

— Nu-ți poți lăsa postul, i-am spus. Avem nevoie de banii ăia.

— De ce trebuie să fiu întotdeauna eu aceea care câştigă banii? a întrebat mama. Tu ai o slujbă. Poți câştiga bani.

Şi Lori poate să câştige bani. Eu am lucruri mai importante de făcut.

Am crezut că pe mama au apucat-o iar pandaliile. Am presupus că, de îndată ce va începe emul şcolar, va pleca în Dart-ul lui Lucy Jo spre şcoala elementară din Davy, chiar dacă va trebui să ne milogim de ea. Dar în acea primă zi de şcoală mama a refuzat să se dea jos din pat. Lori, Brian şi cu mine am tras păturile de pe ea şi am încercat s-o târâm pe podea, dar n-a fost dispusă să se clintească.

I-am spus că avea responsabilități. I-am amintit că cei de la Protecția copilului puteau veni din nou, dacă nu lucra. Ea şi-a încrucişat brațele la piept şi ne-a susținut privirea până când am lăsat noi ochii în jos.

— Nu mă duc la şcoală, a spus.

— De ce? am întrebat-o.

— Sunt bolnavă.

— Ce ai? m-am interesat.

— Am secrețiile nazale galbene, a spus mama.

— Dacă toată lumea care are secrețiile nazale galbene ar sta acasă, şcolile ar fi destul de goale, am ripostat eu.

Mama a ridicat brusc capul.

— Nu poți să-mi vorbeşti aşa, a zis ea. Sunt mama ta.

— Dacă vrei să fii tratată ca o mamă, i-am spus, ar trebui să te comporți ca atare.

Mama se enerva rar. De obicei, cânta sau plângea, dar de data asta, fața i s-a schimonosit de furie. Amândouă ştiam că întrecusem măsura, dar nu-mi păsa. Şi eu mă schimbasem în decursul verii.

— Cum îndrăzneşti? a țipat ea. O să vezi tu – stai să vezi. Te spun lu' taică-tău. Stai să vină acasă.

Amenințarea mamei nu m-a îngrijorat. Aşa cum vedeam eu lucrurile, tata îmi era dator. Avusesem grijă de copiii lui toată vara, îi dădusem bani de bere şi de țigări, ba chiar îl ajutasem să-l jecmănească pe minerul ăla, Robbie. Îmi imaginam că îl am pe tata în buzunarul de la spate.

Când am ajuns acasă în acea după-amiază, mama încă era cuibărită pe canapea, cu un teanc de cărți alături. Tata stătea la masa de schițe, rulându-şi o țigară. Mi-a făcut semn să îl urmez până în bucătărie. Mama s-a uitat la noi în timp ce ieşeam.

Tata a închis uşa şi m-a privit solemn.

— Mama ta spune că i-ai răspuns obraznic.

— Da, am zis. E adevărat.

— Da, domnule, m-a corectat, dar eu nu am adăugat nimic.

— M-ai dezamăgit, a continuat el. Ştii al dracului de bine că ar trebui să-ți respecți părinții.

— Tată, mama nu e bolnavă, chiuleşte pur şi simplu, i-am zis. Ar trebui să-şi ia obligațiile mai în serios. Trebuie să se maturizeze un pic.

— Cine te crezi? m-a întrebat el. E mama ta.

— Şi atunci de ce nu se comportă ca o mamă?

M-am uitat la tata o vreme. Apoi am izbucnit:

— Iar tu, de ce nu te comporți ca un tată?

Am văzut cum se înroşea de nervi. M-a prins de braț.

— Cere-ți scuze pentru comentariul ăsta!

— Şi dacă nu, ce-o să se întâmple? am întrebat.

Tata m-a izbit de perete.

— Dacă nu, pentru numele lui Dumnezeu, o să-ți arăt cine e şeful în casa asta.

Chipul lui era la câțiva centimetri de al meu.

— Şi ce ai de gând să faci, să mă pedepseşti? l-am întrebat. Nu mă mai duci prin baruri?

Tata şi-a ridicat mâna, de parcă ar fi vrut să mă pălmuiască.

— Ai grijă cum vorbeşti, domnişoară. Încă pot să te bat la cur şi să nu crezi că n-o voi face.

— Nu vorbeşti serios, am zis eu.

Tata şi-a lăsat mâna în jos, şi-a scos cureaua din găicile pantalonilor lui de muncă şi şi-a înfaşurat-o de câteva ori în jurul degetelor.

— Cere-ți scuze de la mine şi de la maică-ta, a spus el.

— Nu.

Tata a ridicat cureaua.

— Cere-ți scuze.

— Nu.

— Atunci apleacă-te.

Tata stătea între mine şi uşă. Nu exista cale de ieşire, decât pe lângă el. Dar nu-mi trecuse nicio clipă prin minte nici să o rup la fugă, nici să mă împotrivesc. Aşa

cum vedeam eu lucrurile, el era într-o situație mai complicată decât mine. El trebuia să dea înapoi, pentru că, dacă îi ținea partea mamei şi mă bătea, urma să mă piardă pentru totdeauna.

Ne-am privit fix unul pe celălalt. Tata părea că se aştepta ca eu să-mi plec ochii în jos, să-mi cer scuze şi să-i spun că greşisem, pentru a ne întoarce la relația noastră anterioară, dar am continuat să-i susțin privirea. În cele din urmă, ca să pun capăt cacealmalei, m-am întors, m-am aplecat uşor şi mi-am pus mâinile pe genunchi.

M-am aşteptat ca el să se întoarcă şi să plece, dar am simțit şase lovituri usturătoare, fiecare dintre ele însoțită de o şuierătură a aerului. Deja simțeam urmele lor umflându-se, chiar înainte să mă îndrept.

Am ieşit din bucătărie iară să mă uit la tata. Mama era în fața uşii. Fusese acolo tot timpul, ascultând. Nu m-am uitat la ea, dar i-am văzut cu colțul ochiului expresia triumfătoare. Mi-am muşcat buzele, să nu plâng.

De îndată ce-am ieşit din casă, am luat-o la fugă prin pădure, ferindu-mă de crengi şi lujerii de viță sălbatică. Am crezut că o să încep să plâng acum că mă îndepărtasem de casă, dar în loc de asta, am vomitat. Am mâncat puțină mentă sălbatică, să scap de gustul de amar şi m-am plimbat câteva ore, sau, cel puțin aşa mi s-a părut, pe dealurile învăluite în linişte. Aerul era limpede şi răcoros şi pământul era acoperit cu un strat gros de frunze care căzuseră din castanii porceşti

şi din plopi. Târziu în acea după-amiază, m-am aşezat pe un butuc, aplecându-mă înainte, pentru că partea din spate a coapselor continua să mă usture. Pe toată durata plimbării, durerea mă determinase să mă gândesc, iar când am ajuns la butuc, luasem două decizii.

Prima era că asta fusese ultima bătaie. Nimeni nu îmi va mai face aşa ceva vreodată. A doua era că, la fel ca Lori, voiam să plec din Welch. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Chiar înainte de a termina liceul, dacă se putea. Habar nu aveam încotro, dar ştiam că voi pleca. De asemenea, ştiam că nu va fi uşor. Oamenii rămâneau înțepeniți în Welch. Mă bazasem pe mama şi pe tata să ne scoată de aici, dar acum ştiam că va trebui să o fac pe cont propriu. Va fi nevoie de economii şi de planificare. Am hotărât ca a doua zi să mă duc la G. C. Murphy şi să cumpăr un purceluş de plastic roz pe care îl văzusem acolo. Urma să pun în el cei 75 de dolari pe care reuşisem să-i economisesc muncind la Becker's Jewel Box. Urma să fie începutul fondului meu de evadare.

***

În acea toamnă, şi-au făcut apariția prin Welch doi țipi diferiți de toți oamenii pe care îl întâlnisem vreodată. Erau producători de filme din New York şi fuseseră trimişi la Welch ca parte a unui program guvernamental de impulsionare culturală a zonei rurale a Appalachilor. Îi chema Ken Fink şi Bob Gross.

La început, credeam că glumesc. Ken Fink[28] şi Bob Gross[29]? Din punctul meu de vedere, s-ar fi putut prezenta la fel de bine Ken Prostul şi Bob Urâtul. Dar Ken şi Bob nu glumeau. Nu li se părea că numele lor erau câtuşi de puţin comice, şi n-au zâmbit atunci când i-am întrebat dacă-mi joacă o festă.

Ken şi Bob vorbeau atât de repede – iar conversaţia lor abunda în referinţe la oameni de care nu auzisem niciodată, ca Stanley Kubrick şi Woody Allen – şi erau greu de urmărit uneori. Deşi nu aveau simţul umorului când venea vorba de numele lor, Ken şi Bob făceau o mulţime de bancuri. Nu era genul de umor caracteristic liceului din Welch, cu care eram obişnuită – glume cu polonezi sau băieţi care îşi făceau mâinile căuş la subsuoară, să scoată sunete ca nişte băşini. Ken şi Bob aveau o manieră inteligentă şi competitivă de a glumi: unul făcea o poantă, celălalt riposta, iar primul venea cu o replică şi o ţineau tot aşa până când îmi vâjâia capul.

Într-un weekend, Ken şi Bon ne-au prezentat un film suedez în amfiteatrul şcolii. Era alb-negru, cu subtitrare şi cu o intrigă plină de simboluri, aşa că că au venit mai puţin de doisprezece oameni, deşi intrarea era liberă. După aceea, Lori le-a arătat lui Ken şi lui Bob câteva dintre ilustraţiile ei. Ei i-au spus că are talent şi că dacă voia în mod serios să devină artistă, trebuia să se ducă la New York. Era un loc al energiilor, al creativităţii şi al stimulării intelectuale, cum nu mai văzusem niciodată. Era plin

de oameni care, pentru că erau unici şi atât de speciali, nu se integrau nicăieri altundeva.

În acea noapte, Lori şi cu mine am stat în paturile noastre de frânghii şi am vorbit despre New York. Lucrurile pe care le ştiam ni-l prezentaseră întotdeauna ca pe un oraş mare, gălăgios, cu multă poluare şi o mulțime de oameni îmbrăcați la costum, care îşi făceau loc cu coatele unii printre alții, pe trotuare. Dar Lori a început să vadă New York-ul ca pe Oraşul de Smarald din Oz – locul strălucitor, aglomerat, de la capătul unui drum lung, unde putea în sfârşit să devină persoana care era destinată să fie.

Ceea ce îi plăcea cel mai mult lui Lori din descrierea lui Ken şi a lui Bob era faptul că oraşul atrăgea oameni diferiți. Lori era atât de neconvențională, pe cât se putea în Welch. În timp ce aproape toți ceilalți copii purtau blugi, tenişi Converse şi tricouri, ea apărea la şcoală în bocanci de armată, rochie albă cu buline roşii şi o geacă de blugi pe spatele căreia scrisese nişte versuri depresive. Ceilalți copii aruncau cu bucăți de săpun în ea, se împingeau unul pe altul în calea ei şi mâzgăleau graffiti-uri despre ea pe pereții băii. La rândul ei, îi înjura în latină.

Acasă, citea şi picta până târziu în noapte, la lumina lumânării sau a lămpii cu petrol, dacă electricitatea era oprită. Îi plăceau detaliile gotice: ceața deasupra unui lac liniştit, rădăcini noduroase ieşind din pământ, un corb singuratic printre crengile unui copac desfrunzit pe un țărm. Ni se părea că Lori e uluitoare, şi nu aveam nicio îndoială că va fi o artistă de succes, dar numai dacă va putea ajunge la New York. Am hotărât că

şi eu îmi doream să merg acolo, şi în iarna aceea, ne-am făcut un plan. Lori urma să plece singură la New York în iunie, după ce termina liceul. Se stabilea acolo, găsea o locuință, iar eu o urmam de îndată ce era posibil.

I-am spus lui Lori despre fondul meu de evadare, cei şaptezeci şi cinci de dolari pe care îi economisisem. De acum încolo, i-am zis, va fi fondul nostru comun. Ne vom găsi câte ceva de lucru după şcoală şi vom pune tot ce câştigăm în purceluşul cu economii. Lori îi putea lua la New York şi folosi pentru a se stabili acolo, aşa că, până în momentul în care soseam, totul urma să fie pregătit.

Lori făcuse întotdeauna afişe foarte bune, pentru meciuri de fotbal, pentru piesele de teatru ale corului dramatic, pentru candidații care concurau la o funcție în consiliul studenților. Acum a început să facă afişe la comandă, cu un dolar şi 50 de cenți bucata. Era prea timidă pentru a-şi face rost de comenzi, aşa că făceam eu chestia asta pentru ea. O mulțime de puşti de la liceul din Welch îşi doreau postere personalizate pe care să le pună pe pereții dormitorului – cu numele prietenului sau prietenei lor, cu maşina, zodia sau formația lor preferată. Lori desena numele cu litere mari, tridimensionale, care se întrepătrundeau ca literele de pe albumele rock, apoi le picta cu vopsea Day-Glo, conturate cu tuş indian, pentru a le scoate în relief, şi le înconjura cu stele, buline şi linii răsucite, care făceau să pară că se mişcă. Afişele erau atât de bune, că s-a

răspândit vestea, şi în curând Lori avea un portofoliu atât de mare de comenzi, încât ajunsese să stea trează şi să lucreze până la ora unu sau două dimineața.

Eu câştigam bani ca bonă şi făcând temele altor copii. Făceam comentarii de carte, eseuri şi teme la matematică. Ceream un dolar pe subiect şi garantam cel puțin un A-, sau dacă nu, cumpărătorul avea dreptul să-şi primească banii înapoi. După şcoală, aveam grijă de copii pentru un dolar pe oră şi de obicei făceam atunci temele. De asemenea, meditam copii cu doi dolari pe oră.

I-am spus şi lui Brian despre fondul nostru de evadare, şi ni s-a alăturat, chiar dacă nu îl indusesem în planurile noastre pentru că era abia în clasa a şaptea. Tundea gazoane, tăia lemne sau cosea iarbă. Lucra după şcoală până la apusul soarelui, iar sâmbetele şi duminicile muncea de dimineața până seara, şi venea acasă cu brațele şi fața zgâriate de desişurile pe care le curățase. Fără să pretindă mulțumiri sau aprecieri, îşi adăuga tăcut câştigurile în porcuşor, pe care îl poreclisem Oz.

Îl țineam pe Oz pe vechea maşină de cusut din dormitor. Oz nu avea un orificiu cu dop, iar gaura de deasupra era prea îngustă pentru a scoate bancnote din el, chiar dacă te foloseai de un cuțit, aşa că, odată ce puneai banii în Oz, rămâneau acolo. L-am testat, pentru a ne asigura. Nu puteam număra banii, dar pentru că Oz era translucid, îi vedeam adunându-se înăuntrul, atunci când îl

ridicam la lumină.

***

Într-o zi din acea iarnă, când m-am întors acasă de la şcoală, în fața casei noastre era parcat un Cadillac Coupe Deville auriu. M-am întrebat dacă instituția de protecție a copilului găsise nişte milionari care să fie părinții noştri adoptivi, iar aceştia sosiseră să ne ia, dar tata era în casă, învârtind o legătură de chei pe deget. Ne-a explicat că maşina de afară era noul nostru vehicul oficial de familie. Mama perora fără încetare că una era să locuieşti într-o cocioabă cu trei încăperi, fără electricitate, dat fiind că sărăcia avea o anumită demnitate, dar să locuieşti într-o cocioabă cu trei încăperi şi să ai un Cadillac auriu însemna că eşti un gunoi alb autentic şi sărăntoc.

— De unde ai făcut rost de el? l-am întrebat pe tata.

— Dintr-o mână a dracu' de bună la poker şi o cacealma şi mai bună, a zis el.

Avuseserăm câteva maşini de când ne stabiliserăm în Welch, dar fuseseră adevărate grămezi de fiare vechi, cu motoare care se cutremurau şi parbrize crăpate, iar când mergeam cu ele pe şosea, puteam vedea asfaltul printre plăcile ruginite ale podelei. Maşinile alea nu rezistau niciodată mai mult de câteva luni şi, întocmai cum procedasem cu Oldsmobile-ul cu care venisem de la Phoenix, nu le dădeam niciodată nume, darămite să le înregistrăm şi să le ducem

la inspecția tehnică. Dar acest Coupe Deville chiar avea un abțibild de inspecție tehnică valabil. Era atât de frumos, încât tata a spus că sosise momentul să reînviem tradiția de a da nume maşinilor.

— Caddy-ul ăsta de acolo, mi-a zis el, îmi dă senzația că ar merita numele de Elvis.

Mi-a trecut prin minte că tata ar fi trebuit să-l vândă pe Elvis şi să folosească banii pentru a ne instala o toaletă în casă şi pentru a cumpăra haine noi pentru toți. Pantofii de piele neagră pe care îi cumpărasem cu cincizeci de cenți de la Dollar General Store erau prinşi cu ace de siguranță, pe care încercam să le colorez în negru cu carioci Magic Marker, să nu se vadă. De asemenea, foloseam carioci Magic Marker să-mi fac pete colorate pe picioare, sperând că îmi vor camufla găurile din pantaloni. Mi-am dat seama că aşa erau mai greu de remarcat decât dacă le-aş fi acoperit cu petice. Aveam o pereche albastră şi una verde, de aceea, de câte ori îmi scoteam pantalonii, aveam picioarele pline de pete verzi şi albastre.

Dar tatei îi plăcea prea mult Elvis pentru a lua în considerare posibilitatea de a-l vinde. Iar adevărul era că şi mie îmi plăcea aproape la fel de mult. Elvis era lung şi strălucitor ca un iaht de curse. Avea aer condiționat, tapițerie aurie, ferestre care se ridicau şi coborau la apăsarea unui buton şi o lumină de semnalizare pentru schimbărea direcției care funcționa, prin urmare tata nu mai trebuia să-şi scoată brațul pe geam de

fiecare dată. Când treceam prin oraş în Elvis, dădeam din cap grațioasă şi zâmbeam oamenilor de pe trotuar, simțindu-mă ca o moştenitoare bogată.

— Ai o veritabilă *noblesse oblige,* Căpriță de Munte, spunea tata.

Şi mama a ajuns să-l placă pe Elvis. Nu se mai întorsese la slujba ei de profesoară; îşi petrecea tot timpul pictând, iar la sfârşit de săptămână porneam la drum, cutreierând târgurile de meşteşugari de pe întinsul West Virginiei: spectacole cu bărbați bărboşi îmbrăcați în salopete care cântau la țambal, femei în rochii bătrânicioase care vindeau ustensile de scărpinat spatele făcute din ştiuleți de porumb şi sculpturi din cărbune înfățişând urşi negri şi mineri. Noi umpleam portbagajul lui Elvis cu tablourile mamei şi încercam să le vindem la târguri. În plus, mama desena pe loc portrete în pastel pentru cei care erau dispuşi să plătească 18 dolari şi, din când în când, primea câte o comandă.

Toți dormeam în Elvis în timpul acestor călătorii, pentru că de cele mai multe ori, banii câştigați ne ajungeau doar pentru a plăti benzina şi, uneori, nici pentru atât. Şi totuşi, era plăcut să fim din nou pe drum. Călătoriile acelea din Elvis îmi aminteau cât de simplu era să ne facem bagajele şi să plecăm atunci când trebuia. Odată ce reuşeai să pleci, nimic nu mai conta.

***

Cum primăvara se apropia, iar ziua

absolvirii lui Lori era tot mai aproape, îmi petreceam nopțile trează, gândindu-mă la cum va fi viața ei în New York.

— Peste exact trei luni, i-am spus eu, o să locuieşti la New York.

Săptămâna următoare, i-am zis:

— În exact două luni şi trei săptămâni, o să locuieşti la New York.

— Vrei, te rog, să taci? a ripostat ea.

— Doar nu eşti emoționată, nu? am întrebat-o.

— Tu ce crezi?

Lori era îngrozită. Nu era sigură ce avea de făcut odată ce ajungea în New York. Aceasta fusese întotdeauna partea cea mai neclară a planului nostru de evadare. În toamnă, nu avusesem nicio îndoială că va obține o bursă la una dintre universitățile din oraş. Fusese printre finaliştii Bursei Naționale de Merit, dar a trebuit să facă autostopul până la Bluefield, să participe la examen, şi a avut parte de un şoc când camionagiul care o luase a început să se dea la ea; a întârziat aproape o oră şi-a ratat examenul.

Mama, care susținea planurile lui Lori de a pleca la New York şi insista că şi-ar fi dorit să poată pleca şi ea în marele oraş, i-a sugerat să candideze la şcoala de artă Cooper Union. Lori şi-a alcătuit un portofoliu de desene şi picturi, dar chiar înainte de termenul limită al depunerii candidaturilor, a vărsat un ibric de cafea peste ele, ceea ce a facut-o pe mama să se întrebe dacă nu cumva lui Lori îi era teamă de succes.

Apoi, Lori a aflat despre o bursă

sponsorizată de o societate literară pentru studentul care ar fi creat cel mai bun obiect de artă inspirat de unul dintre geniile bteraturii engleze. S-a hotărât să facă un bust din lut al lui Shakespeare. A lucrat la el o săptămână, folosindu-se de un beţigaş ascuţit de îngheţată pentru a contura ochii uşor holbaţi, barbişonul, cercelul şi părul destul de lung. Când l-a terminat, bustul semăna perfec cu Shakespeare.

În acea seară, stăteam cu toţii la masa de schiţe şi ne uitam la Lori, care făcea retuşurile finale la părul lui Shakespeare, când a ajus tata acasă, beat.

— Seamănă într-adevăr cu bătrânul Billy, a zis tata. Singura problemă e cum ţi-am mai spus, că a fost un afurisit de escroc.

De mulţi ani, ori de câte ori mama împrumuta piesele lui Shakespeare de la bibliotecă, tata începea să peroreze că nu fuseseră scrise de către William Shakespeare din Avon, ci de o mulţime de oameni, inclusiv de către cineva numit Contele de Oxford, pentru că nu era posibil ca un singur om din Anglia elisabetană să fi avut vocabularul de 30.000 de cuvinte al lui Shakespeare. Toată vrăjeala asta despre micul Billy Shakespeare, spunea tata, un imens geniu în pofida educaţiei sale modeste, a cunoştinţelor lui precare de latină, ba şi mai puţine de greacă, era pură mitologie sentimentală.

— Contribui la perpetuarea acestei escrocherii, i-a spus el lui Lori.

— Tată, e doar un bust, a ripostat ea.

— Păi, asta e problema, a zis tata.

A privit cu atenție sculptura, apoi, brusc, a întins mâna şi a şters buzele lui Shakespeare cu degetul mare.

— Ce dracu' faci? a răcnit Lori.

— Acum nu mai e *doar* un bust, a zis tata. Acum, are valoare simbolică. Poți să-l numeşti *Bardul mut.*

— Am lucrat zile în şir la chestia asta, a strigat Lori. Şi ai distrus-o!

— Am ridicat-o la un nou nivel, a zis tata.

I-a spus lui Lori că o va ajuta să scrie o lucrare prin care să demonstreze că piesele lui Shakespeare aveau mai mulți autori, ca şi picturile lui Rembrandt.

— Pentru numele lui Dumnezeu, o să rupi gura lumii literare, a zis el.

— Nu vreau să rup gura lumii literare! a țipat Lori. Vreau doar să câştig o tâmpenie de bursă!

— Dracu' s-o ia de treabă, eşti într-o cursă de cai, dar gândeşti ca o oaie, a zis tata. Oile nu câştigă curse de cai.

***

Lori n-a mai avut energia să refacă bustul. A doua zi a strivit lutul, transformându-l într-un bulgăre mare şi l-a lăsat pe masa de schițe. I-am spus lui Lori că dacă nu era acceptată la o şcoală de artă până când termina liceul, trebuia să plece oricum la New York. Se va putea întreține din banii adunați până când îşi găsea o slujbă, apoi putea candida la o şcoală. Acesta a devenit noul nostru plan.

Toată lumea era furioasă pe tata, ceea ce-i dădea lui un motiv de a face pe îmbufnatul. Spunea că nu ştie de ce se mai deranjează să vină acasă, pentru că oricum nu primea nici măcar o fărâmă de apreciere pentru ideile lui. Insista că nu încercase să o împiedice pe Lori să plece la New York, dar dacă ea nu avea mai multă minte decât dăduse Dumnezeu unei gâşte, va rămâne blocată locului.

— New York-ul nu e decât o groapă nenorocită, mai zicea el, plină de poponari şi de violatori.

Lori va fi jefuită şi se va pomeni pe străzi, o avertiza tata, forțată să se prostitueze şi ajungând în cele din urmă dependentă de droguri, ca adolescenții care fug de acasă.

— Îți spun toate astea pentru că te iubesc, zicea el. Şi nu vreau să te văd că suferi.

Într-o seară, în mai, după aproape nouă luni în care ne economisisem banii, am intrat în casă cu câțiva dolari pe care îi câştigasem ca bonă şi m-am dus în dormitor, să-i îndes în Oz. Porcul nu era pe vechea maşină de cusut. Am început să caut prin toate vechiturile din dormitor şi, în cele din urmă, l-am găsit pe Oz pe podea. Cineva îl sfâşiase în două cu un cuțit şi furase toți banii.

Ştiam că fusese tata, dar în acelaşi timp, nu mi-a venit să cred că era în stare să se coboare în halul ăsta. Era evident că Lori nu descoperise încă furtul. Era în camera de zi, fredonând ceva, în timp ce lucra la un afiş. Primul meu impuls a fost să-l ascund pe Oz. Mi-

a fulgerat prin cap ideea asta dementă, că aş fi putut înlocui cumva banii, înainte ca Lori să descopere că lipsesc. Dar ştiam cât e de ridicolă ideea; noi trei ne petrecuserăm cea mai mare parte a unui an economisind acei bani. Mi-ar fi fost imposibil să-i înlocuiesc într-o lună, până la absolvirea lui Lori.

Am intrat în camera de zi şi m-am oprit lângă ea, încercând să mă gândesc la ceea ce aş putea să-i spun. Ea lucra la un poster cu inscripția „TAMMY!" în culori Day-Glo. După o clipă, a ridicat privirea.

— Ce e? m-a întrebat.

Lori şi-a dat seama după expresia feței mele că se întâmplase ceva. S-a ridicat atât de brusc în picioare, încât a dărâmat o sticluță de tuş indian, apoi a dat năvală până în dormitor. Mi-am încolăcit brațele în jurul trupului, aşteptându-mă să aud un țipăt, dar nu a urmat decât linişte şi după aceea, un scâncet slab, devastat.

***

Lory a stat trează întreaga noapte, aşteptându-l pe tata, dar el nu a venit acasă. Ea a chiulit de la şcoală în ziua care a urmat, în caz că se întorcea, dar tata a dispărut fără urme în următoarele trei zile, până când l-am auzit urcând scările şubrede ale verandei.

— Nemernicule! a răcnit Lori. Ne-ai furat banii!

— Despre ce dracu' vorbeşti? a întrebat tata. Şi ai grijă cum vorbeşti.

S-a sprijinit de uşă şi şi-a aprins o

țigară.

Lori a ridicat porcul sfâşiat şi l-a aruncat cât a putut ea de tare în tata, dar animalul era gol şi aproape lipsit de greutate. A lovit uşor umărul tatei, apoi s-a izbit de podea. Tata s-a aplecat cu grijă, de parcă podeaua de sub el ar fi putut aluneca oricând, a ridicat purceluşul de economii maltratat, apoi l-a răsucit în mână.

— E al naibii de clar că cineva i-a băgat un cuțit în stomac bătrânului Oz, nu-i aşa?

S-a întors spre mine.

— Jeannette, ai vreo bănuială vizavi de ceea ce s-a întâmplat?

De fapt, aproape că zâmbea, privindu-mă. După bătaia cu cureaua, tata adoptase un comportament fermecător față de mine şi, deşi plănuiam în continuare să plec, încă mă putea face să râd atunci când încerca şi încă mă considera o aliată. Dar, de data asta, mi-aş fi dorit să-i dau una-n cap.

— Ne-ai luat banii, i-am zis. Asta s-a întâmplat.

— Ei, nu e asta cea mai tare fază din lume? a zis tata.

A început să trăncănească despre cum vine acasă un bărbat care a ucis dragoni, încercând să vegheze la siguranța familiei lui, şi tot ce îşi doreşte în schimb pentru eforturile şi sacrificiile lui e puțină iubire şi respect, dar, din câte se pare, chiar şi astea sunt pretenții ale dracu' de mari în ultima vreme. A susținut că nu el ne-a luat banii pentru New York, dar dacă Lori era a naibii de chitită să locuiască în

haznaua aia, îi va plăti el călătoria.

Şi-a băgat mâna în buzunar şi a scos câteva bancnote cocoloşite de un dolar. N-am făcut decât să ne holbăm la el, şi atunci a lăsat banii mototoliți să cadă pe jos.

— Serviți-vă, ne-a zis.

— De ce ne faci chestia asta, tată? l-am întrebat. De ce?

Chipul lui s-a încordat de furie; apoi, s-a îndreptat, clătinându-se, spre canapea şi a leşinat.

— N-o să plec niciodată de aici, repeta Lori. N-o să plec niciodată de aici.

— Ba o să pleci, am zis eu. Mă jur.

Credeam că o va face. Pentru că ştiam că dacă Lori nu va pleca niciodată din Welch, nici eu nu voi reuşi.

M-am dus a doua zi la G. C. Murphy şi m-am uitat la raftul cu puşculițe purceluşi. Toți erau fie din plastic, fie din porțelan sau din sticlă, uşor de spart. Am cercetat o colecție de cutii de metal cu încuietori şi chei. Balamalele lor erau prea fragile, tata le-ar fi putut desface uşor. Am cumpărat un portofel albastru pentru mărunțiş. Îl purtam legat de o curea, sub haine, tot timpul. Când se umplea prea mult, puneam banii într-un ciorap, pe care îl ascundeam într-o crăpătură din peretele, sub patul meu.

Am început să economisim din nou, dar Lori era prea dezamăgită ca să mai picteze mult, iar banii nu mai veneau atât de repede. Cu o săptămână înainte de încheierea anului şcolar, nu aveam decât 37 de dolari şi 20 de cenți în ciorap. Apoi, una dintre femeile la care

lucrasem ca bonă, o profesoară, doamna Sanders mi-a spus că ea şi familia ei se mutau înapoi în oraşul ei natal din Iowa şi m-a întrebat dacă voiam să-mi petrec vara acolo, alături de ei. Dacă o însoțeam şi o ajutam la îngrijirea copilaşilor, a zis ea, îmi va plăti două sute de dolari la sfârşitul verii şi îmi va cumpăra un bilet de autobuz până înapoi în Welch.

M-am gândit la oferta ei.

— Luați-o pe Lori în locul meu, i-am spus. Iar la sfârşitul verii, cumpărați-i un bilet de autobuz până la New York.

Doamna Sanders a fost de acord.

***

Nori joşi, de culoarea cositorului, se odihneau pe piscurile muntoase care înconjurau Welch-ul, în dimineața plecării lui Lori. Erau acolo în majoritatea dimineților şi atunci când îi observam îmi aminteau cât de izolat şi de uitat de lume era acest oraş, un loc trist, părăsit, în voia norilor. De obicei, norii dispăreau până la jumătatea dimineții, când soarele urca pe deasupra dealurilor abrupte, dar în unele zile, ca în aceea în care a plecat Lori, rămâneau deasupra munților, şi în vale se forma o ceață fină, care îți umezea părul şi fața.

Când familia Sanders a oprit în fața casei noastre autoturismul lor combi, Lori era pregătită. Îşi împachetase într-o cutie de carton hainele, cărțile preferate şi materialele pentru pictură. Ne-a îmbrățişat pe toți, cu excepția tatei – refuzase să-i mai vorbească de când îl

jefuise pe Oz – a promis că o să ne scrie şi s-a urcat în maşină.

Toți am rămas uitându-ne după ea, în timp ce maşina dispărea la vale pe Little Hobart Street. Lori nu s-a uitat înapoi nici măcar o dată. Am luat-o ca pe un semn bun.

Când am urcat scările înapoi spre casă, tata stătea pe verandă, fumând o țigară.

— Familia asta se destramă, a zis el.

— Într-adevăr, i-am răspuns.

***

În acea toamnă, pe când începeam clasa a zecea, domnişoara Bivens m-a numit redactor de ştiri la *Maroon Wave.* După ce lucrasem în clasa a şaptea la corectură, începusem să mă ocup de paginare într-a a opta, iar în clasa a noua, am început să lucrez ca reporter, să scriu articole şi să fac fotografii. Mama cumpărase un aparat de fotografiat Minolta ca să-şi fotografieze tablourile, pentru a-i trimite poze lui Lori, să le arate pe la galeriile de artă din New York. Când nu-l folosea mama, luam aparatul foto peste tot, pentru că nu aveai de unde să ştii când apărea ceva demn de o ştire. Ceea ce îmi plăcea cel mai mult în privința muncii mele de reporter era că îmi oferea o scuză pentru a apărea oriunde. Pentru că nu reuşisem să-mi fac prea mulți prieteni prin Welch, rareori mă duceam pe la meciurile de fotbal, petrecerile cu dans sau competiții. Mă simțeam stânjenită să stau acolo singură

în timp ce restul lumii era cu prieteni. Dar acum că lucram pentru *Wave* aveam un motiv să fiu acolo. Primisem o însărcinare, eram un membru al presei active, cu carnetul de notițe în mână şi aparatul foto atârnat de gât.

Am început să particip cam la toate evenimentele extraşcolare ale şcolii, iar copiii care înainte mă ocoliseră acum mă acceptau, ba chiar mă căutau, pozând şi făcând giumbuşlucuri, în speranța că le va apărea fotografia în ziar. Acum că eram o persoană care îi putea face faimoşi nu-şi mai băteau joc de mine.

Chiar dacă *Wave* apărea numai o dată pe lună, eu lucram zi de zi. În loc să mă ascund în baie în timpul prânzului, stăteam în clasa domnişoarei Bivens, unde îmi scriam articolele, redactam textele scrise de alți elevi şi numărам literele din titluri, să mă asigur că se încadrau în coloane. În sfârşit, aveam o scuză bună pentru că nu mâncam niciodată la prânz.

— Sunt contra-cronometru, obişnuiam să spun.

De asemenea, rămâneam după program să developez fotografiile în camera obscură, iar acest lucru avea un beneficiu ascuns. Mă puteam strecura în cantină după ce restul lumii plecase, să caut prin gălețile cu gunoi. Găseam conserve cu porumb de dimensiuni industriale, aproape pline, şi recipiente imense cu salată de varză şi budincă de tapioca. Nu mai trebuia să scormonesc prin coşurile de gunoi din baie, după mâncare, şi aproape n-am mai flămânzit

niciodată.

Pe când eram încă în clasa a zecea, domnişoara Bivens m-a numit redactor-şef, deşi slujba ar fi trebuit să o primească cineva din anul terminal. Dar nu erau decât o mână de elevi dispuşi să lucreze la *Wave,* iar eu am ajuns să scriu atât de multe articole, încât am renunțat la semnătura autorului; arăta un pic ridicol cu numele meu de patru ori pe prima pagină.

Ziarul costa cincisprezece cenți şi îl vindeam chiar eu, ducându-mă de la o clasă la alta şi stând în picioare pe coridoare, facându-i reclamă ca un puştan care vinde ziare. Liceul din Welch avea în jur de 1200 de studenți, dar noi nu vindeam decât câteva sute de exemplare din ziar. Am încercat diverse tertipuri pentru a-i creşte tirajul: am ținut concursuri de poezie, am adăugat o rubrică de modă şi am scris editoriale provocatoare, inclusiv unul care contesta validitatea examenelor standardizate, ceea ce mi-a adus o scrisoare indignată din partea şefului Departamentului de Educație. Nimic n-a funcționat.

Într-o zi, un elev pe care încercam să-l conving să cumpere *Wave* mi-a spus că nu avea niciun motiv să o facă pentru că în ziar apăreau aceleaşi nume, iar şi iar: sportivii şcolii, majoretele şi cei câțiva puşti cunoscuți ca „maşini de calcul”, care obțineau întotdeauna premii şcolare. Şi atunci, am început o rubrică numită „Colțul Aniversar”, care înşira numele celor aproximativ optzeci de oameni care îşi sărbătoreau ziua de naştere în luna

care urma. Cei mai mulți dintre ei nu apăruseră niciodată în ziar, şi au fost atât de entuziasmați să îşi vadă numele tipărit, că au cumpărat mai multe exemplare. Tirajul s-a dublat. Domnişoara Bivens s-a întrebat cu voce tare dacă „Colțul Aniversar“ putea fi considerat jurnalism serios. I-am spus că nu conta – ne ajuta să vindem.

***

În acel an, Chuck Yeager a vizitat liceul din Welch. Auzisem despre Chuck Yeager de când mă născusem, de la tata; despre faptul că se născuse în West Virginia, în oraşul Myra de pe râul Mud, în districtul Lincoln, despre cum se înrolase în forțele aeriene în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial şi doborâse unsprezece avioane nemțeşti înainte să împlinească 22 de ani; despre cum devenise pilot de încercare la Baza Aeriană Edwards, în deşertul Mojave din California, şi cum, într-o zi în 1947, devenise primul om care a depăşit viteza sunetului cu avionul său X-l, deşi în noaptea precedentă băuse până dimineața, ba mai fusese azvârlit şi de pe cal şi îşi rupsese câteva coaste.

Tata nu ar fi recunoscut niciodată că are eroi, dar Chuck Yeager cel curajos, căruia îi plăcea băutura, dar avea o minte calculată şi rece era singurul om pe care îl admira med presus de oricine. Când a auzit că Chuck Yeager urma să țină un discurs la liceul din Welch şi că fusese de acord să-mi dea un interviu

după aceea, tata abia a reuşit să-şi stăpânească entuziasmul. Mă aştepta pe verandă, cu un stilou şi hârtie când am ajuns acasă de la şcoală în ziua dinaintea marelui interviu. S-a aşezat lângă mine, să mă ajute să concep o listă de întrebări, ca să nu mă fac de râs în fața celui mai important dintre fiii West Virginiei.

Ce v-a trecut prin minte după ce ați depăşit Mach1[30] *pentru prima oară?*

La ce v-ați gândit când A. Scott Crossfield a depăşit Mach2?

Care este aparatul dumneavoastră preferat de zbor?

Care este părerea dumneavoastră despre fezabilitatea zborului la viteza luminii?

Tata a formulat vreo douăzeci şi cinci sau treizeci de întrebări de acest gen şi apoi a insistat să repetăm interviul. S-a prefăcut că era Chuck Yeager şi mi-a dat răspunsuri detaliate la întrebările pe care le scrisese. I s-au încețoşat ochii în timp ce descria cum a fost să depăşească viteza sunetului. Apoi s-a gândit că aveam nevoie de câteva repere solide din istoria aviației, şi a rămas treaz alături de mine jumătate din noapte, să mă pună pe scurt în temă, la lumina lămpii cu petrol, cu programul de experimente aviatice, cu principiile de bază ale aerodinamicii şi cu cercetările fizicianului austriac Ernst Mach.

În ziua următoare, domnul Jack, directorul, l-a prezentat pe Chuck Yeager în amfiteatru. Semăna mai mult cu un

cowboy decât cu un tip din West Virginia, cu mersul lui de călăreț şi cu chipul slab, dur, dar imediat ce a început să vorbească, vocea lui a căpătat accentul specific.

În timp ce vorbea, elevii neastâmpărați au rămas locului pe scaunele lor pliante şi au fost captivați de bărbatul legendar, umblat prin toată lumea, care ne-a spus cât era de mândru de rădăcinile lui din West Virginia, şi cum ar trebui să fim şi noi mândri de aceste rădăcini pe care le aveam în comun; cum, indiferent de unde veneam, fiecare dintre noi putea şi trebuia să-şi urmeze visele, aşa cum şi l-a urmat şi el pe al lui. După ce a terminat de vorbit, aplauzele au făcut geamurile să zdrăngăne.

Am urcat pe scenă înainte ca elevii să plece încolonați.

— Domnule Yeager, am spus eu, ridicând mâna. Sunt Jeannette Walls de la *Maroon Wave.*

Chuck Yeager mi-a luat mâna şi a zâmbit.

— Te rog doar să-mi scrii corect numele, domnişoară, a zis el, pentru ca ai mei să ştie despre cine e vorba.

Ne-am aşezat pe două scaune pliante şi am vorbit aproape o oră. Domnul Yeager a luat în serios fiecare întrebare şi s-a comportat de parcă ar fi avut tot timpul din lume pentru mine. Când am menționat diversele tipuri de avioane cu care zburase, cele despre care îmi povestise tata, a zâmbit din nou şi a spus:

— La dracu', cred că avem un expert în

aviație alături de noi.

După aceea, pe coridoare, ceilalți puşti veneau să-mi spună cât fusesem de norocoasă.

— Cum e de fapt? întrebau. Ce ți-a zis?

Toată lumea mă trata cu respectul acordat numai sportivilor de performanță ai şcolii. Chiar şi fundaşul echipei de fotbal a şcolii mi-a prins privirea şi mi-a făcut un semn cu capul. Eram fata care vorbise cu Chuck Yeager.

Tata era atât de nerăbdător să afle cum decursese interviul, încât nu doar că era acasă când m-am întors de la şcoală, dar era şi *treaz.* A insistat să mă ajute la articol, să se asigure de acuratețea lui tehnică.

Deja aveam o introducere în minte. M-am aşezat în fața Remingtonului mamei şi am scris:

Paginile cărților de istorie au prins viață în această lună, când Chuck Yeager, omul care a depăşit pentru prima oară viteza sunetului, a vizitat liceul din Welch.

Tata mi s-a uitat peste umăr.

— Minunat, a zis el. Dar hai s-o condimentăm puțin.

***

Lori ne scria cu regularitate din New York. Îi plăcea acolo. Locuia într-un hotel pentru femei din Greenwich Village, găsise un post de chelneriță într-un restaurant german, frecventa cursuri de artă, ba chiar şi de scrimă. Cunoscuse cel mai fascinant grup de oameni, fiecare dintre ei un geniu ciudat. Oamenii din

New York iubeau atât de mult muzica şi arta, spunea ea, încât artiştii îşi vindeau tablourile pe trotuare, alături de cvartete de coarde care interpretau Mozart. Nici măcar Central Park nu era atât de periculos precum credeau oamenii din West Virginia. La sfârşit de săptămână, era plin de oameni pe role, jucători de frisbee, jongleri şi mimi cu feţele pictate în alb. Era sigură că o să-mi placă la nebunie după ce voi ajunge acolo. Şi eu eram sigură.

De când începusem clasa a unsprezecea, număram lunile – mai erau douăzeci şi două – până când mă voi putea alătura lui Lori. Aveam un plan limpede în minte. După ce voi absolvi liceul, mă voi muta la New York, mă voi înscrie la o facultate de acolo şi îmi voi căuta un loc de muncă la AP sau UPI, agenţiile de presă ale căror articole se desfăşurau din telexurile de la *Welch Daily News,* sau la una dintre publicaţiile celebre din New York. Îi auzeam pe reporterii de la *Welch Daily News* făcând glume între ei despre autorii grandomani care lucrau la acele ziare. Eram hotărâtă să devin unul dintre ei.

***

Pe la jumătatea anului şcolar, m-am dus la domnişoara Katona, consilierul liceului, să-i cer nume de universităţi din New York. Domnişoara Katona şi-a pus ochelarii care atârnau legaţi cu o sfoară în jurul gâtului şi s-a holbat la mine. Bluefield State era la numai 60 de

kilometri, a zis ea, iar cu notele mele, aş fi putut obține mai mult ca sigur o bursă de merit care să-mi acopere toate cheltuielile.

— Vreau să mă duc la o facultate din New York, i-am zis.

Domnişoara Katona m-a privit încruntându-se nedumerită.

— De ce?

— Acolo vreau să locuiesc.

Domnişoara Katona mi-a spus că din punctul ei de vedere era o idee proastă. Era mai uşor să te duci la facultate în statul în care terminai liceul. Admiterea era mai probabilă, iar cheltuielile de întreținere erau mai mici.

M-am gândit la asta timp de un minut.

— Poate că ar trebui să mă mut la New York chiar acum şi să termin liceul acolo. Poate că atunci voi fi considerată ca venind din acelaşi stat.

Domnişoara Katona şi-a mijit ochii, privindu-mă.

— Dar tu locuieşti aici, a spus ea. Aici e casa ta.

Domnişoara Katona era o femeie slabă, care purta întotdeauna pulovere închise până la ultimul nasture şi pantofi cu talpă groasă. Se angajase la liceul din Welch şi se vedea că nu-i trecuse niciodată prin minte că ar putea locui altundeva. Să pleci din West Virginia, ba chiar să pleci din Welch, ar fi fost ceva inimaginabil de neloial; ca şi cum ți-ai fi părăsit familia.

— Faptul că locuiesc aici, acum, i-am spus, nu înseamnă că nu mă pot muta.

— Asta ar fi o greşeală cumplită.

Locuieşti aici. Gândeşte-te la tot ce ai pierde. La familia şi prietenii tăi. Iar anul terminal este cea mai frumoasă parte a liceului. O să ratezi Ziua Absolvirii. O să ratezi balul de absolvire.

***

M-am întors acasă mergând agale în acea seară, gândindu-mă la ceea ce îmi spusese domnişoara Katona. Era adevărat că mulți adulți din Welch vorbeau despre faptul că ultimul an de liceu fusese cel mai frumos din viața lor. De Ziua Absolvirii, o sărbătoare pe care o inventaseră cei din şcoală pentru a împiedica abandonul şcolar, elevii din clasa a douăsprezecea purtau haine fistichii şi aveau voie să chiulească de la ore. Nu era un motiv foarte convingător să mai stau încă un an în Welch. Iar în ceea ce privea balul de absolvire, aveam cam aceleaşi şanse la un partener cum avea tata de a pune capăt corupției din sindicate.

Vorbisem ipotetic despre mutarea la New York cu un an mai devreme. Dar, mergând spre casă, îmi dădeam seama că dacă îmi doream asta puteam să mă ridic şi să plec. Poate nu chiar acum, nu în minutul ăsta – eram la jumătatea anului şcolar – dar puteam aştepta să termin clasa a unsprezecea. Până atunci, voi fi împlinit şaptesprezece ani. Economisisem aproape o sută de dolari, suficienți pentru a începe o nouă viață la New York. Puteam pleca din Welch în mai puțin de cinci luni.

M-a cuprins un entuziasm atât de intens, încât am rupt-o la fugă, din ce în ce mai repede, de-a lungul Old Road, pe deasupra căreia se întindeau crengile desfrunzite ide copacilor, apoi am luat-o pe Grand View şi în sus pe Little Hobart Street, trecând pe lângă câinii care lătrau prin curți şi mormanele de cărbuni acoperite de chiciură, trecând pe lângă casa familiei Noe, a familiei Parish, a familiei Hali şi a familiei Renko, până când, gâfâind, m-am oprit în fața caisei noastre. Pentru prima oară după câțiva ani, am remarcat tentativa mea neterminată de a vopsi casa în galben. Petrecusem atât de mult timp în Welch, încercând să îmbunătățesc puțin lucrurile, şi nimic nu funcționase.

De fapt, casa se ruina din ce în ce mai mult. Unul dintre stâlpii de susținere începea să se curbeze. Spărtura din acoperiş, de deasupra patului lui Brian, se făcuse atât de mare încât atunci când ploua, el dormea sub o barcă pneumatică pe care o câştigase mama la un concurs, trimițând pachete de Benson şi Hedges 100, adunate din gunoi. Dacă plecam, Brian putea dormi în patul meu. Mă hotărâsem. Voi pleca la New York imediat la sfârşitul anului şcolar.

Am urcat panta până în spatele casei – scările putreziseră complet – şi am intrat cățărându-mă pe fereastra din spate, pe care o foloseam acum pe post de uşă. Tata era la masa de schițe, făcând nişte calcule, iar mama îşi frunzărea teancurile de picturi. După ce le-am împărtăşit planul meu, tata şi-a stins țigara, s-a

ridicat şi a ieşit pe fereastra din spate fără să scoată o vorbă. Mama a dat din cap şi a lăsat privirea în jos, ştergând praful de pe unul dintre tablouri şi murmurând ceva în sinea ei.

— Aşadar, ce părere ai? am întrebat.

— Minunat. Du-te.

— Care e problema?

— Niciuna. Trebuie să te duci. E un plan bun.

Părea pe cale să izbucnească în plâns.

— Nu fi tristă, mamă. O să-ți scriu.

— Nu sunt supărată pentru că o să-mi fie dor de tine, a zis mama. Sunt supărată pentru că tu ai şansa să pleci la New York, iar eu sunt blocată aici. Nu-i corect.

***

Când am sunat-o, Lori a fost de acord cu planul meu. Puteam locui cu ea, a zis, dacă îmi găseam un serviciu şi cotizam la chirie. Şi lui Brian i-a plăcut ideea mea, mai ales după ce i-am spus că îmi putea moşteni patul. A început să glumească cu un accent simandicos despre cum voi deveni una dintre newyorkezele alea îmbrăcate în blănuri, cu degetul mic ridicat şi cu nasul pe sus. A început să numere săptămânile până la plecarea mea, întocmai cum le numărasem şi eu pentru Lory,

— Peste şaisprezece săptămâni, vei fi la New York, zicea el.

Săptămâna următoare:

— Peste trei luni şi trei săptămâni, vei fi la New York.

Tata abia mai vorbea cu mine de când îmi anunțasem decizia. Într-o noapte, în primăvara aceea, a intrat în dormitor. Eu stăteam în patul meu suprapus şi învățam. Avea câteva hârtii făcute sul, sub braț.

— Ai un minut liber să te uiți la ceva? m-a întrebat.

— Desigur.

L-am urmat până în sufragerie, unde a desfăşurat hârtiile pe masa de schițe. Erau vechile lui planuri pentru Castelul de sticlă, pline de pete şi cu colțurile îndoite. Nu-mi aduceam aminte când le văzusem ultima dată. Încetaserăm să mai vorbim despre Castelul de sticlă după ce groapa de temelie pe care o săpaserăm se umpluse cu gunoi.

— Cred că am soluționat în cele din urmă problema lipsei de lumină solară pe versantul ăsta al muntelui, a zis tata.

Trebuia să instaleze oglinzi curbate speciale în celulele solare.

— Acum că a plecat Lori, a zis el, o să refac planurile, iar camera ta va fi cu mult mai mare.

Mâinile tatei tremurau uşor în timp ce desfăşura planurile. Desenase schițe frontale, schițe laterale şi schițe ale Castelului de sticlă văzut de sus. Făcuse scheme ale instalațiilor electrice şi ale țevilor. Desenase interiorul camerelor, le etichetase şi menționase dimensiunile fiecăreia, până la ultimul centimetru, cu scrisul lui de mână corect, pătrățos.

M-am uitat la planurile lui.

— Tată, i-am zis, nu vei construi niciodată Castelul de sticlă.

— Vrei să spui că n-ai încredere în tatăl tău?

— Şi chiar dacă o faci, eu nu voi mai fi aici. În mai puțin de trei luni, plec la New York.

— Mă gândeam doar că n-ar trebui să pleci chiar acum, a zis tata.

Aş fi putut să rămân, să termin liceul din Welch şi să frecventez Bluefield State, după cum îmi sugerase domnişoara Katona, iar apoi să obțin o slujbă la *Welch Daily News.* M-ar ajuta cu articolele, aşa cum o făcuse şi cu textul ăla despre Chuck Yeager.

— Iar eu voi construi Castelul de sticlă, jur. Vom locui acolo împreună. Va fi cu mult mai bine decât în orice apartament pe care îl vei găsi vreodată în New York. Îți garantez asta, la dracu'.

— Tată, i-am zis, imediat ce termin cursurile, o mă urc în primul autobuz care mă va duce cât mai departe de locul ăsta. Dacă autobuzele nu mai circulă, o să fac autostopul. O să merg pe jos, dacă o să fie nevoie. Dă-i drumul şi construieşte Castelul de sticlă, dar nu face chestia asta pentru mine.

Tata a strâns schițele şi a ieşit din încăpere. După un minut, l-am auzit coborând panta.

***

Fusese o iarnă blândă, iar vara a venit devreme peste munți. Pe la sfârşitul lui mai, plantele sălbatice de dicentra şi rododendronii înfloriseră, iar parfumul caprifoiului plutea în jos pe panta

muntelui, răspândindu-se prin casă. Erau primele zile de caniculă, înainte de încheierea anului şcolar.

În acele ultime săptămâni, treceam de la entuziasm la emoții, apoi la spaimă pură, şi înapoi la entuziasm, în numai câteva minute. În ultima zi de şcoală, mi-am gobt dulapul şi m-am dus să-mi iau rămas-bun de la domnişoara Bivens.

— Am o presimțire în privința ta, mi-a zis. Cred că o să te descurci minunat acolo. Dar mă laşi cu o problemă. Cine o să redacteze *Wave* la anul?

— Veți găsi pe cineva, sunt sigură.

— M-am gândit să încerc să-l ispitesc pe fratele tău cu chestia asta.

— Oamenii ar putea începe să creadă că familia Walls îşi construieşte o dinastie.

Domnişoara Bivens a zâmbit.

— Poate că asta faceți.

***

În seara aceea, acasă, mama a golit un geamantan pe care îl folosea pentru colecția ei de pantofi de dans, iar eu l-am umplut cu haine şi cu exemplarele din *Maroon Wave* legate într-un teanc. Voiam să las tot trecutul în urmă, chiar şi lucrurile bune, de aceea, i-am dăruit lui Maureen geoda mea. Era prăfuită şi lipsită de strălucire, dar i-am spus că, dacă o freca bine, o să strălucească exact ca un diamant. În timp ce-mi goleam cutia prinsă pe perete, lângă pat, Brian mi-a spus:

— Ştii ceva? Peste o zi o să fii la New

York.

Apoi, a început să-l imite pe Frank Sinatra, cântând fals *New York, New York* şi imitându-i dansul de răsfățat al cafenelelor.

— Taci din gură, prostănac mare, am spus şi l-am lovit tare în umăr.

— Ba tu eşti prostănacă, a zis el şi m-a lovit înapoi.

Am mai schimbat câțiva pumni în joacă, apoi ne-am uitat încurcați unul la celălalt.

Singurul autobuz din Welch pleca la şapte şi zece dimineața. Trebuia să fiu în stație înainte de şapte. Mama m-a anunțat că, pentru că nu obişnuia se trezească devreme, nu se va trezi să mă conducă.

— Ştiu cum arăți şi ştiu cum arată stația de autobuz, mi-a zis. Iar despărțirile sunt atât de sentimentale.

***

De-abia am reuşit să dorm în noaptea aia. Nici Brian nu putea dormi. Din când în când, rupea tăcerea, anunțându-mă că în şapte ore voi pleca din Welch, în şase ore voi pleca din Welch, şi izbucneam amândoi în râs. Am adormit numai pentru a fi trezită, la prima rază a zorilor, de Brian, căruia, ca şi mamei, nu-i stătea în obicei să se trezească devreme.

— Nu mai glumim cu asta, a zis el. În două ore, vei fi plecată.

Tata nu venise acasă în acea noapte, dar după ce am trecut prin fereastra din spate cu geamantanul, l-am văzut stând

în capătul de jos al treptelor, fumând o țigară. A insistat să-mi care geamantanul şi am pornit pe Little Hobart Street în jos, apoi am cotit-o pe Old Road.

Străzile goale erau umede. Din când în când, tata se uita la mine şi-mi făcea semn cu ochiul sau scotea cu limba un sunet asemănător cu un plescăit, de parcă aş fi fost un cal iar el m-ar fi îmboldit. Se părea că asta îl face să simtă că se comportă ca un tată, îmbărbătându-şi fiica, ajutând-o să facă față terorii unei lumi necunoscute.

Când am ajuns în stația de autobuz, tata s-a întors spre mine:

— Iubito, s-ar putea ca viața din New York să nu fie atât de simplă cum crezi tu că va fi.

— O să mă descurc, i-am spus.

Tata şi-a băgat mâna în buzunar şi a scos briceagul lui preferat, cu mâner de corn şi lamă de oțel nemțesc albastru, pe care îl folosisem pentru Vânătoarea de Demoni.

— O să mă simt mai liniştit dacă ştiu că ai chestia asta la tine.

Mi-a strecurat briceagul în mână.

Autobuzul a apărut din colțul străzii şi s-a oprit cu un şuier de aer comprimat în fața stației Trailways. Şoferul a deschis compartimentul de bagaje şi mi-a strecurat valiza în el, alături de celelalte. L-am îmbrățişat pe tata. Când ni s-au atins obrajii şi i-am inspirat mirosul de tutun, aftershave Vitalis şi whisky, mi-am dat seama că se bărbierise pentru mine.

— Dacă lucrurile nu merg aşa cum

trebuie, poți oricând să vii acasă, a zis el. O să fiu aici să te aştept. Ştii asta, nu-i aşa?

— Ştiu.

Ştiam că va fi, în felul lui. De asemenea, ştiam că nu mă voi întoarce niciodată.

În autobuz erau doar câțiva călători, aşa că am prins un loc bun, lângă fereastră. Şoferul a închis uşa şi am pornit. La început, eram hotărâtă să nu mă uit înapoi. Voiam să mă uit înainte, spre locul în care mă duceam, nu înapoi, la ceea ce părăseam, dar până la urmă am aruncat o privire înapoi.

Tata îşi aprindea o țigară. I-am făcut semn cu mâna şi el mi-a făcut un semn înapoi. Apoi şi-a îndesat mâinile în buzunare şi a rămas acolo, cu țigara în colțul gurii, în picioare, puțin adus de spate, părând tulburat. M-am întrebat dacă îşi amintea cum şi el plecase din Welch plin de amărăciune la 17 ani, la fel de convins că nu se va mai întoarce niciodată, cum eram eu acum. Mă întrebam dacă spera că fiica lui preferată se va întoarce sau îşi dorea ca, spre deosebire de el, să reuşească să scape de acolo pentru totdeauna.

Mi-am băgat mâna în buzunar şi am atins briceagul cu mâner de corn, apoi i-am mai făcut un semn cu mâna. Tata a rămas acolo. S-a făcut din ce în ce mai mic, apoi autobuzul a cotit, iar el a dispărut.

IV
NEW YORK

Soarele apunea când l-am zărit pentru prima oară în depărtare, pe după o creastă. Tot ce puteam vedea erau turnurile şi vârfurile unghiulare ale clădirilor. Apoi am ajuns în vârful crestei şi acolo, peste un râu mare, se afla o insulă imensă, pe care se înghesuiau zgârie-nori de la un capăt la celălalt, iar sticla lor strălucea ca focul în soarele care apunea.

Inima a început să-mi bată sălbatic şi mi s-au umezit palmele. Am mers pe culoarul autobuzului până la mica baie din spate şi m-am spălat la chiuveta de metal. Mi-am privit chipul în oglindă şi m-am gândit la ce vor crede newyorkezii atunci când se vor uita la mine. Vor vedea o țărancă din Appalachi, o fată înaltă şi stângace, toată numai genunchi, coate şi dinți proeminenți? De ani în şir, tata îmi spunea că am o frumusețe interioară. Cei mai mulți oameni n-o vedeau. Eu însămi aveam dificultăți în a o zări, dar tata zicea că el o putea vedea al dracului de bine şi ăsta era singurul lucru care conta. Speram ca atunci când newyorkezii se vor uita la mine, să vadă şi ei chestia aia pe care o zărea tata.

***

Când autobuzul a oprit la capăt de linie, mi-am luat valiza şi am pornit spre partea din mijloc a staţiei. Un văl încețoşat de trupuri grăbite a năvălit pe lângă mine, facându-mă să mă simt ca o pietricică într-un pârâu, dar apoi am auzit pe cineva strigându-mă pe nume. Era un tip palid cu ochelari groşi, cu lame negre, care îi făceau ochii să pară minusculi. Îl chema Evan şi era un prieten al lui Lori. Ea era la muncă şi îl rugase pe el să mă aştepte. Evan s-a oferit să-mi care valiza şi m-a condus până afară, în stradă, un loc zgomotos cu oameni înghesuiți care aşteptau să traverseze la intersecții, maşini îngrămădite unele în altele şi ziare fluturând de peste tot. L-am urmat chiar în inima mulțimii.

După o vreme, Evan a lăsat geamantanul din mână.

— E greu, a zis el. Ce ai înăuntru?

— Colecția de cărbuni.

S-a uitat năuc la mine.

— Glumeam doar, i-am zis şi l-am lovit în umăr.

Evan n-a înțeles foarte repede gluma, dar eu am luat-o ca pe un semn bun. Nu aveam niciun motiv să mă înfior automat de spiritul şi de intelectul newyorkezilor ăstora.

Am ridicat valiza. Evan n-a insistat să i-o dau înapoi. De fapt, a părut oarecum uşurat că o căram eu. Ne-am continuat drumul, iar el se tot uita la mine dintr-o parte.

— Voi, fetele din West Virginia, sunteți

o specie tare a dracu', a zis el.

— Asta aşa e, am răspuns.

***

Evan m-a lăsat la un restaurant nemțesc numit *Zum Zum.* Lori era în spatele tejghelei, cu patru halbe de bere în fiecare mână, cu părul legat în două cozi şi vorbind cu un accent nemțesc pronunțat pentru că, mi-a explicat ea mai târziu, aşa primea bacşişuri mai mari.

— *Azda ezde zora mea!* le-a strigat bărbaților aşezați la una dintre mese.

Ei şi-au ridicat halbele de bere şi au strigat:

— *Velkomen to New Yorken!*

Nu ştiam o boabă de germană, aşa că am răspuns:

— *Grazi!*

La chestia asta, au început toți să chicotească. Lori era pe la jumătatea turei, aşa că, am ieşit să hoinăresc pe străzi. M-am rătăcit de câteva ori şi a trebuit să cer indicații. Fusesem avertizată de câteva luni în legătură cu lipsa de politețe a newyorkezilor. Era adevărat, am descoperit eu în acea seară, că dacă încercai să-i opreşti pe stradă, o grămadă dintre ei îşi continuau drumul, clătinând din cap; iar cei care totuşi se opreau, nu se uitau la tine din prima. Rămâneau cu privirea pierdută într-un punct îndepărtat, cu fețele lipsite de expresie. Dar de îndată ce îşi dădeau seama că nu încercai să-i hărțuieşti sau să cerşeşti, deveneau pe loc mai

binevoitori. Te priveau în ochi şi îți dădeau instrucțiuni amănunțite despre cum puteai ajunge la Empire State Building: mergeai înainte, apoi o luai la dreapta şi mai parcurgeai o bucată şi tot aşa. Ba chiar îți desenau hărți.

Newyorkezii, mi-am dat eu seama, doar se prefăceau că sunt neprietenoşi.

***

Ceva mai târziu, eu şi Lori am luat metroul până la Greenwich Village, apoi am mers pe jos până la Evangeline, un hotel pentru femei în care locuia ea. În acea primă noapte, m-am trezit la trei dimineața şi am văzut tot cerul luminat, cu o tentă portocalie, sclipitoare. M-am întrebat dacă nu cumva era un incendiu imens pe undeva, dar dimineața Lori mi-a spus că strălucirea portocalie venea de la poluarea aerului, care refracta lumina străzilor şi a clădirilor. Aici, cerul nopții avea întotdeauna culoarea asta, mi-a spus ea. Ceea ce însemna că în New York nu vedeai niciodată stelele. Dar Venus nu era o stea. M-am întrebat dacă voi reuşi să o văd.

A doua zi, am obținut o slujbă la un restaurant *fast food* de pe Fourteenth Street. După plata impozitelor şi a asigurării sociale, aduceam acasă mai mult de optzeci de dolari pe săptămână. Petrecusem o grămadă de timp imaginându-mi cum va fi în New York, dar nu îmi dădusem seama de un lucru: că oportunitățile vor veni atât de uşor. Exceptând faptul că trebuia să port

uniforma aceea jenantă, roşu cu galben, cu pălărioară asortată, îmi plăcea munca mea. Aglomerările de la prânz şi de seara erau întotdeauna antrenante, cu cozile care se formau la tejghea, cu casierii care strigau comenzile prin microfoane, cu băieții de la grătare care îndesau hamurgerii pe banda fierbinte ca focul, şi toată lumea alerga de la tejgheaua cu garnituri la punctul de servire al răcoritoarelor şi până la aparatul cu raze infraroşii de prăjit cartofi; cu nevoia de a ține toate comenzile sub control; cu şeful care intervenea să ne ajute ori de câte ori apărea câte o criză. Aveam o reducere de 20% la ceea ce consumam, iar în primele câteva săptămâni acolo, mi-am luat câte un cheeseburger şi un *milkshake* cu ciocolată în fiecare zi, la ora prânzului.

***

Pe la jumătatea verii, Lori a găsit un apartament pentru noi într-un cartier unde ne puteam permite – South Bronx. Clădirea galbenă în stil art deco fusese probabil foarte elegantă când se inaugurase, dar acum pereții exteriori erau acoperiți de graffiti iar oglinzile crăpate din hol erau lipite cu bandă adezivă. Şi totuşi, avea ceea ce mama numea structură bună.

Apartamentul nostru era mai mare decât toată casa de pe Little Hobart Street şi mult mai elegant. Avea podele strălucitoare din parchet de stejar, un hol cu două trepte care duceau spre camera de zi – unde dormeam eu – şi, în lateral,

un dormitor care a devenit camera lui Lori. De asemenea, aveam o bucătărie cu un frigider care funcționa şi un aragaz care avea flacără-pilot, deci nu aveai nevoie de chibrituri să-l faci să funcționeze, nu făceai decât să roteşti butonul, să asculți pocnetul şi să te uiți la cercul de flăcări albastre care țâşneau prin găurile minuscule. Dar încăperea mea preferată era baia. Avea gresie cu dale albe şi negre, o toaletă la care se trăgea apa cu un şuierat puternic, o cadă atât de adâncă încât te puteai scufunda complet în ea şi apă fierbinte care nu se termina niciodată.

Nu mă deranja că apartamentul era într-un cartier rău famat; locuisem dintotdeauna în cartiere rău famate. Puştii portoricani stăteau pe afară, prin cartier, la orice oră din zi şi din noapte, cântând, dansând, stând pe maşini abandonate, adunându-se la intrarea stației de metrou şi în fața bodegii unde se vindeau țigări la bucată. Am fost atacată de câteva ori. Mi se spunea întotdeauna că dacă eram jefuită era mai bine să-i dau banii hoțului decât să risc să fiu omorâtă. Dar nu eram dispusă nici de-a dracului să-i dau unui străin banii mei câştigați cu greu şi nici nu voiam să ajung cunoscută prin cartier ca o țintă uşoară, aşa că mă luptam şi eu cu ei. Uneori învingeam, alteori pierdeam. Odată, când urcam în metrou, un individ a încercat să-mi înşface poşeta, dar eu am smucit-o înapoi şi i s-a rupt cureaua. Hoțul a căzut pe peron, cu mâna goală şi, în timp ce trenul pornea, m-am uitat pe

geam şi i-am făcut ironic, cu mâna.

***

În acea toamnă, Lori m-a ajutat să găsesc o şcoală publică unde, în loc să frecventeze cursurile, elevii se înscriau să facă practică prin tot oraşul. Unul dintre locurile mele de practică a fost la *The Phoenix,* un ziar săptămânal a cărui redacție se afla într-un magazin stradal murdar de pe Atlantic Avenue, în centrul Brooklyn-ului, lângă vechea fabrică Ex-Lax. Proprietar, editor şi redactor şef era Mike Armstrong. El se considera o pacoste băgăreață şi îşi ipotecase casa de cinci ori pentru a menține *The Phoenix* pe linia de plutire. Tot personalul folosea maşini de scris manuale Underwood cu panglici zdrențuite şi taste îngălbenite. Litera „E“ de pe a mea era stricată, de aceea foloseam „@“ în locul ei. Nu aveam niciodată hârtie să ne scriem articolele şi prin urmare scriam pe comunicate de presă azvârlite pe care le recuperam din gunoi. Cel puțin o dată pe lună, cecul cuiva de salariu era refuzat de bancă. Reporterii îşi dădeau demisia, dezgustați. În primăvara, când domnul Armstrong intervieva o absolventă a universității de jurnalism pentru un nou post, un şoarece i-a trecut peste picior, şi fata a țipat. După plecarea ei, domnul Armstrong mi-a aruncat o privire. Comisia zonală din Brooklyn avea şedință în acea după-amiază, iar el nu avea pe cine să trimită la fața locului.

— Dacă vei începe să-mi spui Mike în

loc de domnul Armstrong, a zis el, poți avea postul.

De-abia împlinisem optsprezece ani. Mi-am dat demisia de la *fast food* a doua zi şi am devenit reporter cu normă întreagă la *The Phoenix.* Nu fusesem niciodată mai fericită, de când mă ştiam. Lucram 90 de ore pe săptămână, telefonul îmi suna iară întrerupere. Eram mereu în fugă spre interviuri şi îmi consultam ceasul Rolex de zece dolari, cumpărat de pe stradă, să mă asigur că nu întârziam, apoi mă întorceam în fugă să îmi scriu materialul şi stăteam până la patru dimineața să-l dactilografiez, când maşina de scris ceda. Şi aduceam acasă 125 de dolari pe săptămână. Dacă cecul era acceptat.

***

Îi scriam scrisori lungi lui Brian, descriindu-i viața bună din New York. El îmi răspundea, povestindu-mi că lucrurile mergeau din ce în ce mai prost în Welch. Tata umbla numai beat, exceptând perioadele în care era la închisoare; mama se retrăsese complet în lumea ei, iar Maureen stătea mai mult pe la vecini. Tavanul din dormitor cedase, iar Brian îşi mutase patul pe verandă. Îşi făcuse pereți, bătând scânduri în cuie de balustrade, dar şi acolo apa se scurgea destul de rău, iar el dormea tot sub pluta pneumatică.

I-am spus lui Lori că Brian ar trebui să vină să locuiască împreună cu noi, la New York, iar ea a fost de acord. Dar mă

temeam că Brian şi-ar fi dorit să rămână în Welch. Părea mai degrabă un băiat de la țară decât un puşti de la oraş. Rătăcea mereu prin păduri, reparându-şi motocicleta în doi timpi, tăind lemne sau sculptând capete de animal din bucăți mari de lemn. Nu se plângea niciodată de Welch şi, spre deosebire de Lori şi de mine, îşi făcuse o mulțime de prieteni pe acolo. Dar m-am gândit că pe termen lung pentru Brian era mai bine să plece din oraşul ăla. Am făcut o listă de motive pentru care ar fi trebuit să se mute la New York ca să-l pot convinge.

L-am sunat acasă la bunicul şi i-am prezentat punctul meu de vedere. Va trebui să-şi ia de lucru, să-şi plătească partea lui de chirie şi de alimente, i-am spus, dar slujbele se găseau peste tot. Putea împărți camera de zi cu mine – era destul spațiu pentru un al doilea pat – apa de la toaletă funcționa, iar tavanul era etanş.

Când am terminat, Brian a rămas tăcut pentru o clipă. Apoi a zis:

— Cât de repede pot să vin?

***

La fel ca mine, Brian a sărit în autobuzul Trailways în dimineața de după sfârşitul clasei a unsprezecea. În ziua care a urmat sosirii lui la New York, şi-a găsit o slujbă la un chioşc de înghețată din Brooklyn, nu departe de *The Phoenix.* Spunea că îi place Brooklyn mai mult decât Manhattan sau Bronx, dar, şi-a făcut un obicei din a trece pe la

The Phoenix după ce ieşea de la muncă, aşteptându-mă până la trei sau la patru dimineață, să putem lua metroul împreună spre South Bronx. N-a spus niciodată nimic despre asta, dar cred că îşi dăduse seama că, la fel ca atunci când eram copii, aveam amândoi şanse mai bune dacă înfruntam lumea împreună.

Acum nu mai vedeam ce rost mai avea să merg la facultate. Era scumpă, iar motivul pentru care aş fi frecventat-o ar fi fost pentru a obține o diplomă care să mă califice pentru un post de jurnalist. Dar îmi aveam postul de la *The Phoenix.* Iar în ceea ce privea învățătura propriu-zisă, am presupus că nu aveai nevoie de o diplomă universitară pentru a deveni unul dintre oamenii care ştiau ce se petrecea în realitate. Dacă erai atent la anumite lucruri, puteai afla lucrurile şi pe cont propriu. Şi dacă auzeam menționându-se chestii despre care nu aveam habar – cum să ții *kosher,* Tammany Hali, *haute couture* – căutam semnificația expresiei. Într-o zi, am intervievat un activist al comunității care mi-a descris un anumit program de locuri de muncă drept o întoarcere înapoi la Era Progresivă. Habar nu aveam ce era Era Progresivă, şi după ce m-am întors în birou, am început să mă uit prin *World Book Encyclopedia.* Mike Armstrong a vrut să ştie ce căutam, şi când i-am explicat, m-a întrebat dacă m-am gândit vreodată să mă duc la facultate.

— De ce aş renunța la postul ăsta pentru facultate? l-am întrebat. Ai absolvenți de facultate care lucrează pe

aici şi care fac exact ce fac şi eu.

— Poate că n-o să-ți vină să crezi, a zis el, dar există şi slujbe mai bune pe lume decât cea pe care o ai acum. Ai putea să obții una dintre ele cât de curând. Dar nu fără o diplomă universitară.

Mike mi-a promis că, dacă merg la facultate, voi putea reveni la *The Phoenix* oricând. Dar, a adăugat el, se îndoia că o să vreau.

Prietenii Ini Lori mi-au spus că Universitatea Columbia era cea mai bună din New York. Dar pentru că nu primea decât bărbați pe vremea aia, m-am înscris la universitatea înrudită, Bamard, şi am fost acceptată. Am beneficiat de burse şi împrumuturi pentru a acoperi cea mai mare parte a taxei de şcolarizare, care era destul de piperată; pe lângă asta, economisisem nişte bani când lucram la *The Phoenix.* Dar pentru a acoperi restul taxei, a trebuit să-mi petrec un an răspunzând la telefoane pentru o firmă de pe Wall Street.

Odată ce a început şcoala, nu mi-am mai putut susține partea mea de chirie, dar o doamnă psiholog mi-a oferit o cameră din apartamentul ei aflat în Upper West Side, în schimbul serviciilor mele de bonă pentru cei doi copii ai ei. Mi-am găsit o slujbă de weekend la o galerie de artă, mi-am înghesuit toate cursurile în două zile şi am devenit redactor de ştiri la *Bamard Bulletin.* Dar am renunțat la asta după ce am fost angajată trei zile pe săptămână ca asistent editorial la una dintre cele mai mari reviste din oraş. Autorii de acolo

publicaseră cărți, fuseseră corespondenți speciali în războaie şi intervievaseră preşedinți. Trebuia să le duc corespondența, să le verific deconturile şi să le număr cuvintele din texte. Eram în al nouălea cer.

***

Mama şi tata ne mai sunau din când în când de la bunicul, să ne țină la curent cu viața din Welch. Am început să mă gândesc cu groază la telefoanele respective, pentru că de câte ori primeam veşti de la ei era vorba despre o nouă problemă: o avalanşă de noroi distrusese ultimele rămăşițe ale scărilor; vecinii noştri, familia Freeman, încercau să obțină demolarea casei; Maureen căzuse de pe verandă şi-şi spărsese capul.

Când Lori a auzit una ca asta, a spus că sosise timpul ca Maureen să se mute şi ea la New York. Dar Maureen nu avea decât doisprezece ani şi m-am îngrijorat că poate era prea mică pentru a pleca de acasă. Avea numai patru ani când ne mutaserăm în West Virginia şi ăsta era singurul loc pe care-l cunoştea.

— Cine o să aibă grijă de ea? am întrebat.

— Eu, a zis Lori. Poate să stea cu mine.

Lori a sunat-o pe Maureen, care a început să țipe de entuziasm când a auzit ideea; apoi, a vorbit cu mama şi cu tata. Mamei i se părea un plan excelent, dar tata a acuzat-o pe Lori că îi fură copiii şi a amenințat că o va dezmoşteni. Maureen

a sosit pe la începutul iernii. Între timp, Brian se mutase într-un bloc înalt din apropierea stației de autobuz care ducea spre Autoritatea Portuară şi, folosindu-ne de adresa lui, am înscris-o pe Maureen la o şcoală publică bună din Manhattan. În weekenduri, ne întâlneam cu toții în apartamentul lui Lori. Prăjeam cotlete de porc sau pregăteam farfurii imense cu spaghete şi chiftele şi ne petreceam timpul împreună, vorbind despre Welch, râzând până ne dădeau lacrimile de toate nebuniile.

Într-o dimineață, în al treilea an de după mutarea la New York, mă pregăteam să plec la cursuri şi ascultam radioul. Realizatorul a descris un ambuteiaj cumplit pe autostrada New Jersey. O dubă se defectase, risipind haine şi mobilier pe toată şoseaua creând un ambuteiaj. Polițiştii încercaseră să elibereze şoseaua, dar un câine sărise din dubă şi alerga în sus şi în jos pe autostradă, fugărit de doi ofițeri de poliție. Reporterul a lungit povestea la nesfârşit, continuând să vorbească despre țărănoii cu rabla lor şi câinele zgomotos, care făcuseră mii de navetişti newyorkezi să întârzie la lucru.

În acea seară, doamna psiholog mi-a spus că mă căuta cineva la telefon.

— Micuță Jeannette!

Era mama.

— Ştii ceva? a întrebat ea pe un ton care deborda de entuziasm. Eu şi tatăl tău ne-am mutat la New York.

Primul gând care mi-a venit în minte a fost legat de duba care se defectase pe

autostradă în acea dimineață. Când am întrebat-o pe mama despre asta, a recunoscut că da, ea şi tata au avut un piculeț de dificultăți tehnice cu duba. I se rupsese o curea de transmisie pe o şosea mare, aglomerată, iar Tinkle, care se săturase până peste cap să stea întemnițat, doar ştii şi tu cum e, o rupsese la fugă. Apăruse poliția, iar tata se luase la ceartă cu ei, iar ei amenințaseră să-l aresteze şi, Doamne, cât fusese de dramatic.

— De unde ştiai? m-a întrebat ea.

— Am auzit la radio.

— La radio? a întrebat mama.

Nu-i venea să creadă.

— Cu tot ce se întâmplă prin lume în ultima vreme, faptul că unei dube vechi i s-a rupt cureaua de transmisie e demn de prezentat la ştiri?

Dar în vocea ei răzbătea o încântare autentică.

— De-abia am ajuns aici şi deja suntem faimoşi!

După ce am terminat convorbirea cu mama, m-am uitat înjur prin cameră. Era o cameră de menajeră, aproape de bucătărie, şi era minusculă, cu o singură fereastră îngustă şi cu o baie care slujea şi de debara. Dar era a mea. Acum aveam o cameră, şi aveam o viață, iar în acestea nu era loc pentru mama, şi tata.

Şi totuşi, a doua zi m-am dus la apartamentul lui Lori, să-i văd. Toată lumea era acolo. Mama şi tata m-au îmbrățişat. Tata a scos o sticlă de whisky de jumătate de litru dintr-o pungă de hârtie, în timp ce mama povestea

diversele lor aventuri din această călătorie. Mai devreme, fuseseră să viziteze oraşul şi merseseră pentru prima oară cu metroul, pe care tata l-a numit o groapă nenorocită în pământ. Mama a spus că frescele art deco de la Rockefeller Center erau dezamăgitoare şi nici nu se apropiau ca valoare de unele dintre propriile ei picturi. Niciunul dintre noi, nu făceam eforturi prea mari pentru a întreține conversația.

— Aşadar, care-i planul? a întrebat Brian în cele din urmă. Vă mutați aici?

— Ne-am mutat deja, a zis mama.

— De tot? am continuat eu.

— Exact, a spus tata.

— De ce? m-am interesat.

Întrebarea a părut răutăcioasă.

Tata a părut încurcat, de parcă răspunsul ar fi trebuit să fie evident.

— Ca să putem fi din nou o familie.

Şi-a ridicat sticla de jumătate de litru.

— Pentru familie, a zis el.

***

Mama şi tata şi-au găsit o cameră într-o pensiune aflată la câteva blocuri de apartamentul lui Lori. Proprietăreasa căruntă i-a ajutat să se mute, iar peste câteva luni, după ce au rămas în urmă cu chiria, le-a scos lucrurile în stradă şi le-a pus un lacăt la uşă. Mama şi tata s-au mutat într-un hotel ieftin cu şase etaje dintr-un cartier şi mai sărăcăcios. Au rezistat acolo câteva luni, dar după ce tata a dat foc camerei adormind cu o țigară aprinsă în mână, au fost dați

afară. Brian credea că mama şi tata trebuie forțați să se descurce singuri, sau vor depinde de noi pentru totdeauna, aşa că a refuzat să-i primească la el acasă. Dar Lori, care plecase din South Bronx şi se mutase într-un apartament în aceeaşi clădire cu Brian, le-a permis să vină şi să stea cu ea şi cu Maureen. Numai o săptămână sau două, au asigurat-o mama şi tata, cel mult o lună, până când îşi găseau o nouă locuință.

O lună în apartamentul lui Lori s-a transformat în două, apoi în trei. Ori de câte ori veneam în vizită, apartamentul era şi mai aglomerat. Mama îşi atârnase tablourile de perete, depozitase obiecte găsite pe stradă în sufragerie şi pusese sticle colorate la ferestre pentru efectul de vitraliu. Mormanele ajunseseră până la tavan, apoi sufrageria s-a umplut, iar colecțiile mamei şi lucrurile ei găsite au început să umple bucătăria.

Dar tata era acela care o înfuria cu adevărat pe Lori. Chit că nu-şi găsise o slujbă stabilă, avusese mereu metodele lui misterioase de-a face rost de bani de buzunar, şi venea beat acasă noaptea, căutând motive de ceartă. Brian a văzut că Lori era pe cale de a ceda nervos, aşa că l-a invitat pe tata să locuiască la el. A pus un lacăt la dulapul cu băuturi, dar tata stătea acolo de mai puțin de-o săptămână când Brian a venit acasă şi a descoperit că tata folosise o şurubelniță pentru a demonta uşa din balamale şi apoi se îmbibase cu tot ce găsise.

Brian nu şi-a pierdut cumpătul. I-a spus tatei că făcuse o greşeală atunci

când lăsase băutură în apartament. A adăugat că îi va permite să mai rămână, dar că tata va trebui să urmeze câteva reguli, iar prima dintre ele era să înceteze cu băutul atâta timp cât stătea acolo.

— Eşti regele propriului tău castel şi e normal să fie aşa, a ripostat Tata. Dar mai degrabă îngheață iadul decât să-i fac eu temenele propriului meu fiu.

El şi mama mai aveau duba albă cu care veniseră din West Virginia, aşa că a început să doarmă în ea.

Între timp, Lori îi dăduse mamei un termen limită să arunce gunoaiele din apartament. Dar termenul limită a venit şi a trecut; la fel s-a întâmplat cu un al doilea şi cu un al treilea. De asemenea, tata apărea în permanență să o viziteze pe mama, şi între ei izbucneau certuri atât de violente încât vecinii începeau să bată în pereți. Tata începuse să se ia la harță şi cu aceştia.

— Nu mai rezist, mi-a spus Lori într-o zi.

— Poate că va trebui, pur şi simplu, s-o dai pe mama afară, am zis eu.

— Dar e mama mea.

— Nu contează. Te scoate din minți.

Lori a fost de acord în cele din urmă. Aproape că a murit când i-a spus mamei că va trebui să plece şi s-a oferit să facă tot ce putea pentru a o ajuta să-şi găsească o altă locuință. Dar mama a insistat că o să se descurce.

— Lori face ceea ce trebuie, mi-a spus. Uneori, ai nevoie de o mică criză, să-ți declanşeze fluxul de adrenalină şi să te ajute să-ți dai seama de potențialul tău.

Mama şi Tinkle s-au mutat în dubă, alături de tata. Au locuit acolo câteva luni, dar într-o zi au lăsat-o într-o zonă unde parcarea era interzisă şi a fost confiscată. Pentru că nu era înmatriculată, n-au putut s-o recupereze. În acea noapte, au dormit pe o bancă din parc. Erau boschetari.

Mama şi tata ne sunau cu regularitate de la telefoane publice, să vadă ce mai facem, şi o dată pe lună ne întâlneam cu toții la Lori acasă.

— Nu e o viață chiar atât de rea, ne-a spus mama după ce au trăit pe străzi câteva luni.

— Nu vă faceți absolut nicio grijă pentru noi, a adăugat tata. Am fost întotdeauna în stare să ne descurcăm singuri.

Mama a explicat că fuseseră ocupați să descopere şmecheriile specifice. Fuseseră la diverse cantine pentru săraci, încercaseră felurile de mâncare, şi aveau câteva preferate. Ştiau deja care-s bisericile care împart sendvişuri şi când. Găsiseră biblioteci publice cu băi confortabile, unde se puteau spăla – „Ne spălăm cât de mult se poate în sus şi în jos, dar nu spălăm ce nu se poate”, s-a exprimat mama –, se puteau spăla şi pe dinți, iar tata se putea bărbieri. Pescuiau ziare din coşurile de gunoi şi căutau evenimente gratuite. Se duceau la piese de teatru, spectacole de operă şi concerte prin parcuri, ascultau cvartete de coarde şi recitaluri de pian în holurile clădirilor de birouri, se duceau la proiecții de film şi vizitau muzee. Când au rămas fără

casă, era începutul verii, şi au dormit pe bănci în parcuri sau prin tufişuri. Câteodată, îi mai trezea câte un polițist şi le spunea să plece, dar nu făceau altceva decât să găsească un alt loc de dormit. În timpul zilei, îşi ascundeau sacii de dormit prin boscheți.

— Nu puteți continua să trăiți aşa, le-am zis.

— De ce nu? a întrebat mama. Să fii boschetar e o aventură.

***

Pe măsură ce se apropia toamna, zilele erau mai scurte şi vremea se răcea, mama şi tata au început să petreacă din ce în ce mai mult timp prin biblioteci, care erau calde şi confortabile, iar unele dintre ele rămâneau deschise până târziu în noapte. Mama citea Balzac. Tata devenise interesat de teoria haosului şi citea *Los Alamos Science* şi *Journal of Statistical Physics*. Susținea că îi îmbunătățiseră deja tactica la biliard.

— Ce o să faceți la iarnă? am întrebat-o eu pe mama.

Ea a zâmbit.

— Iarna e unul dintre anotimpurile mele preferate, a zis.

Nu ştiam ce să fac. O parte din mine îşi dorea să facă tot ce era cu putință pentru a-i ajuta pe mama şi pe tata, iar o altă parte nu-şi dorea decât să se spele pe mâini de ei. Frigul a venit devreme în acel an şi ori de câte ori ieşeam din apartament, m-am pomenit că cercetam chipurile oamenilor iară locuință pe lângă

care treceam pe stradă, întrebându-mă de fiecare dată dacă vreunul dintre ei putea fi mama sau tata. De obicei, le dădeam tot mărunțişul pe care-l aveam, dar nu mă puteam abține să nu mă simt de parcă aş fi încercat să-mi liniştesc conştiința în privința faptului că mama şi tata rătăceau pe străzi în timp ce eu aveam o slujbă stabilă şi o cameră încălzită la care să mă întorc.

Într-o zi, mă plimbam pe Broadway cu o colegă pe nume Carol şi i-am dat nişte mărunțiş unui tip tânăr, vagabond.

— N-ar trebui să faci chestia asta, mi-a zis Carol.

— De ce?

— Nu faci decât să-i încurajezi. Toți sunt nişte escroci.

„Ce ştii tu?” aş fi vrut s-o întreb. Am simțit impulsul de a-i spune lui Carol că şi părinții mei erau pe drumuri, că habar nu avea cum e să ajungi la limită, să n-ai unde să te duci şi să n-ai ce să mănânci. Dar asta ar fi presupus să-i explic cine eram cu adevărat şi n-aveam de gând să fac aşa ceva. Aşadar, la următorul colț de stradă, mi-am văzut de drum fără să mai scot o vorbă.

Ştiam că ar fi trebuit să-i apăr pe mama şi pe tata. Fusesem destul de bătăioasă în copilărie, iar membrii familiei noastre se luptaseră mereu unii pentru alții, dar pe atunci nu aveam de ales. Adevărul era că mă săturasem să mă cert cu oameni care ne ridiculizau pentru modul în care trăiam. Pur şi simplu, nu mai aveam energia de a pleda în fața lumii cazul mamei şi al tatei.

Din acest motiv nu mi-am susținut părinții nici în fața doamnei Fuchs. Era una dintre profesoarele mele preferate, o femeie mărunțică, brunetă, plină de pasiune, care preda ştiințe pobtice. Într-o zi, doamna Fuchs ne-a întrebat dacă situația celor fără locuințe se datora abuzului de droguri şi programelor de sprijin prost direcționate, aşa cum pretindeau conservatorii, sau apăruse, după cum susțineau liberalii, din cauza reducerilor de fonduri alocate programelor de asistență socială şi eşecului de a crea oportunități economice pentru săraci. Doamna Profesor Fuchs m-a pus pe mine să răspund.

Am ezitat.

— Uneori, cred eu, nu e niciunul dintre aceste cazuri.

— Poți să te explici?

— Cred că, uneori, oamenii aleg modul de viață care le convine.

— Vrei să spui că oamenii fără locuință vor să trăiască pe străzi? a întrebat doamna Fuchs. Vrei să spui că nu-şi doresc paturi calde şi acoperişuri deasupra capului?

— Nu chiar, am zis, căutându-mi cuvintele. Şi le doresc. Dar, dacă unii dintre ei ar fi dispuşi să muncească din greu şi să accepte compromisuri, s-ar putea să nu aibă vieți ideale, în schimb, s-ar descurca de pe-o zi pe alta.

Doamna Fuchs a făcut un ocol, apărând de după catedră.

— Ce ştii tu despre viețile celor defavorizați? a întrebat ea.

Tremura de nervi.

— Ce ştii tu despre dificultăţile şi obstacolele pe care le înfruntă clasa de jos?

Ceilalţi studenţi mă priveau fix.

— Aveţi dreptate, i-am spus.

***

În luna ianuarie a acelui an, a fost atât de frig încât puteai vedea bucăţi de gheaţă de mărimea unor maşini plutind la vale pe fluviul Hudson. În nopţile acelea din toiul iernii, adăposturile pentru vagabonzi se umpleau repede.

Mama şi tata urau adăposturile. Gropi de gunoi omeneşti, le numea tata, cuiburi blestemate de insecte. Mama şi tata preferau să doarmă pe băncile bisericilor care-şi deschideau porţile pentru oameni fără locuinţe, dar erau nopţi când fiecare bancă din fiecare biserică era ocupată. În acele nopţi, tata ajungea în cele din urmă într-un adăpost, în timp ce mama apărea la Lori acasă, cu Tinkle pe urme. În asemenea momente, alura ei veselă ceda şi începea să plângă şi-i mărturisea lui Lori că viaţa de pe stradă putea fi grea, cumplit de grea.

O vreme, m-am gândit să-mi întrerup studiile de la Barnard şi să-i ajut. Mi se părea o dovadă insuportabilă de egoism, un lucru de-a dreptul incorect ca eu să mă răsfăţ cu o educaţie în artele liberale, la o facultate privată de lux, în timp ce mama şi tata locuiau pe străzi. Dar Lori m-a convins că renunţarea la studii era o idee cretină. Nu ar folosi la nimic, a zis ea, şi, în plus, dacă aş fi abandonat

facultatea, i-aş fi sfărâmat inima tatei. El era extrem de mândru că are o fiică la facultate, şi nu la oricare, ci la una de divizia 1. Ori de câte ori cunoştea pe cineva, izbutea să strecoare informația asta în primele minute de conversație.

Mama şi tata aveau de ales, a subliniat Brian. S-ar fi putut muta înapoi în West Virginia sau în Phoenix. Mama ar fi putut să muncească. Şi nu săracă. Încă mai avea colecția de bijuterii antice indiene, pe care o ținea la ea într-o casetă zăvorâtă. Mai era inelul cu un diamant de două carate, pe care eu şi Brian îl găsisem sub un lemn putrezit, în Welch; îl purta chiar şi atunci când dormea pe stradă. Încă avea o casă în Phoenix. Şi avea pământul ăla din Texas, care îi aducea venituri din exploatarea petrolului.

Brian avea dreptate; mama avea opțiuni, într-adevăr. M-am întâlnit cu ea într-o cafenea, să le discutăm. Prima oară, i-am sugerat că ar putea să ia în calcul găsirea unui aranjament ca al meu: o cameră într-un apartament drăguț al cuiva, şi în schimb, să aibă grijă de copii sau de bătrâni.

— Mi-am petrecut toată viața având grijă de alți oameni, a zis mama. Acum a sosit timpul să am grijă şi de mine.

— Dar nu ai grijă de tine.

— Chiar trebuie să purtăm conversația asta? a întrebat mama. Am văzut câteva filme bune în ultima vreme.

I-am propus mamei să-şi vândă bijuteriile indiene. Nici n-a vrut să audă una ca asta. Adora bijuteriile. În afară de

asta, erau amintiri de familie şi aveau valoare sentimentală.

Am menționat pământul din Texas.

— Pământul ăla a fost în familie de generații în şir, a zis mama, şi rămâne în familie. Nu ai cum să vinzi un pământ ca ăla.

Am întrebat-o despre proprietatea din Phoenix.

— Pe aceea o păstrez pentru zile negre.

— Mamă, e întuneric beznă.

— E doar o umbră, atâta tot, a zis ea. Acuşi se luminează!

A sorbit din ceai.

— Lucrurile se rezolvă în cele din urmă.

— Şi dacă nu se rezolvă?

— Asta înseamnă că încă n-ai ajuns la urmă.

A aruncat o privire peste masă şi mi-a adresat acel zâmbet pe care îl afişezi când ştii că ai răspunsuri la toate întrebările oamenilor. Aşa că am vorbit despre filme.

***

Mama şi tata i-au supraviețuit iernii, dar ori de câte ori îi vedeam, arătau mai rău: mai murdari, cu mai multe vânătăi, cu părul mai încâlcit.

— Nu te frământa nicio clipă, a zis tata. S-a întâmplat vreodată ca taică-tău să nimerească într-o situație pe care să n-o poată rezolva?

Mi-am tot spus în sinea mea că tata avea dreptate, că erau în stare să aibă grijă de ei înşişi şi unul de celălalt, dar în

primăvară mama m-a sunat să-mi spună că tata se îmbolnăvise de tuberculoză.

Tata nu se îmbolnăvea aproape niciodată. Ori de câte ori era doborât, se ridica în picioare aproape în aceeaşi clipă, de parcă nimic nu i-ar fi putut face rău cu adevărat. O parte din mine încă mai credea toate poveştile din copilărie pe care ni le spunea despre invincibilitatea lui. Ceruse să nu fie vizitat de nimeni, dar mama a zis că era sigură că s-ar fi bucurat dacă aş fi trecut pe la spital.

Am aşteptat în camera asistentelor, până când un infirmier s-a dus să-i spună că are un vizitator. Am presupus că tata era sub o mască de oxigen sau că zăcea într-un pat, tuşind sânge într-o batistă albă, dar a apărut după un minut, păşind grăbit de-a lungul coridorului. Era mai palid şi cu obrajii mai supți decât de obicei, dar în pofida tuturor anilor de greutăți, îmbătrânise foarte puțin. Încă avea tot părul în cap, la fel de negru precum cărbunele, iar ochii lui negrii străluceau deasupra măştii chirurgicale de hârtie pe care o purta.

Nu m-a lăsat să-l îmbrățişez.

— Hei, ține-te departe de mine, a zis el. Arăți slăbită, dulceață, şi nu vreau să te molipseşti cu infecția asta afurisită.

Tata m-a condus la secția de TBC, unde m-a prezentat tuturor prietenilor săi.

— Poate că n-o să vă vină să credeți, dar bătrânul Rex Halls a reuşit să conceapă ceva cu care să se poată lăuda, şi anume, pe ea, le-a spus, apoi a început să tuşească.

— Tată, o să te faci bine? l-am întrebat.

— Niciunul dintre noi nu iese viu din chestia asta, iubito, a răspuns tata.

Era o expresie pe care o folosea de multe ori, iar de data asta, părea să-l mulțumească în mod special.

Tata m-a condus până la patul lui. Alături, avea un teanc ordonat de cărți. Mi-a povestit că problema asta cu tuberculoza l-a determinat să mediteze la caracterul efemer al vieții şi la originea cosmosului. Fusese mereu treaz, de când se internase, şi citise tot mai multe despre teoria haosului, mai ales despre cercetările lui Mitchell Feigenbaum, un fizician din Los Alamos care făcuse un studiu asupra tranziției de la ordine la turbulență. Să fie el al dracului, spunea tata, dacă Feigenbaum nu avea un mod convingător de a susține că, de fapt, turbulența nu era întâmplătoare, ci urmărea un spectru secvențial de frecvențe variate. Dacă fiecare acțiune a unui univers pe care noi îl credeam întâmplător se conformează de fapt unui model rațional, zicea tata, asta presupunea existența unui creator rațional, iar el începea să-şi revizuiască viziunea de ateu.

— Nu spun că există un bătrân bărbos pe nume Iehova, care stă sus în nori şi decide care echipă de fotbal va câştiga Cupa, a zis tata. Dar dacă fizica – fizica cuantică – sugerează că Dumnezeu există, sunt mai mult decât dispus să iau în considerare ideea.

Tata mi-a arătat câteva dintre calculele

la care lucra. A observat că mă uitam la degetele lui tremurătoare şi le-a ridicat.

— Lipsa de alcool sau frica de Dumnezeu – nu ştiu care dintre ele îmi provoacă asta, a zis el. Poate că ambele.

— Promite-mi că o să rămâi aici până te simți mai bine, i-am zis. Nu vreau să speli putina.

A izbucnit într-un râs care s-a încheiat cu încă o criză de tuse.

Tata a stat şase săptămâni în spital. Între timp, nu numai că a învins tuberculoza, dar a mai şi rămas treaz mai mult timp decât oricând, cu excepția curei de dezalcoolizare de la Phoenix. Unul dintre administratorii spitalului i-a făcut rost de o slujbă de electromecanic într-o stațiune din nordul statului, cu locuință şi cazare incluse. A încercat s-o convingă şi pe mama să-l însoțească, dar l-a refuzat clar.

— În nordul statului e țărănie, a zis ea.

Aşa că tata s-a dus de unul singur. Mă mai suna din când în când şi părea ca îşi aranjase o viața care îi convenea. Avea o garsonieră deasupra unui garaj, îi plăcea să facă reparațiile şi verificările vechii cabine şi îi plăcea că se întorsese undeva la o aruncătura de băț de natura neîmblânzită; pe lângă asta, se menținea treaz. Când a început să se lase din nou frigul, mama l-a sunat şi i-a spus că era cu mult mai uşor pentru doi oameni să se încălzească în timpul iernii, şi cât de mult îi ducea dorul Tinkle, câinele, în noiembrie, după primul ger cumplit, am primit un telefon de la Brian, care mi-a spus că mama a reuşit să-l convingă pe

tata să renunțe la slujbă şi să se întoarcă în oraş.

— Şi crezi că o să rămână treaz? am întrebat eu.

— Deja s-a apucat de băut, a zis Brian.

Peste câteva săptămâni după întoarcerea tatei, l-am revăzut acasă la Lori. Stătea pe canapea, cu un braț în jurul mamei şi cu o sticlă de jumătate de litru în mână. Râdea.

— Nebuna asta de mamă a voastră, nu poți trăi cu ea, nu poți trăi fără ea. Şi al dracu' să fiu dacă nu simte şi ea acelaşi lucru pentru mine.

***

Pe atunci, fiecare dintre noi, copiii, aveam deja o viață proprie. Lori era ilustratoare la o editură care scotea reviste de benzi desenate, Maureen locuia împreună cu Lori şi mergea la liceu, iar Brian, care îşi dorise să devină polițist încă de când trebuise să cheme poliția acasă, în Phoenix, să potolească o ceartă între mama şi tata, era şef de echipă într-un depozit şi se înrolase în forțele auxiliare până când împlinea vârsta pentru a se înscrie la examenul de admitere la poliție. Mama a propus să petrecem cu toții Crăciunul în apartamentul lui Lori. I-am cumpărat mamei o cruce veche de argint, dar găsirea unui cadou pentru tata a fost o sarcină mai grea; el susținea întotdeauna că nu are nevoie de nimic. Dat fiind că se anunța o altă iarnă dificilă şi pentru că tata nu purta niciodată altceva decât

haina lui de pilot, chiar şi pe vremea cea mai friguroasă, am hotărât să-i cumpăr nişte haine călduroase. De la un magazin cu surplusuri militare, i-am cumpărat cămăşi de flanelă, izmene, ciorapi groşi de lână, pantaloni albaştri de lucru cum poartă mecanicii auto şi o pereche nouă de bocanci cu vârfuri de oțel.

Lori a decorat apartamentul cu lumini colorate, crengi de pin şi îngeri de hârtie; Brian a preparat lichior de ouă; iar pentru a demonstra că avea de gând să adopte cel mai decent comportament, tata s-a asigurat de nenumărate ori că nu conținea alcool înainte să accepte un pahar. Mama a împărțit cadourile de la ei, împachetate în ziare şi legate cu sfoară. Lori a primit o veioză puțin crăpată, care ar fi putut fi Tiffany; Maureen, o păpuşă veche de porțelan care îşi pierduse cea mai mare parte din păr; Brian, un volum de poezie din secolul al XlX-lea, căruia îi lipseau coperta şi primele câteva pagini. Cadoul meu a fost un pulover portocaliu cu gulerul rotund, puțin pătat, dar confecționat, a subliniat mama, din lână Shetland veritabilă.

Când i-am întins tatei teancul meu de cutii împachetate cu grijă, a protestat că nu avea nevoie şi nu-şi dorea nimic.

— Haide, l-am îndemnat. Desfa-le.

L-am privit în timp ce le despacheta cu atenție din ambalaj. A ridicat capacele şi s-a holbat la hainele împăturite.

Chipul lui a căpătat expresia aceea rănită pe care o adopta ori de câte ori lumea din jur îi denunța o cacealma.

— Probabil că-ți e tare rușine de taică-tău, a zis el.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat.

— Ai impresia că-s un nenorocit de caz caritabil.

Tata s-a ridicat şi şi-a îmbrăcat haina de pilot. Îşi ferea privirea de noi.

— Unde te duci? l-am întrebat.

Tata n-a făcut decât să-şi ridice gulerul şi a ieşit din apartament. I-am auzit tropăitul bocancilor coborând scările.

— Ce-am făcut? am întrebat eu.

— Priveşte lucrurile din perspectiva lui, a zis mama. Tu îi cumperi toate lucrurile astea noi şi drăguțe, iar tot ce are el să-ți ofere sunt gunoaie de pe stradă. El e tatăl. El e cel care ar trebui să aibă grijă de tine.

Pentru o clipă, camera a fost învăluită în tăcere.

— Presupun că nici tu nu vrei să accepți cadourile, i-am zis mamei.

— O, ba da, a replicat ea. Ador să primesc cadouri.

***

În următoarea vară, mama şi tata începeau al treilea an de locuit pe străzi. Îşi dăduseră deja seama cum să se adapteze la traiul ăsta şi treptat am ajuns să accept ideea că fie că-mi plăcea, fie că nu, aşa stăteau lucrurile de acum încolo.

— E oarecum vina oraşului, mi-a zis mama. E prea simplu să locuieşti pe stradă. Dacă ar fi cu adevărat de nesuportat, poate că am face altceva.

În august, tata m-a sunat să discutăm cursurile pe care urma să mi le aleg pentru semestrul de toamnă. Voia, de asemenea, să discute despre câteva dintre cărțile de pe lista de bibliografie. De când venise la New York, împrumutase cărțile pe care trebuia să le citesc din bibliotecile publice. Le parcursese pe fiecare în parte, mi-a spus el, ca să poată răspunde la toate întrebările pe care le-aş fi putut avea. Mama spunea că ăsta era modul lui de a beneficia de o educație universitară împreună cu mine.

Când m-a întrebat la ce cursuri mă înscrisesem, i-am mărturisit:

— Mă gândeam să-mi întrerup studiile.

— Ei, pe dracu', a ripostat tata.

I-am explicat că, deşi cea mai mare parte a taxei mele de şcolarizare era acoperită de finanțări, împrumuturi şi burse, şcoala îmi cerea să contribui şi eu cu două mii de dolari pe an. Dar în timpul verii nu reuşisem să economisesc decât o mie. Aveam nevoie de o mie de dolari şi nu ştiam cum să fac rost de ei.

— Şi de ce nu mi-ai spus până acum? a întrebat tata.

M-a sunat după o săptămână şi mi-a cerut să ne întâlnim acasă la Lori. Când a sosit împreună cu mama, ducea un sac mare din plastic pentru gunoi, legat la gură, şi o pungă mică de hârtie maronie, înghesuită sub braț. Am presupus că avea o sticlă de băutură acolo, dar el a deschis punga şi a întors-o cu susul în jos. Sute de bancnote – de un dolar, de cinci, de zece, de douăzeci, toate boțite şi

uzate – mi s-au revărsat în poală.

— Aici sunt 950 de dolari, a zis tata.

Apoi a desfăcut punga de plastic, şi din ea a căzut o haină de blană.

— Iar asta e de nurcă. Ar trebui să poți s-o amanetezi pe cel puțin cincizeci de dolari.

M-am holbat la pradă.

— De unde ai făcut rost de toate astea? l-am întrebat în cele din urmă.

— New York-ul e plin de jucători de poker care nu ştiu să facă diferența dintre curul lor şi o groapă de pe jos.

— Tată, am zis, voi aveți mai multă nevoie de banii ăştia decât mine.

— Sunt ai tăi, a spus tata. De când e greşit ca un tată să aibă grijă de fetița lui?

— Dar nu se poate.

M-am uitat la mama. S-a aşezat lângă mine şi m-a bătut uşor pe picior.

— Am crezut întotdeauna în valoarea unei educații bune, a zis.

Aşadar, când m-am înscris în ultimul an la Barnard, mi-am plătit partea mea din taxa de şcolarizare cu bancnotele şifonate şi boțite ale tatei.

***

O lună mai târziu, am primit un telefon de la mama. Era atât de entuziasmată încât se bâlbâia. Ea şi tata găsiseră unde să locuiască. Noua lor casă, a spus mama, era într-o clădire abandonată din Lower East Side.

— E puțin cam dărăpănată, a recunoscut ea. Dar nu are nevoie decât

de puțină dragoste şi grijă. Şi, ce e mai important, e gratis.

Şi alți oameni se mutau în clădiri abandonate, mi-a zis ea. Se numeau *squatteri*[{31}], iar clădirile erau numite *squat-uri*[{32}].

— Tatăl tău şi cu mine suntem pionieri, a zis mama. Întocmai ca stră-străbunicul meu, care a contribuit la îmblânzirea Vestului Sălbatic.

Mama mi-a mai telefonat peste alte câteva săptămâni şi mi-a spus că deşi sqwai-ul mai avea nevoie de câteva retuşuri finale – o uşă la intrare, de exemplu – ea şi tata primeau oficial vizitatori. Am luat metroul până la Astor Place într-o zi de primăvară târzie şi am pornit-o spre est. Apartamentul mamei şi al tatei era într-un bloc de şase etaje, fără lift. Mortarul se fărâmița, iar cărămizile erau dezlocate. Toate ferestrele de la primul etaj fuseseră acoperite cu scânduri. Am întins mâna să deschid uşa din față a imobilului, dar acolo unde ar fi trebuit să fie broasca şi clanța, nu era decât o gaură. Înăuntru, un singur bec atârna de o sârmă în tavanul holului. Pe un perete, bucăți întregi de ipsos se sfărâmaseră, lăsând să se vadă scheletul de lemn, țevile şi instalația electrică. La etajul al treilea, am bătut la uşa apartamentului mamei şi tatei şi am auzit vocea înăbuşită a tatei. Dar, în loc să se deschidă uşa spre înăuntru, au apărut degete de ambele părți ale acesteia, ridicând-o pur şi simplu din cadru. Şi iată-l pe tata, strălucind de bucurie şi îmbrățişându-mă în timp ce

îmi spunea că mai avea de montat balamale pentru uşă. De fapt, de-abia făcuseră rost de uşa propriu-zisă, pe care o găsise în pivnița altei clădiri abandonate.

Mama a apărut repede de după el, zâmbind atât de larg încât îi puteai vedea molarii, şi m-a îmbrățişat cu căldură, tata a alungat o pisică de pe scaun – deja adoptaseră câteva fără stăpân – şi mi-a oferit un loc. Camera era plină ochi cu mobilă ruptă, maldăre de haine, teancuri de cărți şi materialele pentru picturi ale mamei. Patru sau cinci radiatoare electrice dădeau căldură. Mama a explicat că tata conectase fiecare apartament din clădire la un cablu izolat pe care îl trăsese de la un stâlp de electricitate de la capătul blocului.

— Toți avem curent gratis, datorită tatălui tău, a zis mama. Nimeni din clădirea asta n-ar putea supraviețui fără el.

Tata a chicotit modest. Mi-a spus cât de complicat fusese, pentru că instalațiile electrice din clădire erau foarte vechi.

— Cel mai nenorocit sistem electric pe care l-am văzut, a zis el. Cu siguranță că manualul lui de instrucțiuni a fost scris cu hieroglife.

M-am uitat în jur şi m-a izbit gândul că, dacă înlocuiai radiatoarele electrice cu o sobă de cărbune, *squat*-ul ăsta de pe Lower East Side semăna destul de mult cu casa de pe Little Hobart Street. Evadasem o dată din Welch, iar acum, inspirând aceleaşi vechi mirosuri de terebentină, păr de câine, haine murdare,

bere stătută, fum de țigară şi mâncare neținută la frigider şi care se strica treptat, am simțit nevoia de-a o rupe la goană. Dar mama şi tata erau evident mândri, şi în timp ce îi ascultam vorbind – întrerupând-se unul pe altul pentru a corecta amănunte şi pentru a completa omisiunile din poveste – despre tovarăşii lor *squatteri,* despre prietenii pe care şi-i făcuseră prin cartier şi despre lupta comună împotriva administrației locuințelor, mi-am dat seama că găsiseră o întreagă comunitate de oameni asemănători lor, oameni care duceau vieți nonconformiste, înfruntând autoritățile, şi cărora le plăcea acest lucru. După toți aceşti ani de hoinăreală, ajunseseră în sfârşit acasă.

***

În primăvara aceea, am absolvit Barnard. Brian a venit la ceremonie, dar Lori şi Maureen erau la muncă, iar mama a spus că nu vor fi oricum decât o grămadă de discursuri despre drumul lung şi întortocheat al vieții. Aş fi vrut să vină tata, dar erau toate şansele să apară beat şi să încerce să contrazică vorbitorii.

— Nu-mi pot asuma riscul ăsta, tată, i-am zis.

— La dracu', a răspuns el, nu am nevoie să o văd pe Căprița mea de Munte luând o bucată de hârtie pentru a şti că şi-a obținut diploma universitară.

Revista la care lucrasem două zile pe săptămână mi-a oferit acum o slujbă cu program întreg. Mai aveam nevoie de un

apartament în care să locuiesc. De mai mulți ani ieşeam cu un bărbat pe nume Eric, un prieten al unuia dintre amicii lui Lori – genii excentrice, care provenea dintr-o familie bogată, conducea o mică firmă şi locuia singur în apartamentul de pe Park Avenue în care crescuse. Era un tip independent, organizat până aproape de fanatism, care făcea diagrame detaliate de organizare a timpului şi ştia pe dinafară statistici nesfârşite de baseball. Dar era de treabă şi responsabil, nu juca niciodată la jocuri de noroc, nu-şi pierdea cumpătul şi îşi plătea întotdeauna facturile la timp. Când a auzit că îmi căutam o colegă de cameră cu care să împart un apartament, mi-a propus să mă mut la el. Nu-mi puteam permite jumătate din chirie, i-am spus, şi nu eram dispusă să locuiesc acolo decât dacă îmi puteam plăti cazarea în felul meu. A sugerat că aş putea începe prin a plăti cât îmi puteam permite şi, pe măsură ce salariul meu va creşte, puteam mări suma. A facut-o să sune ca o propunere de afaceri, dar una durabilă, şi după ce m-am gândit o vreme, am acceptat oferta.

Când i-am spus tatei despre planurile mele, m-a întrebat dacă Eric mă făcea fericită şi dacă se purta bine cu mine.

— Pentru că dacă nu o face, a zis tata, jur pe Dumnezeu că îi tăbăcesc curul, de i-l mut din loc.

— Se poartă bine cu mine, tată, i-am răspuns.

Ceea ce voiam să spun era că ştiam că Eric nu va încerca niciodată să-mi fure

cecul de salariu sau să mă arunce pe fereastră, că fusesem întotdeauna îngrozită că mă voi îndrăgosti de un nemernic bețivan, scandalagiu şi carismatic ca tata, dar că urma să rămân cu un bărbat care era exact opusul lui.

Toate lucrurile mele au încăput în două lăzi de plastic, cum sunt cele în care se cară laptele, şi într-un sac pentru gunoi. Le-am târât până în stradă, i-am făcut semn unui taximetrist şi le-am cărat până în cealaltă parte a oraşului, la blocul lui Eric. Portarul, îmbrăcat într-o uniformă albastră cu şnururi aurii, a ieşit grăbit din cabină şi a insistat să care el lăzile în hol.

Apartamentul lui Eric avea tavanul din grinzi de lemn şi un şemineu cu o poliță art deco. Chiar locuiesc pe Park Avenue, îmi tot repetam, în timp ce îmi aşezam hainele în dulapul pe care Eric îl eliberase pentru mine. Apoi am început să mă gândesc la mama şi la tata. Când s-au mutat în *squat*-ul lor – la o distanță de vreo cincisprezece minute cu metroul şi vreo şase secole – păreau că şi-au găsit, în sfârşit, locul căruia îi aparțineau, şi mă întrebam dacă mi se întâmplase acelaşi lucru.

***

I-am invitat pe mama şi pe tata la apartament. Tata a spus că nu s-ar simți în largul lui şi nu a venit niciodată acolo, dar mama m-a vizitat foarte curând. A întors vazele cu susul în jos să citească numele fabricantului şi a ridicat colțul

covorului persan pentru a număra nodurile. A îndreptat porțelanurile spre lumină şi şi-a trecut degetul de-a lungul cufărului antic. Apoi s-a dus la fereastră şi s-a uitat la clădirile cu apartamente de peste drum, construite din piatră şi din marmură.

— Nu-mi prea place Park Avenue, a spus ea. Arhitectura e prea monotonă. Prefer arhitectura din Central Park West.

I-am spus mamei că era cea mai îngâmfată *squatter*-iță pe care o văzusem vreodată, şi asta a facut-o să râdă. Ne-am aşezat pe canapea în camera de zi. Aveam ceva de discutat cu ea. Acum aveam o slujbă bună, i-am spus, şi puteam să-i ajut, pe ea şi pe tata. Îmi doream să le ofer ceva care le-ar fi putut uşura viața. Putea fi o maşină mică. Putea fi un depozit bancar la termen, cu chiria pe câteva luni a unui apartament. Putea fi plata în bani lichizi a unei locuințe într-un cartier ieftin.

— N-avem nevoie de nimic, a zis mama. Suntem în regulă.

Şi-a pus ceaşca de ceai pe masă.

— Tu eşti cea care mă îngrijorează.

— *Tu* eşti îngrijorată în privința *mea*?

— Da. Foarte îngrijorată.

— Mamă, i-am zis. Mă descurc foarte bine. Trăiesc cât se poate de confortabil.

— Asta mă îngrijorează, a zis mama. Uită-te la felul în care trăieşti acum. Ne-ai trădat. Data viitoare, o să mă pomenesc că ai devenit republicană.

A clătinat din cap.

— Unde-s valorile cu care te-am crescut?

***

Mama s-a îngrijorat şi mai tare în privința valorilor mele când editorul meu mi-a oferit sarcina de a scrie o rubrică săptămânală despre ceea ce el numea mişcările din culise ale celor mari şi tari. Mama era de părere că trebuia să scriu dezvăluiri despre proprietarii despotici, nedreptate socială şi lupta de clasă din Lower East Side. Dar eu am acceptat pe loc slujba, pentru că asta însemna că voi deveni una dintre acele persoane care ştiau ceea ce se întâmpla cu adevărat. De asemenea, majoritatea oamenilor din Welch avuseseră o imagine destul de clară asupra halului de nedescris în care trăia familia Walls, pe când adevărul era că ei toți îşi aveau propriile probleme – numai că erau mai pricepuți decât noi în a le ascunde, îmi doream să dezvălui lumii că nimeni nu are o viață perfectă şi chiar şi oamenii care păreau că dețin totul au propriile secrete.

Tatei i se părea minunat faptul că aveam o rubrică săptămânală despre „tipele slăbănoage şi bibanii graşi”, cum a numit-o el. A devenit unul dintre cei mai fideli cititori ai mei şi se ducea adeseori la bibliotecă, să-i cerceteze pe oamenii despre care scriam, apoi mă suna să-mi dea sugestii.

— Tipa asta, Astor, are un trecut al dracului, mi-a zis el odată. Poate că ar trebui să facem nişte săpături în direcția aia.

Până la urmă, chiar şi mama a

recunoscut că luasem o decizie corectă.

— Nimeni nu s-a aşteptat la ceva ieşit din comun din partea ta, mi-a zis ea. Lori era cea inteligentă, Maureen era cea frumoasă, iar Brian era cel curajos. Tu n-ai avut niciodată vreo calitate ieşită din comun, cu excepția faptului că te străduiai.

Îmi plăcea noua mea slujbă chiar mai mult decât locuința din Park Avenue. Eram invitată la o mulțime de petreceri în fiecare săptămână: la vernisaje ale galeriilor de artă, la baluri de caritate, la premiere ale filmelor, la lansări de carte şi la cine private în sufragerii cu podele de marmură. Am cunoscut magnați ai afacerilor imobiliare, impresari, moştenitoare bogate, administratori de fonduri, avocați, creatori de modă, jucători profesionişti de baschet, producători de filme şi corespondenți ai televiziunilor. Am întâlnit oameni care aveau colecții întregi de case şi care cheltuiau mai mult pe o masă la restaurant decât plătise familia mea pe casa de la numărul 93, pe Little Hobart Street.

Fie că era sau nu adevărat, eram convinsă că dacă toți aceşti oameni ar fi aflat adevărul despre mama şi tata, şi despre adevărata mea identitate, mi-ar fi fost imposibil să-mi păstrez slujba. De aceea, evitam să vorbesc despre părinții mei. Iar când eram nevoită să vorbesc despre ei, mințeam.

La un an după ce am început rubrica, mă aflam într-un restaurant foarte aglomerat, iar în fața mea stătea o femeie

în vârstă, elegantă, cu un turban de mătase în cap, care se ocupa de topul internațional al celor mai bine îmbrăcați oameni.

— Aşadar, de unde eşti, Jeannette?

— Din West Virginia.

— De unde?

— Din Welch.

— Ce drăguț! Care e principala industrie din Welch?

— Exploatarea cărbunilor.

În timp ce mă interoga, îmi studia îmbrăcămintea, evaluând materialele, estimând costul fiecărui articol şi formulând judecăți despre gustrile mele.

— Şi familia ta deține mine de cărbuni?

— Nu.

— Cu ce se ocupă părinții tăi?

— Mama este artistă.

— Iar tatăl tău?

— E întreprinzător.

— Şi ce face?

Am respirat adânc.

— Lucrează la o tehnologie de ardere mai eficientă a cărbunelui bituminos de calitate inferioară, i-am răspuns.

— Şi sunt tot în West Virginia şi acum? a întrebat ea.

Am decis să termin odată.

— Le place la nebunie acolo, am spus eu. Au o casă veche, minunată, pe un deal, cu vedere spre un râu splendid. Şi-au petrecut mai mulți ani restaurând-o.

Viața mea alături de Eric era calmă şi previzibilă, iar mie îmi plăcea aşa cum era. Şi, după patru ani de la mutarea în apartamentul lui, ne-am căsătorit. La

scurt timp după nuntă, fratele mamei, unchiul meu Jim, a murit în Arizona. Mama a venit până la noi acasă să-mi dea vestea şi să-mi ceară o favoare.

— Trebuie să cumpărăm pământul lui Jim, a spus ea.

Mama şi fratele ei moşteniseră fiecare jumătate din terenul deținut de tatăl lor în partea de vest a statului Texas. Pe toată durata copilăriei noastre, mama fusese misterios de evazivă în privința dimensiunii şi a valorii acestui teren, dar eu avusesem impresia că era vorba de câteva sute de pogoane de deşert, mai mult sau mai puțin locuibil, la kilometri distanță de orice drum.

— Trebuie să păstrăm pământul ăla în familie, a zis mama. E important, din motive sentimentale.

— Să vedem dacă îl putem cumpăra, atunci, i-am răspuns. Cât o să coste?

— Poți împrumuta banii de la Eric, acum, că v-ați căsătorit, a spus mama.

— Am şi eu ceva bani, am ripostat. Cât o să coste?

Citisem pe undeva că terenul situat departe de şosele din vestul canicular al Texasului costa în jur de o sută de dolari pogonul.

— Poți împrumuta de la Eric, a repetat mama.

— Ei bine, cât?

— Un milion de dolari.

— Poftim?

— Un milion de dolari.

— Dar pământul unchiului Jim are aceeaşi dimensiune ca şi al tău.

Vorbeam rar, pentru că voiam să mă

asigur că înțelesesem semnificațiile a ceea ce îmi spusese mama.

— Amândoi ați moştenit câte o jumătate din terenul bunicului Smith.

— Aproximativ, a răspuns mama.

— Aşadar, dacă pământul unchiului Jim valorează un milion de dolari, asta înseamnă că şi pământul tău valorează un milion de dolari.

— Nu ştiu.

— Cum adică nu ştii? Are aceeaşi dimensiune cu terenul lui.

— Nu ştiu cât valorează, pentru că n-am cerut niciodată să fie evaluat. Nu aveam de gând să-l vând niciodată. Tatăl meu m-a sfătuit să nu vând niciodată pământ. Aşa că va trebui să cumpărăm pământul unchiului Jim. Să-l păstrăm în familie.

— Vrei să spui că deții pământ în valoare de un milion de dolari?

Eram înmărmurită. Îndurasem toți anii ăia în Welch, fără mâncare, fără cărbuni, fără apă curentă, iar mama păstrase un pământ în valoare de un milion de dolari? Oare toți anii ăia, precum şi timpul pe care mama şi tata îl petrecuseră pe stradă – nemaivorbind de viața lor de acum, într-un imobil abandonat – fuseseră un capriciu impus de mama? Ar fi putut ea cu adevărat să ne rezolve problemele financiare vânzând acest pământ pe care nici măcar nu-l văzuse vreodată? Dar ea mi-a evitat întrebările, şi atunci am înțeles că pentru mama păstrarea acestui pământ nu era atât o strategie investițională, ci, mai degrabă, un gest de credință, un adevăr dezvăluit,

atât de profund şi de incontestabil pentru ea, cum era şi crezul ei catolic. Şi, oricât aş fi insistat, n-am putut s-o conving să-mi spună cât valora pământul ăla.

— Ți-am spus că nu ştiu, a insistat ea.

— Atunci spune-mi ce dimensiune are, unde se află exact şi voi afla cam cât costă.

Nu mă interesau banii ei, pur şi simplu, voiam să aflu – trebuia să aflu – răspunsul la întrebarea mea: cât valora afurisitul ăla de pământ? Poate că într-adevăr nu ştia. Poate că îi era teamă să afle. Poate că îi era teamă de părerea noastră, a tuturor, dacă aflam. Dar, în loc să-mi răspundă, ea repeta iar şi iar că era important să păstrăm în familie terenul unchiului Jim – terenul care a aparținut tatălui ei, şi tatălui acestuia, şi tatălui tatălui său.

— Mamă, nu-i pot cere lui Eric un milion de dolari.

— Jeannette, nu ți-am cerut prea multe favoruri, dar îți cer unul acum. N-aş fi facut-o, dacă nu ar fi fost important. Dar e important.

I-am spus mamei că nu credeam că Eric ar fi dispus să-mi împrumute un milion de dolari, să cumpăr nişte pământ în Texas, şi, chiar dacă el ar face asta, nu i-aş accepta eu.

— Sunt prea mulți bani, i-am spus. Ce să fac eu cu pământul ăla?

— Să-l păstrezi în familie.

— Nu-mi vine să cred că îmi ceri una ca asta, am zis. Nici măcar n-am văzut vreodată pământul ăla.

— Jeannette, a spus mama după ce a

acceptat în cele din urmă faptul că nu va obține ce voia, m-ai dezamăgit cumplit.

***

Lori lucra ca artistă liber-profesionistă, specializată în fantasy: ilustra calendare, cutii pentru jocuri şi coperte de carte. Brian se înrolase în poliție imediat ce împlinise douăzeci de ani. Tata nu-şi putea da seama ce făcuse greşit încât crescuse un fiu care la maturitate devenise membru al gestapo-ului. Dar eu am fost atât de mândră de fratele meu în ziua în care a depus jurământul, stând acolo în şirurile de noi ofițeri, cu umerii drepți, îmbrăcat în uniforma lui bleumarin cu nasturi strălucitori de alamă.

Între timp, Maureen absolvise liceul şi se înscrisese la una dintre facultățile din oraş, dar nu s-a dus niciodată la cursuri şi în cele din urmă a ajuns să locuiască la mama şi la tata. Lucra din când în când ca barmaniță sau chelneriță, dar slujbele nu durau niciodată prea mult. Încă din copilărie, căutase pe cineva care să aibă grijă de ea. În Welch, vecinii penticostali îi asiguraseră cele necesare, şi acum, în New York, cu părul ei blond, lung, şi ochii mari, albaştri, găsea diverşi bărbați dispuşi să o ajute.

Prietenii, însă, nu aveau mai multă stabilitate decât slujbele. Ea spunea că vrea să termine facultatea şi să studieze dreptul, dar chestiile care o distrăgeau de la asta continuau să se adune. Cu cât stătea mai mult la mama şi la tata, cu

atât devenea mai absentă şi, după un timp, îşi petrecea majoritatea timpului în apartamentul lor, fumând, citind romane şi, din când în când, pictând autoportrete nud. *Squat-ul* de două camere era aglomerat, iar între Maureen şi tata izbucneau cele mai oribile certuri. Maureen îl făcea pe tata bețiv ratat, iar el îi spunea ei că e un cățeluş bolnav, exemplarul defect al grupului de pui, care ar fi trebuit înecat la naştere.

Maureen se lăsase chiar şi de citit şi dormea cât era ziua de lungă, ieşind din apartament numai pentru a-şi cumpăra țigări. Am sunat-o şi am convins-o să vină pe la mine şi să discutăm despre viitorul ei. Când a sosit, de-abia am recunoscut-o. Îşi decolorase părul şi sprâncenele în culoarea platinei şi avea un machiaj închis la culoare, la fel de strident ca al unei dansatoare de kabuki. Îşi aprindea țigară de la țigară se tot uita de jur-împrejur prin cameră. Când am deschis subiectul posibilităților profesionale, mi-a spus că tot ce-şi dorea era să contribuie la lupta împotriva cultelor mormone care răpeau mii de oameni în Utah.

— Ce culte? am întrebat.

— Nu te preface că nu ştii, a ripostat ea. Înseamnă că faci parte dintre ei.

După aceea, l-am sunat pe Brian.

— Crezi că Maureen se droghează? l-am întrebat.

— Dacă nu, poate ar trebui să ia medicamente, a răspuns el. A înnebunit.

I-am spus mamei că Maureen avea nevoie de ajutor specializat, dar ea a

continuat să insiste că singurul lucru de care avea nevoie Maureen era aer curat şi lumina soarelui. Am discutat cu mai mulți doctori, dar ei mi-au spus că, de vreme ce Maureen refuza să apeleze la ajutor din proprie inițiativă, putea fi tratată numai în urma unei decizii judecătoreşti, dacă se dovedea că reprezenta un pericol pentru sine sau pentru alții.

***

Şase luni mai târziu, Maureen a înjunghiat-o pe mama. S-a întâmplat după ce mama a hotărât că sosise momentul ca Maureen să devină ceva mai independentă, mutându-se de la ei şi găsindu-şi o locuință proprie. Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri, i-a spus mama lui Maureen, şi, pentru binele ei, va trebui să plece din cuibul părintesc şi să-şi găsească propriul drum prin lume. Maureen n-a putut suporta ideea că propria mamă vrea s-o dea afară în stradă şi a avut o ieşire violentă. Mama a insistat că de fapt Maureen nu încercase cu adevărat s-o omoare – pur şi simplu, fusese confuză şi tulburată, spunea ea – dar rănile au necesitat copci şi Maureen a fost arestată.

Procesul a avut loc câteva zile mai târziu. Mama, tata, Lori, Brian şi cu mine am fost cu toții acolo. Brian spumega de furie. Lori părea doborâtă de durere. Tata era pe jumătate abțiguit şi încerca să se ia la harță cu gardienii publici. Dar mama s-a comportat ca de obicei –

nonşalantă în fața dificultăților. În timp ce stăteam pe băncile tribunalului, aşteptând, fredona ceva încetişor şi făcea schițe celorlalți.

Maureen a intrat în sală târşâindu-şi picioarele, cu cătuşe şi salopetă portocalie. Avea fața umflată şi părea năucită, dar când ne-a văzut a zâmbit şi ne-a făcut cu mâna. Avocatul ei i-a cerut judecătoarei să stabilească o cauțiune. Împrumutasem mai multe mii de dolari de la Eric şi aveam bani gheață în poşetă. Dar după ce a ascultat versiunea procurorului despre ceea ce se întâmplase, judecătoarea a clătinat din cap înverşunată:

— Cauțiunea se respinge!

Pe coridor a izbucnit o ceartă zgomotoasă între Lori şi tata, despre cine era de vină că o împinsese pe Maureen în prăpastie. Lori îl acuza pe tata că generase un climat inadecvat, în timp ce tata susținea că Maureen avea mansarda defectă. Mama a intervenit, spunând că toată mâncarea nesănătoasă pe care o consuma Maureen a dus la un dezechilibru chimic, iar Brian a început să le strige tuturor să tacă dracu' din gură, că dacă nu, o să-i aresteze. Eu n-am făcut decât să stau acolo privindu-le chipurile schimonosite, ciorovăielile furioase, în timp ce membrii familiei Walls dădeau glas tuturor anilor de supărare şi de furie, şi fiecare dintre ei îşi descărca propriile dureri, învinovățindu-i pe ceilalți pentru că o lăsaseră pe cea mai fragilă dintre noi să se sfărâme.

Judecătoarea a trimis-o pe Maureen la

un spital din nordul statului. A fost externată după un an şi şi-a cumpărat imediat un bilet de autobuz doar dus spre California. I-am spus lui Brian că trebuia s-o oprim. Maureen nu cunoştea pe absolut nimeni în California. Cum avea să se descurce?

Dar Brian credea că ăsta era cel mai inteligent lucru pe care îl putea face pentru ea însăşi. A spus că Maureen trebuia să plece cât se putea de departe de mama şi de tata şi, probabil, şi de noi ceilalți.

Am hotărât că Brian avea dreptate. Şi am tot sperat că Maureen alesese California pentru că o considera adevăratul ei cămin, locul căruia îi aparținea cu adevărat, unde era întotdeauna cald şi unde puteai să dansezi în ploaie, să culegi struguri direct de pe vița de vie şi să dormi noaptea afară, sub cerul liber.

Maureen nu a vrut să fie condusă până la stația de autobuz de niciunul dintre noi. În dimineața în care era planificată plecarea ei, m-am trezit cu noaptea-n cap. Pleca devreme, iar eu îmi doream să fiu trează şi să mă gândesc la ea în clipa în care autobuzul ei pornea, să-i pot spune „la revedere“ măcar în gând. M-am dus la fereastră şi m-am uitat afară, spre cerul rece şi umed. M-am întrebat dacă se gândea la noi şi dacă o să-i lipsim. Avusesem întotdeauna sentimente incerte în privința venirii ei la New York, dar fusesem de acord cu sosirea ei. Odată ce sosise, am fost prea ocupată să am grijă de mine însămi

pentru a avea grijă de ea.

— Îmi pare rău, Maureen, am spus când a sosit clipa plecării, îmi pare rău pentru tot.

***

După aceea, nu prea m-am mai întâlnit cu mama şi cu tata. Nici Brian nu a mai facut-o. Se însurase şi-şi cumpărase o casă dărăpănată în stil victorian în Long Island, pe care o restaurase, iar el şi soția lui aveau un copil, o fetiță. Ele erau acum familia lui. Lori, care locuia tot în apartamentul din apropierea autorității portuare, ținea o legătură mai strânsă cu mama şi cu tata, dar şi ea pornise pe drumul ei. Nu ne mai întâlnisem cu toții de la procesul lui Maureen. Ceva din interiorul nostru, al tuturor, se distrusese în acea zi şi apoi n-am meu avut pornirea de a organiza întruniri de familie.

Cam la un an după plecarea lui Maureen în California, am primit un telefon la muncă de la tata. Mi-a spus că trebuie să ne întâlnim, să discutăm ceva important.

— Şi nu putem s-o facem la telefon?

— Trebuie să te văd personal, dulceață.

Tata mi-a cerut să mă duc până la Lower East Side în acea seară.

— Şi dacă nu e un deranj prea mare, a adăugat, poți să te opreşti în drum şi să cumperi o sticlă de vodcă?

— Ah, despre asta era vorba.

— Nu, nu, dulceață. Chiar trebuie să

vorbesc cu tine. Dar ți-aş fi recunoscător dacă ai aduce nişte vodcă. Nimic deosebit, pur şi simplu, cea mai ieftină poşircă pe care o au. O jumătate de litru ar fi minunată. Dacă ar fi 750, ar fi extraordinar.

M-a enervat modul viclean al tatei de a-mi cere vodcă – că strecurase solicitarea la finalul conversației, de parcă n-ar fi fost decât o idee ulterioară, când de fapt, îmi dădeam seama că ăsta era probabil motivul apelului. În după-amiaza aceea am sunat-o pe mama, care nu consuma niciodată ceva mai tare decât ceaiul şi am întrebat-o dacă ar trebui să-i fac pe plac tatei.

— Tatăl tău e aşa cum e, a răspuns mama. E puțin cam prea târziu să încerci să-l schimbi. Fă-i omului plăcerea.

În acea seară, m-am oprit la un magazin de băuturi alcoolice şi am cumpărat doi litri din cea mai ieftină poşircă, întocmai cum îmi ceruse tata, apoi am luat un taxi până în Lower East Side. Am urcat scările învăluite în întuneric şi am deschis uşa, care era descuiată. Mama şi tata stăteau întinşi în pat, sub un morman de pături subțiri. Am avut impresia că-şi petrecuseră toată ziua aşa. Mama a scos o exclamație când m-a văzut, iar tata a început să-şi ceară scuze pentru dezordine, spunându-mi că dacă mama i-ar da voie să arunce câteva dintre gunoaiele ei, ar avea loc pentru un ac în camera aia, ceea ce a facut-o pe mama să-l numească pe tata huligan.

— Mă bucur să vă văd, le-am spus în timp ce-i sărutam. A trecut ceva vreme.

Mama şi tata s-au chinuit să se ridice în capul oaselor. L-am observat pe tata uitându-se la punga de hârtie maro şi i-am întins-o.

— O sticlă mare, a zis tata, cu vocea sufocată de recunoştință, în timp ce scotea sticla din pungă.

A scos dopul şi a luat o înghițitură lungă, adâncă.

— Îți mulțumesc, iubita mea, a zis el. Eşti atât de bună cu bătrânul tău tată.

Mama purta un pulover larg, tricotat. Avea pielea de pe mâini foarte crăpată şi părul încâlcit, dar chipul ei avea o strălucire sănătoasă, rozalie, iar ochii îi erau limpezi şi strălucitori. Pe lângă ea, tata părea numai piele şi os. Părul lui, care era tot negru precum cărbunele, cu excepția câtorva şuvițe albe pe la tâmple, era pieptănat pe spate, dar obrajii îi erau supți şi avea o barbă scurtă. Fusese întotdeauna bărbierit impecabil, chiar şi în zilele pe care le petrecuse pe stradă.

— De ce ți-ai lăsat barbă, Tată? am întrebat eu.

— Orice bărbat trebuie să-şi lase, măcar o dată în viață.

— Dar de ce acum?

— Acum ori niciodată, a zis tata. Adevărul e că sunt pe moarte.

Am râs nervos, apoi am privit-o pe mama, care întinsese mâna după blocul de desen, fără să scoată vreo vorbă.

Tata mă privea cu atenție. Mi-a întins sticla cu vodcă. Deşi nu beam alcool aproape niciodată, am luat o înghițitură şi am simțit arsura în timp ce lichidul îmi cobora spre stomac.

— Chestia asta poate să-ți creeze dependență, i-am zis.

— N-o lăsa, a răspuns tata.

A început să-mi spună că se molipsise de o boală tropicală rară după ce se implicase într-o altercație sângeroasă cu nişte traficanți de droguri nigerieni. Doctorii îl consultaseră, declaraseră că boala era incurabilă şi îi spuseseră că mai are de trăit câteva săptămâni, poate câteva luni.

Era o vrăjeală ridicolă. Adevărul era că deşi tata nu avea decât 59 de ani, fumase câte patru pachete de țigări pe zi încă de la treisprezece ani şi, cam tot de atunci, dădea pe gât câte un litru de băutură pe zi. Era, după cum spusese şi el de mai multe ori, complet murat.

Dar în pofida scandalului, ruinei şi haosului pe care le adusese în viețile noastre, nu-mi puteam imagina cum va fi viața mea – cum va fi lumea – fără el. Oricât de îngrozitor fusese, ştiam că mă iubise într-un fel în care nu o făcuse nimeni, niciodată. Am aruncat o privire pe fereastră.

— Acum, să nu dai apă la şoareci sau să te boceşti pentru bătrânul ăsta amărât de Rex, a zis tata. Nu vreau nimic din toate astea, nici acum, nici după ce mă duc.

Am dat din cap.

— Dar l-ai iubit întotdeauna pe taică-tu, nu-i aşa?

— Da, tată, i-am spus. Şi tu m-ai iubit pe mine.

— Sincer, ăsta e adevărul în fața lui Dumnezeu, a chicotit tata. Am petrecut

momente bune, nu?

— Da.

— Nu am construit niciodată Castelul ăla de sticlă.

— Dar ne-am distrat atunci când l-am planificat.

— Alea au fost nişte planuri ale dracu' de mişto.

Mama nu s-a băgat în discuție, preferând să deseneze în tăcere.

— Tată, i-am spus, îmi pare rău, chiar ar fi trebuit să te chem la ceremonia de absolvire.

— La dracu' cu asta, a râs el. Ceremoniile n-au însemnat niciodată nimic pentru mine.

A mai luat o înghițitură mare din sticlă.

— Sunt multe lucruri pe care le regret în viața mea, a zis el. Dar sunt al dracu' de mândru de tine, Căpriță de Munte, de felul în care ai crescut. De câte ori mă gândesc la tine, îmi spun că am făcut totuşi ceva bun pe lume.

— Bineînțeles că ai făcut.

— Ei, atunci e bine.

Am mai vorbit o vreme despre zilele de odinioară şi, în cele din urmă, a sosit timpul să plec. I-am sărutat pe amândoi, apoi, din uşă, m-am întors să-l mai privesc pe tata.

— Hei, a zis el.

Mi-a făcut cu ochiul şi a întins un deget spre mine.

— Te-am dezamăgit eu vreodată?

A început să chicotească, pentru că ştia că nu puteam răspunde decât într-un singur fel la întrebarea asta. Am

zâmbit. Şi apoi am închis uşa.

***

Două săptămâni mai târziu, tata a suferit un atac de cord. Când am ajuns la spital, era într-un pat, la urgențe, cu ochii închişi. Mama şi Lori stăteau în picioare, alături.

— Doar aparatele îl mai țin în viață, în acest moment, a zis mama.

Ştiam că tata ar fi detestat una ca asta, să-şi petreacă ultimele clipe într-un spital, conectat la nişte aparate. El şi-ar fi dorit ca lucrul ăsta să se întâmple undeva în natură. Ne spunea întotdeauna că după ce murea, ar trebui să-l lăsăm undeva pe un vârf de munte şi să lăsăm uliii şi coioții să-i sfâşie trupul. Am simțit impulsul ăla sălbatic de a-l lua în brațe şi de a năvăli pe uşă afară – o ultimă externare în stilul Rex Walls.

În loc de asta, l-am luat de mână. Era caldă şi grea. Iar după o oră, aparatele au fost oprite.

***

În lunile care au urmat, m-am pomenit că îmi doream fără încetare să fiu în altă parte decât acolo unde mă aflam. Dacă eram la muncă, îmi doream să fiu acasă. Dacă eram în apartament, aşteptam cu nerăbdare să ies. Dacă un taxi pe care îl oprisem rămânea blocat în trafic mai mult de un minut, coboram şi o porneam pe jos. Mă simțeam cel mai bine atunci când eram în mişcare, ducându-mă

undeva, şi nu atunci când ajungeam în locul respectiv. M-am apucat de patinaj. Mă trezeam dimineața devreme şi porneam pe străzile liniştite, învăluite în lumina zorilor, până la patinoar, unde îmi legam atât de strâns patinele, încât mă dureau picioarele. Mă bucuram de frigul năucitor şi chiar şi de loviturile pe care le suferam atunci când cădeam pe gheața tare şi rece. Manevrele rapide, repetitive, mă distrăgeau, şi uneori mă întorceam şi seara să patinez, întorcându-mă acasă numai când se făcea foarte târziu şi mă simțeam extenuată. Am avut nevoie de o bucată de vreme să-mi dau seama că nu era îndeajuns să fiu în mişcare; trebuia să regândesc totul.

***

La un an după moartea tatei, l-am părăsit pe Eric. Era un om bun, dar nu era cel potrivit pentru mine. Iar Park Avenue nu era locul căruia îi aparțineam.

Am găsit un apartament mic în West Side. Nu avea portar şi nici şemineu, dar avea ferestre mari, care inundau încăperile cu lumină, podele cu parchet şi un mic hol, întocmai ca primul apartament pe care eu şi Lori îl găsisem în Bronx. Mi se părea potrivit.

M-am dus mai rar la patinaj, iar după ce mi s-au furat patinele, nu mi-am mai cumpărat altele. Nevoia compulsivă de a fi mereu în mişcare a început să dispară. Dar îmi plăcea să fac plimbări lungi în timpul nopții. Adeseori, o porneam spre

vest, în direcția fluviului. Luminile orașului eclipsau stelele, dar în nopțile senine o puteam vedea pe Venus deasupra liniei orizontului, deasupra apei întunecate, strălucind continuu.

V
ZIUA RECUNOŞTINŢEI

Stăteam pe peron împreună cu cel de-al doilea soț al meu, John. Un şuier s-a auzit din depărtare, lumini roşii au început să strălucească şi un clopoțel a răsunat, în timp ce porțile coborau peste şosea. S-a auzit din nou şuieratul, apoi a apărut trenul printre copaci, de după cotitură şi a năvălit spre gară, cu cele două faruri frontale pălind în lumina strălucitoare a după-amiezei de noiembrie.

Trenul a încetinit, apoi a oprit. Motoarele electrice au bâzâit şi au vibrat, iar după o pauză lungă, uşile s-au deschis. Pe peron a năvălit puhoiul de pasageri, ducând ziare împăturite, genți de weekend din stofa şi haine viu colorate. Prin mulțime, le-am văzut pe mama şi pe Lori coborând din tren şi le-am făcut semn cu mâna.

Trecuseră cinci ani de la moartea tatei. Nu mă mai întâlnisem decât arareori cu mama de atunci, iar ea nu îl cunoscuse pe John şi nici nu vizitase casa veche de la țară pe care ne-o cumpărasem cu un an în urmă. John avusese ideea de a-i invita pe ea, pe Lori şi pe Brian la noi acasă de Ziua Recunoştinței; prima întâlnire a familiei Walls de după înmormântarea tatei.

Pe chipul mamei a apărut un zâmbet larg. A pornit în grabă spre noi. Nu avea palton, purta, din câte se vedea, patru pulovere unul peste altul, un şal, o pereche de pantaloni de cord şi nişte pantofi sport vechi. Ducea nişte pungi de cumpărături imense în fiecare mână. În spatele ei era Lori, care purta o pelerină şi o pălărie neagră. Erau o pereche care sărea în ochi.

Mama m-a îmbrățişat. Părul ei lung încărunțise aproape de tot, dar avea obrajii trandafirii şi ochii strălucitori, ca întotdeauna. Apoi m-a îmbrățişat Lori, iar eu l-am prezentat pe John.

— Scuză-mi ținuta, a zis mama, dar plănuiesc să-mi schimb pantofii ăştia confortabili cu alții adecvați, la cină.

A băgat mâna într-una dintre pungile de cumpărători şi a scos o pereche de mocasini uzați.

***

Drumul şerpuitor până acasă ne-a purtat pe sub poduri de piatră, prin păduri şi sate, şi peste heleşteie pe care pluteau lebede pe deasupra apei limpezi ca oglinda. Frunzele căzuseră, iar rafalele de vânt le duceau în spirale de-a lungul drumului. Prin desişurile de copaci despuiați, se vedeau case care fuseseră invizibile în timpul verii.

În timp ce conducea, John le-a povestit mamei şi lui Lori despre această regiune, despre fermele de rațe, despre cele cu flori şi despre originea indiană a numelui oraşului. Stând alături de el, îi priveam

profilul şi nu-mi puteam stăpâni zâmbetul. John scria cărți şi articole pentru reviste. Ca şi mine, şi el se mutase enorm de mult în copilărie, dar mama lui crescuse într-un sat din Appalachi, în Tennessee, cam la 160 de kilometri de Welch, aşadar, puteai spune că familiile noastre veneau de pe acelaşi munte. Nu întâlnisem niciodată un bărbat cu care să-mi placă atât de mult să-mi petrec timpul. Îl iubeam pentru tot soiul de motive: pentru că gătea fără rețete; pentru că scria poezii iară sens pentru nepoțelele lui; pentru că familia lui mare, afectuoasă, mă acceptase ca pe una dintre ai lor. Iar când i-am arătat cicatricea mea pentru prima oară, mi-a spus că era interesantă. A folosit cuvântul „texturată". A zis că lucrurile „netede" sunt plictisitoare, dar cele „texturate" erau interesante, iar cicatricea însemna că fusesem mai puternică decât lucrul care încercase să mă rănească.

Am oprit pe alee. Jessica, fiica de 15 ani a lui John din prima lui căsătorie, a ieşit din casă, împreună cu Brian şi cu Veronica, fata de opt ani a acestuia, şi cu mastiff-ul lor, Charlie. Nici Brian nu se întâlnise prea des cu mama de la înmormântarea tatei. A îmbrățişat-o şi a început să o tachineze în legătură cu cadourile adunate din gunoi pe care le adusese pentru toată lumea în sacoşele de cumpărături: argintărie ruginită, cărți şi reviste vechi, câteva obiecte din porțelan fin cu os din anii '20, zgâriate foarte puțin.

Brian era un sergent de poliție decorat şi conducea o unitate specială care ancheta crima organizată. El şi soția lui se despărțiseră cam atunci când mă despărțisem eu de Eric, dar se consolase cumpărându-şi şi renovând o dărăpănătură de casă din Brooklyn. Refacuse instalația electrică şi pe cea de apă, montase un şemineu nou, întărise podelele şi îi făcuse o verandă nouă; toate astea cu mâna lui. Era a doua oară când restaura la perfecție o ruină. În plus, existau cel puțin două femei care îl vânau, dorindu-şi să se mărite cu el. Se descurca al naibii de bine.

***

Le-am arătat mamei şi lui Lori grădinile, care erau pregătite pentru iarnă. Eu şi John facuserăm munca singuri: greblaserăm frunzele şi le fărâmițaserăm cu aparatul special, tunseserăm plantele moarte şi acoperiserăm cu un strat protector răsadurile, puseserăm cu lopata îngrăşăminte peste grădina cu legume şi o săpaserăm, scoseserăm din pământ bulbii daliilor şi îi depozitaserăm în pivniță, într-o găleată cu nisip. Pe lângă asta, John tăiase şi aranjase în grădină lemnul unui arțar uscat pe care îl doborâse şi înlocuise nişte olane de cedru care putreziseră pe acoperiş.

Mama a dat din cap când ne-a văzut pregătirile; apreciase dintotdeauna independența. A admirat glicina care împresura din toate părțile şopronul,

lujerii de trompeta cățărătoare care se urcau pe copaci şi pâlcul mare de bambuşi din spate. Când a văzut piscina, a cuprins-o un impuls şi a rupt-o la fugă, sărind pe acoperitoarea elastică, verde, să-i testeze rezistența. Charlie, câinele, a sărit după ea. Acoperitoarea s-a clătinat sub ei, iar ea a căzut, hohotind de râs. John şi Brian s-au văzut nevoiți să o ridice, în timp ce fiica lui Brian, Veronica, se holba la ea cu ochii mari. Nu o văzuse pe mama de când era mică de tot.

— Bunica Walls e diferită de cealaltă bunică a ta, i-am zis eu.

— Foarte diferită, a confirmat Veronica.

Fiica lui John, Jessica, s-a întors spre mine şi a spus:

— Dar râde exact ca tine.

Le-am arătat mamei şi lui Lori casa. Încă mă mai duceam la birou, în oraş, o dată pe săptămână, dar aici trăiam şi munceam împreună cu John, era căminul nostru – prima casă care era cu adevărat a mea. Mama şi Lori au admirat podeaua, şemineurile mari şi tavanul cu grinzi confecționate din lemn de roşcov, cu urme, lăsate de toporul cu care fuseseră tăiate. Ochii mamei au căzut pe o canapea egipteană pe care o cumpărasem de la o piață de vechituri. Avea picioare sculptate şi o spetează de lemn, decorată cu triunghiuri de sidef. A dat din cap mulțumită.

— Orice casă are nevoie de un obiect de mobilier de un autentic prost gust.

Bucătăria era învăluită de mirosul curcanului la cuptor pe care îl pregătise

John, cu o umplutură de cârnați, ciuperci, nuci, mere şi crutoane condimentate. De asemenea, făcuse cremă de ceapă, orez indian, sos de afine şi mâncare de dovlecei. Eu făcusem trei plăcinte cu mere, aduse dintr-o livadă din apropiere.

— Festin! a strigat Brian.

— Momentul ospățului! i-am zis.

S-a uitat la toate felurile alea de mâncare. Ştiam la ce se gândeşte, ce îşi spune ori de câte ori vedea o astfel de risipă. A clătinat din cap şi a zis:

— Ştii, nu e chiar atât de greu să pui mâncare pe masă, dacă te hotărăşti că vrei să faci lucrul ăsta.

— Hai, fără reproşuri, i-a spus Lori.

După ce ne-am aşezat la masă, ne-a spus şi mama veştile ei bune. Era *squatter* de peste cincisprezece ani, iar primăria decisese în sfârşit să le vândă apartamentele, ei şi celorlalți *squatteri,* cu un dolar bucata. Nu ne putea accepta invitația de a mai rămâne o vreme pe la noi, ne-a spus ea, pentru că trebuia să ajungă înapoi, la o şedință a consiliului de *squatteri.* Ne-a mai spus şi că luase legătura cu Maureen, care locuia tot în California, şi că sora noastră cea mică, cu care nu mai vorbiserăm de când plecase din New York, se gândea să se întoarcă acasă şi să ne facă o vizită.

Am început să vorbim despre câteva dintre marile aventuri ale tatei: cum mă lăsase să mângâi ghepardul, cum ne luase la Vânătoare de Demoni, cum ne dăruise stele de Crăciun.

— Ar trebui să toastăm în amintirea lui

Rex, a zis John.

Mama a ridicat ochii spre tavan, părând că se gândeşte.

— Ştiu.

Apoi şi-a înălțat paharul.

— Viața cu tatăl vostru nu a fost niciodată plictisitoare.

Am ridicat cu toții paharele. Aproape că îl puteam auzi pe tata chicotind la remarca mamei, aşa cum o făcea de fiecare dată când îi plăcea cu adevărat ceva. Afară se lăsase întunericul. A pornit un vânt care a scuturat ferestrele, iar flăcările lumânărilor au început să se agite, dansând la granița dintre turbulență şi ordine.

Mulțumiri

Aş dori să-i mulțumesc fratelui meu, Brian, pentru că mi-a fost alături în copilărie şi cât timp am scris această carte. De asemenea, îi sunt recunoscătoare mamei mele pentru că a crezut în artă şi în adevăr, şi a susținut ideea acestei cărți; surorii mele mai mari, sclipitor de inteligente şi talentate Lori, pentru că şi-a schimbat punctul de vedere în privința ei şi surorii mele mai mici, Maureen, pe care o voi iubi întotdeauna. Şi tatălui meu, Rex S. Walls, pentru că avut toate acele vise nemaipomenite.

De asemenea, mulțumiri speciale agentului meu, Jennifer Rudolph Walsh, pentru compasiune, spirit, tenacitate şi susținere entuziastă; editoarei mele, Nan Graham, pentru simțul acut al măsurii şi pentru afecțiunea atât de profundă; precum şi lui Alexis Gargagliano, pentru lectura meticuloasă şi sensibilă.

Recunoştința mea pentru susținerea continuă, încă de la bun început, se îndreaptă spre Jay şi Betsy Taylor, Laurie Peck, Cynthia şi David Young, Amy şi Jim Scully, Ashley Pearson, Dan Matthews, Susan Watson, Jessica Taylor şi Alex Guerrios.

Nu îi pot mulțumi îndeajuns de mult soțului meu, John Taylor, care m-a convins că a sosit momentul să-mi spun

povestea, apoi a extras-o din mine.

{1} Actori americani de comedie (n.r.).
{2} Ace şi Pileală (n. Tr.).
{3} Plăcintă (n. Tr.).
{4} Proştii (n. Tr.).
{5} De ce (n. Tr.).
{6} Munții Superstiției (n. Tr.).
{7} Lacul de Suc (n. Tr.).
{8} Muntele Femeii Bătrâne (n. Tr.).
{9} Organizație nonprofit din Statele Unite, menită să ofere servicii de recreere şi agrement membrilor armatei (n. Tr.).
{10} Bar de cowboy (n. Tr.).
{11} Celebru cartier rău-famat din San Francisco (n. Tr.).
{12} Lyndon Baines Johnson (n. Tr.).
{13} Joc asemănător cu „statuile“ (n.r.).
{14} Joc asemănător cu „țară, țară, vrem ostaşi“ (n.r.).
{15} *Hell* – iad în limba engleză (n. Tr.).
{16} Muzică de acompaniament, cu influențe country, specifică barurilor din sudul Statelor Unite (n. Tr.).
{17} Sortiment de foarte bună calitate de porțelan alb, obținut prin îmbogățirea acestuia cu cenuşă de oase (n. Tr.).
{18} Construcție complexă pentru copii, constând dintr-o construcție de lemn cu turn, care permite instalarea complementară a meii multor instrumente pentru diverse jocuri (n. Tr.).
{19} Şaluri din lână groasă, asemănătoare unor pături, purtate mai ales în America Latină (n. Tr.).
{20} Varietate de pin, specific Americii de Nord. Se numeşte astfel după David Douglas, botanist scoțian care a studiat această specie de conifere (n. R.).
{21} Ştreangul (n. Tr.).
{22} Scriitoare şi activistă din SUA, surdă şi oarbă (1880-1968) (n.r.).
{23} *Polk Salad Annie* era un cântec foarte cunoscut în SUA în anii ’70. Aici este un joc de cuvinte *polk* e transformat în *poke,* respectiv „cârmâz“ (n.tr.).

{24} Confuzie datorată asemănării cuvintelor „lever“ (mâner) şi „leg“ (picior) (n. Tr.).

{25} Confuzie cu *polack,* cu pronunție asemănătoare, termen peiorativ care vizează polonezii (n. Tr.).

{26} Vin dulce, fortifiat (n.r.).

{27} *It Wasn't God Who Made Honky Tonk Angels* – titlul unui cunoscut cântec country (n.r.).

{28} Ticălos (n. Tr.).

{29} Mârlan, scârbos (n. Tr.).

{30} Numărul Mach reprezintă raportul dintre viteza de deplasare a unei aeronave şi viteza de propagare a sunetului la atitudinea la care are loc zborul. Mach1 = 1224 km/h (n.r.).

{31} Ocupanți ilegali ai unor imobile (n. Tr.).

{32} Imobilele ocupate de *squatteri,* iară acte de proprietate (n. Tr.).

Table of Contents

I O FEMEIE DE PE STRADĂ 6
II DEŞERTUL 12
III WELCH 205
IV NEW YORK 389
V ZIUA RECUNOŞTINŢEI 446
Mulţumiri 453